

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย



ประกาศ พระราชบัญญัติ

และ

พระราชกำหนดต่าง ๆ รัชกาลที่ ๖

ร.ศ. ๑๓๑

โรงพิมพ์บำรุงนุกุลกิจ

พิมพ์ครั้งแรก ๑๐๐๐ ฉบับ

ราคาเล่มละ ๔ บาท

๑๖ ก.ค. ๑๐/๓๑

๓๖๘.๖๖๓

# สารบัญ

## กฎหมาย ประจํา ร.ศ. ๑๓๑

พระราชกฤษฎีกาว่าด้วย ที่ระโหฐานใน พระราชสำนักนี้ หน้า ๑๓๔

พระราชบัญญัติ เหยี่ยญราชนิยม รัตน โกสินทร ศก ๑๓๑ หน้า ๒๓๗

พระราชบัญญัติ กอง หนุ่ น ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้  
รัตน โกสินทร ศก ๑๓๑ หน้า ๒๔๗

กฎ ข้อมบังคับ การปกครอง กรมพระตำรวจ ศก ๑๓๑ หน้า ๒๕

กฎเดื่อนาตั้ง เพิ่ม เติม พระราชกำหนด เครื่อง แต่งตัว ข้าราชการ  
ฝ่าย พลเรือนใน พระราชสำนักนี้ รัตน โกสินทร ศก ๑๒๙  
ว่าด้วย สี เครื่อง นหมาย ของ ข้าราชการ ตาม กรมที่ ขึ้น  
แก่ กระทรวงนี้ หน้า ๒๕๖

พระราชบัญญัติสัญญาชาติ พระพุทธเจ้ากราช ๒๔๕๖ หน้า ๒๗๙

พระราชบัญญัติ จนวนนาม ลักฎ พระพุทธศักราช ๒๔๕๖ หน้า ๒๘๒

พระราชบัญญัติ คลัง ขอมดิน พุทธศักราช ๒๔๕๖ หน้า ๒๘๗

พระราชบัญญัติ ว่าด้วย การ เปรเทศ ร.ศ. ๑๓๑ หน้า ๑๖๘

พระราชบัญญัติ เพิ่มเติมพระขรรมนูญค่าตทวารบก ว่าด้วยตำรวจ  
ภุช รัตน โกสินทร ศก ๑๓๑ หน้า ๑๗๒

ข้อมบังคับทางการ ตำรวจ ภุช ขึ้น ค่าตทวารบก ร.ศ. ๑๓๑ หน้า ๑๘๖

12/10/2566

๖๖๖

## กฎเกณฑ์ ภัทรวง ภัทรโหม ดัชนี ปกครอง ระเบียบ การ

ภายใน กอง ทักษะ	หน้า ๕๘
มาตรา ๑ น้ำ ที่ ของ ทหาร ทั่วไป	หน้า ๕๘
มาตรา ๒ ผู้บังคับบัญชา แต่ผู้ใหญ่	หน้า ๖๓
มาตรา ๓ ระเบียบภายใน กอง ทักษะ	หน้า ๖๖
มาตรา ๔ น้ำ ที่ น้ำ นายสิบ พลทหาร	หน้า ๗๐
มาตรา ๕ น้ำ ที่ ผู้บังคับบัญชา	หน้า ๗๖
มาตรา ๖ กำหนด ที่ อยู่ สำหรับ ทหาร แต่ รักษา ความ สะอาด	หน้า ๘๖
มาตรา ๗ การ กำหนด เวลา ทำ การ สำหรับ วัน หนึ่ง	หน้า ๙๑
มาตรา ๘ การ รักษา การ ภายใน กรม กอง	หน้า ๑๐๐
มาตรา ๙ การ บัง กัน รักษา โรค	หน้า ๑๒๕
มาตรา ๑๐ การ ชั่ง ทหาร ใน กรม ทหาร	หน้า ๑๓๐
ข้อ บังคับ ว่า ด้วย วิธี ไว้ ทุกๆ สำหรับ ทหาร บก	หน้า ๕๖
ข้อบังคับ เปลี่ยนแปลง จำนวน ค่าด กรมทหารบก มณฑลกรุงเก่า	หน้า ๑๗๑
ข้อบังคับ กำหนด ค่าด กรมทหาร	หน้า ๒๗๐
หลักสูติ สำหรับ สอบ วิชา ผู้สมัคร เข้า เป็น นักเรียน นายร้อย	
๑๕๗/๒๕๖๖ แต่นักเรียน นายดาบ ร.ศ. ๑๓๑	หน้า ๓๕

ข้อบังคับ กระทรวง ทหารเรือ แก่ความใน ข้อบังคับว่าด้วยการ

รับบุคคลเข้าเป็น นักเรียน นายเรือ แต่ นายช่างกล หน้า ๒๗๘

พระราชบัญญัติ อาวุธปืน แต่เครื่อง กระสุนปืน รัตนโกสินทร

ศก ๑๓๑ หน้า ๑๕๐

กฎเสนาบดีว่าด้วยการ จัดทะเบียน และ ออกใบ อนุญาตตาม

พระราชบัญญัติปืน ร.ศ. ๑๓๑ หน้า ๑๕๐ /

กฎเสนาบดีว่าด้วยการ อนุญาตให้ บรรทุกปืน แต่เครื่องกระสุนปืน

ตั้งเรือที่เมือง สิงคโปร์ แต่ นำอาวุธเข้ามา ทางท่ากรุงเทพฯ

ตาม พระราชบัญญัติปืน ร.ศ. ๑๓๑ หน้า ๒๓๙

ประกาศยกเลิกและแก้ไข ข้อความ บางอย่างใน กฎเสนาบดี

กระทรวง ทหารเรือ ว่าด้วยระเบียบการ เกี่ยวเนื่อง

ด้วย ราชองค์รักษ์ทหารเรือ ร.ศ. ๑๒๙ หน้า ๙

ประกาศแก้ไข พระราชกำหนด เครื่อง แต่งตัว ทหารบก หน้า ๒๒

ประกาศ พระบรมราชโองการ แก่พระราชบัญญัติ ศักดินาทหารเรือ หน้า ๑๗๖

ประกาศแก้ไขใน พระบรมมณูญศาลทหารบก รัตนโกสินทร

ศก ๑๒๒ หน้า ๑๘๓

ประกาศ กระทรวง ทหารเรือ เรื่อง พระราชทาน พระบรมราชานุญาต

ให้ ขัง เครื่อง หมาย ตำแหน่ง ราชการ หน้า ๒๓๔

ขง ราชทูต แต่ ขงกงตั้ง ดิยาม หน้า ๒๓๔

ขง เทศกาลบ้าน ขง ผู้ว่าราชการเมือง มณฑลกรุงเก่า หน้า ๒๓๕

ประกาศ แก้ไข พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว ทหารบก	หน้า	๒๔๕
ประกาศ เรียก นามยศ ข้าราชการ ใน พระราชดำรินี้	หน้า	๑๖๔
ประกาศ ตั้ง สมุหพระราชมณฑลเชียร	หน้า	๑๔๗
ประกาศ ยก เลิก ตำแหน่ง ปลัด ทูลฉลอง กระทรวงวัง และ ตั้ง ตำแหน่ง สมุหพระราชมณฑลเชียร ชน แทน	หน้า	๑๔๕
ประกาศ แก้ นาม พระโอรส แด่ พระราชทาน นาม พระตำหนัก	หน้า	๑๔๗
ประกาศ แก้ไข เพิ่มเติม จำนวน ชัตราเครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ แห่ง พระราชบัญญัติ สำหรับ ตระกูล จุลจอมเกล้าฝ่าย	หน้า	๑๗๗
ประกาศ แก้ไข เพิ่มเติม จำนวน ชัตราเครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ แห่ง พระราชบัญญัติ สำหรับ ตระกูล จุลจอมเกล้าฝ่ายใน	หน้า	๑๘๐
ประกาศ ตั้ง ตำแหน่ง ผู้บัญชาการ โรงเรียน ข้าราชการ พลเรือน ของ พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ใน พระบรมราชูปถัมภ์	หน้า	๒๓๓
ประกาศ ย้าย พระยาศรีสุนทรโวหาร ปลัด ทูลฉลอง กระทรวง มุขาร มารับราชการ ใน ตำแหน่ง ผู้ช่วย ราชเลขาธิการ	หน้า	๒๕๓
ประกาศ ยก โรงเวชพยาบาล ให้เป็น ตำธารณสถาน	หน้า	๒๖๐
ประกาศ เรื่อง พระยานุติตชาญไชย ลาออกจากตำแหน่ง สมุหพระตำรวจ แต่ ตั้ง พระยาราชวดีถนาคันธุฎ เป็น สมุหพระตำรวจ แทน	หน้า	๒๙๑
ประกาศ เปลี่ยน นาม กรมเก็บ เป็น กรม พระ คัดัง มหาสมบัติ	หน้า	๕๘๗

ประกาศ ตั้งกรรมการ รัตน โกศลสินทร ศัก ๑๓๑	หน้า	๑	X
ประกาศ จัด ระเบียบ ราชการ กระทรวง ยุติธรรม	หน้า	๒๐	
ประกาศ ตั้ง อธิบดี ศาลฎีกา	หน้า	๒๔	
ประกาศ เพิ่ม กรรมการ ศาลฎีกา	หน้า	๒๘	
ประกาศ ตั้ง อธิบดีราชทัณฑ์ พิเศษ แต่ตั้ง เส้นนามดี กระทรวงยุติธรรม			
แต่ทำการ แทน ปลัด ทูลฉลอง กระทรวงนครบาล	หน้า	๑๔๑	
ประกาศ ตั้ง ผู้ พพิภักษา ศาล แขวง อำเภอเบตง	หน้า	๑๔๕	
ประกาศ แก่ พระราชบัญญัติ ลักษณะ ให้นั่ง ส่วน แด บริษัท ศัก ๑๓๐	หน้า	๒๕๙	
ประกาศ เพิ่มเติม การ จัดซื้อ ที่ดิน ตำบล บางซื่อ เพื่อ ใช้ ราชการ	หน้า	๑๗๗	
ประกาศ เพิ่มเติม การ จัดซื้อ ที่ดิน ตำบล บาง หัวค้าย เพื่อ ใช้ ราชการ	หน้า	๑๗๘	
ปร. กาศ ตั้ง ตำแหน่ง ปลัด ทูลฉลอง	หน้า	๒๖๔	
ประกาศ วิช นับ วัน เดือน ปี	หน้า	๒๖๕	X
ประกาศ ตัดชั้น ที่นา ตำบล แพงพวย ท้องที่ อำเภอ สี่หมื่น แขวง เมือง			
ลงมท สงคราม ลง คง เก็บ เปนนา ชั้นตรี	หน้า	๑๔๔	
ประกาศ ยก เงิน ค่านา ค่ามท บางแดน บางเคย ให้ แก่ ราษฎร			
ใน มณฑล ปาจิณบุรี	หน้า	๒๕๙	
ประกาศ ตัด อัตราราคา เงิน ค่า ราชการ ใน ตำบล เกาะ ช้าง แดง ต. เว้น			
การ เก็บเงิน ค่า ราชการ ใน ตำบล ท่า กุ่ม หมู่ที่ ๘ ที่ ๙			
อำเภอ เมือง ๆ กระจาด ศัก ๑๓๒	หน้า	๒๖๓	

ประกาศ ตัด อัตราเก็บเงิน ค่าราชการใน ตำบล ท่าบุญมี ตำบลคลองพลู

ตำบล หนงอิฐน ท้องที่ อำเภอ พนัศ แขวงเมืองชลบุรี หน้า ๒๕

ประกาศ ตัด อัตราค่านาใน ตำบล เนืองแห่งแขวงเมืองเชียงใหม่ หน้า ๒๖

ประกาศ ยกเว้นไม่เก็บเงิน อากร ค่าน้ำชั่วคราว แก่ราษฎร

ตำบลต่าง ๆ ใน ท้องที่ อำเภอทุ่งใหญ่ แขวงเมืองตราด หน้า ๑๔๗

ประกาศ ยกเว้นไม่เก็บเงิน อากร ค่านา ศัก ๑๓๐ แก่ราษฎร

ในท้องที่ อำเภอต่าง ๆ แขวงเมืองพัทลุง หน้า ๑๔๘

ประกาศ ตัดอัตราเก็บเงิน ค่านาใน ท้องที่ อำเภอพนมดงรัก

แขวงเมืองชิงเกรา หน้า ๑๔๙

ประกาศ ยกเว้นไม่เก็บเงิน ค่าราชการใน อำเภอท่าลี่ อำเภอเมือง

ตำบลสีถาน อำเภอวังสมบูรณ์ แขวงเมืองเสย

จำนวน ศัก ๑๓๑ หน้า ๑๖๖

ประกาศ ยกเว้นไม่เก็บเงิน ค่านาแก่ราษฎร ที่ทำนาไม่ได้ผล

ในเขตร แขวงเมืองศรีวัง เมืองกระบี่ จำนวน ศัก ๑๓๐ หน้า ๑๖๗

ประกาศ ยกเว้นเก็บเงิน ค่าราชการ จำนวน ศัก ๑๓๑ แก่ราษฎร

ตำบลท่าศาลา แขวงเมืองสระบุรี หน้า ๑๔๓

ประกาศเพิ่มเติมเก็บเงิน ค่าอนุญาตฆ่าสัตว์ ค่าตลาด ค่าโรง

เก็บสิ่งของที่ฆ่าสัตว์ สัตว์ภายในเขารักษาภิบาล

12/10/2566  
เมืองภูเก็ต

หน้า ๑๖๕



ประกาศแก้ไขข้อความในประกาศเก็บเงินภาษีเรือโรงเรือนตั้งแพ บึงมะเมีย โท ศก ศักราช ๑๒๓๒	หน้า ๑๗๔
ประกาศอัตราภาคหลวงแร่ วุดแฟรม	หน้า ๑๗๕
ประกาศใช้พระราชบัญญัติตามข้างรัตนโกสินทร ศก ๑๓๐	หน้า ๑๔๐
ประกาศตั้งอธิบดีแต่ที่ปรึกษากรมทาง	หน้า ๕๓
ประกาศเปลี่ยนชื่อหลวงทองที่จัดที่ดินสร้างทางรถไฟหลวง ตายไต่ในอำเภอตัว มณฑลชุมพร	หน้า ๓๔
ประกาศกระทรวงโยธาธิการ แพนกโปรตีนีย์	หน้า ๑๘
ประกาศกระทรวงคมนาคม แพนกโปรตีนีย์ โทรเลข	หน้า ๒๓๓
ประกาศกระทรวงคมนาคม แพนกโปรตีนีย์	หน้า ๒๕๔
ประกาศเก็บภาษียาเกาะกร่าง ซึ่งได้ปลูกในเมืองกาญจนบุรี แต่ในเขตแขวงเมืองราชบุรี	หน้า ๒๕๗
ประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ ว่าด้วยการออกใช้ธนบัตร ชนิด ๑๐๐๐ บาท ซึ่งได้เพิ่มเลขหมายขึ้นอีก ๒ แห่ง	หน้า ๒๕๖
ประกาศตั้งตำแหน่งอธิบดี	หน้า ๒๔๕
ประกาศตั้งผู้ช่วยกรรมการตำแหน่งนา มณฑลกรุงเก่า โดยพระบรมราชานุญาต	หน้า ๑๙
ประกาศตั้งเสนาบดีแต่อดีต หลงฉลองกระทรวงธรรมการ	หน้า ๒๑



ประกาศ แยก มณฑล ชีดำน ออก เป็น ๒ มณฑล คือ มณฑลอุดร			
ราชธานี ๑ มณฑลร้อยเอ็จ ๑		หน้า	๒๓
ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่างประเทศ ว่า แปลง ชาติ		หน้า	๑๐
ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่าง ประเทศ ” ”		หน้า	๓๓
ประกาศ กระทรวง ว่า การ ต่างประเทศ ” ”		หน้า	๕๕

# ประกาศสงกรานต์

รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

มีพระบรมราชโองการ ให้ประกาศไว้แก่ชนทั้งหลาย บรรดาซึ่ง  
นี้ถือ พระพุทธคำด้นา แด่ขรรมนิยมวันคืนเดือนปีอย่างเช่นใช้ใน  
สยาม ทราบทั่วกันว่า ในรัตนโกสินทรศก ๑๓๑ หรือปีชวดจัตวาปีนี้  
โดยทางสุริยคติกาลเป็นปรกตีสूरทิน ส่วนจันทรคติกาลเป็นชริกมาศ

ในปีนี้ วันศุกร์ที่ ๑๒ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ เป็นวัน  
มหาสงกรานต์ พระอาทิตย์จะยกขึ้นสู่ราศีเมษ เวลา ๕ ทุ่มกับ ๑๒ นาที  
แต่วันเสาร์ที่ ๑๓ วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เป็นวันเนา วันจันทร์ที่ ๑๕  
เมษายน เป็นวันเถลิงศักราชจุลศักราชใหม่เป็น ๑๕๗๔ แต่เกี่ยว  
มาตั้งแต่วันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน เวลา ๘ ทุ่มกับ ๔๓ นาที  
๔๘ วินาที

เพราะฉะนั้นในปีนี้ การซึ่งจะห้ามบุญแต่เดือนนี้ชดฤกษ์นั้นเป็น ๔ วัน  
คือ กำหนดตั้งแต่วันศุกร์ที่ ๑๒ วันเสาร์ที่ ๑๓ วันอาทิตย์ที่ ๑๔  
วันจันทร์ที่ ๑๕ เดือนเมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

อนึ่งลักษณะซึ่งจะจดหมายวันคืนเดือนปี โดยทางสุริยคติกาลนั้น  
ให้ใช้ตั้งทุกปีมา คือตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑ เดือนเมษายน ให้จดหมาย  
ลงชื่อปีในที่ซึ่งบ่งว่า รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ แด่ให้ตั้งเลขบนหลัง

ศักราช ๓ อย่างนี้ ตามที่ประจำรัชกาลไปกว่าจะเปลี่ยน ศักราชใหม่ เหนือ  
 ถ้าจะจดหมายเดือนนี้ ตามวิธีจันทรคติอย่างเก่าให้ ไซ้คงนี้ คือ  
 ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑๘ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ ตรงกับณวัน  
 ขึ้นค่ำ ๑ เดือน ๕ ไปจนถึงวันอาทิตย์ที่ ๑๔ เมษายน รัตนโกสินทร  
 ศก ๑๓๑ ตรงกับณวัน แรม ๑๓ ค่ำ เดือน ๕ นั้น ให้ ไซ้ว่าบ้ชรด  
 ยี่แปด ครีศกจุศักราช ๑๒๗๓ อยู่ก่อน ต่อเนื่องถึงวันจันทร์ที่ ๑๕  
 เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ ตรงกับณวัน แรม ๑๔ ค่ำ เดือน ๕  
 ซึ่งเปวันเถลิงศกไป ให้ ไซ้ว่า บ้ชรดจุศักราช ๑๒๗๔  
 ไปกว่าจะเปลี่ยน ศักราชใหม่ เหนือ

อนึ่ง พระราชพิธี ประชุม ถือน้ำ พระพิพัฒน์รัตนยานันต์ ตกใน วันพุธ  
 ที่ ๒๐ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ วันหนึ่ง แดวัน ชิงคารที่ ๘  
 ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ วันหนึ่ง

วันจันทร์ที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ มีจันทรุปราคา ครั้งหนึ่ง  
 วันอาทิตย์ที่ ๒๑ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ เปวัน พระราช  
 พิธีจรดพระนังคัล

อนึ่ง วันวิสาขบูชาที่นิยมในคัมภีร์พระธรรมบาลีว่า เปวัน ประสูติ  
 แด ครีสุแต่ ปรีนิพพาน ของ สัมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้านั้น ในบั้น  
 นักษัตรฤกษ์ วิสาขะบรมณี ตกใน วัน พุศัศัปดาห์ที่ ๓๐ พฤษภาคม รัตน  
 โกสินทรศก ๑๓๑

12/10/2566

ศก ๑๓๑

หน้า ๓

วันจันทร์ที่ ๒๙ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวันเข้า

ปริมพรรษา

วันพุธที่ ๒๘ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวันเข้าบังคม

พรรษา

วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ มีจันทร์ปราศ  
ครึ่งหนึ่ง

อนึ่ง พระราชพิธีสารทนั้น ตกในวันอังคารที่ ๘ แดวันพุธที่ ๙

แดวันพฤหัสบดีที่ ๑๐ เดือนตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ ใน ๓ ราชตรี

นี้ ให้การ เปรนเสีจในวันศุกร์ที่ ๑๑ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

วันศุกร์ที่ ๒๕ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวันมหาปวารณา

ที่เรียกว่าออกพรรษา

พระราชพิธีภัทรมาฆกาล คือ สวมโภช พระมหาเสวตถษักร แดวัน ประชุม

ถวายบังคมพระบรมรูปนั้น คงทำในวันจันทร์ที่ ๑๑ พฤศจิกายน รัตน

โกสินทร ศก ๑๓๑ พร้อมกัน

อนึ่ง เถติม พระชนมพรรษา แดฉลอง พระชนมพรรษานั้น เริ่มตั้งแต่

วันจันทร์ที่ ๓๐ แดวันอังคารที่ ๓๑ ธันวาคม แดวันพุธที่ ๑ วัน

พฤหัสบดีที่ ๒ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ ใน ๔ วันนี้

วัน เถติม พระชนมพรรษา เต็จพระบรมราชินี พระพันปีหลวง ทรง

12/10/2566

ในวันพฤหัสบดีที่ ๒ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

พระราชพิธีรับปวดย เริ่มตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๑๓ มกราคม วันโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นต้นไป จนถึงวันพุธที่ ๒๒ มกราคม ๑๐ ราชวรี ให้การเป็นเสร็จในวันพฤหัสบดีที่ ๒๓ มกราคม วันโกสินทร ศก ๑๓๑

พระราชพิธีรับปวดย เริ่มตั้งแต่วันพุธที่ ๒๒ มกราคม เป็นต้นไป จนถึงวันอาทิตย์ที่ ๒๖ มกราคม ๕ ราชวรี ดังนี้ ให้การเป็นเสร็จในวันจันทร์ที่ ๒๗ มกราคม วันโกสินทร ศก ๑๓๑

ณี่วัน มหามงคลจากกรุงศรีอยุธยา ซึ่งนิยมว่า เป็นวัน ประชุม พระเจ้าวรวงศ์ ๑๒๕๐ พระองค์ พระดีมีมาสัมพุทธเจ้าได้ทรงแสดง โอวาท ปฎิโมกข์จนท่ามถดางที่ ประชุมนั้น กำหนดทำในวันพฤหัสบดีที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ วันโกสินทร ศก ๑๓๑ ในวันนี้มีพ้อพราหมณ์จะได้กระทำ พิธีสัตวราชตรี ณหอเทวดสถาน

วันเสาร์ที่ ๒๒ มีนาคม วันโกสินทร ศก ๑๓๑ มีจันทร์ปวราศาทรงหนึ่ง พระราชพิธีตั้งพิธีจรดิมัน เริ่มตั้งแต่วันอังคารที่ ๑ แดวันพุธที่ ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๓ วันศุกร์ที่ ๔ เดือน เมษายน วันโกสินทร ศก ๑๓๒ ใน ๔ ราชวรี ให้การเป็นเสร็จในวันเสาร์ที่ ๕ เมษายน วันโกสินทร ศก ๑๓๒

อนึ่งวัน เวลาที่ พระอาทิตย์จะเวลายืนขึ้นสู่ราชย์ใหม่ ที่เรียกว่า ดงกรามักเดือนนั้น แดพระอาทิตย์สถิตย์ ราชย์ ทามวันศฤกษ์มหาสุณ พระอาทิตย์จะยกขึ้นสู่ราชย์เมฆ วันศุกร์ที่ ๑๒ เมษายน วันโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลา ๕ ทุ่มกับ ๑๒ นาที เป็นต้นไปจนถึงวันจันทร์ที่ ๑๓ พฤษภาคม วันโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลา ๒ ทุ่มกับ ๔๘ นาที

12/10/2566

เดือน ๖ วันอังคารที่ ๒๓ เมษายน แต่วันอังคารที่ ๗ พฤษภาคม  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวัน ตฤถิมหารสูญ แต่้วยกขึ้นสู่ราชย์พฤษภ  
 ไปจนตั้งวันศุกร์ที่ ๑๔ มิถุนายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลาเช้า  
 โมง ๑ กับ ๑๕ นาที

เดือน ๗ วันจันทร์ที่ ๒๐ พฤษภาคม แต่วันอังคารที่ ๔ มิถุนายน  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวัน ตฤถิมหารสูญ แต่้วยกขึ้นสู่ราชย์เมถุน  
 ไปจนตั้งวันจันทร์ที่ ๑๕ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลา ๔ ทุ่ม

เดือน ๘ วันเสาร์ที่ ๒๒ มิถุนายน แต่วันจันทร์ที่ ๘ กรกฎาคม  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวัน ตฤถิมหารสูญ แต่้วยกขึ้นสู่ราชย์กรกฎ  
 ไปจนตั้งวันศุกร์ที่ ๑๒ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลาเช้า  
 ๔ โมง

เดือน ๘ วันเสาร์ที่ ๒๖ กรกฎาคม แต่วันอาทิตย์ที่ ๔ สิงหาคม  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวัน ตฤถิมหารสูญ แต่้วยกขึ้นสู่ราชย์สิงห์  
 ไปจนตั้งวันจันทร์ที่ ๑๖ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลาเที่ยง  
 แล้วกับ ๒๔ นาที

เดือน ๙ วันพฤหัสบดีที่ ๒๒ สิงหาคม แต่วันศุกร์ที่ ๒ กันยายน  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวัน ตฤถิมหารสูญ แต่้วยกขึ้นสู่ราชย์กันย  
 ไปจนตั้งวันพุธที่ ๑๖ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลา ๕ ทุ่ม

เดือน ๑๐ วันพฤหัสบดีที่ ๑๙ กันยายน แต่วันศุกร์ที่ ๔ ตุลาคม  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวันตฤณมหาสุญ แต่้วยกชั้นสู่ราชษัตริย์  
 ไปจนถึงวันศุกร์ที่ ๑๕ พฤศจิกายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลา ๔ ทุ่ม

เดือน ๑๑ วันอังคารที่ ๒๒ ตุลาคม แต่วันพุธที่ ๖ พฤศจิกายน  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวันตฤณมหาสุญ แต่้วยกชั้นสู่ราชษัตริย์  
 ไปจนถึงวันอาทิตย์ที่ ๑๕ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลาเช้า  
 ๓ โมง กับ ๓๖ นาที

เดือน ๑๒ วันอังคารที่ ๑๙ พฤศจิกายน แต่วันอังคารที่ ๓ ธันวาคม  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวันตฤณมหาสุญ แต่้วยกชั้นสู่ราชษัตริย์  
 ไปจนถึงวันจันทร์ที่ ๑๓ มกราคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลาบ่าย  
 ๕ โมง กับ ๓๖ นาที

เดือน ๑ วันพฤหัสบดีที่ ๒๖ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็น  
 วันตฤณมหาสุญ แต่้วยกชั้นสู่ราชษัตริย์ ไปจนถึงวันอังคารที่ ๑๑  
 กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลา ๓ ขามกับ ๒๒ นาที

เดือน ๒ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มกราคม แต่วันจันทร์ที่ ๒๐ มกราคม  
 แต่วันอังคารที่ ๔ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวันตฤณมหา  
 สุญ แต่้วยกชั้นสู่ราชษัตริย์ ไปจนถึงวันพฤหัสบดีที่ ๑๓ มีนาคม  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เวลายาม ๑ กับ ๓๖ นาที

เดือน ๓ วันจันทร์ที่ ๒๔ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวัน



ตฤถิมหาสุญ แต่วันขึ้นสู่ราชย์มีน ไปจนถึงวันเสาร์ที่ ๑๒ เมษายน  
รัตนโกสินทร ศก ๑๓๒ เวลา ๑๑ ทุ่มกับ ๑๒ นาที

เดือน ๔ วันจันทร์ที่ ๒๔ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นวัน  
ตฤถิมหาสุญ

อนึ่ง วันบรมฉนวนะ ซึ่ง นิยม ตาม วิถี ปักขคณนะ เป็นวันที่จะ  
รักษาพระอุโบสถแต่ประชุมพัชรรวม ซึ่ง ยัก เชอง กัน กับวันพระ ตาม  
ปรกติ ในปีชวตจัตวาศกจตุศักราช ๑๒๗๔ นี้ คือ

วันจันทร์ ขึ้นค่ำ ๑ แต่วันอังคาร ขึ้น ๙ ค่ำ ในเดือน ๕

วันอังคาร ขึ้นค่ำ ๑ แต่วันพุธ ขึ้น ๙ ค่ำ แต่วันพุธ แรมค่ำ ๑

แต่วันพฤหัสบดี แรม ๙ ค่ำ ในเดือน ๖

วันศุกร์ ขึ้นค่ำ ๑ แต่วันเสาร์ ขึ้น ๙ ค่ำ แต่วันเสาร์ แรมค่ำ ๑

แต่วันอาทิตย์ แรม ๙ ค่ำ ในเดือน ๘

วันพุธ ขึ้นค่ำ ๑ แต่วันพฤหัสบดี ขึ้น ๙ ค่ำ แต่วันพฤหัสบดี แรม  
ค่ำ ๑ แต่วันศุกร์ แรม ๙ ค่ำ ในเดือน ๑๐

วันเสาร์ ขึ้นค่ำ ๑ แต่วันอาทิตย์ ขึ้น ๙ ค่ำ แต่วันอาทิตย์ แรมค่ำ ๑  
แต่วันจันทร์ แรม ๙ ค่ำ ในเดือน ๑๒

วันอังคาร ขึ้นค่ำ ๑ แต่วันพุธ ขึ้น ๙ ค่ำ แต่วันพุธ แรมค่ำ ๑  
แต่วันพฤหัสบดี แรม ๙ ค่ำ ในเดือน ๒

วันศุกร์ ขึ้นค่ำ ๑ แต่วันเสาร์ ขึ้น ๙ ค่ำ แต่วันเสาร์ แรมค่ำ ๑  
แต่วันอาทิตย์ แรม ๙ ค่ำ ในเดือน ๔

รวมวันธรรมสวนะเป็น ๒๖ วัน ดังนี้ นอกจาก ๒๖ วัน นี้ ก็คง  
ต้อง กัน กับ วันพระ ตาม ปกติ

อนึ่ง ใน ปี รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ นี้

วันอังคาร	เป็น วันธงไชย
วันพฤหัสบดี	เป็น วันอธิษต์
วันจันทร์	เป็น วันอุปราศน์
วันเสาร์	เป็น วันโตกาวินาศ

ประกาศเพิ่มกรรมกาธรรมา

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ สั่งว่า ศก  
 ความที่ ค้างฎีกาจะ ต้อง วินิจฉัย ยัง คง ค้าง ชะงักมาก สมควร จะ เพิ่ม  
 กรรมกาธรรมา อีก นาย หนึ่ง ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า พระยาเกษมสุขการ  
 สมควร จะ รับราชการ ใน น้ำคั้น ได้ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ  
 ดำรัสสั่ง ให้ พระยาเกษมสุขการ เป็น กรรมกาธรรมา ตรวจ ตัดสิน ความ ฎีกา  
 รับราชการ ถดของ พระเดช พระคุณ ตาม ตำแหน่ง ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นต้นไป

พระบรมราชโองการ ดำรัส สั่ง ณวันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทร

### ประกาศยกเลิก แตะ แก้ว

ข้อความ บาง อย่าง ใน กฎเดิมนามคดี กระทบทหารเรือ  
ว่าด้วย ระเบียบ การเกี่ยว เนื่อง ด้วย ราชองครักษ์

ทหารเรือ ร.ศ. ๑๒๕

ด้วย ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เดิมนามคดี กระทบ  
ทหารเรือ ยกเลิก แตะ แก้ว ไขความ บาง ข้อ ใน กฎเดิมนามคดี ที่ ๑/๑๒๕  
ซึ่ง ว่าด้วย ระเบียบ การเกี่ยว เนื่อง ด้วย ราชองครักษ์ ทหารเรือ นั้น ดังต่อไปนี้

๑ ให้เปลี่ยน ข้อความ ใน ข้อ ๔ แห่ง กฎนี้ ซึ่ง ว่าด้วย เงิน ค่า  
เบียดเบียน เติร ทาง แตะ แก้ว พาหนะ สำหรับ ราชองครักษ์ เป็น ดังนี้

“ข้อ ๔ ถ้า ราชองครักษ์ ทหารเรือ ได้ ไป ราชการ นอก จาก การเข้าเฝ้า  
ประจำ พระราชสำนัก ตาม หน้า ที่ ราชองครักษ์ ให้ ได้รับ พระราชทาน เงิน  
ค่าเบียดเบียน เติร ทาง แตะ แก้ว พาหนะ ตาม อัตรา แตะ ระเบียบ การ ซึ่ง ได้ กำหนด  
ไว้ ใน ข้อบังคับ ค่าเติรทาง ใน กระทบทหารเรือ ศก ๑๓๑ นั้นทุกประการ”

๒ ข้อความ ตาม ข้อ ๘ แห่ง กฎ ซึ่ง กำหนด อำนาจ สมุหราชองครักษ์  
ในการ ลงโทษ ราชองครักษ์ แต่ กำหนด ชั้น ราชองครักษ์ ในการ เป็น  
ผู้รับโทษ นั้น ให้ยกเลิก เสีย ทั้ง ทบ แต่ ใช้ ระเบียบ การ ตาม กฎ ว่า  
ด้วย อำนาจ ลง อาญา ทหารเรือ ร.ศ. ๑๓๑ ต่อไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
(ตงพระนาม) บริพัตร

นายพลเรือเอก เดิมนามคดี

# ประกาศกระทรวงว่าการต่างประเทศ



เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วยเซอร์ โรดส์เฟรนช์คุณาติตถ์ ซึ่ง ขณะ นั้น เปน คนใน บังคับ ซาติ อังกฤษ ได้ ทำ เรื่อง รวบรวม ขึ้น คือ เสนาบดีว่าการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๘ พฤศจิกายน วันโกสินทรศก ๑๓๐๐ ขอ แปลง ซาติ เปน คนใน บังคับ สยาม ตาม ตักษณ กฎหมาย แปลง ซาติ ร.ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ได้ เห็น หลั กถา เปรียบ เท็จ พอใจ แล้ว ว่า ผู้ ร้อง ขอ ได้ ปฏิบัติ ถูก ค่อง ตาม ตักษณ กฎหมาย แปลง ซาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง ได้นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ขอ รับ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แด่ ผู้ ร้อง ขอ ได้ ถึง นำ พิพจนนส์ ยานู สัตถ์ คือ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ด้วยแล้ว

เพราะ ฉะนั้น จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่ว กัน ว่า เซอร์ โรดส์เฟรนช์ คุณาติตถ์ ได้ แปลง ซาติ เปน คนใน บังคับ สยาม ผู้ หนึ่ง แล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม วันโกสินทรศก ๑๓๐๐

(ตงพระนาม) เพจวงษ์โรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วย พดบ.เคอ.ร.ช.น

ซึ่ง ขณะนี้ เป็น คน ใน บังคับ ชาติ อภิภูษ

ได้ทำเรื่อง รวายนันต์ คือ เสนาบดีว่าการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๓ มกราคม

รัตนโกสินทร์ คือ ๑๓๑ ขอ แปลง ชาติ เป็น คน ใน บังคับ สยาม ต.ม

ซึ่งขณะ กฎหมายแปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๑

เสนาบดีว่าการต่างประเทศได้เห็น หลักราก เป็น ที่ พอใจ แล้วว่า ผู้

ร้องขอได้ปฏิบัติถูกต้อง ตาม ตักขณ กฎหมายแปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๑ จึง

ได้นำความขึ้น กราบ บังคมทูล พระกรุณา ขอรับ พระราชทาน พระบรม

ราชานุญาต

มีรับ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต

แก่ผู้ร้องขอได้ ถอน นำ พิพจน์ตั้งคยานุตั้งยศต่อ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว

ด้วยแล้ว

เพราะฉะนั้น จึง ขอ ประกาศ ให้ทราบทั่วกัน ว่า พดบ.เคอ.ร.ช.น

ได้แปลง ชาติ เป็น คน ใน บังคับ สยาม ผู้หนึ่งแล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทร์ศก ๑๓๑

(ตงพระนาม) เทอดวงษ์โวประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

12/10/2566

ด้วย พระอรรถการประสิทธิ์

(วิไลเยียม แอตเฟรกคณาธิบดี)

ซึ่ง

หน้า ๑๒

ศก ๑๓๑

ขณะนั้น เป็น คนใน บังคับ ชาติ อังกฤษ ได้ทำเรื่อง รว ยื่น ต่อ เสนาบดี  
ว่าการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๒๓ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐  
ขอ แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับ ดัชยาม ตามลักษณะ กฎหมาย แปลง ชาติ  
ร. ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ได้เห็น หลัก ถาน เป็น ที่ พอใจ แต่ ว่า ผู้  
ร้อง ขอ ได้ ปฏิบัติ ถูก ค้อง ตาม ลักษณะ กฎหมาย แปลง ชาติ ร. ศ. ๑๓๐ จึง  
ได้นำความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ขอ รับ พระราชทาน พระบรม  
ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต  
แก่ ผู้ ร้อง ขอ ได้ ดอน นำ พิพชนส์ ศึกษานุสตัย คือ พระบาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่หัว  
ด้วยแล้ว

เพราะ ฉนั้น จึง ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน ว่า พระอรรถการ ประดิษฐ์  
( วิถยเตียม แอต เฟรอกคุณาวิตถ์ ) ได้ แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับ ดัชยาม  
ผู้ หนึ่ง แล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐

( ตงพระนาม ) เทววงษ์ วัโรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

.....  
เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง กัน

ด้วย มขององ เทียน ( นายเทียน ) ซึ่ง ขณะ นั้น เป็น คนใน บังคับ ชาติ  
อังกฤษ ได้ ทำ เรื่อง รว ยื่น ต่อ เสนาบดี ว่า การต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๓๐

ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ ขอ แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับ สยาม ตาม ดัชนี กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศได้ เห็น หลีก ถาน เปน ที่ พอใจ แล้ว ว่า ผู้ ร้อง ขอได้ ปฏิบัติ ถูก ต้อง ตาม ดัชนี กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง ได้นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ขอ รับ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แด่ ผู้ ร้อง ขอ ได้ คือ นำ พนม นลิต ยานุกุลย์ คือ พระบาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่ หัว ด้วย

เพราะ ฉะนั้น จึง ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทัง กัน ว่า มองของเทียน (นายเทียน) ได้ แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับ สยาม ผู้หนึ่ง แล้ว ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐

(ลงพระนาม) เหวงวงษ์โรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศ ให้ ทราบ ทัง กัน ด้วย ดังนี้ ซึ่ง ฉะนั้น เป็น คนใน บังคับ ชาติ อังกฤษ ได้ ทำ เรื่อง รวขึ้น ต่อ เสนาบดีว่าการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๘ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ ขอ แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับ สยาม ตาม ดัชนี กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐



เสนาบดีว่าการต่างประเทศได้เห็น หลั กถาน เปน ที่ พอใจ แลว่า ผู้  
 ร้อง ขอได้ ปฏิบัติ ถูกต้อง ตาม ดั กษณ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง  
 ได้นำความขึ้น กราบบังคมทูล พระกรุณา ขอ รับ พระราชทาน พระบรม  
 ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต  
 แลผู้ ร้อง ขอได้ ถิ่น นามพิพจนนัสถยานุสสัย ต่อ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว  
 ด้วยแล้ว

เพราะฉะนั้น จึงขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ดั กษณ ได้ แปลง  
 ชาติ เปน คนใน บังคับสยาม ผู้หนึ่ง แล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม วันตน โทสินทรศก ๑๓๐

(ลงพระนาม) เสด็จพระราชโอรส

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วย เหตุวงปฏิภานพิเศษ (เยนซ์วิดเดียมเฮนดริกซ์) ซึ่ง ขณะนั้น

เปน คนใน บังคับ ชาติ อังกฤษ ได้ทำเรื่อง รว ยื่น ต่อเสนาบดีว่าการต่าง  
 ประเทศ เมื่อ วันที่ ๑๙ ธันวาคม วันตน โทสินทรศก ๑๓๐ ขอ แปลง ชาติ  
 เปน คนใน บังคับสยาม ตาม ดั กษณ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศได้เห็น หลั กถาน เปน ที่ พอใจ แลว่า ผู้  
 ร้อง ขอได้ ปฏิบัติ ถูกต้อง ตาม ดั กษณ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง

ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูล พระกรุณา ขอรับ พระราชทาน พระบรม  
ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต  
แต่ผู้ร้อง ขอได้ ถอนเอาพระพิพัฒน์ญาติด้วย คือ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
ด้วยแล้ว

เพราะฉะนั้น จึงขอประกาศให้ทราบทั่วกันว่า หลวงปฏิภาณพิเศษ  
(เขมส์วิฑิตเยี่ยมเฮนตริกซ์) ได้แปลง ชาติ เป็น คนในบังคับสยาม ผู้หนึ่งแล้ว  
ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐

(ตงพระนาม) เทวดวงษ์วโรประการ  
เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

.....  
เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอประกาศให้ทราบทั่วกัน  
ด้วย หลวงโยเนการพิจิตรี (มองบันโย) ซึ่ง ขณะนั้น เป็น คนใน  
บังคับ ชาติ อังกฤษ ได้ทำเรื่อง ร้องขึ้น คือ เสนาบดีว่าการต่างประเทศ  
เมื่อ วันที่ ๒๕ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐ ขอแปลง ชาติ เป็น คน  
ใน บังคับสยาม ตาม ตักษณ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศได้ เห็น หลดก ถาน เป็น ที่ พอใจ แล้วว่า ผู้  
ร้อง ขอได้ปฏิบัติ ถูกต้อง ตาม ตักษณ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง  
ได้นำความขึ้นกราบบังคมทูล พระกรุณา ขอรับ พระราชทาน พระบรม  
ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต  
แต่ผู้ร้อง ขอได้ ถอน นำ พจนนัสถยานุสติย คือ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว  
ด้วยแล้ว

เพราะฉะนั้น จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า หลวงโยนการพิจิตร  
(มองบันโย) ได้แปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับสยาม ผู้หนึ่ง แล้ว  
ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐  
(ตงพระนาม) เทววงษ์โรประการ  
เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

.....  
เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วย มองของบวย ซึ่ง ขณะ นั้น เป็น คนใน บังคับ ชาติ อังกฤษ ได้ทำ  
เรื่อง รว ยื่น ต่อ เสนาบดีว่าการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๘ ธันวาคม  
รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ ขอแปลง ชาติ เป็น คนใน บังคับสยาม ตาม  
ลักษณะ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ได้ เห็น หลัก ถาน เป็น ที่ พอใจ แล้ว ว่า ผู้  
ร้อง ขอได้ ปฏิบัติ ถูก ต้อง ตาม ลักษณะกฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง  
ได้นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ขอ รับ พระราชทาน พระบรม  
ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต  
แต่ผู้ร้อง ขอได้ ถอน นำ พจนนัสถยานุสติย คือ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว  
ด้วยแล้ว

ศึก ๑๓๑

หน้า ๑๖

เพราะฉะนั้น

จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า

มองตองบว้ย

ได้แปลง ชาติ เป็น คน โห บังคับสยาม ผู้หนึ่งแล้ว

ประกาศมา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม วันโกสินทรศก ๑๓๐

(ตงพระนาม) เสด็จวงษ์โวประการ

เสด็จตี ว่าการต่างประเทศ

เสด็จตี ว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วย เคนมี เฮยริ ซึ่ง ขณะนั้น เป็น คน โห บังคับ ชาติ โห ใน ได้ทำ

เรื่อง รว ยื่น ต่อ เสด็จตี ว่า การต่างประเทศ เมื่อ วันที่ ๒๘ ธันวาคม

วันโกสินทรศก ๑๓๐ ขอแปลง ชาติ เป็น คน โห บังคับ สยาม ตาม

ลักษณะ กฎหมาย แปลง ชาติ ร. ศ. ๑๓๐

เสด็จตี ว่าการต่างประเทศ ได้ เห็น เหล็ก ถาน เปน ที่ พอใจ แล้ว ว่า ผู้

ร้อง ขอ ได้ ปฏิบัติ ถูกต้อง ตาม ลักษณะ กฎหมาย แปลง ชาติ ร. ศ. ๑๓๐ จึง

ได้นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ขอ รับ พระราชทาน พระบรม

ราชานุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต

แก่ ผู้ ร้อง ขอ ได้ ถอน นำ พิพจน์ ผู้ สยาม ผู้ หนึ่ง ต่อ พระบาท เสด็จ เจ้ พระเจ้า อยู่ หัว

ด้วย แล้ว

เพราะฉะนั้น

จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่ว กันว่า

เคนมี เฮยริ

ได้แปลง ชาติ เป็น คน โห บังคับ สยาม ผู้ หนึ่ง แล้ว

12/10/2566

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐

(ตงพระนาม) เสด็จจรดวังโประการ

เสนาบดี ว่าการต่างประเทศ

### ประกาศกระทรวงโยธาธิการ

พแนกไปรษณีย์

ด้วย กระทรวงโยธาธิการได้รับโบบอก มณฑลปัตตานี ควณว่า การ  
 รับส่ง หนังสือไปรษณีย์ใน แขวงเมืองรามันห์ ซึ่ง ทำการไปรษณีย์ตั้ง อยู่  
 ที่ เมืองแค้ เต็มมา นั้น ยี่ไม่เหมาะ ขออนุญาต ย้าย ที่ ทำการไปรษณีย์  
 เมืองรามันห์ตง มาตั้ง ทำการที่ ตำบลบาโงย ซึ่ง เป็น ที่ ตั้ง ศาลากลาง  
 จังหวัดยะลาไกลเคียง กับ ท่าลำบ เพราะ เหตุว่าที่ ตำบลนั้น มี การ ค้าขาย  
 เจริญ มาก ขึ้น แต่ มี หนังสือ ราชการ แต่ หนังสือ ประชาชน ที่ จะ ต้อง ส่ง  
 ทางไปรษณีย์มาก กระทรวงโยธาธิการ พิจารณา เห็น ชอบด้วย จึงได้  
 นำความ ขึ้น กราบ บังคมทูล พระกรุณา ทราบใต้ ฝ่าอาตองที่พระบาท พระ  
 ราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ย้าย ที่ ทำการไปรษณีย์เมืองรามันห์ตง มาตั้ง  
 ที่ตำบลบาโงย ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ศก ๑๓๑ เป็นต้นไปแล้ว ฯ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓๐ มีนาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐

(ตงพระนาม) นเรศวรฤทธิ

เสนาบดี กระทรวงโยธาธิการ



# ประกาศที่ระเบียบราชการ

## กระทรวงยุติธรรม

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมฤคกุลเกล้าเจ้าอยู่หัว มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ว่า กระทรวงยุติธรรมในเวลานี้ มีเสนาบดีผู้เดียว เป็นผู้บังคับบัญชา แต่วินิจฉัย ทั่ว ราชการทั้ง ฝ่ายตุลาการ แต่ฝ่ายตุลาการ รวมกัน ทรงพระราชดำริเห็นว่า การที่คนผู้เดียว จะดำริห์แต่ บังคับบัญชา ราชการ ทั้ง ต่อ ประเภทนั้น ให้หลุดออกไปได้ โดย ระเบียบร้อยยี่สิบแปด การ ยาก สืบควร จะ แยก หน้าที่ ให้ มีฝ่าย ตุลาการ ส่วน หนึ่ง แต่ฝ่าย ตุลาการ ส่วน หนึ่ง ราชการ ใน กระทรวงยุติธรรมจะได้ เจริญยิ่ง ขึ้น กว่าที่ เป็น มาแล้ว

หนึ่ง ศาลฎีกา ซึ่ง นับว่า เป็น ศาล สูง สุด ใน พระราชอาณาจักรสยาม ก็ยังไม่มีอธิบดี แต่ยังมีได้ร่วม อยู่ใน กระทรวงใด นับว่า ต้อง เป็น พระราชชُرกะพิระสัย อยู่ ส่วน ๑ จึง มี พระบรมราช โองการ ดำรัส ตั้ง ให้ ยก ศาลฎีกาไป รวม อยู่ใน กระทรวงยุติธรรม ตั้งแต่ เมษายน วันศกโกสินทร ศักราช ๑๓๑ เป็นต้นไป แต่จะไต่ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง อธิบดี ศาลฎีกาใน เวลา ค่ำไป เพื่อ เป็น ผู้ใหญ่ เป็น ประธาน ใน พนงตุลาการ ส่วน หน้าที่ ราชการ นั้น ให้เสนาบดี กระทรวงยุติธรรม มีอำนาจ แด หน้าที่ได้ บังคับบัญชา ราชการ แต่รับ วิชิต ชอบ ท้องไป แต่ บรรดา ราชการ อัน นับว่า เป็น ส่วน ตุลาการ ใน กระทรวงนี้ เป็น หน้าที่ เสนาบดี บังคับบัญชา



โดยสิทธิ์ขาดโดยจำพัว แต่ในส่วนที่เป็นฝ่ายตุลาการนั้น ให้เสนาบดี  
ปลุกษาหาฤๅแต่ พัง ความเห็น ของ อธิบดีศาลฎีกา แล้วแต่วินิจฉัยบังคับ  
บัญชาไปตามที่ คคตง กษ ฎาถ้ามีความเห็นแตกต่าง กษ ก็ให้เสนาบดี  
พร้อม ด้วย อธิบดีศาลฎีกา นำความ กราบ บังคมทูล เหย็น พระราชปฏิบัต

ให้อธิบดีศาลฎีกา มีหน้าที่ ดำริให้วาง ระเบียบ ราชการ พนบกตุลาการ แด  
นำความเห็น เด่นขอ เสนาบติ คคตง จน ถึง การคัง แด ผลตเปลี่ยน ฎาเลื่อน  
ตำแหน่ง ผู้ พพากษา ส่วน แด ข้อ ขค ของ บัณหา ที่ เกี่ยว ด้วย กฎหมาย นั้น  
เป็น หน้าที่ อธิบดีศาลฎีกา เป็น วิวินิจฉัย แต่ถามี ข้อใด ซึง จำ จะ ต้อง เหย็น  
พระราชปฏิบัต ให้ อธิบดีศาลฎีกา นำ ข้อ ความ นั้น จน กราบ บังคมทูล  
เหย็น พระราช ปฏิบัต โดยตรงได้

ข้อ บัณหาใน ทาง ราชการ ที่ เกี่ยว กับ นานาประเทศ นั้น ให้เสนาบดี  
กระทรวงยุติธรรม ปลุกษาหาฤๅ เสนาบติ กระทรวงว่า การต่าง ประเทศ แด  
จึง วิวินิจฉัย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๓ เมษายน รัตน โทสินทร ศีก ๑๓๑

เป ณ วันที่ ๕๑๐ ใน รัชกาล บัคยุบนี้

ประกาศตั้งเสนาบดีแลปลัดทูลฉลอง

กระทรวงธรรมการ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ สั่งว่า พระยาวชิรธรสุวิชัยศักดิ์  
ได้รับ รัชการ ใน ตำแหน่ง หน้าที่ ผู้ รัง ตำแหน่ง เสนาบติ กระทรวงธรรมการ มา

หน้า ๒๒

ศก ๑๓๑

นานแล้ว ล้มควมจะเป็นเสนาบดีได้ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ  
ให้ พระยาวิสุทธสุริยศักดิ์ เป็น เสนาบดี กระทรวงธรรมการ ดับไป

แต่ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พระยาไพศาลศิลปศาสตร์ เจริญ  
ตำแหน่ง ปลัดทูลฉลอง กระทรวงธรรมการ เป็น ปลัดทูลฉลองกระทรวง  
ธรรมการ ต่อไป

พระบรมราชโองการดำรัสสั่ง แต่ วันที่ ๖ เมษายน วันโกสินทรศก ๑๓๑  
เป็นวันที่ ๕๑๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

### ประกาศ แก่ ไช

พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวทหารบก

พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว  
มี พระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้า ฯ สั่งว่า ตาม ความใน พระราช  
กำหนดเครื่องแต่งตัว ทหารบก รัชสมัยโกสินทร ศก ๑๖๘๗ นั้น ให้ แก่ ไช  
ความใน พระราชกำหนดดังต่อไปนี้

ตาม ความใน พระราชกำหนดทุก แห่ง ซึ่งว่า ด้วย หมวกเก็บมกระบังหน้า  
หนังดำ มี สายรัด คาง หนังดำ หรือ สายรัดคาง แลบทอง นั้น ให้ เก็บเป็น  
กระบัง หน้า หนังดี ทา มี สายรัดคาง แห่ง ดีเท่าทั้ง สั้น นก นก ตามเดิม

ทุกประการ

12/10/2566

อนึ่ง กษัตริย์เบญจน แร่ตงให้ เริม เบญจน กระบังหน้า หมวกเก็บ สายรัดคาง

เป็น สี่เท่าตั้งแต่ ร.ศ. ๑๓๑ และใน ร.ศ. ๑๓๑ ซึ่งอยู่ในระหว่าง  
 เติมน้ำให้คงระดับระวางน้ำในลำน้ำสายวัดกลาง เหนือวัด หรือ สายวัดกลาง แถบ  
 ท้องไปพวงมาได้จนกว่าจะได้แม่น้ำยมขึ้นไปถึง ก. เมื่อถึง ร.ศ. ๑๓๒ แล้ว  
 ห้ามไม่ให้ใช้กระบุงขนานเจดีย์สายวัดกลาง เหนือวัด หรือ สายวัดกลาง แถบท้อง  
 ต่อกับไป

ประกาศมาณวันที่ ๗ เมษายน วันพฤหัสบดี ศึก ๑๓๑  
 เป็นวันที่ ๕๑๔ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศแยกมณฑลอิสานออกเป็น ๒ มณฑล คือ

มณฑลอุบลราชธานี ๑ มณฑลร้อยเอ็ด ๑

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล  
 พระมกุฎกษัตริย์สยาม ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า  
 มณฑลอิสาน ความที่เป็น อยู่ ในเวลานี้ มีท้องที่ กว้างขวาง และมีจำนวน  
 พวงเมือง มากถึง ต้านครั้ง ยากที่จะจัดการปกครองเป็น มณฑลเดียว  
 ให้ทั่วถึงโดยเรียบร้อยเหมือน มณฑลอื่น ๆ ได้ จึงทรงพระกรุณา  
 โปรดเกล้าฯ ให้แบ่งมณฑลอิสาน ออกเป็น ๒ มณฑล คือ มณฑล  
 อุบลราชธานี ๑ มณฑลร้อยเอ็ด ๑ มณฑลอุบลราชธานีมี ๓ จังหวัด  
 คือจังหวัดอุบล ๑ จังหวัดอุบลรัตน์ ๑ จังหวัดสุวรรณภูมิ ๑ มณฑลร้อยเอ็ด  
 มี ๓ จังหวัด คือจังหวัดร้อยเอ็ด ๑ จังหวัดสว่าง ๑ จังหวัดกาฬสินธุ์ ๑  
 เพื่อจะได้เป็น การ สดวกแก่การ ปกครองสืบต่อไป

ในเวลาที่ยังมิได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งให้ผู้ใดเป็น  
 ข้าหลวงเทศาภิบาล มณฑลร้อยเอ็ดนั้น โปรดเกล้า ฯ ให้ข้าหลวงเทศา  
 ภิบาล มณฑลอุดรราชธานี ยินดี ราชการ มณฑลร้อยเอ็ดไปก่อน ทว่า  
 ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง ข้าหลวงเทศาภิบาล มณฑลร้อยเอ็ด

ประกาศ มา ณ วันที่ ๙ เมษายน วันวัน โทศมาส คศ ๑๓๑

เป็นวันที่ ๕๑๖ ในรัชกาล บัณฑิต

ประกาศตั้งอธิบดีศาลฎีกา

มี พระบรมราชโองการดำรัสสั่ง ให้เกล้า ฯ ตั้งว่า ตาม ประกาศจัด  
 ระเบียบ ราชการ กระทรวงยุติธรรม ตั้งวันที่ ๓ เมษายน วันวัน โทศมาส  
 คศ ๑๓๑ ว่า จะได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง อธิบดีศาลฎีกาใน  
 เวลาต่อไปนั้น ทรง พระราชดำริเห็นว่า พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่น  
 สวัสดิวัตน์วิศิษฏ์ สัมควร จะ เปน อธิบดีศาลฎีกาได้ จึงทรง พระกรุณา  
 โปรดเกล้า ฯ ให้พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมหมื่นสวัสดิวัตน์วิศิษฏ์ เปน  
 อธิบดีศาลฎีกา รับราชการ ตลอด พระเดช พระคุณ ตามหน้าที่ ตั้งแต่บัด  
 นี้ไป

พระบรมราชโองการดำรัสสั่งตั้งแต่วันที่ ๑๑ เมษายน วันวัน โทศมาส คศ ๑๓๑  
 เป็นวันที่ ๕๑๘ ในรัชกาล บัณฑิต

ประกาศลดอัตราเก็บเงินค่าราชการ

ในตำบลท่าบุญมี ตำบลคลองพลู ตำบลหนองฮีรุณ  
ท้องที่อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงราชานุภาพ เสด็จขึ้นประทับที่พระตำหนัก  
มหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ  
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ในตำบลท่าบุญมี ตำบลคลองพลู  
ตำบลหนองฮีรุณ ท้องที่อำเภอพนมดงรัก จังหวัดสุรินทร์ การทำมา  
หาเลี้ยงชีพของราษฎรเป็นการยากลำบาก ส่วนไม่บริบูรณ์เหมือนในที่  
อื่น ๆ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ลดอัตราเก็บเงินค่าราชการ  
ในตำบลเหล่านี้ตั้ง ๒ บาท คงเก็บคนละ ๔ บาท เพื่อเป็นการบำรุง  
ราษฎรในตำบลเหล่านี้ตั้งแต่ ศก ๑๓๑ เป็นต้นไป

ศาลว่าการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๘ เมษายน รศ. ๖๖ (ค.ศ. ๑๓๑)  
(ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ  
เสนาบดีกระทรวงมหาดไทย

12/10/2566

ประกาศลดอัตราค่านา  
ในตำบลเมืองแหง แขวงเมืองเชียงใหม่

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย รับ พระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ประกาศให้ ทราบทั่ว กัน ว่า ตำบล เมืองแหง ทั้งที่อำเภอเชียงดาว แขวงเมืองเชียงใหม่เป็นท้องที่ กษัตริย์ การ ทำนา ราษฎร ทำได้ ผลิต แต่เพียง บริโภค เท่านั้น ไม่ถึงกับ ซื่อ ซายเป็น อาณาประโยชน์ ที่ราษฎร ต้อง เสียเงิน ค่านาไร่ละ ๕๐ สตางค์นั้น ยังไม่เหมาะ กับ พัน ภูมิ ประเทศ ท้องที่ แด ทำเต ผลิตประโยชน์ ที่ ทำได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ลด อัตราค่านาใน ตำบล เมืองแหง ลง คง เก็บไร่ละ ๒๕ สตางค์ ตั้งแต่จำนวน ศก ๑๓๐ เป็นต้นไป ๗

คำกล่าวกรมมหาดไทย  
ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๗ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑  
(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย

# กฎข้อบังคับจัดการปกครอง

กรมพระตำรวจ ศก ๑๓๑

เสนาบดีกระทรวงวัง รับพระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ว่า กรมพระตำรวจแต่เดิมมิได้จัดการเบื้องต้นตามกาดสมัย บัดนี้สมควรที่จะตั้งมีกำหนดข้อบังคับจัดการปกครองเพิ่มเติมขึ้น จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้งกฎข้อบังคับขึ้นไว้ ดังต่อไปนี้

## ข้อบังคับจัดการปกครอง

แต่บรรดาพนักงานกรมพระตำรวจ รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

ข้อ ๑ กรมพระตำรวจนั้น มีสมุหพระตำรวจเป็นประธาน ซึ่งตรงต่อเสนาบดีกระทรวงวัง แต่มีหน้าที่บังคับบัญชาราชการในกรมพระตำรวจโดยสิทธิ์ขาด กับมีพนักงานต่าง ๆ ที่ขึ้นอยู่ในบังคับบัญชาของสมุหพระตำรวจอยู่ ๓ พนักงาน คือ

### ๑ พนักงานผู้ช่วยสมุหกรมพระตำรวจ

พนักงานผู้ช่วยสมุหพระตำรวจนั้น มีผู้ช่วยสมุหพระตำรวจเป็นหัวหน้า กับมีนายเวร หรือ เดชานุการ แต่เดิมมีพนักงานประจำพนักงานตามสมควร มีหน้าที่ในการติดต่อรับและส่งรับหนังสือราชการต่าง ๆ ที่มีไปมาในระหว่างกรมพระตำรวจ ทั้งมีหน้าที่ในการวางระเบียบตำเนิร คำสั่งของสมุหพระตำรวจไปสั่งการให้เป็นไปโดยแน่นอนทุกประการ

12/10/2566



๒ พนงศ์มุกุหมายุชั้กรมพระตำรวจ

พนงศ์มุกุหมายุชั้ กรมพระตำรวจ นั้น มีมุกุหมายุชั้ พระตำรวจ เป็นหัวหน้ารับผิดชอบราชการในพนงศ์ กับมี

ก. เจ้าพนักงานคลังเงิน กรมพระตำรวจ ๑

ข. ขกระปัดร์กรมพระตำรวจ ๑

รวมกันอยู่ในพนงศ์นี้ มีหน้าที่ในการเบิกจ่ายสรรพสิ่งของแต่เงินที่จะต้องใช้ในกรมพระตำรวจ ตลอดจนการโยธาทุแลรักษาสถานที่แลเครื่องใช้ในกรมพระตำรวจ ให้เปไปโดยความสะอาดเรียบร้อยทุกประการ

๓ พนงศ์ตำรวจ ประจำกองบัญชาการกลาง

พนงศ์ตำรวจ ประจำกองกลางนี้ มีนายตำรวจต่าง ๆ ที่เหลือจากเข้าประจำกองต่าง ๆ ในกองประจำการ มาประจำอยู่ในกองกลางนี้ เพื่อให้เข้ารับราชการในพนงศ์หนึ่งพนงศ์ใดในกองนั้น ๆ ที่ขาดเหลือบกพร่องไม่มีตัว จะรับราชการแต่ชั้นอยู่ในบังคับบัญชาของสมุหพระตำรวจโดยตรง

สรุปรวมหน้าที่ทั้ง ๓ พนงศ์ที่กล่าวมาแล้วนี้ รวมเรียกว่า “กองบัญชาการตรงกรมพระตำรวจ”

ข้อ ๒ นอกจากหน้าที่ของบัญชาการกลาง กรมพระตำรวจที่กล่าวมาแล้วนี้ <sup>12/10/2566</sup> สมุหพระตำรวจ ยังมีกองตำรวจประจำการต่าง ๆ ซึ่งชั้น

อยู่ในบังคับบัญชาอีก ๔ หมวด ซึ่ง แบ่ง แล ชานน นาม เวียก เป็น หมวด  
ต่าง ๆ คือ

- (๑) หมวด พระยามหาเทพ
- (๒) หมวด พระยามหามนตรี
- (๓) หมวด พระพิเรนทรเทพ
- (๔) หมวด พระอินทรเทพ



ข้อ ๓ หมวดตำรวจประจำการต่าง ๆ ที่กล่าวมาในข้อ ๒ นั้น  
ในหมวดหนึ่ง ๆ มีผู้บังคับหมวดเป็นหัวหน้าบังคับบัญชารับผิดชอบ  
หมวดละ ๑ นาย และมีผู้ช่วย ๑ นาย

ข้อ ๔ ในหน้าที่ราชการของกรมพระตำรวจ ซึ่งจะต้องพึงกระทำ  
นั้น นายตำรวจก็ทำหน้าที่เป็นราชองครักษ์ประจำพระองค์ พระบาท  
สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เช่นเดียวกับตำแหน่งหน้าที่ราชองครักษ์ฝ่ายทหาร  
ที่เป็นอยู่ ณ บัดนี้ สมุหพระตำรวจนั้นเอง ก็มีตำแหน่งเสมอเท่าสมุห  
ราชองครักษ์นั้นเอง ซึ่งจะมีหน้าที่ผิดกันอยู่บ้างก็แต่เล็กน้อย ดัง  
จะได้บรรยายหน้าที่โดยละเอียดดังข้อ ๆ ต่อไปนี้

ข้อ ๕ ในเวลาปกติซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวประทับ  
อยู่ในกรุงเทพมหานครนั้น สมุหพระตำรวจมีหน้าที่จัดหมวดตำรวจ  
ประจำการที่กล่าวมาแล้ว ผัดเปลี่ยนกันไปอยู่เวรประจำรักษาราชการ  
ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว หมวดละ ๒๔ ชั่วโมง นับตั้งแต่เวลา  
12/10/2566

ย่ำค่ำของวันหนึ่งจนถึงเวลาย่ำค่ำของวันรุ่งขึ้นอีกวันหนึ่ง

เด่มออกไป

ข้อ ๖ สถานที่ที่ที่จะเป็นที่พักของหมวดของกรมจะต้องไปประจำ เป็นเวรรักษาราชการอยู่นั้น แล้วแต่เดิมนัดกระทรวงวิ จะกำหนดให้

ข้อ ๗ ในสถานที่ที่หมวดตำรวจไปตั้งรักษาราชการอยู่นั้น ผู้ เป็นหัวหน้าบังคับบัญชาของหมวดตำรวจจะต้องวางยามให้เป็นที่ยอมรับ

ข้อ ๘ หน้าที่นายตำรวจที่ไปประจำอยู่นั้นในพระราชฐานนั้น มี หน้าที่ที่จะต้องพึงกระทำคือ

(๑) เป็นผู้ระวังป้องกันรักษาพระองค์พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ศ้ายกิมหน้าที่ราชองครักษ์ แต่คอยตรวจตรามิให้ผู้ใดแปลกมุดม เข้าไปในพระราชฐานที่ประทับ ซึ่งตั้งเสียว่าจะมีเหตุอันตรายเสียหาย เกิดขึ้นโดยประการใด ๆ

(๒) ต้องเรียนรู้ข้อพระราชบัญญัติว่าจะต้องปฏิบัติอย่าง ไรในเวลาดใด ให้เป็นการคุ้มครองคุ้มครองตามการสมัยที่สมควร

(๓) ต้องเรียนรู้สถานที่ของข้าราชการผู้ใหญ่ที่ประจำอยู่ใน พระ ราชสำนักนั้นนั้นว่า ทำหน้าที่ใดอยู่นั้นใด แต่ถ้าจะมีผู้ใดมาหาหรือ ไตร่พวนปะก็จะต้องเป็นหน้าที่ช่วยแก้ไขตามควรแก่หน้าที่

(๔) ถ้าจะมีเจ้าประเทศราช ผู้แทนรัฐบาลต่างประเทศ หรือ ข้าราชการไทยท่านหนึ่งใดในกรมและกระทรวงใด ๆ ที่จะเข้าเฝ้าทอดของ



พระราชดำเนิรวิน ๑ หรือ ๒ วัน และให้ผู้บังคับหมวดนั้น เมื่อได้รับคำสั่ง ของ สมุห พระตำรวจแล้วก็ให้จัด นายตำรวจ ๔ นายในหมวด ของ ตน โดยเสด็จพระราชดำเนิรในกระบวน และให้ส่ง เสด็จถึง ที่ที่ ประทับ ส่วนผู้บังคับ หมวดนั้น จะต้อง ออก ต้อง นำ เพื่อตรวจ เจ้าน้ำที่ ฝ่ายทหาร แต่ตำรวจภูธร วาง ยาม รักษา ราชการ และเมื่อเสด็จ พระราช ดำเนิร ถึง ที่ หรือค่ายที่ ประทับแล้ว ให้ นายหมวด รายงาน กราบ บังคม ทูล จำนวน เจ้าน้ำที่ ประจำ ของ ให้ ทรง ทราบ มาตของชุด พระบาท แต่ให้ รายงาน ต่อเสนาบดี หรือ ผู้ใหญ่ใน กระทรวงใดก็ได้ โดยเสด็จพระราชดำเนิร ณที่ นั้น อีก ฉบับหนึ่ง และมีหน้าที่ วาง ยาม ใน หมวด ของคน ณที่ใดที่หนึ่ง ซึ่งใกล้กับที่ ประทับ และมีหน้าที่ จะต้อง ปฏิบัติ เช่นเดียวกับที่กล่าว มาแล้วใน ข้อ ๔, ๕, ๖, ๗, ๘, ๙, นั้นทุกประการ

ข้อ ๑๑ ในระหว่างที่ตำรวจไปรักษาราชการ ถ้ามีเหตุการณ์ บังเกิดขึ้นที่ควร นาย ตำรวจ ประจำ การ จะนำ เหตุการณ์ที่ บังเกิด ขึ้น กราบ บังคมทูล พระกรุณา ก็ให้ รับนำ ขึ้นกราบ บังคมทูลพระกรุณาตาม โอกาส ที่สมควร

อนึ่งในหน้าที่ ราชการ ของ กรม พระตำรวจที่ ตั้งขึ้นใหม่นี้ ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ สมุหราช ของครึกษ์ เป็นผู้ช่วย และ นำ พิเศษ สำหรับในหน้าที่ ราชการ บาง อย่าง ซึ่ง จะพึง เกี่ยวข้อง กับหน้าที่ ฝ่าย ทหาร เช่นนั้น จึงให้ เจ้าน้ำที่ ใน กรม พระตำรวจ คอย อนุโมทนา 12/10/2566 แต่ เชื้อ พัง สมุหราช ของครึกษ์ ในสิ่ง ที่ ชอบด้วย หน้าที่ ราชการ ด้วย

ศก ๑๓๑

หน้า ๓๓

ข้อ ๑๒ ให้ ใช้ข้อบังคับนี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน เป็นต้นไป  
บังคับแต่คำสั่งใดที่ขัดกับความใน ข้อ บังคับนี้ ให้ ยกเลิกไม่ใช้

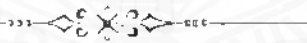
กระทรวงวัง

วันที่ ๑ เมษายน วันคนโกลืนทร ศก ๑๓๑

(ตงพระนาม) ด้รวพดีทธี

เสนาบดีกระทรวงวัง

### ประกาศกระทรวงว่าการต่างประเทศ



เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วยชาวสยามเฟรงฟอด ซึ่ง ขณะ นั้น เาคน โน บังคับ ซาติ อังกฤษ

ได้ทำเรื่อง รววยื่น ค้อเสนาบดีว่าการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม  
รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐ ขอ แปลง ซาติ เป็น คน โน บังคับ สยาม ตาม  
ลักษณะ กฎหมายแปลง ซาติ ร.ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศได้ เห็น ขัดถึ ถาน เอน ที่ พอใจ แล้วว่า ผู้  
ร้อง ขอได้ ปฏิบัติ ถูคอง ตาม ลักษณะ กฎหมายแปลง ซาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง  
ได้ นำ ความ ขัน กรวบ บังคสมทูล พระกรุณา ขอ รับ พระราชทาน พระบรม  
ราชานุญาต

บัด นี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต

12/10/2566

แต่ผู้ร้องขอใจ ถอนหา พพจนนีสถยานุสสัย คือ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ด้วยแล้ว

เพราะฉะนั้น จึงขอ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ชาวสยามแพร่งพืด ไต่แปลง ชาติเป็น คนใน บังคับ สยาม ผู้หนึ่ง แล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๓ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

(ลงพระนาม) เฑาะวงษ์วโรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

### ประกาศเปลี่ยนข้าหลวงท้องถิ่น

จัดที่คืน สว่าง ทางรถไฟหลวงสายโค ใน อำเภอตัว

#### มณฑลชุมพร

เจ้าพระยาอภัยภูเบศร เสนาบดี กระทรวงคมนาคม ขอประกาศ ให้ทราบทั่วกันว่า ตามความใน ประกาศ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ตั้งข้าหลวงโยธา แต่ ข้าหลวงท้องถิ่น จัดที่คืน สว่าง ทาง รถไฟหลวง สายโค ตั้งวันที่ ๒๗ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ ว่าในท้องถิ่น อำเภอเมืองชุมพร อำเภอประทิว แต่ อำเภอตัว ในแขวง เมืองหลังสวน ให้ มีเสกสรรค์ อิมมอญ แซกซันอิมมอญ ซึ่ง ประจำทำการอยู่ที่เมืองชุมพร เป็นข้าหลวงโยธานาย ๑ ส่วน ข้าหลวงท้องถิ่น ให้หลวงเทพศิรินทร์ สังกกรม ๒๕๑๐/๒๕๖ นายเพี้ยน นายอำเภอประทิว ๑ อำเภอตัว ปลัดชวา รัง การแทน ๑ เป็น ข้าหลวงทำการ ในท้องถิ่นอำเภออื่น ๆ ความแจ้ง อยู่แล้ว





๑) จรรยา

- ก) คีต ต้อง มีความ รู้ ใน เบญจคีตโดยสังเขป แต่ต้อง ให้เข้าใจความมุ่งหมายและประโยชน์ของคีตโดยแน่นอน (ตามตำราเบญจคีตย่อ)
- ข) ธรรม ต้อง เป็น ผู้รู้จักผิดชอบชั่วดี และรู้สิ่งที่ควรประพฤติและไม่ควรประพฤติ และรู้จักถ้อยจาณธรรมโดยสังเขป (ตามเบญจคีต และเบญจธรรมย่อ)

๒) หนังสือไทย

- ก) อ่าน อ่านหนังสือความเรียงต่าง ๆ ให้ชัดอักษรและวรรคตอนถูกต้อง กับต้องอ่านให้ มีเสียง อย่างที่พูดกันกับคนอื่น
- ข) เขียนตามคำบอก เขียนคำบอกจากหนังสือความเรียงต่าง ๆ ซึ่งมีคำยากไม่ยากยิ่งกว่า หนังสือสามก๊กตอนใดใดแตกทัพเรือ
- ค) คัดลายมือ คัดลายมือตัวบรรจงบน กระดาษ มีบรรทัดให้ตรงตามไม้ตกหล่นเประเบื้อง
- ฆ) แปล แปลศัพท์สามัญต่าง ๆ เช่น กับศัพท์ที่มีอยู่ในแบบเรียนเร็วเล่ม ๒ กับศัพท์ที่มีอยู่ในหนังสืออ่าน ให้ถูกต้องด้วย

๓ ภาษาไทย

ก) คำถามคำตอบ ให้รู้จัก ตอบคำถามต่าง ๆ ตามใจความที่ตนทราบอยู่แล้ว ให้ถูกต้อง ตามลักษณะ ของ คำพูด และไวยากรณ์

ข) ไวยากรณ์ ให้รู้จัก ชนิด ของคำ แยก ประโยคสามัญ ออกเป็น ภาค ๆ ผู้กระทำกริยา แต่ผู้ถูกกระทำ ทั้ง คำแต่งใน ประโยค นั้น ด้วย และชี้ เหตุคำต่อคำ ซึ่ง เกี่ยวข้อง กันใน ประโยค นั้น ๆ ได้ด้วย

ค) แต่ง ให้ มีความสามารถ แต่งจตหมาย ส่วนตัวได้ตามความประสงค์ ของตน และ บรรยาย ความเรื่องสั้น ๆ ที่ จะ เค้าให้ฟังได้

๔) คำณวนวิธี

ก) เลข บวก ลบ คูณ หาร มาตรการเงินสยาม มาตรการวัด มาตรการเวลา มาตรการวง กับ โจทย์ ผลกัตต่าง ๆ เศษส่วน เศษสิบ กับ รู้จัก แปลง เศษสิบ เป็น เศษส่วน ได้ กับ โจทย์ ผลกัต บัญญัติไตรยางค์ ชั้นเดียว

ข) บัญชี รู้จัก ทำ บัญชี การค้าขาย อย่างง่าย ๆ หรือ บัญชี โสด ซึ่งมีแค่ รายรับ หรือ รายจ่าย แค่นั้น ไต่สวน ห้าง หรือ คตะ กัน

๕) ภูมิศาสตร์

ให้รู้จัก อากาศ ดินฐานของโลก และ ทิศานุทิศ  
ที่ตั้งของทวีป แลมหาสมุทรต่างๆ กับรัฐภูมิศาสตร์  
สยามโดยตลอด แต่สามารถชี้ภูมิประเทศใน  
แผนที่ได้ด้วย (ตามคำรภูมิศาสตร์ของ นายร้อย  
เอก หลวงพรหมโยธี เล่ม ๑ ภาค ๑ บทที่ ๑  
๒-๓-๑๓-๑๖ แลภาค ๓ ตลอด)

๖) วิชาเขียน

ให้เขียนรูปตายเส้น เดี่ยวต่าง ๆ โดยไม่ต้องใช้  
เครื่องวัดสิ่งหนึ่งสิ่งใดช่วย

วิชาสามัญ ห้องชั้น ๒ ปฐม

กำหนดอายุ ๑๐ ปี ถึง ๑๕ ปี ต้องเป็นผู้ที่มีความรู้วิชาสามัญ

ต่อไปนี้

๑) จรรยา

ก) คัด

อย่างเดียวกับที่ ชอบห้องชั้น ๑ ปฐม แต่ให้  
รู้ละเอียดในสี่ขบทที่ ๒ กับสี่ขบทที่ ๔  
ตลอดถึง วัตถุประสงค์ และประโยชน์ (ตามแบบ  
เรียนเบญจศีล เบญจธรรม อย่างพิศดาร)

๖) ธรรม

อย่างเดียวกับที่สอบห้อง ชั้น ๑ ปฐม แต่ต้อง  
ให้รู้ละเอียดขึ้น และให้รู้ละเอียดใน กถยานธรรม  
ข้อ ๒ กับ ข้อ ๔ โดยตลอด (ตามแบบเรียน  
เบญจศีล เบญจธรรม อย่างพิศดาร)

๒) หนังสือไทย

ก) อ่าน

อ่านหนังสือ ความเรียง ภาพยกตอน เรื่องต่าง ๆ  
ตามแต่จะให้อ่าน ให้ถูกต้องตามลักษณะอ่าน  
ดังที่กล่าวไว้ใน ห้อง ชั้น ๑ ปฐม แต่หนังสือ  
ที่จะให้อ่านนั้น ต้องไม่ให้ยากกว่า หนังสืออิเหนา  
ตอนศึกกะหมิงกัหนึ่ง

ข) เขียนตามคำบอก

เขียนตามคำบอกจากหนังสือ ความเรียง ภาพยกตอน  
ซึ่งมีคำยาก ไม่ยากยิ่งกว่า หนังสืออ่าน อิเหนา  
ตอนศึกกะหมิงกัหนึ่ง

ค) คัด ตายมือ

คัดด้วย ตายมือ หัวดี บรรจง บนกระดาษ มีบรรทัด  
แต่ต้องให้ถูกต้องตาม ลักษณะ ของ การเขียนจดหมาย

ง) แปลศัพท์

12/10/2566

ให้แปลศัพท์ สามัญ ที่มีอยู่ใน หนังสืออ่าน  
กับ ศัพท์ ใน แบบเรียน ศัพท์ ไบรอน แดง

๓) ภาษาไทย

ก) คำถามคำตอบ ให้รู้จักตอบคำถามต่าง ๆ ตามใจความที่ตนได้ทราบ อยู่แล้ว ให้ถูกต้อง ตามลักษณะของ คำพูด ให้เข้าใจ ภาษาได้ โดยชัดเจน

ข) ไวยากรณ์ ต้องรู้แบบเรียนเร็วเล่ม ๓ จบบริบูรณ์

ค) แต่ง ต้อง มีความ สามารถ แต่ง หนังสือ ตามความคิด ของ ตนได้ อย่าง สัมฤทธิ์ ที่จะ ยก ขึ้น ความ ชื่นชอบ กับการ แต่ง จดหมาย แต่ บรรยาย เรื่อง ที่ จะ เถ่า ให้ ฟัง

๔) คำณวนวิธี

ก) เดช วิธี บวก ลบ คูณ หาร เศษส่วน เศษตรึงรู้จบ ตัดออก กับใจหทัยฝึกหัด มาตราต่าง ๆ ที่สำคัญ ๆ กับ รู้จัก แลกเงิน สยาม กับต่าง ประเทศ ที่ สำคัญ ๆ ได้ เปอรเซ็นต์ แด ดอกเบี้ย ช้น เตยว บัญญัติ ไตรยางศ์ ๒ ชั้น

ข) บัญชี ทำบัญชี การ ค้าขาย อย่างง่าย ๆ พร้อมทั้ง บัญชี รายรับ และ รายจ่าย ต้อง ทำได้ ทั้ง บัญชี ได้ค และ บัญชี คู่

๕) ภูมิศาสตร์

ก) ภูมิศาสตร์ เหมือนกับข้ออื่น ๑ ประมวล กับให้รู้ ภูมิศาสตร์ ของทวีป เอเชีย โดย ดั้งเดิม และ เกาะ ประเทศ ด້ยามโดย พิสดาร และสามารถ จะ ชี้ ภูมิประเทศ นั้น ๆ ใน แผนที่ ได้ ด้วย (ตาม คำราภูมิศาสตร์ ของ นายร้อยเอก หลวง พรหมโยธี เต็ม ๑ ภาคที่ ๑ บทที่ ๑ ถึง บทที่ ๒ กับ บทที่ ๘-๙-๑๓-๑๖ และ ภาคที่ ๒ ที่ ๓ ตลอด)

ข) พงษาวดาร ต้อง มีความสามารถ พระราชพงษาวดาร ด້ยามโดย ย่อ บริเวณที่ ๑ ซึ่ง ตั้งแต่ ต้นดิน ส้มเตี๊ญ พระรามาชิบดที่ ๑ ถึง จบ แผ่นดิน ส้มเตี๊ญ พระมหินทราธิราชครั้งที่ ๒ กับ วั้ง เมือง ราม ของ ประเทศ ที่ เกิด เกี่ยว กับ ประเทศ ด້ยาม ตาม ความรู้ ที่ ได้ เข้าเรียน ใน คำรา ภูมิศาสตร์

๖) วาดเขียน

ให้เขียน รูป ปลาย เต็ม เคียวต่าง ๆ กับ ระบาย ระบาย ตาม ส้มควรว

๗) ภาษาอังกฤษ

ก) อ่าน สามารถ อ่าน หนังสือ บรรวไร เต็ม ๑ หรือ หนังสือ แดต กั๊ไพรเมอร์ เต็ม ๑ ตลอด เต็ม



ข) เขียน

สามารถเขียนตามคำขอจากหนังสือแบดกัไฟรเมอร์  
เล่ม ๑ คดอดเล่ม หรือประโยชน์ง่าย ๆ ซึ่งได้  
เลือกเขาคำศัพท์ตั้งในบรรดาเล่ม ๒ ภายในบท  
ที่ ๒๕ ออก

ค) คัด

แต่ง

ค) คัด

สามารถเขียนตัว เอ, บี, โห่ใหญ่เด็ก ถูกต้อง วัจก  
คือตัวอักษรเป็น และ คัดตามแบบในหนังสือที่  
อ่านให้ถูกต้อง ครม ฉบับเดิมที่ให้คัด

ข) แปล อังกฤษ

สามารถแปล หนังสือบรรดาเล่ม ๒ ภายในบท  
ที่ ๒๕ และ หนังสือแบดกัไฟรเมอร์เล่ม ๑  
คดอดเล่ม

แปลไทย แปลไทย

แปล อังกฤษ

ง) แต่ง

เดิมทำเขา กับ คำ แล ความที่ กำหนดไว้ ให้เดิม  
อย่างง่าย และ ดั้นที่ ลุก ให้ ได้ ความ เป็น ประโยค  
วิชาสามัญ ของ ชั้น ๓ ปฐม

กำหนด อายุ ตั้ง แล ๑๐ ปี ถึง ๒๐ ปี และ ต้อง เป็น ผู้ ที่ มีความ

รู้ วิชาสามัญ ต่อ ไป นี้

๑) จรรยา

ก) คัด

อย่าง เดียว กับ ห่อง ชั้น ๒ ปฐม แต่ ให้ วัจก  
ใน ตึก ขาบท ที่ ๑ แล ที่ ๓ คดอด ถึง วัจก เจตนา

และประโยค (ตามแบบเขียนเบื้องต้น เบื้อง  
ธรรมเนียมข้าราชการ)

ข) ขรรคม <sup>๒</sup>อย่างเดียวกับที่ <sup>๒</sup>ข้อ หอ้ง <sup>๒</sup>ชั้น ๒ ปฐม <sup>๒</sup>กับให้  
รู้โดยชัด.ศ.เบญจกัถยาน <sup>๒</sup>วรรณ <sup>๒</sup>ชย ๑ กับ <sup>๒</sup>ชย ๓  
ทั้งให้ <sup>๒</sup>ขรรคม.น <sup>๒</sup>หนังสือ <sup>๒</sup>ขรรคม <sup>๒</sup>กรียา <sup>๒</sup>เต็ม ๔ กับ  
หนังสือ <sup>๒</sup>ดม <sup>๒</sup>บ <sup>๒</sup>ค <sup>๒</sup>ค <sup>๒</sup>จ <sup>๒</sup>บ <sup>๒</sup>เต็ม

๒) หนังสือไทย

ก) อ่าน <sup>๒</sup>อย่างเดียวกับ <sup>๒</sup>ข้อ <sup>๒</sup>ชั้น ๒ ปฐม <sup>๒</sup>แต่ใช้ <sup>๒</sup>หนังสือ <sup>๒</sup>ที่  
ยาก <sup>๒</sup>กว่า <sup>๒</sup>นี้ <sup>๒</sup>เช่น <sup>๒</sup>หนังสือ <sup>๒</sup>อ่าน <sup>๒</sup>พระราช <sup>๒</sup>นิพนธ์  
รวม <sup>๒</sup>เกียรติ <sup>๒</sup>ตอน <sup>๒</sup>ศึก <sup>๒</sup>ก <sup>๒</sup>ม <sup>๒</sup>ภ <sup>๒</sup>ก <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>ฐ <sup>๒</sup>แต่ <sup>๒</sup>ตอน <sup>๒</sup>ท้าว <sup>๒</sup>มา <sup>๒</sup>ดี  
วราช <sup>๒</sup>ว่า <sup>๒</sup>ความ

ข) เขียนตามคำบอก เขียนตามคำบอก จาก หนังสือ อ่าน ต่าง ๆ ที่ ไม่ ยาก  
กว่า พระราช <sup>๒</sup>นิพนธ์ <sup>๒</sup>รวม <sup>๒</sup>เกียรติ <sup>๒</sup>ตอน <sup>๒</sup>ศึก <sup>๒</sup>ก <sup>๒</sup>ม <sup>๒</sup>ภ <sup>๒</sup>ก <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>ฐ  
แต่ <sup>๒</sup>ตอน <sup>๒</sup>ท้าว <sup>๒</sup>มา <sup>๒</sup>ดี <sup>๒</sup>วราช <sup>๒</sup>ว่า <sup>๒</sup>ความ

ค) คัด <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>าย <sup>๒</sup>มือ <sup>๒</sup>เขียน <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>าย <sup>๒</sup>มือ <sup>๒</sup>ได้ <sup>๒</sup>ทั้ง <sup>๒</sup>ตัว <sup>๒</sup>บ <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>จ <sup>๒</sup>แต่ <sup>๒</sup>ตัว <sup>๒</sup>ห <sup>๒</sup>ว <sup>๒</sup>ดี <sup>๒</sup>บ <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>ร <sup>๒</sup>จ  
กับ <sup>๒</sup>แก้ <sup>๒</sup>เคร <sup>๒</sup>ียง <sup>๒</sup>ห <sup>๒</sup>มา <sup>๒</sup>ย <sup>๒</sup>แ <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>วง <sup>๒</sup>กา <sup>๒</sup>ย <sup>๒</sup>ง <sup>๒</sup>่า <sup>๒</sup>ย <sup>๒</sup> ๆ <sup>๒</sup>แ <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>ระ <sup>๒</sup>เบ <sup>๒</sup>ียบ  
ได้ <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>วย

ง) แปล <sup>๒</sup>ให้ <sup>๒</sup>แปล <sup>๒</sup>ศัพท์ <sup>๒</sup>ใน <sup>๒</sup>หนังสือ <sup>๒</sup>โค <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>ง <sup>๒</sup>ฉ <sup>๒</sup>น <sup>๒</sup>ภาพ <sup>๒</sup>ก <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>อน  
จาก <sup>๒</sup>หนังสือ <sup>๒</sup>ที่ <sup>๒</sup>อ่าน <sup>๒</sup>ได้ <sup>๒</sup>กับ <sup>๒</sup>ศัพท์ <sup>๒</sup>เทียบ <sup>๒</sup>บา <sup>๒</sup>พ <sup>๒</sup>ี <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>ัง <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>ก <sup>๒</sup>ฤ <sup>๒</sup>ค  
ไทย <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>ัง <sup>๒</sup>ค <sup>๒</sup>่น <sup>๒</sup>่า <sup>๒</sup>๕ <sup>๒</sup>ด <sup>๒</sup>ัง <sup>๒</sup>น <sup>๒</sup>่า <sup>๒</sup>๒๕

๓) ภาษาไทย

ก) ไวยากรณ์ ให้กระจายคำในความต่าง ๆ ออกตาม ชนิดของคำ (อย่าง กระจาย ชั้น เดียวตาม ตำรา วชิวิภาค) กับทำตาราง สัมพันธ์ ประโยคต่าง ๆ ได้ และอธิบายประโยคได้ด้วย (ตามตำราจากยสัมพันธ์)

ข) แต่ง เช่นเดียวกับห้อง ชั้น ๒ ปฐม แต่ให้ใจความยากขึ้น

ค) ย่อ ให้ย่อความในจดหมาย หรือ เรื่อง ความต่าง ๆ อย่างง่าย ๆ ให้ถูกต้องตาม ลักษณะของ การ ย่อ

๔) คำณวนวิธี

ก) เลข เหมือนห้อง ชั้น ๒ ปฐม มีเพิ่มเศษสิบไม่รู้จัก ๆ วิธี กับมีแมนดูเรชั่นเพียงรูป ๔ เหลี่ยมมุมฉาก

ข) พีชคณิต วิธีหาค่า วิธีบวก ลบ คูณ และหาร

(เฮตยิบบรา)

ค) เรขาคณิต โจทย์ที่ว่าด้วยเส้นแถมมุม และการสร้างรูป

(แปรภาคยอด ตามเหลี่ยมสี่ เหลี่ยมต่าง ๆ ย่ออมเมตรี)

๕) ภูมิศาสตร์ต่างประเทศ

ก) ภูมิศาสตร์ เหมือน กับ ข้อบ ข้อ ๒ ปฐม กับ ต้อง รู้ เรื่อง โลก เด ที่ ป อาเซีย โดย พิศ ดาร แต่ สามารถ ภูมิ ประเทศ นั้น ๆ โย แผนที่ ไต่ ดวย ( ตาม ตำรา ภูมิศาสตร์ ของ นาย ร้อยเอก หลวงพรหมโยธี เดิม ๑ ภาค ๑ บทที่ ๑ ถึง บทที่ ๒ กับ บทที่ ๘-๙ ๑๓-๑๕-๑๖-๑๗-๑๘ กับ ภาค ๒-๓-๔ ตลอด )

ข) พงษาดดาร เช่น เดียว กับ ข้อ ๒ ปฐม กับ มีความ สามารถ รู้ พระราชพงษาดดาร สยาม ย่อ บริเษที่ ๑ แต่ แผ่น ดิน ส้ม เต๋จ พระ ธรรม พหุ ษร ที่ ๑ ไป จน จบ เดิม กับ เบื้อง รว ของ ประเทศ ต่าง ๆ ที่ โกด เคียง กับ ประเทศ สยาม ตาม ความ รู้ ที่ ไต่ เด่า เรียบ ใน ตำรา ภูมิศาสตร์

๖) วาดเขียน

ให้ วาด เขียน รูป ตาย เจา ต่าง ๆ ไต่ แต่ สามารถ จะ เขียน รูป ของ ต่าง ๆ ซึ่ง ยก เหา มา ตั้ง ให้ เขียน

เช่น รูป แห่ง เหลี่ยม ( โม่ เตด ต่าง ๆ ) ไต่ ดวย

๗) อีอาร์พี

- ก) อ่าน สามารถอ่านหนังสือบรรทัดเต็ม ๑ หนังสือแบบดก  
 ๑๖ เทตต์เต็ม ๑ หรือหนังสือเทตต์เต็ม ๑ ได้  
 ตลอดเล่ม
- ข) เขียน สามารถเขียนคำบาง จากหนังสือบรรทัด  
 เต็ม ๒ หนังสือเทตต์เต็ม ๑ ภายในบทที่ ๒๐  
 หรือหนังสือแบบดกไม่ตลอดเล่ม ๑ ตลอดเล่ม  
 หรือหนังสืออื่นที่ไม่ยากกว่าหนังสือเหล่านี้
- ค) คัด สามารถคัด จากหนังสือที่อ่าน ด้วยตัวบรรจง  
 บนกระดาษที่มีบรรทัด มีเครื่องหมายวรรคตอน  
 เครื่องหมายต่าง ๆ ตลอดจนการย่อหน้า ขึ้น  
 เนื้อความใหม่ ให้สอดคล้องบริบทถูกต้อง ตาม  
 รูปของหนังสือ ที่จะกำหนดให้คัด แต่สามารถ  
 คัดใจหมายอย่างง่ายตามแบบได้ด้วย (แต่ไม่  
 ต้องแก้วงกา)
- ง) แปลอังกฤษ สามารถแปลบรรทัดเต็ม ๒ ได้ตลอดเล่ม หนังสือ  
 เป็นไทย แบบ เตตต์เต็ม ๑ ภายในบทที่ ๒๐ หรือหนังสือแบบดก  
 ไทยเป็นอังกฤษ ๑๖ เทตต์เต็ม ๑ ตลอดเล่ม หรือหนังสืออื่น  
 ที่ไม่ยากกว่านี้ได้ด้วย

ง) แต่ง สามารถเติมคำเข้าในประโยค ๒ ส่วน แต่ ๓ ส่วน  
 ที่มีเครื่องหมาย แต่ส่วนแต่ง ๑,๒,๓ ต่าง ตาม  
 ที่ได้ระคำที่จะให้เติมนั้น ได้โดย  
 วิชาห้องชั้น ๑ มัธยม

กำหนดอายุ ๑๖ ปี ถึง ๒๔ ปี แต่ต้องเป็น

ผู้มีความรู้วิชาสามัญต่อไปนี้

๑) จรรยา

ก) ใฝ่ รู้จักเบญจศีล คดอดโดยพิศดาร (ตามคำราแบบ  
 เวียนจรรรยา เบญจศีล เบญจธรรม อย่างพิศดาร)

ข) ขรม ให้รู้ละเอียดในกัตยานธรรมโดยคดอด (ตาม  
 คำราแบบเวียนจรรรยา เบญจศีล เบญจธรรม อย่าง  
 พิศดาร) แต่ให้รู้ขรมในหนังสือขรมจริยาเล่ม  
 ๕-๖ กับสัมพันธ์ผู้จาบด้อม

๓) หนังสือไทย

ก) อ่าน อ่านอย่างละเอียดกับ ร้อยบททั้ง ๓ ปฐม กับจะ  
 ต้องอ่านหนังสือราชยาอ เว้นหนังสือมหาชาติ  
 ได้ด้วย

ข) เขียน เขียนตามคำบอกไว้ให้ยกกว่า หนังสือที่อ่าน

ค) คัด เขียนถ้อยมือได้ทั้งตัวหัดและบรรจง กับทั้งสำมารถ  
ที่จะเขียน ดั่ง บนกระดาษ ที่ไม่มีบรรทัดให้เรียบร้อย  
ได้ และต้อง แกะ ไข เครื่องหมาย วงกาได้ด้วย

ข) แปล แปลศัพท์ จากศัพท์ ที่ไม่ยาก กว่าศัพท์ที่มีอยู่ใน  
หนังสือที่ ด้านกับ ศัพท์เทียบ บาทที่ สังกศฤศ ไทย  
ตลอดเล่ม

๓) ภาษาไทย

ก) ไวยากรณ์ ให้กระจายคำใน ความต่าง ๆ ออกตามชนิดของ  
คำ กระจาย อย่าง ๒ ชั้น (ตามตำราวจีภวค)  
กับให้ทำตาราง สัมพันธ์ความต่าง ๆ แต่อธิบาย  
ประโยคต่าง ๆ ได้ด้วย (ตามตำราวากยสัมพันธ์)

ข) แต่ง ให้แต่งจดหมายบรรยาย เรื่อง ต่าง ๆ กับแสดง  
ความเห็น ๆ ตามความที่ได้บอกหัวข้อให้ แต่  
อธิบาย ถึง คุณแต่โทษในสิ่งต่าง ๆ

ค) ย่อ ให้ย่อ เรื่อง ที่มีใจความยากกว่าที่ ๓ ข้อ หรือ ชั้น ๓  
ปฐม เช่นย่อจดหมายรายงาน ประกาศ แจ้งความ  
ได้ทุก ๆ ชนิด





๖) วาดเขียน

อย่างเดียวกับห้อง ชั้น ๓ ปฐม

๗) อังกฤษ

- ก) อ่าน สามารถอ่าน บรรทัดเต็ม ๓ หนังสือเบตทิกโมเดดเต็ม ๒ หรือหนังสือเตนส์เต็ม ๑ ได้ตลอด
- ข) เขียน สามารถเขียนตามคำบอก จาก หนังสือบรรทัดเต็ม ๓ หนังสือเบตทิกโมเดดเต็ม ๒ หรือหนังสือเตนส์เต็ม ๑ ได้ตลอดเต็ม แต่ต้องสามารถเขียนจากหนังสือชั้นที่ไม่ยากกว่าหนังสือเหล่านี้ได้ด้วย
- ค) คัด เหมือนห้องชั้น ๓ ปฐม แต่ให้ยากกว่า คือสามารถคัดร่างจดหมาย หรือแจ้งต่าง ๆ อย่างง่าย ให้ได้รูปจดหมายได้ด้วย
- ฅ) แปลอังกฤษ สามารถแปล บรรทัดเต็ม ๓ เต็ม ๔ หนังสือเตนส์เป็นไทยแปลไทย เต็ม ๑ หรือหนังสือเบตทิกโมเดดเต็ม ๒ แต่สามารถแปลหนังสือชั้นที่ไม่ยากกว่าหนังสือเหล่านี้ได้ด้วย
- ง) แต่ง เหมือนห้องชั้น ๓ ปฐม แต่สามารถแต่งจดหมายอย่างง่าย เช่น มีใบตาไปถึงครู หรือมีจดหมายไปเยี่ยม หรือขอเงิน บิคา มารดา ฯลฯ ได้ด้วย

วิชาสามัญ นักเรียน นายคาบ

กำหนดอายุตั้งแต่ ๑๘ ปี ถึง ๒๕ ปี ต้อง เป็น

ผู้มีความรู้ วิชาสามัญ ต่อไปนี้

๑) จรรยา

ก) คีต

ให้รับบัญชีสถิติวาทที่ ๑ ถึงที่ ๕ โดยเฉลี่ย

ข) ขรรณ

ให้รับบัญชีจรรยาธรรมข้อ ๑ ถึงข้อ ๕ กับให้

รู้จักความผิดชอบใน ส่วนความประพฤติต่าง ๆ เช่น

รู้จักความดี ความชั่ว ควร ประพฤติ แต่ไม่ควร

ประพฤติ ทั้งต้องรู้จักภูมิตำแหน่งที่เป็นที่ เกิดของตน

จนตลอด รู้จักความ กตัญญู กตเวที จรรยา กต

ตัก พระมหากษัตริย์และผู้ที่มีคุณ (ตามหนังสือ

เบญจคีต เบญจธรรม พิศาล ๑๒) แต่ จรรยา

เล่ม ๔-๕-๖)

๒) หนังสือไทย

ก) ชาน

ชาน หนังสือ ความ เรียงเช่นหนังสือจรรยา หรือ

คำกลอน เช่น หนังสือ รามเกียรติ์กับ หนังสือ โยธาณ

เช่น ใช้ นฤหิต แทน ง, งง, รร, (หัน) แต่อื่น ๆ

12/10/2566

ให้ถูกต้อง เรียบร้อย ตลอดจน ตรวจ

๑) เขียน เขียนตามคำบอกจากหนังสือจินตกรรมนิพนธ์ต่าง ๆ เช่น หนังสือรวมเกียรติคุณศรีกษัตริย์ทั่วมาตุวราชว่าความเป็นต้น

๒) คัด คัดเรื่องต่าง ๆ ด้วยด้ามมือค้วบรจริง บนกระตาดมีบรรทัด โดยต้องแกว่งกาบ้างตามสมควร แต่ไม่ถึงกับต้องแกว่งกาพูดที่ผิดหรือตัวผิดดียว ๆ ที่ผิดใหญ่ แต่ต้องรักษาความสะอาดเรียบร้อยด้วย

๓) แปลศัพท์ ให้แปลศัพท์จากแบบเรียนโบราณศัพท์ กับศัพท์สามัญในแบบเรียนเรื่องเล่ม ๒ แต่ศัพท์ในหนังสืออ่านที่ไม่ดูยากนัก

๓) ภาษาไทย

ก) ไวยากรณ์ ให้รู้แบบเรียนเรื่องเล่ม ๓ ตลอดจนเล่ม

๑) แต่ง ให้แต่งบรรยายนิทานตามที่บอกหัวข้อให้ กับแต่งจดหมายสั้นตัวได้ทุกชนิด ซึ่งไม่เกี่ยวข้องด้วยราชการ

๒) ย่อความ ให้ย่อความเรื่องนิทานที่เล่าให้ฟัง แต่จดหมายที่ไม่ใช่จดหมายทางราชการ หรือหนังสืออ่าน เช่น หนังสือพิมพ์ เป็นต้น

๔) คำณวนวิธี

ก) เลข

วิธีตัดชั้นเดียว บัญญัติโคธรายกัชั้นเดียว บวก  
ลบ คุณ หาว มาตราเงินสยามแต่เงินต่างประเทศ  
ที่ สำคัญ ๆ บวก ลบ คุณ หาว เคษสั้น อย่าง  
ง่าย ๆ บวก ลบ คุณ หาว เคษสิบอย่างง่าย ๆ  
ข) ภาณูชี  
ทำ ภาณูชีจ่ายบเตือนจา สุ่มุท รายวัน อย่างง่าย ๆ

๕) ภูมิศาสตร์

ให้รู้ ภูมิศาสตร์ สยามโดยละเอียด กับ ประเทศที่  
ใกล้เคียงโดยสังเขป (ตาม คำว่า ภูมิศาสตร์ ของ  
นายร้อยเอก หลวงพรหมโยธี เล่ม ๑ ภาคที่ ๓  
ตลอด กับภาคที่ ๔ บทที่ ๑-๒-๓-๕)

ประกาศ

ตั้ง อธิบดี แด่ที่ ปลุกษา กรมทาง

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ตั้งว่า กรม  
ทาง เป็น กรมใหญ่ มี ราชการ ทวี มาก ขึ้น สมควร จะ เลื่อน ตำแหน่ง หัวหน้า  
ชั้น เป็น อธิบดี แด่ให้ มีที่ ปลุกษาอีก นายหนึ่ง ทรง พระราชดำริ เห็นว่า  
หม่อมตุนรูชเทวา สมควร จะ รับราชการ ใน ตำแหน่ง อธิบดี แต่ มีดีเตอร์  
อาเดกรี <sup>12/10/2566</sup> อนุยใหญ่ กรมโยธา สมควร จะ รับราชการ ใน ตำแหน่ง ที่  
ปลุกษา กรมทางได้ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ หม่อมตุนรูชเทวา

เป่น อธิปไตย แต่ให้ มีลัทธิเอกราชเสรี เปนที่ ปกฤษชากรมทาง รัชชการ  
ตอง พระเทศ พระคุณ ตาม น้่าที่ ตั้ง แต่ บัด นี้ไป ๖

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งแต่วันที่ ๑๓ เมษายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑  
เป่นวันที่ ๕๒๐ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศกระทรวงว่าการต่างประเทศ



เส่นาบตีว่าการต่างประเทศ ขอประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วยเฮฟ ชะเนร์ ซึ่ง ขณะ นั้น เป่น คนใน บังคับ ชาติเยอรมัน ได้  
ทำเรื่อง รวอ ยื่น ตัดเส่นาบตีว่าการต่างประเทศ เมื่อ วันที่ ๗ พฤศจิกายน  
รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ ขอแปลง ชาติ เป่น คนใน บังคับสยาม ตาม  
ลักษณะ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐

เส่นาบตีว่าการต่างประเทศ ได้เห็น หลัก ถาน เปน ที่ พอใจ แลว่า ผู้  
ร้อง ขอได้ ปฏิบัติ ถูกต้อง ตาม ลักษณะ กฎหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง  
ได้นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ขอ รั้ม พระราชทาน พระบรม  
ราชานุญาต

บัด นี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต  
แต่ผู้ร้อง ขอได้ ถิ่นพระพิพัฒน์รัตนโกสินทรศกด้วยต่อ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว  
ด้วยแล้ว

เพราะ ฉะนั้น 10/2560 ขอ ประกาศให้ ทราบทั่วกันว่า เฮฟ ชะเนร์ ได้แปลง  
ชาติ เป่น คนใน บังคับสยาม ผู้หนึ่ง แล้ว ๖

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

(ตงพระนาม) เฑาะวงษ์วิโรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

ด้วย มะหะมัดบาย (นายบู้ไคยม) ซึ่ง ขณะนี้ เป็น คนไทย บังคับชาติ  
อังกฤษ ได้ทำเรื่อง รวดยื่น ต่อเสนาบดีว่าการต่างประเทศ เมื่อวันที่ ๑๐  
ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๐ ขอ แปลง ชาติเป็น คนไทย บังคับ สยาม  
ตาม ตักษณ กฏหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ ได้เห็น หลัถ ถาน เป็น ที่ พอใจ แล้ว ว่า ผู้  
ร้อง ขอได้ ปฏิบัติ ถูก คับง ตาม ตักษณ กฏหมาย แปลง ชาติ ร.ศ. ๑๓๐ จึง  
ได้นำความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ขอรับ พระราชทาน พระบรม  
ราชาอนุญาต

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระบรมราชาอนุญาต  
แต่ผู้ร้อง ขอได้ ถือ น้าพพฒนัสัตยานุสสัย ต่อ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว  
ด้วยแล้ว

เพราะ ฉนั้น จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า มะหะมัดบาย (นาย  
บู้ไคยม) ได้แปลง ชาติเป็น คนไทย บังคับ สยาม ผู้หนึ่ง แล้ว

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๖ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

(ตงพระนาม) เฑาะวงษ์วิโรประการ

เสนาบดีว่าการต่างประเทศ



ข้อบังคับ

ว่าด้วยวิธีปฏิบัติสำหรับ ทหารบก

- ข้อ ๑ เครื่องหมายไว้ทุกข์นั้น แบ่ง ออก เป็น ๒ ชั้น คือ
- ชั้นที่ ๑ มีผ้าสีดำคาดตัวหรือผ้าไปร่งดำ กว้างไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร พัน ทับ เสื้อ รอบ แขน ชาย ตอน บน ระหว่างข้อศอกกับไหล่ มีผ้าไปร่ง หุ้มตรง นำหมวกยศหมวกทั้ง ด้ายรัดกางเกงที่ หมวกยอด หุ้ม บ่ายศ ด้ายยงยศ แต่ หุ้ม มิ กระทบกับ ทั้ง หุ้ม เครื่องราชอิสริยาภรณ์ แต่ เหรียญ ซึ่ง ประดับ บน ด้วย ทั้ง นี้ สำหรับใช้ เฉพาะ เวลา ที่ แต่ง เค็ม ยศ แต่ จะ ใช้ ได้ เฉพาะ เมื่อ มี คำสั่ง กระทรวง กระจาย โหม ให้ ใช้ เท่านั้น
- ชั้นที่ ๒ มีผ้าสีดำคาดตัวหรือผ้าไปร่งดำ กว้างไม่เกิน ๑๐ เซนติเมตร พัน ทับ เสื้อ รอบ แขน ชาย ตอน บน ระหว่างข้อศอกกับไหล่ การไว้ทุกข์อย่างนี้ ใช้ ได้ ไม่ว่า แต่ง เค็ม ยศ ครึ่ง ยศ หรือ ขรรพตรา แต่ ใช้ เอง โดย ลำดับ ใน โอกาส อัน สัมควร ได้ ไม่ ต้อง รอต่ำผ้า กระจาย กระจาย โหม
- ข้อ ๒ การไว้ทุกข์ของโดยดำฟัง ซึ่ง ที่ ว่า มา แล ใน ข้อ ๑ นั้น อนุญาต ให้ แต่ นายทหาร ชั้น สิบ ญัตติ แต่ นายตบ เท่านั้น ไว้ทุกข์ ได้ ทหาร นอก จาก นั้น ห้าม มี ใจ ไว้ทุกข์เองโดยดำฟัง เป็น



ข้อ ๗ ให้ ใช้ ข้อ บังคับนี้ แต่ บัดนี้ เป็น ต้นไป แต่ ยก เด็ด ข้อ บังคับ ว่า ด้วย วิช ไร่ ทุก ชั่ว ใน กรม ทหาร บก ตั้ง วันที่ ๔ มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๑๙

คำดำว่าการกระต่าไหม

วันที่ ๒๘ พฤษภาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

(ตงพระนาม) จักรพงษ์

แทน เสดนาบ ตัก ระทรวง กระต่าไหม

กฎเส่นาบ ตัก ระทรวง กระต่าไหม

ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ เสดนาบ ตัก ระทรวง กระต่าไหม ออกกฎ เสดนาม ตัก เรียกว่า กฎ ตักษณปลกรอง แด ระเบียบการ ภายใน สำหรับ กอง ทักษบ ไร่ ไร่ เชน ข้อ บังคับ น้ำ ตัก ปลกรอง ตั้ง วันที่ ๑๗ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๒๐ ซึ่ง ไร่ อยู่ จน บัด นี้ นั้น กฎ เสดนาม ตัก นี้ ข้อ ความ ดัง ต่อก ไป นี้

กฎ ตักษณปลกรอง

แด ระเบียบการ ภายใน สำหรับ กอง ทักษบ

มาตรา ๑

น้ำ ตัก ของ ทหาร ทั่วไป

ข้อ ๑ ทหาร ทุกคน ไม่ ว่า ผู้ ใหญ่ ผู้ น้อย มี น้ำ ตัก สำคัญ อย่าง ที่ ดี คือ ต้อง ระวง วิชา พระองค์ แด พระบรมเดชานูภาพ ของ พระบาท ส้ม เต็จ พระเจ้า อยู่ หัว โดย เค็ม กำดัง ความ สามารถ ของ คน

ข้อ ๒

ทหารทุกคน ต้องเตรียมพร้อมที่จะต่อสู้กับราชศัตรู ทั้ง  
 ภายในและภายนอก ไม่ว่าในโอกาสใด ๆ จะเป็นในเวลา  
 สงครามในสนาม กัด ในบ่อน กัด ในเวลาปรกติ หรือเกิด  
 ฉุกเฉิน อย่างใด กัด โดยไม่คิดถึงชีวิต เดือดเนื้อ ของ คน  
 โคร มีหน้าที่ ตำแหน่ง การ อย่างใด ต้อง ปฏิบัติ ราชการ ให้  
 ดำเนินไปโดย เรียบร้อยได้ ประโยชน์จริง แต่โดยความสุจริต  
 ใจตั้ง คำสาบาน ถัด หน้า พระพิพัฒน์ ธิศบา พึ่ง คำสั่ง และ ข้อ  
 บังคับ ของ ผู้ บังคับ บัญชา ทุกสิ่ง ทุก อย่าง ไม่เห็น แก่ ญาติ  
 แก่มิตร หรือไม่ นึก ถึง ประโยชน์คน เปน ที่ ตั้ง ความ  
 เกียรติยศ หรือ สพร้าว เติบเตอ ต้อง นับ ว่า เปน ข้อ เสีย หาย แด  
 หน้า ทราย อย่าง ยิง

ข้อ ๓

ทหารทุกคน ต้อง รู้ ดี ถัด ว่า เปน หน้าที่ ของ ตน ที่จะ ทราบ แด  
 จตจำ พระราช กำหนด กฎหมาย แด กฎ ข้อ บังคับ ทุกสิ่ง ทุกอย่าง  
 แดว แด ปฏิบัติ ตาม โดย กวดขัน เมื่อ ทำผิด แดว จะ เกี่ยว  
 ว่า เพราะไม่ ทราบ ข้อ ความ นั้น ๆ ใน พระราชกำหนด  
 กฎหมาย หรือ กฎ ข้อ บังคับ ไต ๆ ไม่ได้ เปน อันขาด

ข้อ ๔

ความใดใน ราชการ ที่ ไม่ สมควร จะ ให้ แพร่ หาย ไป  
 ทหารทุกคน ต้อง นับ ว่า เปน ความ ตั้ม แด บิด บัง โท โฆษนา หรือ  
 บอกล่า ต่อ ผู้ ไต เอย

ข้อ ๕

ทหารทุกคน ต้องฟัง คำสั่ง ผู้ที่มีอำนาจ บังคับบัญชาเหนือ  
 ตน แต่ปฏิบัติ ตามโดย กวดขัน ทั้ง ถูกต้อง แน่ นอน เว้น  
 เสีย แต่ ถ้า ทราบ โดยแน่ชัด ว่า คำสั่ง นั้น ผิด ไม่ ตรง กับ พระราช  
 กำหนด กฎหมาย แต่ กฎ ขบ บังคับ ต้อง รับ รายงาน ต่อ  
 ผู้บังคับกรม ของ ตน หรือ ผู้ที่มีอำนาจ เทียบ ชั้น ผู้บังคับ  
 กรม อัน เป็น ผู้บังคับบัญชา ของตน ถ้า ผู้ นั้น เพิกเฉย เสีย  
 ให้ รายงาน ตรง ไปยัง ผู้บังคับบัญชา ชั้นสูง ถัด ขึ้น ไปตลอด ถึง  
 เสนาบดี กระทรวง กระจาย โหม ถ้า พวก กั้น เพิกเฉย เสีย ทั้งสิ้น  
 ให้ ทำ ฎีกา นำ ความ ขึ้น กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ทราบ โต้ ฝ่า  
 ตอของ ฐิติ พระบาท

ถ้า คำสั่ง นั้น ปรากฏ ชัด ๆ เป็น การ ตบ ถ้าง คำ ตำราตใน  
 การ ถัด นำ พระพิพัฒน์ ศึกษ ให้ รายงาน ตรง ต่อ เสนาบดี  
 กระทรวง กระจาย โหม ที่ เดียว หรือ ถ้า เสนาบดี เพิกเฉย  
 ให้ นำ ความ กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ตาม วิธี ที่ ว่า มา แล้ว

ข้อ ๖

ยศ ทหาร หรือ บรรดาศักดิ์ ไม่ จำ เปน จะ ของ ตรง กับ  
 ตำแหน่ง คือ ผู้ ที่มี ยศ บรรดาศักดิ์ สูง อาจ ทำ การ ใน  
 ตำแหน่ง ต่ำ กว่า ผู้ ที่มี ยศ บรรดาศักดิ์ ต่ำ ก็ได้ เพราะ ฉนั้น  
 ม. หลุย ที่มี ยศ บรรดาศักดิ์ สูง ถัด ว่า เป็น การ เสีย เกียรติยศ  
 ถ้า ต้อง ทำ การ โต้ บังคม บัญชา ผู้ ที่มี ยศ บรรดาศักดิ์ ต่ำ กว่า

คน แต่มิให้กระต้าง กระต๋อง หรือทุ่ม เกียง อย่าง ๑ อย่างใด  
ต้อง ปฏิบัติ การ ให้เป็นไปตามตำแหน่ง ของคน

ข้อ ๗ บรรดาทหาร ทั้งปวงไม่ว่า ผู้ใหญ่ผู้น้อย ผู้มีอำนาจ  
บังคับบัญชา หรือผู้อยู่ใต้บังคับบัญชา ต้อง อยู่ใน  
ความสามัคคี ช่วยเหลืออุดหนุนซึ่งกันและกัน ข้อนี้เป็น  
หลักสำคัญของราชการ

ข้อ ๘ ห้ามเป็นอันขาดมิให้บรรดาผู้ที่รับราชการประจำอยู่ใน  
ในกระทรวง กระจายใหม่ แดกองทัพบก ไม่ว่าพลรบหรือ  
ผู้ช่วยพลรบทุกชั้นแต่ผู้ใหญ่ที่สุดจนถึงผู้น้อยที่สุด หรือ  
จะเป็นข้าราชการพลเรือน หรือเป็นผู้สมัครผู้รับจ้าง กัด  
เข้าใน สยามคม สโมสร หรือพรรคพวกใด ๆ ที่มี  
ความประสงค์คิดจัดการบ้านเมือง หรือเป็นขี้ตาม  
กฎหมาย แต่ห้ามมิให้ไปนั่งฟังการในที่ประชุม หรือ  
รับช่วยเกี้ยกล่อมโฆษณาความประสงค์ของ สยามคม สโมสร  
แต่พรรคพวกนั้น ๆ

บรรดาทหารที่เป็นกองหนุน นอกราชการ หรือที่แต่ง  
เครื่องยศทหารใดด้วยประการใด ๆ แต่มิได้รับราชการ  
ประจำ ถ้าจะทำการตามข้อห้ามที่กล่าวมาสำหรับทหาร  
ประจำการ ต้องไม่แต่งเครื่องยศทหาร แต่ผู้ที่รับ  
พระราชทานเบญจนาฏ หรือเบญหวัด ทางกระทรวงกระจายใหม่

จะต้องงดไม่รับพระราชทาน เบี้ยบำนาญ หรือ เบี้ยหวัดนั้น ๆ  
ถ้าจะทำการ ใดๆ ใน สำนักรม ต่ไม่เกี่ยวข้องกับ ราชการ บ้าน เมือง ทหาร ประจำการ ต้อง ขอ อนุญาต จาก ผู้บังคับบัญชา ของ ตน เสีย ก่อน

ข้อ ๙ ห้ามมิให้ ทหาร กล่าว ความ ที่ เกี่ยว ของ ด้วย ราชการบ้าน เมืองในที่ ประชุมชน ใดๆ ทั้ง ห้ามมิให้บอก ข่าวคราว ใดๆ ที่ เกี่ยวใน ราชการ แก่ หนังสือพิมพ์ นอก จาก ได้รับ อนุญาต จาก ผู้บังคับบัญชา แล้ว

ข้อ ๑๐ ห้ามมิให้ ทหาร ที่เป็น ผู้ใหญ่ ยืมเงิน จาก ทหาร ที่เป็น ผู้ น้อย กว่าตน เป็น อันขาด ผู้บังคับบัญชา โดย ตรง มีหน้าที่ ตรวจสอบ การ เรื่อง นี้ โดย กวดขัน

ข้อ ๑๑ ในกิจการส่วนตัวหรือกิจใด ๆ ซึ่งไม่เกี่ยวข้องกับหน้าที่ ราชการ ของตน อนุญาตให้ ทหาร ทูตเกล้า ๆ ถวายฎีกา ต่อ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว หรือ ถวาย คำร้อง ทุกข้อ ต่อ พระบรมวงศานุวงศ์ได้

ข้อ ๑๒ ทหาร ต้อง แต่ง เครื่องยศ ตาม ตำแหน่ง ยศ แต่ สิ่งติด ของตนโดย เรียบร้อย ประณีต แต่ให้ ทำหาง ของอาภรณ์ ทั้ง มี กิริยา อ่อนโยน เรียบร้อย สดสวย แก่ ทหาร ชัยเด่มขอ

ข้อ ๑๓ ถ้า ทหาร มี กิจใด ๆ ใน ทาง ราชการ ซึ่ง เป็น ที่ ส่งสัย หรือ ตัดทอน ใดๆ ใน ทาง ราชการ ซึ่ง เป็น ที่ ส่งสัย หรือ ตัดทอน ใดๆ ต้องได้ ความ คอ ผู้ มี อำนาจ บังคับ



บัญญัติโดย ตรง เสมอ ถ้าผู้บังคับบัญชาโดย ตรง หนึ่งเสีย  
หรือ ครอบไม่พอ กับ ความ ประสงค์ จึงให้ ใต้ ถาม  
ผู้ มีอำนาจ บังคับ บัญชาชั้น สูง ขึ้นไป

ข้อ ๑๔ ถ้าทหาร ทราบ ข้อ ความใด ๆ ซึ่ง เห็น ว่า จะ เป็น การ  
เสื่อม เสีย พระบรม เสด็จ นภาพ หรือ พระ เกียรติยศ ของ  
พระบาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่หัว แลว ต้อง ให้ รับ บอก แก่  
ผู้บังคับ บัญชา โดย ตรง ของ คน โดย เร็ว

มาตรา ๒

ผู้บังคับบัญชา แต่ ผู้ใหญ่

ข้อ ๑๕ ทหาร ย่อม เป็น ข้า ใน พระบาท สมเด็จ พระเจ้า อยู่หัว เสมอ  
กับ หมด แต่ ใน การ ปฏิบัติ ราชการ ให้ ดำเนิน ไป ตาม หน้า ที่  
นั้น ย่อม ต้อง อยู่ ใต้ บังคับ บัญชา ซึ่ง กัน แล กัน ตาม ลำดับ

ข้อ ๑๖ ทหาร ซึ่ง มี หน้า ที่ ต่ ทหาร คน อื่น ๆ ซึ่ง ปรากฏ ชัด ว่า คุณ  
แลใคร บ้าง ทั้ง รับ ผิด ชอบ ใน ความ ประพฤติ การ ผิด หัก  
สั่ง ด้อน แล มีอำนาจ ลง โทษ ทั้ง บังคับ ให้ ทำการ ตาม  
คำสั่ง ตน ดัง นี้ เรียกว่า ผู้บังคับ บัญชา ทหาร ที่ เรียกว่า  
ทหาร คน อื่น ๆ ใน ที่ นี้ คือ ผู้ อยู่ ใต้ บังคับ บัญชา

12/10/2566

ทหาร ที่ ทำการ แทน ผู้บังคับ บัญชา ย่อม มีอำนาจ  
เหมือน ผู้บังคับ บัญชา ประจำ ฉะนั้น ในขณะที่ แทน อยู่ นั้น

ข้อ ๑๗ ผู้บังคับบัญชาโดยตรงนั้น คือผู้บังคับบัญชาที่ใกล้ชิดที่สุด เช่น ของ พลทหาร ก็คือ นายสิบผู้บังคับหมู่ สำหรับนายทหารสัญญาบัตรใน กรม กอง คือผู้บังคับกองร้อยดังนี้ เป็นต้น

ข้อ ๑๘ ทหารที่ไม่ได้เป็นผู้บังคับบัญชา แต่มียศทหารสูงกว่า เรียกว่าเป็นผู้ใหญ่ของผู้ที่มียศต่ำกว่า ผู้ที่มียศต่ำกว่า เรียกว่าเป็นผู้ nhỏของผู้ที่มียศสูงกว่า คำเปรียบเทียบนี้จะแสดงว่าผู้ใดเป็นผู้ใหญ่กว่าอีกคน ๑ นั้น เรียกว่ามีอาวุโสสูงกว่ากัน

ผู้ใหญ่ไม่ต้องรับผิดชอบในผู้ nhỏ แต่ไม่มีอำนาจโทษอย่างหนึ่งอย่างใด แต่จะบังคับให้ผู้น้อยทำตามคำสั่งคนไม่ได้ แต่มีอำนาจตักเตือนให้ผู้น้อยมีความเคารพนับถือคน ทั้งตักเตือนเมื่อเห็นผู้น้อยทำผิด

นายทหารสัญญาบัตรที่อยู่ในกองหนุน นอกราชการหรือแต่งเครื่องยศทหารด้วยเหตุใด ๆ ก็ดี นับเป็นผู้ใหญ่ผู้น้อยในเวลาแต่งเครื่องทหาร เหมือนทหารประจำการ แต่ไม่มีอำนาจอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นอันขาด

ข้อ ๑๙ ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาตามลำดับชั้นนั้น คือ

- ๑) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จอมทัพบก
- ๒) เสด็จมาตั้งกระทรวง กระจายโหม

- ๓) แม่ทัพ
- ๔) ผู้บัญชาการ กองพล
- ๕) ผู้บังคับการ กรม
- ๖) ผู้บังคับกองพัน
- ๗) ผู้บังคับกองร้อย
- ๘) ผู้บังคับหมวด
- ๙) ผู้บังคับหมู่

ในกรม กอง หมวด หมู่  
ผู้ ทหาร พัน ร้อย ราชการ อยู่

สำหรับ ทหาร ที่มี ได้ อยู่ ใน กรม กอง ทหาร พัน ผู้ บัง คับ  
บัญชา เปลี่ยน แปลง ดัง นี้

- ๑) พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว จอมทัพบก
- ๒) เสด็จนามตั้งกระทรวงกระตาดใหม่
- ๓) หัวหน้ากรมที่ขึ้นตรงต่อ เสด็จนามตั้งกระทรวงกระตาดใหม่
- ๔) เจ้ากรม
- ๕) หัวหน้าแผนก
- ๖) แม่กอง
- ๗) นายหมวด

ข้อ ๒๐

การ นับ ลำดับ ผู้ ใหญ่ ผู้ น้อย ให้ นับ ตาม ลำ ยศ ทหาร อย่าง  
เดียว ตลอด ชั้น ตั๋ว ญานบัตร ชั้น ประทวน ไม่ เกี่ยว กับ

12/1บรรดาศักดิ์ (ขุนนาง) หรือตำแหน่งเลย

หน้า ๖๖

ศก ๑๓๑

ข้อ ๒๑ ถ้าทหารต่างกรมต่างกอง ไปรวมกัน อยู่ในที่ใด ๆ แต่ไม่ปรากฏชัดว่าผู้ใดเป็นผู้บังคับบัญชาทั่วไป ให้ผู้ที่มีอาวุโสสูงสุดเป็นผู้บังคับบัญชา

ข้อ ๒๒ ถ้าผู้บังคับบัญชามีคำสั่งแตกต่างกัน คือผู้บังคับบัญชาชั้นสูงสั่งอย่าง ๑ ผู้บังคับบัญชาชั้นต่ำสั่งอีกอย่าง ๑ ของทำตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาชั้นสูงเสมอ เช่นผู้บังคับกองร้อยสั่งให้ทำการ อย่างใดอย่างหนึ่ง แล้วผู้บังคับกองพันห้ามมิให้ทำ ต้องไม่ทำ ดังนี้ เป็นต้น

มาตรา ๓

ระเบียบการ ภายใน กองทัพบก

๑) กล่าวทั่วไป

ข้อ ๒๓ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้ง กระทรวง กระจายโหม ชั้น มีเสนาบดีเป็น ประธาน สำหรับรับผิดชอบดูแลการ ตั้งการ ต่างพระเนตร พระกรรณ ในกิจการ ทั้งปวง ที่ เกี่ยว กับ กองทัพบก กระทรวง กระจายโหม แบ่งเป็น กรม ชั้น ต่าง ๆ มีหัวหน้า กรม ซึ่ง ชั้น ตรง คือเสนาบดีเป็น ผู้รับผิดชอบ ปฏิบัติ การให้ดำเนิน ไป ตาม ความ ประสงค์ ของ ราชการ

12/1

ส่วนของ ทัพทก ซึ่ง อยู่ใน บังคับ บัญชาทั่วไป ของเงินบาท  
กระทรวง กระจายใหม่ นั้น ยัง แบ่ง ออก เป็น กองทัพ ย่อย  
กองพล กรม กองพัน กองร้อย หมวด หมู่ ต่อไป สำหรับ  
ความ สดวกใน การ ทาง ปกครอง แต่ ระวัง รักษา ระเบียบการ  
ภายใน

กรม ทหาร ทุก เหล่า หรือ กอง พัน ทหาร รวบรวม กอง  
พัน ที่ อีกระ คือ ชั้น ตรง ต่อ กองพล มีได้ ชั้น แก่ กรม มี  
เป็น ส่วน แบ่ง อัน สำคัญ เพราะ มี การ รวบรวม ปกครอง  
แต่ การ อยู่กิน ต่าง หาก เป็น บก แผ่น สำหรับ ความ สดวก  
ใน ทาง ปกครอง แต่ การ ฝึกหัด กรม แด กอง พัน ทั้ง นี้ รวม  
กัน เข้า เป็น กองพล กองทัพ แต่ สำหรับ ความ สดวกใน การ  
ระเบียบ ภายใน กรม แด กอง พัน แบ่ง เป็น ส่วน ย่อย ลง ไป อีก  
ชั้น ๑

ข้อ ๒๔ กรม ทหาร รวบรวม แบ่ง เป็น หลาย กอง พัน หรือ บาง ที่  
ก็มี กอง พัน เดียว ผู้ บังคับ การ กรม เป็น ผู้ บังคับ กอง พัน ใน คำ  
กอง พัน แบ่ง เป็น หลาย กอง ร้อย กรม ทหาร เหล่า อื่น แบ่ง  
เป็น หลาย กอง ร้อย กอง ร้อย แบ่ง เป็น ๔ หมวด หมวด ๑  
แบ่ง เป็น ๒ หมู่ หรือ ๔ หมู่ กอง ร้อย ทหาร บิน ใหญ่  
แบ่ง เป็น ๒ หมวด

ข้อ ๒๔ จำนวน ทหาร เต็มใน กรม กอง ต่าง ๆ มีกำหนด ตาม  
อัตรา บประมาณ กับ ทหาร แบ่ง เป็น จำพวก พดรบ แด  
จำพวก ผู้ช่วย พดรบ

๒) ทหาร พดรบ เต็ม

ข้อ ๒๖ กรม ทหาร ทุกกรม แด กอง พัน ต้อง มี บัญชี พด ประจำ  
กรม ผู้บังคับการ กรม ปลัดกรม นายเวร สุ่มห้ บัญชี  
กรม แพทย์ อีศวแพทย์ อยู่ใน กอง บังคับการ กรม มี  
บัญชี ต่าง หาก ผู้บังคับ กอง พัน นายเวร แด สุ่มห้ บัญชี  
กอง พัน อยู่ใน กอง บังคับ การ กอง พัน ผู้บังคับ กอง  
ผู้บังคับ หมวด อยู่ใน กองร้อย ที่ นคร ราชการ อยู่

ข้อ ๒๗ นายสิบ พดทหาร ใน กองร้อย อยู่ใน บัญชี ดังนี้ จำนายสิบ  
อยู่ใน หมวด ๑ นายสิบ ต่าง ๆ แบ่ง กัน ประจำ หมวด ให้ มี  
จำนวน เท่า ๆ กัน

ข้อ ๒๘ ทหาร แดรอง จัด เป็น กอง พิเศษ มี นาย แดรอง เป็น  
ผู้บังคับ บัญชา ขึ้น ตรง ต่อ ผู้บังคับ การ กรม  
ทหาร แดรอง นี้ ข้อย กตของ ตั้ง กัด ตาม กองร้อย ให้ มี  
จำนวน เท่า ๆ กัน

12/10/2566

ข้อ ๒๙ ทหาร นอก จาก นั้น ประจำ หมวด หมู่ ต่าง ๆ ให้ เท่า ๆ กัน

ข้อ ๓๐ การกำหนดว่าทหารคนใด จะอยู่ในกองร้อยใด ให้กำหนด เมื่อรับคนเข้ามาใหม่ ผู้บังคับการกรมเป็นผู้กำหนด ควรจะต้องแบ่งให้ทหารที่รู้หนังสือแล้ว ไปอยู่เท่า ๆ กัน ทุก ๆ กองร้อย ไม่ใช่กองร้อย ๑ มาก กองร้อย ๑ น้อย

ข้อ ๓๑ เมื่อกำหนดลงแล้ว ขอให้ทหารต้องสืบเบ็ดเตล็ด กองร้อยต่อไป เว้นแต่มีเหตุการณ์จำเป็นเป็นพิเศษ

ข้อ ๓๒ การกำหนดให้มาคั่วไต อยู่ในกองร้อยใด หมวดใด ให้กระทำเมื่อได้ถอนทะเบียนมาไปครั้ง ๑ แล้ว เจดได้รับมาใหม่มาแล้ว ให้เป็นการสม่ำเสมอ

๓) ทหารจำพวกผู้ช่วยพลรบ

ข้อ ๓๓ ทหารจำพวกผู้ช่วยพลรบต่าง ๆ ให้รวมกันเป็นกอง ๑ เรียกว่ากองผู้ช่วยพลรบ อยู่ในกอง บังคับบัญชา สัมพันธ์บัญชา กรม หรือ กองพัน แต่มีเต็มย่น พนักงาน บางคน ที่เป็น ผู้ช่วยปลัดกรม หรือ นายเวร ให้ ชั้น ครอง คือ นายเวร กับนายสิบ พยาบาล แต่คน พยาบาล แบ่งต่าง หาก ชั้น คือ นายแพทย์ นายสิบ อีคิวแพทย์ แต่คน พยาบาล มา ชั้น ครองคือ นายอีคิวแพทย์

ข้อ ๓๔ ผู้ที่ บังคับบัญชา ทหารผู้ช่วยพลรบอื่น กล่าวมาแล้วใน 12/10/2566

ข้อ ๓๓ มีอำนาจในทางปกครองเสมอผู้บังคับกองร้อย



๔) กองพิเศษ

ข้อ ๓๕ สำหรับ ผักกาด ตั้งฉันทหาร ใน กิจการพิเศษบาง อย่าง ให้  
จัด ตั้ง กอง พิเศษ ขึ้นได้ เป็น การ ประจำ หรือ ชั่วคราว

ข้อ ๓๖ ถ้า จะ ตั้ง กอง พิเศษ นั้น ให้ ส่ง การ ตั้ง ใน คำสั่งกรม  
แต่ให้ มี นาย ทหาร สัญญาบัตร เป็น ผู้ บังคับบัญชา มี อำนาจ  
ใน ทาง ปกครอง เท่า ผู้ บังคับ กอง ร้อย

ข้อ ๓๗ ใน การ ปกครอง ภายใน กอง ให้ แบ่ง เป็น หมวด หมู่ ตาม  
แต่ จำนวน ทหาร มาก น้อย เท่าใด ใช้ นายสิบเอก ทำหน้าที่  
ผู้ บังคับ หมวด นายสิบ โท ตร์ ทำหน้าที่ ผู้ บังคับ หมู่

มาตรา ๔

หน้าที่ นายสิบ พดทหาร

๑) กล่าวโดยทั่วไป

ข้อ ๓๘ นายสิบ พดทหาร ต้อง จดจำไว้ว่า คน มีหน้าที่ ชอบได้  
เต็มอว่า ถ้า มี เหตุ การ ชน อย่างใด อย่างหนึ่ง คน จะ  
ต้อง ปฏิบัติ การ อย่างใด จึงจะ ถูก ตาม พระราชกำหนดกฎหมาย  
ข้อบังคับ แด ระเบียบการ หรือ ถ้า เหตุ การ ที่ เกิด ขึ้นไม่ตรง  
กับ ข้อ ความ ใน กฎหมาย ข้อ บังคับ อย่างใด เลย จะ ควร  
ทำ อย่างใด จึง จะ ชอบ ด้วย ราชการ ใน ข้อ นี้ ต้อง ตู ตัวอย่าง  
นาย ทหาร สัญญาบัตร เป็น โทณู แต่อย่าลืมว่า คน ต้อง

อยู่ใน บังคับ บัญชา ของ นาย ทหาร เพราะ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ตั้ง แต่ง ให้เป็น ผู้บังคับ บัญชา เท่านั้น นายสืบพดทหาร ทุกคน เป็น ข้าใน พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว มิได้ เป็น บ่าว ผู้ใด

พดทหาร ต้อง จำไว้ว่า คน เข้า รับราชการ ของ พระบาท สมเด็จพระคุณใน เวลานั้น เพียง ๒ ปี เท่านั้น ซึ่ง เป็น เวลา อัน น้อยนัก จำจะต้อง ตั้งใจ พยายาม ฝึกฝน ใน กิจการ หน้าที่ ของ คน ให้ รู้ ได้ ที่จริง จึง จะมี ประโยชน์

ข้อ ๓๙ นายสืบพดทหาร ต้อง มี ท่าทาง อัน องอาจ ระแวดระวัง ความ ประพฤติ ของ คน ให้ ดี ไม่มี อาการ มึนเมา ทั้ง มี กิริยา สุภาพ เรียบร้อย แก่ คน ทั่วไป อยู่ เสมอ จึง จะ สมควร แก่ ตำแหน่ง ทหาร ของ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ต้อง ไม่ เข้า ไป เกี่ยวข้อง ใน การ วิวาท ยุ่ง เหิง หรือ การ ตีชิง ฉิงราว กัน เตะตะ ตึงตึง ตาม ถนน แด่ ที่ ประชุม ชน ต่าง ๆ เดย

ข้อ ๔๐ ห้าม มิให้ นายสืบพดทหาร เดิน การ พนัน อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด นอก หรือ ใน บริเวณ โรง ทหาร แต่ ห้าม มิให้ เสพสุรา เมไร หรือ เครื่อง ดอง ของ เมมา อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด เป็น อันขาด

ข้อ ๔๑ ห้าม มิให้ ออก จาก โรง ทหาร โดย มิได้รับ อนุญาต จาก ผู้ บังคับ บัญชา เป็น อันขาด

หน้า ๗๒

ปก ๑๓๑

ข้อ ๔๒

ห้ามมิให้สื่อข้อความ บ่อยเจ็บของตน เมื่อรู้สึกมีอาการ บ่อยเจ็บ ประการใด ต้องรีบบอกแก่ผู้บังคับบัญชา โดยตรง ทราบ

ข้อ ๔๓

นายสิบ พลทหาร ต้อง รักษาความสะอาดแห่ง ร่างกาย อยู่เสมอ ปฏิบัติการ ดัง จะ กล่าว ต่อไป นี้

ก) เมื่อตื่นขึ้น แล้ว ใน เวลา เช้า จัด ที่นอน ให้ เรียบ ร้อยต่าง นำ แด ปาก ถ้า ผู้ใด มี มา เถียง ให้ ไป จัด การ เช็ดล้าง มา แล้ว แต่งกาย ให้ สะอาด เรียบ ร้อย

ข) ต้อง อาบน้ำ ใน เวลา ที่ ว่าง การ อย่าง น้อย หนึ่ง ใน วัน ๑

ค) มือ เท้า ตัด อด จน เต็ม ต้อง เช็ด ล้าง ให้ สะอาด อยู่ เสมอ เต็ม ต้อง อด ให้ สั้น ไม่ เกิน นิ้ว ออก มา แต่ไม่ สั้น เกิน ไป จน กุด

ง) ผม ต้อง อด ให้ สั้น ไม่ รุง รัง แต่ หัว ให้ เรียบ อยู่ เสมอ หนวด ถ้า มี ให้ รักษา ให้ สะอาด เรียบ ร้อย ถ้า จะ โกง ต้อง โกง ให้ เกิด ยง มิ ให้ รุง รัง

จ) เสื้อ กางเกง ชัน ใน ต้อง ผัด ตัด เปลี่ยน ให้ สะอาด อยู่ เสมอ

ฉ) ก่อน นอน อย่าง น้อย ต้อง ล้าง น้ำ ล้าง ปาก ล้าง มือ ล้าง เท้า เสมอ

ข้อ ๔๔

อาวุธ เครื่องแต่งกาย เครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (เครื่องหนังแท้อื่น ๆ) ที่เป็นของนายสิบพดทหาร ผู้ใด หรือเครื่องมาณูใดสิ่ง หนึ่ง ต้องรักษาให้สะอาด เรียบร้อย แต่อย่าให้ขาดห้วน หักบวม เสียหาย อย่างหนึ่ง อย่างใด เพื่อให้สำเร็จความประสงค์อันนี้ ต้องปฏิบัติตาม การดังต่อไปนี้

ก) ต้อง ระวัง รักษา อาวุธ ของตน แต่จำเตขหมาย ได้เสมอ

ข) เครื่อง แต่งกาย ต้อง รักษา ให้ สะอาด หมั่น ซักฟอก เช็ด ถู แตะ ใจ ที่ ขาด หรือ หัก ทั้ง เวตาเก็บ ๆ ใน ที่ ชน สมควร

ค) รองเท้า ต้อง ให้ ใส ได้ อยู่ เสมอ แต่ สะอาด ด้วย

ง) เตียงนอน แต่ที่นอน หมอน มุ้ง ต้อง รักษา ให้ สะอาด เรียบร้อย ต้อง ปัด แตะ สบ และ ปลูก ใหม่ อย่าง น้อย หน ๑ ใน วัน ๑ ที่ นอน ต้อง ผึ่ง แดด อย่าง น้อย ชาติ ตย ๓ ครั้ง ได้ หมอนใด ที่ นอน มี ให้ เก็บ ซัก ของ สิ่ง หนึ่ง สิ่ง ใด

จ) เวตา จะ หมอน เครื่อง แต่ง กาย ที่ ปก ด เบร ง ของ จักรวาง ให้ เรียบ ร้อย ไม่ ใ้ ฝง ขวาง ให้ เตะ ะ เตะ

ข้อ ๔๕

ทหาร ที่ มา ประจำ ตัว ต้อง ทราบ ชื่อ ของ มา ณ ัน ที่ มา เข้า รับ ราชการ เมื่อ บัด นี้ ได้ ของ มา เป็น

124012008

อย่างไร ต้องรักมาแต่มีใจปรานีจะทำอะไรทำโดยดีไม่  
ขี้เหนียว ทั้งตรวจดูว่าจะมีโรคภัยอย่างไร กินอาหาร  
กินน้ำเรียบร้อยดีหรือไม่ ถ้าเห็นมีข้อเสียหายอย่างไร  
ให้รีบบอกกับผู้บังคับบัญชาโดยตรงของตนโดยเร็ว

๒) หน้าที่ผู้ช่วยพลรบ

ข้อ ๔๖ นายสิบพลทหาร ผู้ใดได้รับคำสั่งให้ทำหน้าที่ผู้ช่วยพลรบ  
อย่างไร ก็ให้ปฏิบัติตามคำสั่งของผู้นั้นๆ แต่ชั้น  
อยู่ในบังคับบัญชาของเจ้านายที่ดูแลการนั้นๆ เป็นเสมือน  
ก็อยู่ในบังคับบัญชานายเวร เป็นนายสิบ พยาบาล หรือ  
คนพยาบาล ก็อยู่ในบังคับบัญชานายแพทย์ เป็นนายสิบ  
อัครแพทย์ หรือพลพยาบาล มา ก็อยู่ในบังคับบัญชานาย  
อัครแพทย์ เป็นผู้ช่วยพลรบชนิดอื่น อยู่ในบังคับบัญชา  
ผู้บัญชาการ กรม แต่ให้คงอยู่ใน ภาณูซึ่งกองร้อยใด  
กองร้อยหนึ่งด้วย

ข้อ ๔๗ ห้ามมิให้เอาทหารไปใช้ใน การพเนกผู้ช่วยพลรบก่อน  
ที่ได้รับคำสั่งสั่งสอน อย่างพลรบแล้วไม่ต่ำกว่า ๖ เดือน  
เว้นแต่ นายสิบ พยาบาล คน พยาบาล แด อัคร แพทย์ผู้ พยาบาล  
มา ซึ่ง เข้าม มา อาษา ฐานะ ทำการ ใน หน้าที่ นั้น อนุญาตให้ทำ

12/1 วรรคนี้แต่แรกเข้ารับราชการทีเดียว

ข้อ ๔๘ ในกองร้อย จำนายสิบ เป็นหัวหน้าผู้ช่วยผู้บังคับกองใน  
กิจการ ที่เกี่ยวข้องด้วย พันเอก ผู้ช่วย พดรมต่าง ๆ มีเด็มน  
พนักงาน พันเอกต่าง ๆ ขึ้น อยู่ใน บังคับบัญชาโดยตรง  
ของ จำนายสิบ

๓) นำที่ ทหาร รับใช้ประจำตัว นายทหาร

ข้อ ๔๙ ทหาร ที่ได้รับคำสั่งให้ ไป อยู่กับ นายทหาร ตัญญาบัตร  
เรียกว่า ทหาร รับใช้ ประจำตัวนายทหาร

ข้อ ๕๐ ฉเพาะ นายทหาร ตัญญาบัตร ซึ่งมี นำที่ ปกครองทหาร  
ใน กรม กอง ทหาร กับผู้บังคับบัญชา ตาม ตำแหน่ง นั้นไป  
เท่านั้น จะมีทหาร รับใช้ ได้

นายทหาร ผู้ช่วย พดรม ถึงแม่ประจำอยู่ใน กรม กอง  
ทหาร ก็มีให้ มีทหาร รับใช้

ข้อ ๕๑ ใน การ ที่จะเลือกทหารไป ทำหน้าที่ ทหาร รับใช้นั้น ต้อง  
เลือกใน พวก ที่ได้ ผลทดสอบ มาแล้ว ครบ ๑ ปี เลือก  
ที่ไม่ใช่โรคไทย มีนิสัยดี มีนคอง แต่อ่อนใน ท่วง ผลทดสอบ  
แต่ถ้า อาจเป็นได้ ควร เขาแต่ผู้ ที่ สวมัก เวลา จัดให้ ไป  
ให้ ตงใน คำสั่ง กรม

ข้อ ๕๒ 12/10/2566 ทหาร รับ ใช้ ขึ้น ตรงต่อ ผู้ ที่ ตน ไป อยู่ด้วย เป็น ทหาร  
รับใช้ แต่ นายทหาร มีอำนาจ สั่ง โห้ ได้ ตาม ยก ของตน

ข้อ ๕๓ ถ้าทหาร รัชชูปถัมภ์ไป นานวัน เกิน ๓ เดือน หรือทหาร รัชชูปถัมภ์คนใด ประพฤติคนไม่ดี ให้ส่ง กลับมายัง กองร้อย แต่ส่ง คนอื่นไป แทนได้

ข้อ ๕๔ ทหาร รัชชูปถัมภ์ มีหน้าที่ ปฏิบัติ นายทหาร ที่ตนไป อยู่ด้วย แต่ รัชชูปถัมภ์ บุตร ภรรยา ของ นายทหาร ผู้นั้น ใน กิจการ บ้านเรือน ทุก ประการ ทั้ง รักษา สิ่งของ ด้วย

ข้อ ๕๕ ทหาร รัชชูปถัมภ์ ต้อง แต่ง เครื่อง ทหาร ตาม ข้อบังคับ จะ แต่งกาย อย่างอื่น เช่น เครื่อง แต่งกาย สำหรับคน รัชชูปถัมภ์ รวมตาม ที่ มี ใน งาน เครื่อง คน ขบถ ตกนี้ เป็น ตน ไม่ได้ เป็น อื่น ซาก นายทหาร ที่ ทหาร รัชชูปถัมภ์ อยู่ด้วย เป็นผู้รับผิดชอบ ใน การ แต่ง ตัว ของ ทหาร รัชชูปถัมภ์

ข้อ ๕๖ ให้ ทหาร รัชชูปถัมภ์ ได้รับ เงิน เดือน เบี้ยเลี้ยง เหมือน พลทหาร ประจำการ ทั้งปวง

ข้อ ๕๗ ถ้า นายทหาร ย้ายกรม ห้าม มิให้เอา ทหาร รัชชูปถัมภ์ เดิมไป ด้วย ต้องไป รับ ทหาร รัชชูปถัมภ์ จาก กรม ใหม่

มาตรา ๕

หน้าที่ ผู้บังคับบัญชา

ก) ถิ่นทั่วทั่วไป

ข้อ ๕๘ ผู้บังคับบัญชา ต้อง พยายาม ที่จะ ปลูกฝัง ความรู้ สัก ใน หน้าที่ สำคัญ ของ ผู้ ที่เป็น ทหาร อัน เป็น ผู้ บังคับ รักษา



ดำเนินา ชาติบ้านเมือง แด พระมหากษัตริย์ ทั้ง ความ  
สำคัญ ของ คำดำบาตใน การ ถือน้ำ พระพิพัฒน์ สัตยา ให้ มีไว้  
ในใจ ผู้อยู่ ไต่ บังคับ เสมอ ไม่ เลื่อม ทราม ทั้ง ตนเอง ต้อง  
ปฏิบัติ การให้ ถู กต้อง ตาม พระราชกำหนด กฎหมาย ข้อ บังคับ  
คำสั่ง อยู่ เสมอ

ข้อ ๕๙ ใน กอง ที่ ตน บังคับ บัญชา ต้อง ดูแล รักษา ทวินัย  
ทั้ง ความ เรียบร้อย แด ให้ บรรดา ผู้อยู่ ไต่ บังคับ ทำการ  
ตาม น้่าที่ ราชการ โดย ชื่อ สัตย์ สุจริต

ข้อ ๖๐ ผู้ บังคับ บัญชา ต้อง ถู ความ ยุติธรรม เป็น ที่ ตั้ง แต่  
บังคับ ให้ ผู้อยู่ ไต่ บังคับ ทำการ จริง โดย ไม่ ย่อหย่อน หรือ  
ผ่อน ปรน ตนเอง ทำตัว อย่าง ความ มั่นเพียร ความ  
ประพฤติ อันดี แด การ ถู พระราชกำหนด กฎหมาย แด ข้อ  
บังคับ คำสั่ง ของ ผู้ บังคับ บัญชา เห็น ตน

ข้อ ๖๑ ต้อง กระทำให้ ผู้อยู่ ไต่ บังคับ บัญชา เข้าใจ ชัด ว่า การ  
ปฏิบัติ ตาม คำสั่ง ผู้ บังคับ บัญชา เห็น ตน ให้ เสร้ง ครัด นั้น  
เป็น หัวใจ แห่ง ราชการ

ข้อ ๖๒ ใน น้่าที่ แด อำนาจ ของ ตน ต้อง ออก คำสั่ง ให้ ชัด เจน แด  
แจรง แรง แด ทั่ว แต่ บังคับ ให้ ผู้อยู่ ไต่ บังคับ ปฏิบัติ ตาม โดย  
แน่นอน ตรวจ คราว ว่า ได้ ปฏิบัติ ตาม หรือ ไม่ ส่วน ความ

ข้อ ๖๓ ต้องนึกถึงความทุกข์สุขของผู้ที่อยู่ใต้บังคับบัญชาตน  
 ระมัดระวังให้ปราศจากโรคร้าย ช่วยเหลือในกิจการต่าง ๆ  
 ตลอดจน การ ล้วน ตัว ช่วย แนะนำ แล อุดหนุน ตาม สัมควร  
 นับ คน เหมือน บิดา หรือ พี่ ของ ผู้ ที่ อยู่ ใต้ บัง คับ

ข้อ ๖๔ ผู้บังคับบัญชาชั้นสูงต้องดูแลให้ผู้บังคับบัญชาชั้นต่ำ  
 ลงไป ปฏิบัติ การ ให้ ถูก ต้อง แก่ เหตุการณ์ ทั้ง ให้ เป็น  
 ยุติธรรม แก่ ผู้ อยู่ ใต้ บัง คับ ด้วย

ข้อ ๖๕ ถ้าผู้บังคับบัญชาในตำแหน่งใด ตำแหน่ง ๑ ขาดไป ด้วย  
 เหตุใดก็ดี แล้วแต่มีใคร มีคำสั่ง ปรากฏ ให้ ผู้ ใด เป็น ผู้ แทน  
 ผู้ ที่ มี อำนาจ สูง สุด ใน กรม หรือ กอง นั้น ต้อง เป็นผู้ ทำ การ  
 แทน โดย มี รหัสดำสั่ง

ข) นายผู้บังคับบัญชาชั้น นายสิบ

๑) กล่าวโดยทั่วไป

ข้อ ๖๖ นอกจากหน้าที่ซึ่งกล่าวมาแล้วในวรรคแต่ข้อ ๕๘ ถึง  
 ข้อ ๖๕ แห่งข้อบังคับนี้ ผู้บังคับบัญชาชั้น นายสิบ มีหน้าที่  
 ต้อง รุ้จัก ชื่อ ของ ผู้ ที่ อยู่ ใต้ บัง คับ บัญชี ของ คน ทุก คน ทราบ  
 ว่า เขารับ ราชการ เมื่อใด เมื่อ ถิ่น เขารับ ราชการ ทำ มา  
 หากิน อย่างไร มา จาก มณฑลใด เมืองใด ถิ่น ถิ่น ใด ไร  
 ทั้ง การ อยู่นั้น เมื่อ ก่อน มา เปรียบอย่างไร บิดา มารดา มี หรือ ไม่

เป็นคนชนิดใด ทำอะไร กับต้องรู้จัก มาที่อยู่ในหมวด  
หมู่ของคุณ ทราบชื่อเวลารับราชการ แต่คุณวุฒิที่ชั่ว

ข้อ ๖๗ ต้องตรวจตราการ เพิ่มหรือขาดในจำนวนคน แต่มาใน  
หมวดหมู่ของคุณ ทราบจำนวนคงอยู่เสมอ กับทั้งใน  
วัน ๑ ไปทำการต่าง ๆ เช่น การรักษาการ ฯลฯ เท่าใด  
ป่วย หรือเป็นโทษเท่าใด ตาเท่าใด ทั้งจำนวนมาป่วยด้วย

ข้อ ๖๘ นายสิบซึ่งรับราชการ สิ้นคดีไปนั้น ต้องปฏิบัติคน  
ให้เป็นตัวอย่าง อันดีแก่นายสิบ พลทหารอื่น ๆ

๒) หน้าผู้บังคับหมู่

ข้อ ๖๙ ผู้บังคับหมู่ เป็นผู้บังคับบัญชาโดยตรงของ พลทหาร  
เพราะฉะนั้น นับได้ว่า มีหน้าที่สำคัญอย่างยิ่ง อัน ๑

ข้อ ๗๐ ผู้บังคับหมู่มีหน้าที่ดูแลให้ทหารรักษาร่างกาย แต่เครื่อง  
แต่งกายให้สะอาด ทั้งในการ รักษา อาวุธ เครื่อง ประกอบ  
การ แต่งกายต่าง ๆ ไม่ยอมให้แต่งตัวได้ครก หรือมีสิ่ง  
ของ ที่ ขาด ห้วน สดก หักพัง

ดูแลให้ทหาร อาบน้ำต่างกาย แต่มิให้ บิดบังโรค  
ของคุณ ดูแลมิให้ทหาร มีกระสุนปืน อยู่ในมือ ไม่ว่าจะ  
กระสุนจริง กระสุนซ้อมยิง หรือกระสุน ซ้อมรบ

๑๒/๑๐/๒๕๖๖ ดูแลมิให้ออกไปนอก บริเวณโรง ทหารโดยมิได้รับอนุ  
ญาติ ดูแล ความสะอาดในที่ อยู่ทหาร

ข้อ ๗๑ เป็น ผู้รับ อาวุธ เครื่อง ประกอบ การ แต่งกาย แด ของ  
อื่น ๆ ของ ทหาร ที่จะ ออกไป จาก หมู่ ของคน ด้วยเหตุใด ๆ  
แต่ นำไป ส่ง ให้ เจา หน้า ที่ ผู้รักษา ของ นั้น ๆ ค่อย ไป

ข้อ ๗๒ รายงาน แก่ นายสิบ ผู้ช่วย ผู้บังคับ หมวด เรื่อง การ  
เจ็บ บวม ของ ทหาร หรือ ความ ประสงค์ ที่ ทหาร ขอ ร้อง  
อย่างใด ความ ผิด เด่น น้อย แด การ ที่ ดง โทษ เอง ประการใด

ข้อ ๗๓ ช่วย ผู้บังคับ หมวด ใน การ ผูก หัด สั่งสอน ทหาร  
๓) นำ ที่ ผู้ช่วย ผู้บังคับ หมวด

ข้อ ๗๔ ใน หมวด ๑ ให้ มี นายสิบ เป็น ผู้ช่วย ผู้บังคับ หมวด ๑  
นาย ให้ เดือก นายสิบ เอก หรือ นายสิบ โท ชั้น ผู้ โหญ่

ข้อ ๗๕ ผู้ช่วย ผู้บังคับ หมวด ช่วย นาย ทหาร ดัญญาบัตร  
ผู้บังคับ หมวด ใน กิจการ ที่ เกี่ยว ทาง ผู้ช่วย พดรม เช่น การ  
รักษา สิ่ง ของ เครื่อง ใช้ วัช แดจ่าย ทั้ง ทำบาญชี ประจำ  
หมวด ฯลฯ ทั้ง ช่วย ใน การ ดแด ทุก ชัษุ ของ พลทหาร ใน หมวด  
ตรวจ ครา ผู้บังคับ หมู่อีก ชั้น ๑ แด ช่วย ใน การ ผูก หัด สั่งสอน  
ด้วย ตาม ลัษควร

เป็น ผู้แทน ผู้บังคับ หมวด ใน เวลา ที่ ขาด ตัว หรือ ไม่ อยู่  
๔) นำ ที่ จ่านายสิบ ประจำ กอง ร้อย

ข้อ ๗๖ จ่านายสิบ เป็น ผู้ช่วย ของ ผู้บังคับ กอง ร้อย ใน กิจ การ ที่  
เกี่ยว ใน ทาง ผู้ช่วย พดรม ทั้ง ปวง ทั้ง เป็น ผู้บังคับ บัญชา

ทหาร ที่ ทำการ ใน น้ําที่ ผู้ช่วย พดรม ใน กองร้อย ด้วย แต่ช่วย  
ใน กิจการ อื่น ๆ ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ตาม แต่ ผู้บังคับ กองร้อย จะ  
กำหนด ให้

๖) น้ําที่ นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร แด นายดาบ

๑) น้ําที่ ผู้บังคับ หมวด

ข้อ ๗๗ นาย ทหาร ชั้น ตัญญาบัตร หรือ นายดาบ ซึ่ง ประจำ  
กองร้อย ย่อม จะ ทำ น้ําที่ ผู้บังคับ หมวด หรือ บั้กบังคับกอง  
พิเศษ ที่ จะ ตั้ง ชั้น ใน กรมกอง หรือ ทำการ ฉะเพาะ อย่าง  
ใด อย่างหนึ่ง เช่น ผูกหัด คนใหม่ ผูกหัด มาใหม่ ตั้ง ชั้น เบนดิน  
ถ้า จะ ให้ ทำ น้ําที่ ชั้น นอก จาก บั้กบังคับ หมวด ต้อง มี บั้กตั้ง ใน  
คำสั่ง กรม กอง

ข้อ ๗๘ ผู้บังคับ หมวด ชั้น ตรง ต่อ ผู้บังคับ กองร้อย มี น้ําที่ รับ  
ผิด ชอบ ใน การ ผูกหัด ตั้งสอน แต่ จัดการ ผูกหัด ตั้งสอน ใน  
หมวด ของ ตน ทั้ง รับ ผิดชอบ ใน ระเบียบ ภายใน หมวด  
ทุก ประการ ต้อง ตรวจตรา อาวุธ แด สิ่ง ของ ของ ทหาร ใน  
หมวด ของ ตน โดย ฉะเอียด ไม่ ค้ํา กว่า อาทิกย์ ฉะ ครั้ง หนึ่ง

ข้อ ๗๙ ต้อง รู้จัก นาม ของ นายสิบ พดทหาร ใน หมวด ของ ตน  
ก่อน เข้ารับ ราชการ ก่อน รับ ราชการ ทำ มาหาถิ่น อย่างไร

อยู่มณฑลแต่เมืองใด ถือตำแหน่งอะไร ใคร เปนบิดา มารดา มีทรัพย์สินสมบัติอย่างไร รับราชการในยศตำแหน่งใด แต่เมื่อใด ทั้งนี้ใฝ่ใจ คอ แต่ความประพฤติทั้งคุณ วุฒิ จึงทุกคน ก็รับรู้จักมาใน หมวด ของ คน โดยใกล้ ชิด เหมือนกัน

๒) นำที่ ผู้บังคับ กองร้อย

ข้อ ๘๐ ผู้บังคับ กองร้อย เปน ผู้บังคับบัญชา ของ บรรดานายทหาร พลทหาร ที่ ประจำ อยู่ใน กองร้อย มีอำนาจ สั่ง การ ใน กองร้อย ของ ตนโดยสิทธิ์ขาด

ข้อ ๘๑ เปน ผู้รับผิดชอบ ใน การ ฝึกหัดสั่งสอน นายทหาร พลทหาร ใน กองร้อย ของ ตน ให้รู้ กิจการ ตามหน้าที่ ทุก ๆ คน ทั้ง รับผิดชอบ ใน การ ฝึกหัด แต่สั่งสอน มาด้วย ใน ทาง การ พนงผู้ช่วย พดรบ ก็ต้อง ดูแล สั่ง การ ให้เป็นไปต้อง ตาม ระเบียบทุก ประการ

ข้อ ๘๒ เปน ผู้เสนอความชอบของ ผู้ที่อยู่ใต้ บังคับ ตนแก่ ผู้บังคับบัญชาชั้น สูงขึ้นไป ทั้ง ขอให้ตั้ง แต่ง ให้ผู้ใด ทำหน้าที่ ใน ตำแหน่ง ใดๆ ใน กองร้อย ของตน ด้วย

ข้อ ๘๓ ต้องรู้จักนายทหารพลทหารในกองร้อยของตนโดยใกล้ชิดทราบชื่อ เวลาเข้ารับราชการ ก่อนเข้ารับราชการทำมาหากิน

ในขณะ นี้ ทำน้ำที่อะไร ทั้งนี้โดย แดคุณวุฒิ กับ รุ่งจุก  
น้ำใน กอง ร้อย ของตน โดยใกล้ ชิดตัวไป เหมือนกัน

ข้อ ๘๔ ต้อง ทราบ ด้วย เสมอว่า

- ๑) จำนวน ทหาร พลรบ แด มา ตาม หมายชี้ ใน กองร้อย  
เท่าใด จำหน่ายเท่าใด คง อยู่เท่าใด
- ๒) จำนวน ทหาร แด มา เข้ารับ ราชการ ใหม่เท่าใด
- ๓) จำนวน ทหาร ที่ ทำหน้าที่ ผู้ช่วย พลรบ มีเท่าใด
- ๔) จำนวน ทหาร แด มา ที่ พร้อม เรียก ไป ใช้ราชการ โดย  
ทันทีได้เท่าใด

ข้อ ๘๕ ต้อง ระวัง ดู แด ทุกๆ ศูข ของ ทหาร อยู่เสมอ ไป ดูเวลา  
แพทย์ ตรวจ แด ดูไม่ให้ ทหาร ปัดบังโรค ของ ตน แด ให้  
คน บ่วยไป หมอด พยาบาล โดยทันที มิให้ ชุ่มช้อน อยู่ในกอง

ข้อ ๘๖ ต้อง ดู แด ให้ ทหาร ได้รับ ประทาน อาหาร ให้ ถูกต้อง เวลา  
ทั้ง อาหาร นั้น มี เพียง พอ แด เปน อาหาร ที่ดี ไม่บูดเสีย ทั้ง มี  
โภชนาณ ตาม ต้นควร

ข้อ ๘๗ ต้อง ดู แด ให้ ที่ อยู่ ของ ทหาร สอาด เรียบร้อย ทั้ง ให้  
เปิด หน้าต่าง ให้ ดม อากาศ เข้าได้ เพียงพอ ปิด หน้าต่างไม่ให้

แดดส่อง หรือ ฝน ล้ำตก กำหนดจำนวน นายสิบ พลทหาร  
ควร จะ อยู่ ใน ห้องใดเท่าใด อย่าให้ เปน การ เมียดเสียด



เยี่ยยัดเกินประมาณ แต่กำหนดว่าใคร เป็นผู้ใหญ่ที่สุดในห้อง

ข้อ ๘๘ ต้องดูแลให้ทหาร ระวังรักษาความสะอาดในร่างกายแต่เครื่องแต่งกายทั้งตรวจอาวุธ แต่เครื่องใช้ประจำตัวทหารให้เรียบ ร้อยใช้การได้ ชุ่มเสมอ

เครื่องแต่งกายแต่เครื่องประกอบ เครื่องแต่งกายต้องตรวจตราให้เป็น การ พัดกับ ตัวทหาร ไม่หุดวม หรือคับตึง หรือ หย่อน ผิด ประกติ ทั้งให้ มีรูปร่าง ตรง ตาม พระราชกำหนด ข้อ บังคับเสมอ มิให้ทหาร ทำ แผลง เขาเอง ต่าง ๆ

ข้อ ๘๙ ในการ จำหน่าย ทหารไป ทำการ ต่าง ๆ ต้องดูแลให้ผลัดเปลี่ยนกันไปให้เป็น ระเบียบยุติธรรม อย่าให้คน ๑ ทำมาก คน ๑ ทำน้อย ให้หมวดทุกหมวด ทำการ สม่ำเสมอกัน

ข้อ ๙๐ เป็นผู้ส่งทหาร ที่ ถูก ลงโทษ ถัดไปยัง ที่คุมขัง หรือดูแล การลงโทษ อย่างอื่น ๆ ให้เป็นไป ตาม กฎ ข้อบังคับไม่เกินไม่ลด ประการใด

ข้อ ๙๑ ใน กอง ที่มี มา ประจำ ผู้บังคับ กอง ต้อง รู้จัก มา ให้ ตราบ ว่า ผลัก แลว เพียงใด ความ อุตทน แล นได้ ของ มา ทุก มา กับ ทั้ง พยายาม ถนอม กำจัด มา ที่ มา ใหม่ กับ ต้อง

- ๑) ให้ทหารใน กอง ของตน ปฏิบัติ การ เลี้ยง มา ให้ ถูกต้อง ตาม คำแนะนำ ของ กระทรวง ทศ ประการ
- ๒) การ ให้ อาหาร มา
- ๓) ที่ อยู่ ของ มา
- ๔) ถ้า มี โรค ติด ต่อ กัน เกิด ขึ้น ต้อง เลื่อน คดี ผู้ บัง คับ บัญชา โดย ตรง ของ ตน โดย เร็ว

๓) หน้าที่ ผู้ บัง คับ กอง พัน

ข้อ ๘๒

ผู้ บัง คับ กอง พัน เป็น ผู้ บัง คับ บัญชา ของ บรรดา นายทหาร พดทหาร ที่ ประจำ อยู่ใน กอง พัน ของ ตน มี หน้าที่ ตัด รับ รัต ชอบ ใน การ ผูก หัก สิ่ง สอน แต่ กิจการ ทั้ง ปวง ใน กอง พัน ทุก ประการ การ ไต่ ๆ ซึ่ง ไต่ กล่าว ใจ เด็ด ว่า เป็น หน้าที่ ของ ผู้ บัง คับ กอง ร้อย ย่อม เป็น หน้าที่ ของ ผู้ บัง คับ กอง พัน ด้วย ทั้ง เงิน ตู เตจ ด้การ ให้ ผู้ บัง คับ กอง ร้อย ปฏิบัติ การ ใน หน้าที่ ของ ตน ให้ ถูก ต้อง แน่น ขน

๔) หน้าที่ ผู้ บัง คับ การ กรม

ข้อ ๘๓

ผู้ บัง คับ การ กรม เป็น ผู้ รับ รัต ชอบ ตู เตจ ให้ บรรดา ทหาร ที่ อยู่ใน กรม ของ ตน รัษา ระเบียบ การ ภายใน ให้ ถูก ต้อง กับ ข้อ บัง คับ จง ทุก ประการ

ถ้า ข้อ ความ ใน ข้อ บัง คับ นี้ มี เหตุ คิด ด้ เพราะ ไม่ เหมาะ กับ เหตุ การ ใน ที่ ไต่ กล่าว ไต่ โดย ณะ เภาะ ให้ ว่าง ระเบียบ ใหม่

แก้ไขได้ แดงให้เดินต่อ คือ ผู้บังคับบัญชาโดยตรง ของ  
คน ทราบ

ยั้ง ต้อง วาม ระเบียบ โดย ดะเอียด ทั้ง ช่าง ข้อ ความ  
ให้ การ ดำเนิน ไป ตาม ข้อ บังคับ นี้ โดย สดวก

ข้อ ๙๔ เพื่อให้ เป็น การ สดวก ใน ทาง ราชการ ควร มี การ  
ประชุม ผู้บังคับการ กรม ที่ ที่ ว่า การ กอง พต เนือง ๆ มี ผู้บัญชา  
การ กอง พต เป็น หัวหน้า ปฎักษา ทวี อ ราชการ แต่ ตก ลง  
สั่ง การ ให้ ดำเนิน ตตตตไป

ผู้บังคับการ กรม ซึ่ง อยู่ ต่าง เมือง กับ ผู้บัญชาการ กอง พต  
ควร จะ ได้ มา พบ กับ ผู้บัญชาการ กอง พต อย่าง น้อย ที่ สุด ๖  
เดือน ครั้ง ๑ แต่ ส่วน การ ประชุม ที่ ไม่ ได้ มา ให้ ส่ง บรรทัด  
รายงาน ประชุม ไป ให้ ทราบ เสมอ

ข้อ ๙๕ หน้าที่ ของ ผู้บังคับการ กรม ย่อม ก่อร่างไว้ อีก เป็น แห่ง ๆ  
ตาม เนี้เอง ใน ข้อ บังคับ นี้

มาตรา ๖

กำหนด ที่ อยู่ สำหรับ ทหาร  
แต่ การ รักษา ความ สดวก

ข้อ ๙๖ การ ที่ จะ กำหนด ว่า โรง เว็อน ทัณ โด หอง โด เป็น ที่ กอง โด  
หมวด โด อยู่ เป็น ของ กอง วัชย โด หรือ เป็น คตัง เป็น ที่

หมวดพยาบาล ฯลฯ ย่อมเป็นหน้าที่ของผู้บังคับการ กรม  
จะกำหนด

ต้องให้มีอาคารโปร่ง พอน้ำที่ อยู่ อย่าให้อับเพราะ  
คน มากเกินไป

การ กำหนดจำนวน มาในโรง ๑ ให้พอดี ก็อยู่ในหน้าที่  
ผู้บังคับ การ กรม เหมือน กัน

ข้อ ๑๗ ต้องให้มีบานประตู หน้าต่าง ของ ที่สำหรับ ตก แต่ง  
ห้อง ซึ่ง เบ้น ของหลอด อยู่ ที่ สุ่มที่บานประตู กรม แดงของพัน กับ  
มี บานประตู ที่ กงร้อย ฉะเพาะ สำหรับ ที่ เปน ของ กงร้อย นัน ๆ  
ด้วย

ข้อ ๑๘ ในการ แบ่งให้ทหาร จำพวกใด อยู่ห้องใด นั้น ไม่ให้  
แยก แยะให้ ผิด ระเบียบการ ปกครอง ต้องให้ อยู่เป็น หมวด  
เป็น หมู่ เพื่อ นายสิบ ผู้ช่วย ผู้บังคับ หมวด และ นายสิบ  
ผู้บังคับ หมู่ จะ ได้ดูแล คอบคุม อยู่ เสมอ

ถ้าเป็น การ จำ เปน จะ ต้อง แยก ทหารใน หมู่ เดียว กัน ให้  
อยู่ต่างห้องกัน ต้องคง หัวหน้าผู้ดูแลใน ห้อง สำหรับ รับผิดชอบ  
ในการ คอบคุม แตรรักษา ความ สะอาดใน ห้อง นั้น

ข้อ ๑๙ 12/10/2566 ในโรงครัว หรือ ที่ หุงต้ม อาหาร ทั้งปวง ห้ามมิให้ มี  
ทหาร ไป อยู่ นอก จาก ผู้ที่ มีหน้าที่ ใน โรง ครัว

ข้อ ๑๐๐

ในข้อ ๑ ควรให้จุดตั้ง พระพุทธรูป แต่พระบรมรูป พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในที่อื่นสมควร เพื่อให้ ทหาร ตำรวจ ข้าราชการ และตอ้งมี ภาณูชี้ คัดไว้ ที่ผนัง ดังนี้

- ๑) ภาณูชี้ รายนาม ทหาร ประจำห้อง นั้น
- ๒) ภาณูชี้ของ เครื่องใช้ ที่มีอยู่ในห้องนั้น
- ๓) จำนวน ทหาร ที่จะ อยู่ใน ห้อง นั้น ได้พอดี ไม่เบียดเสียด แต่ที่จริงมีจำนวนเท่าใด
- ๔) ข้อ บังคับ หรือ คำแนะนำสั่งสอนใด ๆ ที่เห็นว่า จะเป็น ประโยชน์ที่จะให้ทหาร ดูเสมอ แต่ผู้บังคับ การกรม ได้อนุญาต แล้วให้ คัด

ข้อ ๑๐๑

ถ้า ดำารม จะทำได้ ควรให้ นายสิบ ที่ สัมกับ ราชการ ต่อจาก กำหนดใน พระราชบัญญัติ มีที่ อยู่ต่าง หากไม่ปน กับทหารทั่วไป

ข้อ ๑๐๒

สิ่งของ เครื่องใช้ ในโรง ทหาร ให้เก็บรักษาตั้ง ถัดมา ต่อไปนี้

๑) อาวุธขีง ให้เก็บรักษาตาม ข้อบังคับในเรื่องนี้ แต่คำแนะนำของ กรมแดง ตำรวจ อาวุธ พันทง เก็บตาม คำสั่ง ผู้บังคับ การ กรม

๒) เครื่องประกอบเครื่องแต่งกาย (เครื่องหนัง ฯลฯ) แต่ หมวกยอด ให้จุดวางให้ เรียบร้อย บนชั้น ที่จุด ทำไว้แล้ว

๓) เครื่องแต่งกายของ ทหาร ให้เก็บไว้ใน หีบ ซึ่งจัด ให้ประจำตัว มีกุญแจพร้อม

๔) ของกิน อย่างหนึ่ง อย่างใด ห้าม มีให้เก็บใน หีบ

ข้อ ๑๐๓ อาวุธประจำตัวทหาร เก็บจัดเป็นราวในห้องนอนทหารได้

ข้อ ๑๐๔ นายสิบพดทหาร ทุกคน ย่อมมีเลข ประจำตัว อยู่แล้ว ให้ ทำป้าย จด เลข แด่ นาม แด่ เลข ทั้งบอก กองร้อย หมวด หมู่ คิดไว้ ที่ เคียง ทุกคน ทั้งที่สิ่งของ เครื่องแต่งกาย ต่าง ๆ ก็ให้ ศศรา เลข นั้น ด้วย

ข้อ ๑๐๕ ห้องในโรงเรียน ทั้งปวง ตัดอด จน คงที่ เก็บของ แด่บริ เวณโรง ทหาร ต้องให้รักษา ให้สะอาด เรียบร้อย อยู่เสมอ อย่าให้ มี การ ได้ โครก อย่างใด ๆ ไม่ให้ มีฝุ่น แด่ยเมลง มุมมืด

ข้อ ๑๐๖ ห้าม มีให้ บิด หรือคิด สิ่งหนึ่ง สิ่งใด ตามฝาผนัง แด่ดวง สิ่งของ เดอะเทอะ ตามหีบ หัง แด่ น้ำต่าง ให้ มีแต่สิ่ง ของ ที่ กำหนดไว้เท่านั้น ห้าม มีให้บวน น้ำมาก แด่ ถ่ม น้ำตาย ใน ที่ ใด ๆ ควร จัดให้ มี กระโถนไว้สำหรับ แด่ เทเช็ด ฉ่าง ทุก ๆ วัน

ข้อ ๑๐๗ ให้ มีที่ กำหนด สำหรับ ตากผ้า ฉะเพาะ แห่ง ไม่ให้ ตาก เดอะเทอะ ตาม บุญ ตามกรรม ทั้งที่ ซักฟอก ก็ ให้กำหนด เป็น แห่ง เหมือนกัน

๒๒ ๑๐๘ ที่ต่าง น่าควร อยู่นอกห้อง นอนในที่ต่าง หาก ในที่  
ต่าง น่าอเนกยกัน อย่าให้ต้อง ต่าง นานกว่า ๒๐ คน  
ควรให้ เป็น นาคอก ถ้าสามารถ จะทำได้ เมื่อต่าง นำ แวด  
ต้อง เจตการ เช็ด ต่าง เกรียง ไข ให้ ล้ออาต

๒๒ ๑๐๙ ชั่วม คงให้ วิชา ให้ ล้ออาต เรียบร้อย อยู่ เดิมขอ แต่ให้ มี  
ที่ พอดีกัน

๒๒ ๑๑๐ สำหรับ การ เช็ด ต่าง แด วิชา ความ ล้ออาต ต่าง ๆ ตั้งว่า  
มา แล้ว ต้อง ให้ ทหาร ผลัด เปลี่ยน กัน เป็น เวร กระทำ  
จำนวนสิบแปด ผู้กำหนด เวร ผู้ที่ ถูก ลง โทษ ทัณฑ์กรรม  
ทำการ นี้ นอกเวร ตามกำหนด โทษ

๒๒ ๑๑๑ การ จุดไฟ ใน โรง ทหาร นั้น ไข ไฟฟ้า หรือ โคม อย่าง  
ขึ้น ที่ อาจมี อันตราย ใน ทาง เหนือ ใหม่น้อย ที่ สุด ให้ผู้  
บังคับการ กรม เป็น ผู้กำหนด ว่า จะ ควร มี โคม ไฟ อย่างใด  
ห้องใด เท่าใด เวลาใด ต้อง จุด เวลาใด ต้องดับ ให้เป็น  
ระเบียบ เรียบร้อย แน่นนอน แต่มีเจ้าหน้าที่ คอย ปฏิบัติ  
การ เรือง นี้

การ จุดไฟ ควร จุด เมื่อ มืด จุด เต็ม ที่ ครน ถึง เวลา  
๒๒ ๑๑๒ เบา แคร นอน ให้ ดด ตบ เดี่ยว ครั้ง หนึ่ง ไม่ใช่ จุด เต็ม ที่ อยู่  
๑๒/10/2566  
๒๒ ๑๑๓ คดออก รุ่ง เวลา เข้า ตบ หมด



มาตรา ๗

การ กำหนด เวลา ทำ การ สำหรับ วันหนึ่ง

๑) กล่าว ทั่วไป

ข้อ ๑๑๒ การ กำหนด เวลา ทำ การ สำหรับ ทหาร ใน กรม ของ นั้น  
แล้ว แต่ ผู้ บัง คับ การ กรม จะ กำหนด แด่ ออก คำ สั่ง แต่ ต้อง  
ปฏิบัติ การ อนุ โดม ตาม ข้อ บัง คับ แต่ ข้อ ความ ที่ จะ กล่าว  
ต่อไป นี้

ข้อ ๑๑๓ การ ผัก หัด สิ่ง ล้อ น ต้อง ให้ กระ ทำ ใน วัน ๑ ไม่ ต่ำ กว่า  
๖ ชั่วโมง แต่ ไม่ เกิน ๘ ชั่วโมง มี เวลา พัก ใน ระหว่าง  
เป็น คราว ๆ

ข้อ ๑๑๔ ใน กรม กอง ทหาร ทุก ๆ กรม กอง ต้อง มี ตาราง  
กำหนด เวลา ทำ การ ของ ทหาร อนุ โดม ตาม ข้อ ความ ดัง นี้

๑) ไม่ ควร ให้ ทหาร ต้อง ตื่น ก่อน ๑๐ ทุ่ม เดย

๒) เวลา ผัก หัด ตอน เช้า แล้ว ให้ มี เวลา ว่าง สำหรับ

รับ ประทาน อาหาร แต่ จัด การ เช็ดล้าง บัด กวาด ใน ห้อง ที่ อยู่

๓) ระหว่าง เทียง กับ บ่าย ๓ โมง ให้ เป็น เวลา พัก

เพราะ ร้อน จืด

๔) รับ ประทาน อาหาร เย็น ระหว่าง บ่าย ๓ โมง กับ

12/10/20๒๖

๕) เวลา ยาม ครึ่ง เบา แคร นอน

๒) การตรวจเวลาเข้า

ข้อ ๑๑๕ เมื่อเป็นนครประชุมเวลาเข้า ให้ทหารทั้งหมดตมมาจัดแถวพร้อมเป็นหมวด ๆ ในที่ซึ่งกำหนดไว้ แต่งตั้งกายตามแต่จะสั่งกำหนดให้

ข้อ ๑๑๖ ผู้บังคับหมวดพร้อมด้วยนายสิบผู้ช่วยผู้บังคับหมวดแก่นายสิบผู้บังคับหมู่ตรวจจำนวนทหารว่าครบหรือขาดอย่างไร ทั้งตรวจอาการทวิรยาของทหารทุกคนว่าสบายดีอยู่หรือจะมีโรคร้ายประการใด ใ้ถามทหารด้วย แล้วตรวจตราความสะอาดแห่งร่างกายทหาร แต่เครื่องแต่งตัวตลอดทุกสิ่งทุกอย่าง ตรวจแล้วรายงานแก่ผู้บังคับกองร้อยตามเหตุที่เรียบร้อยหรือไม่ประการใด

ข้อ ๑๑๗ เมื่อตรวจเสร็จแล้ว จะให้ไปทำการฝึกหัดตั้งแถวหรือทำการใด ๆ ก็ให้สั่งให้ไปทีเดียว

๓) การฝึกหัดตั้งแถว

ข้อ ๑๑๘ เมื่อจะมีการฝึกหัดอย่างไร ให้นำทหารเวรบอกนครเป็นประชุม ทหาร มาเข้าแถว แต่ง กาย ตาม กำหนด แล้วผู้บังคับบัญชาตรวจเครื่องแต่ง กาย ให้เรียบร้อยทุกสิ่งทุกอย่าง แล้วจึงไปทำการฝึกหัดต่อไป ถ้าในกองที่มีมาแต่จะหัดมาด้วย ต้องตรวจมาแต่เครื่อง อาวุธ ใสจะยึดเหนี่ยวกัน

12/10

ศักดิ์ ๑๓๑

หน้า ๕๓

ข้อ ๑๑๙ เมื่อเสร็จ การฝึกหัดแล้ว แต่ในเวลาฝึกหัดใด ใช้กระสุน ชนิดหนึ่งชนิดใด ต้อง ตรวจ ปืน แดกระเบ้า กระสุน หีบ กระสุน มิให้ มีกระสุน ตกเหลือ อยู่ใน มือ ทหารใด

ข้อ ๑๒๐ นายทหาร ทุก ชั้น จนถึง ผู้บังคับกองร้อย ต้อง มา แคะ ก่อนเวลาฝึกหัด แต่ อยู่ตัดชิดเวลาฝึกหัดเสมอ

ข้อ ๑๒๑ ถ้า มีคำสั่งผู้บังคับบัญชาชั้น สูงให้ ไปรวมฝึกหัดในที่ใด ๆ นอกบริเวณโรง ทหาร ห้ามมิให้ นำกองไปคอย ก่อนเวลา เกิน กว่า ๑๕ นาทีเป็นอันขาด

ข้อ ๑๒๒ บรรดา ผู้ที่มีหน้าที่ ทำการ เช็ดกวาด รักษาความ สะอาด ต่าง ๆ แต่ ทหาร ที่ แพทย์ตรวจว่าควรงด การ ฝึกหัด อนุญาต ให้งด การ ฝึกหัด ระยะเวลา ใน วัน นั้นได้ หรือ ตามกำหนด ของ แพทย์

ข้อ ๑๒๓ ในการ สั่งสอน เมื่อถึง กำหนดเวลา ให้ทหารไป เข้าที่ พร้อมเสร็จ นายทหาร สัญญาบัตร เป็นผู้สั่งสอน ของ นายสิบ เป็นผู้ช่วย ผู้บังคับบัญชาชั้น สูงขึ้นไป ต้อง หมั่น ตรวจตราการสั่งสอนให้เข้มไปให้ถูกระเบียบ แต่ เป็นประโยชน์ แก่ทหารจริง ๆ เสมอ

๔) เหตุสำคัญ

ข้อ ๑๒๔ ให้ผู้บังคับการ กรม กำหนดไว้เสมอว่า ถ้ามีเหตุสำคัญ จะให้ประชุมที่ใดจัดแล้ว ค่ายใด แต่ ภาย ภายใด กับ ระยะเวลา ทหาร ผู้ใด บางที จะไม่ อดเข้ามา เข้าแถว เพื่อ อยู่รักษาโรงทหาร แต่ ทำการ อื่น ๆ กับ ทั้ง กำหนดวิธี จ่าย ภาระ ด้วย

ข้อ ๑๒๕ ถ้ามี แคร่สัญญาเหตุสำคัญ หรือ คำสั่ง เรียก ประชุม สำหรับ เหตุสำคัญ ให้บรรดา นายทหาร มา เข้าแถว พร้อม เพียง โดย เร็ว ที่ สุด ตาม กำหนด ของ ผู้บังคับ การ

ข้อ ๑๒๖ ในเวลา สงบศึกใน โรง ทหาร ที่ อยู่ ประจำ เสมอ การ ตั้ง ประชุม เหตุสำคัญใน กรม กองทหารใด ๆ ตั้ง ได้ แค่ ผู้ มี อำนาจ บังคับ บัญชา ของ กรม กอง นั้น ๆ ซึ่งมี ตั้งแต่ ผู้บัญชาการ กองพล ขึ้นไป

๕) การเลี้ยงอาหาร

ข้อ ๑๒๗ การเลี้ยงอาหาร แก่ นายสิบ พดทหาร นั้น มี ๓ วิธี คือ  
๑) ตั้งโรงครัว จัดเลี้ยงอาหาร รวมกัน

12/10/2566 ๒) หุงเข้าแจกทหาร แต่ แบ่ง เมียงเลี้ยง ออกแจก ให้แก่ตัว ทหาร ให้ ซอ กับ เขาเอง

๓) จ่ายเงิน เบี้ย เติง ทั้ง หมด ตาม กำหนด ให้แก่ ทหาร ให้จัดการ หา อาหาร กิน เอง

ใน กรม กองโต ควร ใช้ วิธีใด หรือ ในที่ใด ควร ใช้ วิธีใด แล้ว แต่ ผู้บังคับ การ กรม จะ กำหนด ตาม คำ แนะนำ ของ ผู้บัญชาการ กองพล

๕ ขย ๑๒๘ ถ้าจัดการ เติง อาหาร ตาม วิธีที่ ๑ ให้ครัว จัด สำหรับ ตำหรับ ๔ คน ตั้ง โต๊ะในสถานที่ โรง เติง อาหาร มีนายทหาร เหว แด แพทย์ ตรวจ อาหาร ก่อน รับประทาน ทุก คราว แด เมื่อ ถึง เวลา รับประทาน ให้จัด ทหาร เข้า แด เป็น หมวด ๆ นายสิบ ผู้ช่วย ผู้บังคับ หมวด เป็น ผู้นำไป รับประทาน อาหาร เมื่อ เสร็จ แด นำ แด กลับ แด เด็ก แด

๕ ขย ๑๒๙ ถ้าจัดการ เติง อาหาร อย่าง วิธีที่ ๒ ให้รวม หุง เข้า แห่ง ๑ แด ว่าจ้าง แม่ครัว ตาม ดั้งเดิม หลาย ๆ ราย มา เป็น ผู้ขาย กับ แต่ นายทหาร เหว แด แพทย์ ตรวจ อาหาร เหมือน กัน ที่ขาย ของ ให้ อยู่ติด กับ โรง เติง อาหาร นำ ทหาร เป็น แด ไป ยัง โรง เติง แจก แด ให้ ทหาร ซอ กับ ตาม ความ พอใจ

๕ ขย ๑๓๐ ถ้าจัดการ เติง อาหาร อย่าง วิธีที่ ๓ ย่อม มีกำหนด เวลา ให้ ทหาร ไป รับประทาน อาหาร ตามใจ แต่ ต้อง กำหนด ที่

ทางให้ มีโดย คณะฯ ไม่ให้เป็น การ เตอะ เตอะ ทั้ง ระวง  
ความ สอาด ด้วย

๖) เวลาพัก

๒) ๑๓๑ เวลาว่าง การ ผักหัด สั้งสั่งอนนั ให้ทหาร พักผ่อน ความ  
สบาย ถอดเครื่อง ทหารได้ ทั้งให้ เป็น เวลา เข็มร้อย แก่ ไช  
เครื่อง แต่ง ภายให้ เรียบ ร้อย ด้วย จะ อ่าน หนังสือ เด่น ต่าง  
คนต่าง อ่าน หรือ คน ๑ อ่านให้ ผู้ อื่น รวม ทั้ง เป็น พวก ๆ  
ไปก็ได้ แต่ การ อ่าน หนังสือ ควรให้ อ่าน แต่ หนังสือ ที่  
เห็นว่าจะ เป็น ประโยชน์ แก่ทหาร ไม่ใช่ หนังสือ ที่ จะ ทำ  
ให้ทหาร เข้าใจ น้าที่ ของ คน ผิด เพี้ยนไปต่าง ๆ กับ อนุญาต  
ให้เด่น โน การ เด่นต่าง ๆ ซึ่งไม่ เป็น การ ต้อง ห้าม

ในเวลา กต่าง คั้น แต่ ๑ ยาม ครั้งไป แล้ว ห้าม มีให้ มี  
การ เด่น หรือ ออ ชั่ง อย่างหนึ่ง อย่างใด

๒) ๑๓๒ ในวันที่ ทหาร พักราชการ งด การ ผักหัด สั้งสั่งอน ทั้ง วัน  
นั นายทหาร ต้อง คิด หาวิธี ชักชวน แนะนำให้ทหาร เด่น  
หรือทำการ ที่ เป็น ประโยชน์ แก่คน แต่ไม่ให้ เป็น การ  
เบื้อหน่าย แต่ไม่ให้ ไปเที่ยว เสี่ย หมด ควร มีการ เด็กเซอร์  
แสดง หนังสือ ๑๓๑ หรือการเด่น อย่าง คะกร้อ ด้ึง เขาเกิด  
ง กน นาง ๑๓๑

ศก ๑๓๑

หน้า ๕๗

ข้อ ๑๓๓

ห้ามมิให้ใครนำสุรา หรือเครื่องทองของเมาศนิตใด ๆ  
เข้ามาในบริเวณโรงทหารเป็นอันขาด - ไม่ว่าเวลาใด

๗) คนเยี่ยมทหาร

ข้อ ๑๓๔

ในท้องที่อยู่ที่ทหาร โรงม้า ที่ทำการ แต่ที่เก็บของ  
ต่าง ๆ ห้ามมิให้บุคคลพลเรือน หรือทหาร ที่มีใ้  
ราชการ อยู่ในกรม นั้น หรือไม่ใช่ผู้มีอำนาจบังคับบัญชา  
เข้าไปปะปน

ผู้ที่มีความประสงค์จะมาเยี่ยมเยือนทหาร หรือคน  
ภายนอกใด ๆ ก็ดี ถ้ามีประสงค์จะเข้ามาในโรงทหาร  
ต้องมาหา นายทหาร เหว ประจำกรมเสียก่อน แล นายทหาร  
เหว ปล้่อยให้เข้าไปหรือไม่ ตามระเบียบที่ผู้บังคับการ  
กรมจะได้กำหนดไว้

ข้อ ๑๓๕

ผู้ที่จะมาเยี่ยมต้องมตกับ นายทหาร เหว ว่า จะมา  
เยี่ยมใคร ผู้ใดให้แน่นอน แล้วให้เรียกทหารผู้นั้น มาให้  
พบปะกันที่บริเวณห้อง เหว หรือใกล้เคียง นายทหาร  
สัญญาบัตร จะรับแขกได้แต่ที่ที่พักของตนเท่านั้น ไม่ใช่  
ในที่ทำการ หรือ เขตที่อยู่ของ นายสิบ พดทหาร

ข้อ ๑๓๖

ห้ามมิให้คนภายนอกนำสุรา หรือเครื่องทองของ  
เมามาให้ทหาร หรือตั้งต้องห้ามอย่างอื่น ๆ

12/10/2566



ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดที่ไม่ใช่ทหาร หรือมิได้รับแจ้ง  
ทำการใน กรม กอง ทหาร โดยเฉพาะ นอกใน โรงทหาร

๘) การ ปลดออก ทหารออกจาก บริเวณ โรงทหาร

ข้อ ๑๓๗ นายสิบ พดทหาร ที่ได้รับอนุญาต ให้ ไปค้างคืน นอก  
โรงทหาร นั้น นับว่าได้เข้าไป แต่ให้ปฏิบัติ การ ใน เรื่อง  
นี้ ตาม ข้อ บังคับว่า ด้วย การ ดา ของ ทหารบก

ข้อ ๑๓๘ ถ้า ปลดออกไป แล้วให้กลับมา นอกที่ โรงทหาร เรียกว่า  
ปลดไปเที่ยว เวลาที่จะ ปลดออก ทหารไปเที่ยว นี้ให้กำหนด  
ให้แน่ชัดว่า ปลดไปจนถึง เวลาเช้า แตรนอน หรือ กว่านั้น  
ถ้า ปลดไปจนถึง เวลาเช้า แตรตรวจ เวลา กาง คั้น ให้  
มีแผน เครื่องหมาย มีอักษร ช่อ นอก นาม กรม กอง พัน  
กองร้อย ประจำ คิวไป ถ้า ปลดออกเกิน กำหนดนั้น ให้ ไซ้ คิว  
นอก นาม แตร สังเกต โดย ชัดเจน ทั้ง กำหนด เวลา ด้วย ประจำ คิว

แผน เครื่องหมาย เวลา นั้น ให้ผู้ มีอำนาจ บังคับบัญชา  
แต่ ตำรวจ ทหารบก ตรวจตราได้ ถ้าเห็น ทหาร ผู้ใด ประ  
พฤติผิด ประพฤติ ทหาร กะไรให้ ถ้าผู้ใดไม่มีเครื่องหมาย  
หรือ คิวให้นับว่า ขาดจาก กองโดยมิได้รับอนุญาต

ก ก ๑๓๑

ข ข ๑๓๙

แผน เครื่องหมาย เต ตัว ต้อง เครื่องมือ ให้ พรหมใน กอง  
วชิรย์ ทุก ๆ กอง มี อย่าง น้อย เท่า จำนวน ทหารในกอง วชิรย์

ข ข ๑๔๐

ผู้บังคับกองวชิรย์ต้อง กำหนดว่าจะให้ อนุญาต ให้ทหาร  
ไปเที่ยว แต่เวลาใด ถึง เวลาใดได้ แต่ ถ้าจะไป แล้ว กลับ  
ทันที ตรวจ เวลา กลับคืน ให้ จ่า นายสิบ ประจำกองวชิรย์ เป็น  
ผู้แจกตัว ถ้า กลับ ภายหลัง นั้น หรือ ป่วย ไป ขาด การ  
ฝึกหัด ตั้ง สอน ด้วย ต้อง ผู้ บังคับ หมวด เป็น ผู้ ให้ อนุญาต

ข ข ๑๔๑

ผู้ ที่ ไป ราชการ โดย ลำพัง ใน เหตุใด ๆ ต้อง มี แผน เครื่อง  
หมาย ติด ตัว ไป ด้วย เสมอ

ข ข ๑๔๒

การ เก็บ เครื่องหมาย เต ตัว เวลา ทหาร กลับ เข้า มา  
ยัง โรง เป็น หน้า ที่ นายทหาร เเว ถ้า เก็บ แล้ว ให้ ส่ง คืน กองวชิรย์  
โดย เร็ว

๙) การตรวจเวลา กลับคืน

ข ข ๑๔๓

เวลา ๑ ยาม ให้ เรียกแถว สำหรับ ตรวจ เวลา กลับคืน  
ตาม ระเบียบ ที่ กล่าว แล้ว สำหรับ การ ตรวจ เวลา เข้า

ข ข ๑๔๔

เมื่อ ตรวจ เสร็จ แล้ว ให้ นายสิบ ผู้ ๑ นำ ตัว มณฑล นโม  
๑๒/10/2366  
ผู้ ตั้ง ๆ แล ก็ มี โส ๆ ให้ ทหาร สวด ตาม ผู้ ที่ สวด ไม่  
ได้ ของ สอน กับ ทั้ง เป็น หน้า ที่ ผู้ บังคับ กองวชิรย์ คลัง ขยาย

ให้ทหารเข้าใจ เนื้อ ความ ที่ สวดมนต์ ด้วย จะ อธิบาย เวลา  
โต ๆ ก็ได้ ไม่จำเป็น ต้อ อธิบาย เวลา สวดมนต์

เมื่อ สวด จบ แล้ว ให้ร้อง เพลง สรรเสริญ พระบารมี  
เพื่อให้ ทหาร ระวัง ถึง พระเดช พระคุณ พระบาท ส้มเต๋อ พระ  
เจ้าอยู่หัว เจริญ แล้ว เลิก แถว ให้ทหาร ไปนอน

ข้อ ๑๔๕ ให้ แนะนำ แก่ ทหาร ว่า เวลา เข้า นอน ให้ระวัง ถึง คุณพระ  
รัตนไตร พระเดช พระคุณ พระบาท ส้มเต๋อ พระเจ้าอยู่หัว  
คุณ ของ บิดา มารดา แด่ ครุบา อาจารย์ ผู้บังคับบัญชา  
ซึ่ง คุณ แต่ ให้เรามี ความ สุข นัน ด้วย ตน เอง อีก ชัน หนึ่ง

มาตรา ๘

การ รักษา การ ภายใน กรมกอง

๑) กำหนด การ

แต่ จำนวน ทหาร ทำ การ รักษา การ ภายใน

ข้อ ๑๔๖ สำหรับ ระวัง ระเบียบการ ภายใน กรมกอง แต่ ดู แ่ ความ  
ประพฤติ ของ ทหาร เวลา ออก ไป นอก โรง นั้น ให้จัด มี เจ้า  
หน้าที่ ดังนี้

๑) นายทหาร แด พดทหาร เวร

๒) หมู่ตรวจ

๓) กอง หรือ หมวด รักษา การ ภายใน

ชบ ๑๔๗

ในกรม หรือ กองพัน ๑ ให้ มีผู้ทำหน้าที่ เหว ดั้งนี้  
นายทหาร ตัญญาบัตร หรือ นายดาบ เหว ประจำกรม ๑  
จ่าหน่วยสิบ หรือ นายสิบผู้ช่วย ผู้บังคับหมวด เป็นผู้ช่วย  
เหว ประจำกรม ๑

นายสิบ เหว ประจำหมวด พยาบาล ๑

นายสิบ พยาบาล เหว ประจำหมวด พยาบาล ๑

นายสิบ อีคิว แพทย์ เหว ประจำโรง พยาบาลม้า ( ณะภา  
ใน กรมทหารม้า ) ๑

เด็มนเหว ประจำกอง บัณฑิต การ

ทหาร แคร ประจำเหว ๒

พล พยาบาล เหว ประจำที่ พยาบาล

พล พยาบาลม้า ประจำโรง พยาบาลม้า

นอกจาก นั้นใน กองร้อยทุก ๆ กอง มีผู้ทำหน้าที่  
เหว อีก คือ

นายสิบ เหว ประจำกองร้อย ๑

พลทหาร เหว ๓ ชุด

นายสิบ เหว ประจำโรงม้า ๑

พลทหาร เหว ประจำโรงม้า ๓ ชุด ต่อก ๑ หมวด ( ใน  
กรมที่มี การเลี้ยงม้า )

หนึ่ง ถ้าผู้บังคับการ เห็น เบน กว จำเปน จะตั้งให้  
 นายทหาร ชั้นสัญญาบัตร หรือ นายดาบเปน ผู้ช่วย เวยประจำ  
 กรมแต่มี พดทหาร เวย ที่ ทาง เข้าต่าง ๆ อื่นต่าง หากนอก  
 จาก ที่ กติกา มา แล้ว ก็ได

ขย ๑๔๘ เวย ชั้น นายทหาร มดดี เป็ดียน กั้น ๒๔ ชั่วโมง นน ๑  
 ส่วน เวย พดทหาร นั้น ถ้าจะให้ มี อยู่ เสมอ ตลอด เวลา  
 ของ จด ให้ มี ๓ มดดี ถ้าให้ มี แต่ ละ เวย เวลา กต่าง กัน  
 จด ๒ มดดี แต่ เวย นี้ มดดี เป็ดียน เข้า เวย ยาม ประจำ ที่  
 เช่น เป็ดียน ยาม รักษา การ ดนั้น

ขย ๑๔๙ หมู่ ตรวจ นั้น จะให้ มี ก็ หมู่ หมู่ ละ ก็ คน ใคร บังคับ  
 บัญชา แต่ จะให้ ไป ตรวจ ที่ ไต ทาง ไต แต่ แต่ ผู้ บังคับ  
 การ กรม จะ จด

ขย ๑๕๐ กอง หรือ หมวด รักษา การ ภายใน นั้น จัด แยก ต่าง หาก กับ  
 กอง หรือ หมวด รักษา การ ซึ่ง จัด ไป ประจำ อยู่ นอก บริเวณ  
 กรม กอง ให้ กำหนด จำนวน ทหาร ใน กอง หรือ หมวด นั้น ๆ  
 ตาม จำนวน ยาม ซึ่ง กำหนด ตาม ที่ แต่ สิ่ง ซึ่ง จะ ต้อง ระวัง  
 รักษา นน อีก ชน ๑ ยาม ต้อง มี ประจำ ที่ ชง ไชย เติม พด  
 ที่ เก็บ เงิน แต่ หอง ชง นัก โทษ ส่วน ที่ ชน แล้ว แต่ ผู้ บังคับ

กอง หรือ หมวด รักษา การ ปฏิบัติ การ ตาม ข้อ บังคับ

รักษา การ เวลา ปกติ ทุก ประการ

ข้อ ๑๕๑ เพื่อ ที่จะ ให้ ทหาร ไต ผลิต เปลี่ยน ถิ่น ทำ การ รักษา การ ต่าง ๆ นี้ ให้ ได้ มี ำ เติม อ ให้ กำหนด ให้ กอง ร้อย ผลิต เปลี่ยน ถิ่น เป็น เวร กอง ละ วัน ถ้า กอง ร้อย เดียว ไม่ พอ ให้ เป็น เวร ๒ กอง ร้อย ถ้า จำ เป็น จึง จึง จัด ปัน ถิ่น จาก ทหาร ทั้ง กรม หรือ กอง พัน

ข้อ ๑๕๒ ผู้ บังคับ กอง หรือ หมวด รักษา การ ใช้ นาย ตาม หรือ นาย สิบ สี่ คน ผู้ บังคับ บัญชา หมู่ ตรวจ ใช้ นาย ทหาร สัญญา ตรี นาย คบ หรือ นาย สิบ ที่ ใจ ใจ ได้ เวร ต่าง ๆ จัด ตาม ยศ แต่ ตำแหน่ง ที่ กำหนด ไว้ แล้ว

ข้อ ๑๕๓ ผู้ บังคับ การ กรม ต้อง ออก คำ สั่ง กำหนด ว่า วัน ไต เป็น เวร กอง ร้อย ไต แต่ ใคร ต้อง ทำ หน้า ที่ อย่างไร ใน การ รักษา การ ภายใน ให้ บัรภา กฏ เน้ ฐิต ทุก ๆ วัน เจ้าน้ำ ที่ ต้อง ทราบ ว่า ตน จะ ต้อง เข้ รับ น้ำ ที่ ใน วัน นั้น ๆ ด้วย น้ำ ก่อน ๑ วัน เช่น อย่าง น้อย กับ ผู้ ที่ ทำ หน้า ที่ ทั้ง นี้ ต้อง รับ ความ ยก เวน ใน ออริ ผัก หัก สั้ ง สั้ น รรรมดา ใน ขณะ ที่ ตน ต้อง กระทำ หน้า ที่ ทั้ง ใน วัน ที่ ออก จาก หน้า ที่ ตลอด วัน ด้วย

หน้า ๑๐๔

ศก ๑๓๑

๒) การ เปลี่ยน ผลัด

ข้อ ๑๕๔ นายทหาร ที่จะ เข้า ประจำ เป็น เวร ประจำ กรม เป็น ผู้  
จัดการ ตู แต่ การ ผลัด เปลี่ยน ใน หน้า ที่ รักษา การ อื่น ทั่วไป  
ทั้ง กรม คน ตระ ค้าง หาก กับ กอง รักษา การ ภาย นอก

ข้อ ๑๕๕ จะ เปลี่ยน เวลา ได เน้น นั้น แต่ แต่ ผู้ บัง คับ การ กรม จะ  
กำหนด ให้ สัด คว ก ัก การ

ข้อ ๑๕๖ ครั้ง ชั่วโมง ก่อน ถึง เวลา ให้ เจ้า นาย สิบ ผู้ ช่วย เวร ประจำ  
กรม เรียก บรรดา นาย สิบ พล ทหาร ซึ่ง จะ ต้อง เข้า ประจำ  
รักษา การ นั้น มา เข้ม ถว ตรวจสอบ เครื่อง แต่ง กาย แต่  
อธิบาย หน้า ที่ ซึ่ง จะ ต้อง กระ ทำ ให้ ทราบ ทุก ๆ คน

การ จัด แถว ให้ จัด คั้ง นี้ กอง หรือ หมวด รักษา การ  
ภายใน ชั่ว เวลา ที่ สุด แต่ ถัด ไป หมู่ ตรวจสอบ แล้ว เวร ต่าง ๆ  
ใน พวก เวร ให้ นาย สิบ เวร ยืน อยู่ หน้า แล้ว พล ทหาร เวร ยืน  
ตรง หลัง ตาม หน้า ที่ ประจำ แห่ง ไต

ข้อ ๑๕๗ ครั้น จัด แถว พร อม แล้ว นายทหาร ที่ จะ เข้า เวร ประจำ  
กรม ต้อง มา ตรวจสอบ แล้ว ซัก ถาม ความ รู้ ใน หน้า ที่ ต่าง ๆ แล้ว

๑๒/10/๒๕๖๐  
ตั้ง การ ผลัด เปลี่ยน อนุ โถม ตาม แบบ ข้อ บัง คับ รักษา การ  
เวลา ปกติ



๓) หน้าที่ผู้รักษาการภายในทั่วไป

ข้อ ๑๕๘ ห้ามมิให้ผู้มีหน้าที่รักษาการภายในอย่างใด ๆ หน้าที่ของ คนไปเสีย หรือให้ผู้อื่นทำแทนโดยมิได้รับอนุญาตจาก นายทหาร เวร ประจำกรม เป็น อันขาด

ข้อ ๑๕๙ ถ้า พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว พระบรมวงศานุวงศ์ ชั้นผู้ใหญ่ จอมพล ผู้มีอำนาจบังคับบัญชาทั้งปวง แต่จเรที่พบก หรือ จเร ประจำเหล่า ของ กรม กองนั้น ๆ เข้ามาใน บริเวณ โรง ทหาร ให้พัสด เติร ประจำเวร เป้า เติร ระวัง คิว แต่ เติร กำนับ ตาม พระ เกียรติยศ แต่ เกียรติยศ แต่ นายทหาร เวร ประจำกรม รีบไป รายงาน ว่า เรียบร้อย ดี หรือ มี เหตุ การ ประการใด ใน ระหว่าง ที่ คน เปน เวร อยู่ แล้ว ตาม ผู้ ที่ มา นั้น ไป จน กว่า จะ กลับ หรือ ได้ รับ อนุญาต ไม่ ต้อง ให้ ตาม

ข้อ ๑๖๐ ถ้า มี นายทหาร ชั้น นายพล นายพัน (ซึ่ง ต่าง กรม) มา ยัง โรง ทหาร ให้ นายทหาร เวร ประจำกรม ไป ค้อน รับ แต่ ชี้แจง ว่า คน เปน เวร แต่ ไม่ ต้อง รายงาน แต่ ช่วย คุดู หนุน ตาม แต่ ผู้ นั้น มา มี ชุระ ประการใด ให้ เปน การ สำ เร็จ ชุระ ไป

ข้อ ๑๖๑ เมื่อ มี ผู้ มา ตาม ที่ กล่าว มา แล้ว ใน ข้อ ๑๕๙ แต่ ข้อ ๑๖๐ ต้อง รับ บอก ให้ ผู้ บังคับ การ ทราบ ด้วย

หน้า ๑๐๖

คดี ๑๓๑

ข้อ ๑๖๒

ถ้าผู้ ที่ กล่าว มาแล้วใน ข้อ ๑๕๙ เข้าไปใน เขต  
ของ ร้อยใด ให้ นายสืบ เวร ประจำ ของ ร้อย มา รายงาน  
ถึง การใน ของ ร้อย อีก ชั้น ๑ แล้ว ตามไป

ข้อ ๑๖๓

ถ้า บุคคล ที่ กล่าว มาแล้วใน ข้อ ๑๕๙ หรือ ผู้ ชี้ น มา ใน  
เขต ของ ร้อย นายสืบ เวร ประจำ ของ ร้อย ต้อง ร่วม จัด การ  
บอก ให้ นายทหาร เวร ประจำ กรม ทราบ โดย เร็ว

ข้อ ๑๖๔

นายสืบ เวร ประจำ ของ ร้อย ต้อง รายงาน แก่ บุคคล นอก  
จาก ที่ กล่าว ใน ข้อ ๑๕๙ อีก คือ

๑) ผู้บังคับ ของ ร้อย ของ ตน

๒) นายทหาร เวร ประจำ กรม แล ผู้ช่วย

ข้อ ๑๖๕

นายทหาร เวร ประจำ กรม แล นายสืบ เวร ประจำ ของ ร้อย  
ไม่ รายงาน ต่อ ผู้ นอบ ใน ขณะ ที่ มี นายทหาร ที่ เป็น ผู้ ใหญ่  
กว่า อยู่ใน ที่ นั้น แต่ ผู้ ใหญ่ ผู้ นอบ นี้ นับ ณะ ภา ใน หมู่  
บุคคล ที่ กำหนด ให้ รายงาน เท่านั้น ไม่ ใช่ ทั่วไป เช่น ถ้า ผู้  
บังคับ การ กรม กับ ผู้ บัง คับ ของ ร้อย มา พร้อ ม กัน ให้ รายงาน  
แต่ ผู้ บัง คับ การ กรม แต่ ถ้า ผู้ บัง คับ การ กรม มา กับ นาย พด  
ซึ่ง มี ใช้ ผู้ มี อำนาจ บัง คับ บัญชา หรือ เป็น ผู้ ที่ กล่าว ไว้  
ใน ข้อ ๑๕๙ ก็ คง รายงาน ต่อ ผู้ บัง คับ การ กรม

ศก ๑๓๑

หน้า ๑๐๗

ข ๑๖๖

นายสืบเวร ประจำโรง มา แตะ ขึ้น ปฏิบัติ การใน เรื่อง  
รายงาน ตุ้ญ เดียว กัน กับ นายสืบเวร ประจำกองร้อย

ข ๑๖๗

นอกจาก การ รายงาน ตาม ที่ กล่าว มา แตะ ถ้า มี เหตุ  
การ แปลง ปลดต อย่าง ไต เกิด ขึ้น นายสืบเวร ต่าง ๆ ต้อง  
รับ รายงาน ไป ยัง นายทหาร เวร ประจำกรม แล้ว นายทหาร  
เวร ประจำกรม รายงาน ต่อ ผู้ บังคับ การกรม โดย ทันท  
หรือ ถ้า ผู้ บังคับ การกรม ไม่ อยู่ รายงาน ต่อ ผู้ มี อำนาจ  
บังคับ บัญชา คำหน้ สูง ที่ สุด ทั้ง เป็น ผู้ ใหญ่ ที่ สุด ใน ที่ นั้น  
กับ เมื่อ รายงาน ไป แตะ หรือ แต่ ก่อน รายงาน ไป ก็ ดี  
ผู้ เป็น เวร ต้อง พยายาม รงมี เหตุ การณ์ ที่ เกิด ขึ้น นั้น ให้  
เรียบ ร้อย โดย เค็ม กำตั้ง ความ สามารถ

ข ๑๖๘

นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร นายตาม นายสืบ ที่ เป็น เวร  
นอนไต้ ใน เวลา กาง คั้น แต่ คง รับผิด ชอบ เต็ม ที่ แตะ  
ควร ปลด เปิด ของ เครื่อง แต่ง กาย แต่ น้อย ให้ กัด กับ แต่ง แตะ  
ไป ทำ การ ไต้ โดย เร็ว พด้น ทันท นายสืบเวร ประจำ หมวด  
พยามาต ต้อง ผลัด เบียด ยัน นอน กับ นายสืบ พยามาต เวร  
ไม่ ให้ นอน พร้อม กัน ทั้ง ๒ คน เป็น อัน ชาติ

12/10/2566

นอกจาก เวตา นอน นายทหาร เวร ต้อง แต่ง เครื่อง ผูก หัด  
นายสืบเวร แต่ง ขรรฆคา ศาต ตาม ปลตายบน

๔) หน้าที่นายทหารเวรประจำกรม

ข้อ ๑๖๙ นายทหารเวรประจำกรม ขึ้นตรงต่อผู้บังคับการกรม หรือผู้บังคับกองพันในขณะที่ตนเป็นเวรนั้น

บรรดานายทหารในกอง หรือหมวดรักษาการภายใน หมู่ตรวจ แด่ทหารเวรทั้งปวง ขึ้นในบังคับบัญชา นายทหารเวรประจำกรมทั้งหมด

ข้อ ๑๗๐ ก่อนที่จะรับเวรไปตรวจแถว ผู้ที่จะเข้ารักษาการใหม่ ตามที่ว่ามีมาตัง แล้วไปพร้อมกับนายทหารเวรที่จะออกไปตรวจจำนวนนักโทษ รับสัมตัญญาขึ้นนักโทษ แด่กุฎแกห้องคุมขังเสร็จแล้วไปหาผู้บังคับการกรม หรือผู้บังคับกองพัน เพื่อรายงานตนเองในการรับเวร ออกเวร พร้อมกัน

ข้อ ๑๗๑ นายทหารเวรประจำกรมเป็นผู้รับผิดชอบในการรักษาระเบียบการภายในกรม

ข้อ ๑๗๒ ต้องอยู่ภายในบริเวณกรม ตลอดเวลาเป็นเวร แต่มีห้องเวรเป็นข้อยพิศ ถ้าจะไปจากห้องเวรต้องบอกไว้ให้ปรากฏว่าจะไปที่ใด

ถ้าเกิดเจ็บป่วยขึ้นโดยฉับพลัน ต้องรีบรายงานไปให้ผู้บังคับการ ทราบ ให้รับอนุญาต และมีผู้เปลี่ยนแล้ว จึง ออกเวรไปได้

ข้อ ๑๗๓ ในระหว่างเวลาเป็นเวร ต้องไปตรวจสถานที่ต่าง ๆ ภายในกรมทุกแห่ง อย่างน้อยกตางวันหน ๑ กตางคืน ๑ หน ๑ ถ้าเห็นมีชชบกพร่องประการใด แต่สามารถจัดการแก้ไขเองได้ก็ให้จัดไป แต่จัดเองไม่ได้ก็ต้องรายงานให้ผู้บังคับการ ทราบ

ข้อ ๑๗๔ ต้อง ทราบ จำนวน ทหาร บัวยใน หมวด พยาบาล จำนวน คน โทษ แต่จำนวน มั บัวย

ข้อ ๑๗๕ รับผิดชอบในการที่จะให้การทำงานที่ป่อง ใน กรม หรือ กง ดำเนินไปโดยเรียบร้อย ถูกต้อง ตาม ระเบียบ เป็น ผู้สั่งการ เบา แตร ดัญญาต่าง ๆ ถ้า นายทหาร ผู้ใดขาดหน้าที่การ ช่างใดให้ ช้จริง แก่ผู้บังคับการ ทราบ

ข้อ ๑๗๖ ถ้าเกิดเพลิงไหม้ หรือ หนี ท่วมในที่ใกล้ เคียง อาจ เป็น อันตราย แก่ กรมได้ ให้สั่งให้ทหาร ออกจากโรง แต่สั่งให้ ชู มา ออกจากโรง ทั้ง จัดการ บัองกัน ต่าง ๆ ครั้น ผู้มี อีนาจ บัคัม บัญชา มา ต้อง รายงาน เหตุ การ ให้ ทราบ

ข้อ ๑๗๗ ถ้าได้ รับ ใบ แจ้ง ความ ว่า ทหาร คน ใด ถูก ตง โทษ จะ ต้อง ชง ให้ เขอ เข่า ช้ง แล้ว ตง บัญชั นั ก โทษ ตรวจสอบ ผู้ ตง โทษ ว่า จะ มี ชของ อะไร คติ คิว มา บ้าง ถ้า เป็น ชของ มีราคา หรือ ไม่

๑๒/10/2566  
 ด้มควร คน โทษ จะ มี อยู่ กับ ตอ ให้ กับ ชง ไป ยัง กอง ร้อย

ถ้าใด ทราบ ว่า กองตระเวน จับ ทหาร ผู้ใด ผู้หนึ่งใด ต้อง  
 จดการให้ มี ผู้ ไป รับ มา มา ถึง แล้ว เขา เขา ห้อง ซิง ไว  
 แล้ว บอก ผู้ บังคับ กอง รอย ทราบ แต่ ฟัง ว่า จะ ให้ ปฏิบัติ  
 การ อย่าง ใด ต่อ ไป

ข้อ ๑๗๘ ตุ แต่ ไม่ ให้ ใคร ไป พบ พูด จว กับ คน โทษ นอกจาก  
 ไตร บ คำ สั่ง จาก ผู้ บังคับ การ

ข้อ ๑๗๙ ต้อง ตุ แต่ การ ชิง นัก โทษ แต่ การ เดียง อาหาร ให้ เป็น ไป  
 โดย เรียบ ร้อย ทั้ง เมื่อ ถึง เวลา ปลด ยก ก็ ให้ ปล่อย ไป โดย  
 ทน ท ไม่ เห็น ชำ เสียด เวตา

ข้อ ๑๘๐ ถ้า มี การ ชุ่ เหิง หรือ การ กำ เวน เกิด ขึ้น ใน หม่นัก โทษ  
 หรือ ใน กอง รอย กัด ต้อง รับ รายงาน ไป ยัง ผู้ บังคับ การ  
 โดย ถับ ปล้น หรือ ถ้า ผู้ บังคับ การ ไม่ อยู่ใน บริเวณ กรม  
 รายงาน ต่อ นาย ทหาร ผู้ ใหญ่ ที่ สู้ แต่ ตัว ตนเอง ต้อง ไป ยัง  
 ที่ ซึ่ง เกิด เหตุ แต่ จักร ระวัง บั โดย ได้ มี คำ สั่ง ความ สามารถ  
 ใช้ กอง หรือ หมวด รักษา การ เป็น กำ ตั้ง ได้

ถ้า มี ผู้ บังคับ กอง รอย ของ กอง ที่ เกิด เหตุ มา ก็ มอม  
 ให้ ผู้ บังคับ กอง จดการ ระวัง ต่อ ไป แต่ ไม่ ให้ แก่ ไซ การ  
 ที่ ตนเอง สั่ง จด ไป แล้ว จนกว่า จะ มี ผู้ บังคับ การ กรม

หรือผู้บังคับกองพันมา จึงรายงาน ตาม เหตุการ ที่ มี ชน  
แถม คนได้จัดการ ประการใด

ข้อ ๑๘๑ ถ้ามีผู้ใดใน หมู่ ทหาร ที่ ทำ นำ ที่ รักษาการภายใน ต่าง ๆ  
บ่อย เจ็บ ให้ ขอ เปลี่ยน ใหม่ หรือ ถ้าผู้ใด ทำ การ ผิด  
หน้าที่ ละทิ้ง หน้าที่ ไม่ กดี ให้ ขอ เปลี่ยน เหมือนกัน กับ ถ้า  
เป็นการ จำเป็น จะ ต้อง จับ ชน ทน ที่ ก็ ให้ จับ ชน

ข้อ ๑๘๒ เป็นผู้ตรวจ อาหาร สำหรับ นายสิบพดทหาร พร้อมกับ  
นายแพทย์

๕) หน้าที่ นายทหาร ผู้ช่วย เเว ประจำกรม

ข้อ ๑๘๓ นายทหาร ผู้ช่วย เเว ประจำกรม ชน ตรง ต่อ นายทหาร เเว  
ประจำกรม แต่ช่วยใน กิจการ ต่าง ๆ ตามแต่ นายทหาร  
เเว ประจำ กรม จะ กำหนดให้

๖) หน้าที่ จ้านายสิบ หรือ นายสิบ

ผู้ช่วยผู้บังคับหมวด ผู้ช่วย เเว ประจำกรม

ข้อ ๑๘๔ เป็นผู้เรียกแถว บรรดา นายสิบพดทหาร ซึ่ง จะ กระทำ  
การ รักษาการ ภายใน แล้ว ชี้แจง หน้าที่ ตามที่ ว่า มา แล้ว

ข้อ ๑๘๕ เป็นผู้ตรวจรักษา ความสะอาด ใน บริเวณ กรม ทั่วไป ต้อง  
ไปตรวจ การ ตาม บริเวณ กรม นั้น ๆ



หน้า ๑๑๒

คดี ๑๓๑

ข้อ ๑๘๖ ตรวจเวอร์ต่าง ๆ ว่าทำการอยู่เรียบร้อยถูกต้องตาม

หน้าที่หรือไม่

ข้อ ๑๘๗ ช่วยการอย่างอื่น ๆ แลวแต่ นายทหาร เหว่ประจำกรม  
จะสั่งให้กระทำ

๗) หน้าที่ นายสืบ เหว่ประจำ หมอชด พยาบาล

ข้อ ๑๘๘ นายสืบ เหว่ประจำ หมอชด พยาบาล ขึ้น ตรง ต่อ นายทหาร  
เหว่ประจำกรม ผู้ช่วย แต่ในทาง การ ภายใน ที่ พยาบาล  
ขึ้น คือ นายแพทย์ผู้บังคับ หมอชด พยาบาล ด้วย

ข้อ ๑๘๙ ตูแต่ รวงษ์ รักษาความ สอาด แห่ง ที่ ทาง แต่ เคื่อง ไข  
ต่าง ๆ ทั้ง ความ เรียบ ร้อย ใน หมอชด พยาบาล ด้วย

ข้อ ๑๙๐ ตูแต่ ให้ พด พยาบาล ซึ่ง เปน เหว่ ชยู่ ประจำการ โดย  
เรียบ ร้อย ทง กลางวัน แต่ กลางคืน

ข้อ ๑๙๑ ตูแต่ ความ ประพฤติ ของ คนบวช ทั้ง ตูแต่ เรื่ง คนเยี่ยม  
คาม ที่ จะ กล่าว ต่อไป

ข้อ ๑๙๒ ตูแต่ ให้ ทหาร ที่ หาย บวช แพทย์สั่ง ให้ ออก จาก ที่  
พยาบาล นั้น กลับ ไปยัง กองร้อย ของ คน โดยเร็ว ไม่  
เชื่อน แะ

ข้อ ๑๙๓ ตูแต่ ให้ ทหาร บวช ได้ รับ อาหาร ให้ ถูก เหว่ตาม ที่ แพทย์

ศก ๑๓๑

หน้า ๑๑๓

ข้อ ๑๙๔ ถ้าจะต้องไปจากที่พยาบาลด้วยเหตุราชการอย่างใด ๆ ก็ดี ให้มอบหน้าที่ของคนที่ให้แก่ นายสืบพยาบาล เหวประจำหมวด

๘) หน้าที่ นายสืบ พยาบาล เหวประจำหมวด

ข้อ ๑๙๕ นายสืบ พยาบาล เหว ประจำหมวด ขึ้นคือ นายทหาร เหว ประจำกรมใน ศึกษาราชการ ภายใน เป็นผู้บังคับบัญชา บรรดา พยาบาล ทั้งปวง ที่เป็น เหว ศึกษาดูแล คน บวช

ข้อ ๑๙๖ ต้อง อยู่ใน ที่ พยาบาล เสมอ แต่ ทราบ จำนวน คน บวช โรค และ วิชา ทั้ง ยา และ ประเภท อาหาร ที่ แพทย์ สั่ง สำหรับ คน บวช ทุกคน

ข้อ ๑๙๗ เวลา เข้า ใจ คน บวช ลง ใน สัมภเวสี คน บวช แต่ ใจ ว่า บวช มา วัน ไດ ด้วย

ข้อ ๑๙๘ ถ้า มี ผู้ สั่ง คน บวช เป็น โรค บัคยุบัน มา ยิง ที่ พยาบาล ต้อง จัดการ รักษา พยาบาล โดย ทันที ถ้า กอง ขี้ บอก มา ว่า มี คน เจ็บ ลง โดย บัคยุบัน แต่ จะ นำ มา ส่ง ยิง ที่ พยาบาล ก็ มิ ได้ เพราะ จะ เป็น อันตราย ดัง นี้ ให้ คน เหว ไป ดู คน บวช คน ที่ บวช อยู่ พร้อ ม ด้วย พยาบาล อื่น คน มี ถ่วง มา ไป ด้วย เมื่อ ได้ ญิบ ก็ การ ไป อย่าง ไດ แดว ให้ ชี้ แจง ให้ นายแพทย์ ทราบ

12/10/2566

หน้า ๑๑๔

ศก ๑๓๑

ข้อ ๑๙๙ ถ้าได้รับคำสั่งจากนายทหารเวรประจำกรม หรือ ผู้บังคับกองรักษาการ ภายใน มอช นวว่ามี พักโทษ บวช ให้รับไป พยายามโดยทันที

ข้อ ๒๐๐ เวลาจะ เปลี่ยน ผลัด ผู้รักษาการภายใน ทุก ๆ วัน ต้องส่ง นายชั้นคน เจ็บใน วัน นั้นไปให้นายทหาร เวรประจำกรม

ข้อ ๒๐๑ บุคคลให้ พดพยายามที่ เปน เวร ปฏิบัติหน้าที่ ของ ตนให้เรียบร้อย ทุกประการ

๙) หน้าที่ พดพยายาม เวร

ข้อ ๒๐๒ พดพยายาม ที่ เปน เวร เปน ผู้รับใช้ แด พยายามรักษาคน บวชโดยใกล้ชิด ซึ่ใน มอช บัณฑิต นายสิบ พยายาม เวรใน ทาง พยายาม แด ซึ่ใน แก่นายสิบเวร ประจำ หมอช พยายามใน ทาง รักษาการ ด้วย

ข้อ ๒๐๓ ให้ มีจำนวน ๒ คน เปน อย่าง น้อย ที่ สุด เขา อยู่ เปน ยาม ประจำที่ ถ้า เห็น มีอะไร แปรดปลาดใน อากว ของ คน บวช ต้อง บอกให้ นายสิบ พยายาม เวร ทราบ

ผู้ที่เขา ยาม ประจำที่ ห้าม มิให้ นอน เปน อัน ขาด ผู้ที่  
๑๒/10/2๕๖๖  
ชอก ยาม นอนได้

๑๐) น้ำที่ นายสืบ อัครแพทย์ เวน  
แต่พดพยามาด น้ำ เวน

ข้อ ๒๐๔ มีน้ำที่ อย่าง เดียว กับ นายสืบ พยามาด เวนประจำ หมอวด  
พยามาด แต่ พด พยามาด เวน แต่ เกี่ยว กับ มาบวย

๑๑) น้ำที่ เต็มียน เวน

ข้อ ๒๐๕ เต็มียน เวน ขึ้น คือ นายทหาร เวน ประจำ กรมใน กิจการ  
ที่ เกี่ยว กับ การ รักษา ความ สงบ เรียบ ร้อย ภายใน ที่ ทำการ  
ของ กอง มังคัมการ แต่ ใน ทาง การ น้ำ ที่ เต็มียน ทำ ตาม  
คำสั่ง นาย เวน

ข้อ ๒๐๖ ต้อง ชย ประจำ ใน ที่ ทำการของ กอง มังคัมการ ตตตต เวน  
ที่ เปน เวน รักษา ความ สงบ เรียบ ร้อย แต่ ไม่ ยอม ให้ คน  
ภาย นอก ที่ ไม่ มี ฐะ เข้า ไป ใน ที่ ทำการ

ข้อ ๒๐๗ ต้อง รับ บรรดา ของ หนังสือ ทั้งปวง ตง นาม ใน ใบ รับ  
แต่ จด ข้อ ความ ที่ พด มา ทาง โทรศัพท และ คุณ เวน หนังสือ  
ให้ ทำ การ โดย ถูก ต้อง เรียบ ร้อย

๑๒) นายสืบ เวน ประจำ กอง ร้อย

ข้อ ๒๐๘ นายสืบ เวน ประจำ กอง ร้อย ขึ้น ตรง คือ นายทหาร เวน  
ประจำ กรม ใน กิจการ ที่ เกี่ยว ด้วย การ รักษา ความ สงบ  
เรียบ ร้อย เปน ผู้ บัง คัม บัญชา พด ทหาร เวน ใน กอง ร้อย

หน้า ๑๑๒

ศก ๑๓๑

ข้อ ๒๐๙

มีหน้าที่ รักษา ระเบียบ การ ภายใน กองร้อย ให้ เรียบร้อย  
แต่ให้ นายสิบพลทหาร ทั้งปวง ทำหน้าที่ การ ของ ตน โดย  
แน่นอน กับ ทั้ง รักษา บรรดา อาวุธ เสน่ห์ ของ ที่ มี อยู่ใน  
บริเวณ กองร้อย ถ้า จะ ต้อง ไป จาก เขต กอง ร้อย ด้วย  
กิจราชการ ให้ มอบ หน้าที่ ของ ตน ให้ แก่ พลทหาร เวร  
ผู้ใดผู้หนึ่ง

ข้อ ๒๑๐

ต้อง ทราบ จำนวน ทหาร บัญชี เป็น โขย แต่ ดา หรือ  
ได้ อนุญาต ไป เทียบ ใน ส่วน กองร้อย ของ ตน อยู่ เสมอ

ข้อ ๒๑๑

ต้อง รายงาน ถึง เหตุการณ์ คดี ชน ใน กองร้อย แก่ นายทหาร  
เวร ประจำ กรม แต่ แก่ ผู้บังคับ กองร้อย เสมอ

ข้อ ๒๑๒

ต้อง ดูแล ให้ บุดก ทหาร ให้ ภูม เวลา ให้ ทหาร ไป ใน  
การ ตรวจ เข้า ค่ำ แต่ ให้ หมอ ตรวจ ทั้ง ไป ใน การ ผัก หัด  
ตั้ง ดอน ต่าง ๆ ไป รับ ประทาน อาหาร เข้า เย็น ไป เช็ด  
ตัว มา ให้ ลูก ต้อง ตาม เวลา เสมอ

ตัว งู แต่ การ ที่ พลทหาร เวร จะ เปลี่ยน กัน เป็น ยาม  
ประจำ ที่ ให้ ลูก ต้อง ตาม ระเบียบ

ข้อ ๒๑๓

ต้อง ไป อยู่ใน โรง รับ ประทาน อาหาร ตลอด เวลา ที่ ทหาร  
12/1 ใน กองร้อย ไป รับ ประทาน อาหาร รวม กัน เพื่อ รักษา

ความเรียบร้อย กับ ถ้าจำเป็น จะต้อง ส่ง กับ เข้าไปให้ ผู้ใด  
ที่ ตัด ราชการ ก็ให้ จดการ ให้ ดำเนิน ไป

๒  
ข้อ ๒๑๔ ต้อง ดูแล บัด กวาด ใน ห้อง ของ กอง ร้อย ให้ สะอาด  
เรียบร้อย หมดจด เฉลียง บรว ไต ทั้ง การ จุด ไฟ ใน ที่ ต่าง ๆ  
เหล่านั้น แต่ การ เปิด ปิด ประตู หน้า ต่าง ให้ เหมาะ กับ เวลา

๒  
ข้อ ๒๑๕ คอย คุ ทาน มี ให้ คน ขาด อาหาร หรือ ขาด ของ สิ่ง หนึ่ง  
สิ่ง ใด เข้า มา ใน บริเวณ กอง ร้อย แต่ ไม่ ให้ ทหาร กอง ร้อย  
อื่น เข้า มา อยู่ ใน บริเวณ กอง ร้อย ของ คน เกิน เวลา กำหนด  
แต่ มิ ให้ ทำการ ยุ่ง เหยิง ต่าง ๆ

เวลา ยาม ครึ่ง หนึ่ง ไป แล้ว ต้อง มี ให้ มี ผู้ ใด อยู่ใน ห้อง  
นอน ของ กอง ร้อย นอก จาก ทหาร ที่ จะ นอน ใน ห้อง นั้น

๒  
ข้อ ๒๑๖ ต้อง ให้ ทหาร นอก ให้ ถู ก เวลา ทั้ง ต้อง การ ผ่อน ดับ ไฟ  
ให้ ถู ก แบบ ตาม ที่ ได้ กล่าว ไว้ แล้วย

๑.๓) หน้าที่ พลตทหารเวร ประจำกองร้อย

๒  
ข้อ ๒๑๗ พลตทหารเวร ประจำกองร้อย ขึ้น ใน บัง คับ บัญชา นายสิบ  
เวร ประจำกองร้อย แต่ จะ ไป จาก บริเวณ กอง ร้อย ไม่ ได้  
นอกจาก ได้รับ อนุญาต จาก นายสิบ เวร

๒  
ข้อ ๒๑๘ พลตทหารเวร ผัด ตี เป็ ดื่น กัน เปน ยาม ประจำ ที่ ตรา ว ณะ

๒ คน ผู้ ที่ เปน ยาม ต้อง แต่ง เกรว ้อง ทหาร โดย เรียบ ร้อย  
12/10/2566 ผู้ ที่ ออก ยาม ปลด เกรว ้อง ทหาร ได้

การเปลี่ยน ยาม นอน แล้ว แต่ผู้บังคับการ จะ กำหนด ให้  
เปลี่ยน ที่ ชั่วโมง ครึ่ง ๑

ข้อ ๒๑๙

พดทหารเวร ซึ่งเป็น ยาม ต้อง อยู่ใน ห้อง กองร้อยเดิม  
ถ้าเห็น การ บก พร้องไม่ เรียบ ร้อย ประการใด รับ รายงาน  
คือนาหลิบเวรโดย เร็ว ระวัง รักษา อาวุธ แด่สิ่ง ของ ทั้ง  
ของ หลวง แด ของ ทหาร ใน กองร้อย ย้ำ ให้ มี ใคร หยิบ  
ลอบไป ใน ขณะ ที่ ทหาร ขึ้น ๆ ทั้ง ปวง ไม่ จาก ห้อง ทั้ง  
แต่ มี ให้ มี คน แปรทดอม เข้า มา อยู่ใน กองร้อย ใน เวลา  
กต่าง กัน แต่ มี ให้ ทหาร นอก กองร้อย มา ทำการ ยุ่งเหยิง  
ใน กองร้อย ดู แะ เรื่อง โคมไฟ ทั้ง ถ้า มี เหตุ ล่าคืบ หรือ  
ไฟไหม้ ใน เวลา ทหาร นอน ต้อง รับ ปัดๆ

เวลา ทหาร ไปรับ ประทาน อาหาร ต้อง อยู่ใน กองร้อย

ข้อ ๒๒๐

พดทหาร เวร ที่ เข้ายาม นอนไม่ได้ เป็น อัน ชาติ ผู้ที่  
ออก ยาม นอนได้

๑๔) น้ำที่ พดทหาร เวร ประจำ ช่อง ทาง

ข้อ ๒๒๑

ถ้า จัด ให้ มี พดทหาร เวร ประจำ ช่อง ทาง เข้า ออก ต่าง ๆ  
ให้ พดทหาร เวร ทั้ง นี้ ั้น ตรง ค่าย เจ้า นายสิบ หรือ นายสิบ  
ผู้ช่วยผู้ บังคับ หมวด ซึ่ง เป็น ผู้ช่วย เวร ประจำ กรม

12/10/2566

พดทหาร เวร นี้ จัด เรียง ผลัด เหมือน กัน ผู้ ที่ เขา



ขามก็จะต้องไปยื่นประจำที่ เวตา ออก ขาม กลับไป อยู่ ที่ กอง  
วิจัย ของ คน การ ดูแล เรื่อง เบ็ดเตล็ด ขาม เป็น น้า ที่ ของ  
นายสืบเวร ประจำ ของ วิจัย ต้อง เป็น ผู้ ส่ง ขาม ใหม่ แต่  
เมื่อ ขาม ที่ ออก แดว กลับ มา ยัง กอง วิจัย ก็ ให้ รายงาน คน  
เอง ต่อ นายสืบเวร ประจำ ของ วิจัย

ข้อ ๒๕๒ พดทหารเวร ประจำ ประตูใหญ่ ทางเข้า ออก ของ กรม  
ต้อง ดูแล มีให้ทหาร ที่ แต่ง กาย ไม่ เรียบร้อย หรือ ไม่ มี แผ่น  
เครื่องหมาย หรือ ใบ อนุญาต นั้น ออก ไป จาก กรม เลย คุณ  
ใด ๆ ที่ ออก ไป แดว ก็ ห้า ของ ออก ไป ด้วย ถ้า ดึง สาย ว่า  
จะ เป็น ะโมย ต้อง จับกุม ไว้ แดว รายงาน ต่อ ผู้บังคับบัญชา  
ของ คน ต้อง ห้าม มี ให้ คน ขาย อาหาร หรือ ขาย ของ ใด ๆ  
หรือ คน ขาย นอกต่าง ๆ เข้า มา ใน บริเวณ กรม โดย มี ด้ รับ  
อนุญาต

๑๕) น้าที่ นายสืบเวร ประจำ โรงม้า

ข้อ ๒๕๓ นายสืบเวร ประจำ โรงม้า ขึ้น ตรง ต่อ นายทหาร เวร  
ประจำ กรม ใน ส่วน ระเบียบ รักษาการ เป็น ผู้ บังคับบัญชา  
พดทหารเวร ประจำ โรงม้า

ข้อ ๒๕๔ ต้อง ทราบ จำนวน มา ที่ เป็น มา หวดง แดมา ของ นายทหาร  
ทั่วไป แด บ่อยเท่าใด ดีเท่าใด ชยู่เสมอ

12/10/2566

หน้า ๑๒๐

ศก ๑๓๑

ข้อ ๒๒๕ ต้องดูแลรักษาความเรียบร้อยในโรงครัว และให้นำให้เจ้าหน้าที่ ทำการให้ถูกต้องตาม ขอบบังคับ แต่ระเบียบการ ทั้ง รับ ผิดชอบในเรื่อง ของ หอวง ที่มีอยู่ในโรงครัวที่ ปวง ถ้าจะ ต้องไป จากโรงครัวโดย อธิการกร ให้ มั่นอบ นาคี ของ คน ให้ แก่ พดทหาร เวร มุ่ง หนึ่ง

ข้อ ๒๒๖ ถ้าเกิด เหตุ การณ์ เช่น อย่งใด ต้อง รายงาน แก่ นายทหาร เวร ประจำ กรม กับ ทง ผ บังคับกองร้อย ของ คน ด้วย

ข้อ ๒๒๗ ต้องดูแลว่า มานน ผูกใจ เรียบร้อย หรือ ประตคอก บัด โดย เรียบร้อย ถูก ต้อง ตาม แบบ ขอบบังคับ ดูแล รับ ผิด ชอบ ใน การ เค็ม หย้า เค็ม น้ำ มา ถ้า เวลา มา ถัด มา จาก ไป ทำการ นอก โรง คุดูแล ให้ ทหาร เช็ด ตัว ให้ เรียบ ร้อย ใน ใต้อา อัม สัมควร แต่ มิให้ กิน อาหาร เวร เถิน ไป ทั้ง คุดูแล การ เช็ด ตัว เค็ม มา ต่าง ๆ ด้วย ถ้า ม มา บอย ลง ให้ รับ รายงาน ค่ำ จ่านายสิบ ประจำ กองร้อย แต่ ให้ ไป เรียก นายสิบ อัสคัพเพทย์ มา โดย เร็ว คุดูแล มิให้ พดทหาร เวร ไป เสีย จาก โรงครัว

ข้อ ๒๒๘ ต้อง ห้าม มิ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด เอา มา ออกไป นอก โรง โดย มิ ใ้ รับ อนุญาต จาก ผ บังคับบัญชา ของ คน เป็น ชัน ชาต

ข้อ ๒๒๙ ต้อง ห้าม มิให้ ใคร เข้า ไป ใน โรงครัว นอก จาก บุคคล ที่ จะ กล่าว ต่อ ไป นี้

12/10/2566

# คู่มือการฉีดยา

คก ๑๓๑

หน้า ๑๒๑

- ๑) นายทหาร สัมบูรณ์ บุตรี นายคาบใน กรมเดียวกัน
- ๒) นายสืบ พดทหาร กองร้อยเดียวกัน
- ๓) ผู้บังคับบัญชาทุกชั้น
- ๔) บุคคลภายนอก ซึ่งได้รับอนุญาตจากผู้บังคับกองร้อยแล้ว

ข้อ ๒๓๐ ต้องดูแลรักษาความปลอดภัยในโรงฆ่า อย่าให้ข้าภาคอื่นหรืออย่าให้ลมเป่ามากเกินไป ไม่ให้ผู้อื่นผู้ใดสูบบุหรี่ในโรงฆ่า แต่มีให้สูดไฟอย่างอื่น นอกจากโคมเข้ามาในโรงฆ่า ดูแลการจุดโคมไฟให้สว่าง แต่พอสมควร ทั้งมิให้มီးเสียงอื่นซึ่งอย่างหนึ่งอย่างใดเป็นอันตราย

ห้ามมิให้ทหารมากรอ หรือประชุมกัน อยู่ในโรงฆ่า ถ้าเกิดไฟไหม้ ในโรงฆ่าหรือในที่ใดก็ตาม ให้รีบรายงานต่อผู้บังคับกองร้อยแต่เจ้านายสืบประจำกองร้อย ตนเองพยายามจัดการช่วยฆ่า แต่ป้องกันมิให้ของสดของเปนนับครายโดยเต็มกำลัง

๑๖) นำที่พดทหารเวร ประจำโรงฆ่า

ข้อ ๒๓๑ ๑๐/๒๕๖๖ พดทหารเวร ประจำโรงฆ่า ชั้นตรง คอ นายสืบเวร

หน้า ๑๒๒

ศก ๑๓๑

ประจำโรงฆ่า แต่จะไปจากโรงฆ่าโดยมิได้รับอนุญาตไม่ได้เป็นอันขาด

ข้อ ๒๓๒ ให้แบ่งกันเป็น ๓ ผัด ผัด ๑ เป็นยามประจำที่อยู่กับฆ่าเสมอ ผัดที่ ขอดยาม พักหลับนอนในโรงฆ่า  
นั้นเอง หรือถ้าได้รับอนุญาตไปที่ กองรอยก็ไม่ได้

การ ผัด เปลี่ยนยาม เป็นหน้าที่ ของ นายสิบเวร ประจำโรงฆ่าจะจัดการ แต่ถ้ามีการ จำเป็น อย่างไร นายสิบเวร จะสั่งให้ พดทหารเวร ทั้ง ๓ ผัด มา อยู่พร้อมกันในโรงฆ่าก็ได้

ข้อ ๒๓๓ พดทหาร เวร ประจำโรงฆ่า ต้อง ดูแลมิให้ ใคร เขามา ออกไป นอกโรง โดยมิได้รับ อนุญาตจาก นายสิบเวร เป็นอันขาด ต้อง หมั่น ตรวจตราดูมาบ่อย ๆ ถ้ามีมาช่วย หรือไม่กิน หน้าที่ ให้ รับ รายงาน ต่อ นายสิบเวร แต่ นายสิบผู้ ช่วยผู้ บังคับ หมวด ของ คน โดยเร็ว

ข้อ ๒๓๔ ต้อง ดูแลมิให้ มีการ ออ อึ้ง ในโรงฆ่า มิให้ ทหาร เขามา ประชุมกัน มิให้ สับหมู ในโรงฆ่า แต่ มิให้ ถัดไฟ อื่น นอกจาก โคม เรายไป บัด กวาด ขี มา แล หมู ที่ เหยด แล้ว ฟู ฟาง เก็บ ฟาง ตาม เวลา กำหนด ให้ ทหาร แก้ว แต่ดูแล รักษา มา โดย ประการ ทั้ง ปวง การ รับ ประทาน อาหาร ของ พดทหาร เวร เอง นั้น แต่ ว่า นายสิบเวร จะ

ตั้งให้รับประทานที่โรงมา หรือ ผลัด เบียดยงกันไปรับ  
ประทานที่โรงเลี้ยงอาหาร ผู้ที่เขายามนอนไม่ได้เป็นอัน  
ขาด ผู้ที่ออกยามนอนได้

๑๗) น้ำที่หมูตรวจ

๒๓๕) หมูตรวจนั้นจัดขึ้นสำหรับตรวจตรา ดูแต่ความสงบ  
เรียบร้อยใน บริเวณ กรมแต่ นอก บริเวณด้วย ผู้บังคับการ  
ต้องกำหนดว่าจะให้มีหมูตรวจกี่หมู่ ใครเป็นผู้บังคับ  
บัญชา บริเวณที่จะต้องไปตรวจ แต่ทางเคียว ของ  
ทุก ๆ หมู่ จำนวน ทหารใน หมู่ ๑ แต่จะให้หมูตรวจนั้นขึ้น  
ต่อ นายทหาร เหว ประจำ กรม ตรง หรือ ขึ้นต่อผู้บังคับกอง  
หรือ หมวดรักษาการ ภายใน

๒๓๖) หมูตรวจมีหน้าที่ ระวังเหตุการ ที่มีพดทหาร เกี่ยวข้อง  
ถ้า ทหาร ผู้ใด กระทบการ วุ่นวาย หรือไม่มีแผ่น เคียว  
หมาย หรือ คำ อนุญาต หรือ เมามาย ให้จับกุม มาตั้ง  
กองรักษาการ ภายใน

๒๓๗) ถ้า ตำรวจ ทหาร บก ตั้งให้ หมูตรวจช่วย หรือ ออก หนุน  
ประการใด ให้ หมูตรวจ ปฏิบัติ ตาม จง ทุก ประการ

๒๓๘) ใน ส่วน บุคคล ที่ ไม่ ไร้ ทหาร หมูตรวจ ไม่ เกี่ยวข้อง  
เป็น แต่ ถ้า เห็น การ ยุ่ง เหยิง อย่าง ใด เกิด ขึ้น ก็ คอย บอก

พตฺตระเวน แต่ กำนาย พตฺตระเวน ร้อง ขอให้ช่วยเหตือ  
จึงให้ช่วยตาม ส้มควร

๑๘) น้าที่ผู้บงคบถอง

หรือ หมอตรวจรักษาการ ภายใน

๒๒๙ ผู้บงคบถอง หรือ หมอตรวจ รักษาการ ภายใน ชั้น ต่อ ผู้บงคบ  
ถอง แต่ ชั้น ต่อ นายทหาร เวร ประจำกรม ดูจนายเวร  
ประจำกรม เป็น เวร ตรวจ ของ รักษาการ ตาม ร้อยบังคับ  
รักษาการ เวดา ปกติ

ให้ ปฏิบัติ น้าที่ ราชการ ตาม ความใน ร้อยบังคับ ระเบียบ  
รักษาการ เวดา ปกติ

เวดา เปลี่ยน ของรักษาการ ต้อง ตรวจคน โทษใน ห้องซึ่ง  
ดูแล ความ เรียบ ร้อยใน ห้อง ซึ่ง

ดูแล ให้บรรดาคน โทษได้รับ ประทาน อาหารถูก ตามเวดา  
แต่ไม่ให้รับ ประทาน ของอื่น ๆ นอก จากที่ จัด ส่ง มา จาก  
กองร้อย ถ้าคน โทษ เจ็บ บ่อย ลง ต้อง บอกไป ยัง  
หมอตรวจ พยาบาล ให้ นายสืบ พยาบาล มา ตรวจ แต่ เมื่อ  
ปรากฏโรค อย่างใด ต้อง รายงานให้ นายทหาร เวร ประจำ  
กรม ทราบ

12/10/2566

เป็นผู้รับผิดชอบเต็มที่ในการคุมขังนักโทษ

มาตรา ๙

กรม้อง กัม รัชชาโรค

๑) การ ตรวจ ร้าง กาย ทหาร

ขย ๒๔๐ ให้ นายแพทย์ ตรวจ ร้าง กาย นายสืบ พด ทหาร ทุก คน ใน โอภาศ ดั่ง จะ กถ่าว คอไปนี้

๑) ความ เวลา ที่ ผู้ บัง คับ การ จะ กำหนด ให้ ตรวจ เปน คราว ๆ

๒) นายสืบ พด ทหาร ที่ ตาไป หรือ ไป ราชการ จาก กรม เวลา กลับ มา

๓) ทหาร เข้า ใหม่ เมื่อ มา ถึง กรม

ขย ๒๔๑ นายแพทย์ กอว จะ ตรวจ บรรดา นายสืบ พด ทหาร ทุก คน โย เดือน ๑ ครั้ง ๑ เด่มอ จะ ตรวจ กอกร้อย โดจัน ไค แล้ว แต่ ผู้ บัง คับ การ จะ กำหนด แล ออก คำสั่ง ถ้า เปน เวลา มี โรค คืด คอ ถน ชุก ชุม กอว จะ ตรวจ ให้ บัย ยิง ชน

ขย ๒๔๒ ให้ จา นายสืบ ประจํา กอกร้อย เปน ผู้ นำ ทหาร ไป ให้ แพทย์ ตรวจ ทั้ง กอกร้อย แล ผู้ บัง คับ กอกร้อย กอว ไป ดู ใน เวลา ตรวจ ด้วย

นายสืบ กอว ตรวจ ต่าง หาก ไม่ ปน กับ พด ทหาร ผู้ ที่ 12/10/2566 เปน เวร เปน ยาม หรือ คืด ราชการ ไค ๆ ให้ มี ผู้ ที่ ไค ตรวจ



แล้วไป ผัดเปลี่ยน มาตรวจ ถ้าผู้ใดขาดไป มิได้มาให้ แพทย์ตรวจให้ส่ง มาใน วัน รุ่งขึ้น

ข้อ ๒๔๓ เมื่อ นายแพทย์ จะ เริ่ม ตรวจ ให้ทหาร เบ็ดเตล็ด เคี้ยว ตาม สุ่มควร แล้ว นายแพทย์ ตรวจ โดยละเอียด คัดเลือก ร่าง ภาย ผู้ บังคับกองร้อย คง ช้แจ้ง ว่าคน เห็น ว่า ทหาร คนใด อ่อน เพลี้ย หรือ ที่ไป หมอวัด พยาบาล บ่อย แต่ ที่ได้ รับ อนุญาต พัก การ ผัก หืด หรือ การอื่น ๆ บ่อย ๆ

ข้อ ๒๔๔ เมื่อ ตรวจ เสร็จ แล้ว นายแพทย์ ทำ รายงาน การ ตรวจ เสนอ ผู้ บังคับ การ

ข้อ ๒๔๕ เมื่อ นายสืบ พดทหาร กลับ จาก ตา หรือ กลับ จาก ราชการ นอก กรม ให้ ผู้ บังคับ มี ธุระ รับ ส่ง ตัว ไป ยัง หมอวัด พยาบาล เพื่อให้ แพทย์ ตรวจ อย่าง ช้า ไม่ ให้ ต่อ เกิน ๑ วัน

๒) การ ส่ง ทหาร ไป หมอวัด หรือ กอง พยาบาล

ข้อ ๒๔๖ เมื่อ เวลา ตรวจ เวลา เข้า แล้ว ทุก ๆ วัน ถ้า ทหาร ผู้ใด บอก ว่าคน มี อาการ เจ็บ บ่อย ผู้ บังคับ หมอวัด คง จัดการ ส่ง ไป ยัง หมอวัด พยาบาล ให้ นายแพทย์ ตรวจ โดย ทัน ที่

ข้อ ๒๔๗ เมื่อ ไป ถึง หมอวัด พยาบาล นายสืบ พยาบาล เหว่ จต นาม ลง ใน สุ่มคน บ่อย เมื่อ นายแพทย์ ตรวจ แล้ว จัง จต ลง ใน



นอกจากนั้นไม่ต้อง เอา ของ อื่นไป ของ นอกจาก นั้น  
มอบให้แก่ นายหมู ของตน เพื่อจัดการส่งแก่เจ้านายสืบประจำ  
กองร้อย เงิน แด ของ ส่วน ตัว ที่มี ราคาใหม่มอบให้แก่เจ้า  
นายสืบ เจ้านายสืบส่ง แก่ ผู้บังคับกองร้อยเก็บรักษาไว้

ข้อ ๒๕๓

ถ้าปรากฏว่า ทหาร คนใดคนหนึ่ง เป็นโรค ซึ่ง สามารถ  
จะติดต่อกันได้ ต้องให้เอาบรรดาสิ่ง ของ ของทหารผู้นั้น  
ออกไปเสีย จากบริเวณ กองร้อยโดยเร็ว แล้วให้นายแพทย์  
จัดการ รวม แก่ โรค หรือเผาไฟ เสีย ที่เดียว กับทั้ง ใน ห้อง  
ที่อยู่ ก็ต้อง เช็ดต่าง แก่ โรค นั้น ด้วย

ถ้า มา ที่ ทหาร คนใดเพียง เป็นโรค ที่ ติดต่อกัน ก็ให้  
ปฏิบัติ ดัง เดียว กัน ทั้งจัดการ มิให้ทหาร นั้นไป ประปน กับ  
ทหาร อื่น จนกว่า จะ พบ เวตนา ถูก ของ โรค นั้น ด้วย

ข้อ ๒๕๔

ถ้าเจ้านายใน ที่ พยาบาล เรียง ของ ส่วน ตัว ของ ทหาร  
คนใด ให้เจ้านายใน กอง ร้อย จัด การ ส่งไป

ข้อ ๒๕๕

ใน การ ที่ จะ ส่ง ทหาร ไป ที่ พยาบาล นั้น ถ้าต้องไปนอก  
บริเวณกรม ให้มีนายสืบคน ๑ แล พด พยาบาล คน ๑  
คุมไป ด้วย

ข้อ ๒๕๖

ถ้า ทหาร ซึ่ง เป็น โทษ โดย ศาสตร์ดิน เกิดเจ็บป่วย ขึ้น  
เป็น เวลา อยู่ ใน ที่ ซึ่ง หรือ ถูก ซึ่ง ระหว่าง พิจารณา ก็ดี ถ้า

จะตั้งไปอยู่ที่ พยาบาล ต้อง มี ทหาร คอย ไป คุ้ม ครุ ม นั ก โทษ  
 ด้วย แต่ ต้อง ช้ น จัง ไป ยิง เจร ษา ที่ โน ที่ พยาบาล ให้ ทราบ  
 ถ้า ที่ เป็น โทษ ถูก รัง โดย ช้ น จัง ผู้ บัง คับ บัญ ษา ให้ ตั้ง  
 ไป อย่าง ระเบียบ การ ขรรม ศา งต การ ตง โทษ ไว้ จน กว่า  
 จะ หาย บว ย

๓) การ ตั้ง ทหาร คุ้ม จาก ที่ พยาบาล

ข้อ ๒๕๗ ทหาร ที่ หาย บว ย ถ้า ช้ น ใน ที่ พยาบาล ภายใน กรม  
 ให้ รับ ส่ง ให้ ไป กอง รช ย ที่ อยู่ ที่ อื่น ให้ รว ม ส่ง เป็น พว ก ๆ  
 มี ผู้ ควบคุม แด ว แต่ นาย แพทย์ จะ ศึก เมื่อ มา ถึง กอง รช ย  
 แด ว ต้อง รว ย งาน ตน เอง ต่อ นาย ลี บ เวร ประจำ กอง รช ย แห่ง ที่  
 แด รว ย งาน คือ ผู้ บัง คับ บัญ ษา ของ ตน คือ ไป

นายแพทย์ต้อง ส่ง บัญชี คน หาย บว ย ยัง กอง บัง คับ การ

๔) ระเบียบภายในที่พยาบาล

ข้อ ๒๕๘ ห้าม มี ให้ ทหาร บว ย ออก ไป จาก ที่ พยาบาล โดย มี ได้  
 รับ อนุ ญาต จาก นาย แพทย์ เป็น อื่น ชาติ มี ให้ พุด จา เอะ อะ  
 ช้ อ ง หรือ ปฏิ บัติ ตน เละ ละ ให้ เป็น ที่ ว่า าคาญ แก่ คน บั น

ข้อ ๒๕๙ ห้าม มี ให้ มี เงิน หรือ สิ่ง ของ อ ย่าง ใด ๆ อยู่ กับ ตัว เณ  
 แต่ ที่ อนุ ญาต ให้ . หรือ ไป ประ ทาน ของ แด่ ละ เภาะ ที่ แพทย์  
 อนุ ญาต แต่ มี ให้ แด ก เป็ ด หะ ของ กั น กับ ช้ อื่น ไม่ ให้  
 ไป ออก หอง หนึ่ง ไป ยิง อี ก หอง ๑

หน้า ๑๓๐

ศก ๑๓๑

ข้อ ๒๖๐ จะสู้บมูหรีได้แต่เฉพาะใน ห้อง ที่แพทย์จะ กำหนดไว้  
สำหรับ แต่จะสู้ได้แต่คนที่ แพทย์อนุญาตให้สู้ คนที่  
ไม่บอยเข้าไปใน ห้อง คน เจ็บ ก็ห้ามมิให้สู้บมูหรี

ข้อ ๒๖๑ ทหาร ที่ บอยเป็นโรคสำหรับบมูหรี ต้องมีที่ ไปอุจาระ  
มีสำวะ ต่าง หาก กับคน เจ็บโรคอื่น ๆ แต่มิให้ใครไปปะปน

ข้อ ๒๖๒ ต้องให้ มี สุ่มค บานูซี คน เยี่ยมใน ที่ พยาบาล ทุก แห่ง แต่  
นายสิบ พยาบาล เวน เป็น ผู้จุด นาม คน เยี่ยม

ข้อ ๒๖๓ คน เยี่ยม นั้น ให้ ไปเยี่ยมได้แต่เมื่อ แพทย์ อนุญาต  
ตาม เวลา ที่ แพทย์ กำหนด เท่านั้น

ข้อ ๒๖๔ นายทหาร ชั้น ตัญญาบัตร แด่นายตาบ ถ้าบอยให้ บัญบค  
การ ตาม ข้อ ความ ใน ข้อ บะคับว่าด้วย การ บอยพล วิชาตัว  
ใน ทหารบก

มาตรา ๑๐

ว่าด้วย การขังทหารใน กรมทหาร

๑) ก่อตัวทั่วไป

ข้อ ๒๖๕ การ ที่ จะ ตั้ง ทหารไปขัง ที่ ขัง ตาม คำ อนุมัติ แห่ง คำ  
พิพากษา ของศาล ก็ดี หรือตาม คำสั่ง ทาง ปกครอง ก็ดี  
ให้เป็น นาที่ จ่านายสิบ ประจำ กองร้อยจัดการ ให้ผู้บังคับ  
กองร้อย หรือ ถ้าผู้บังคับ กองร้อยไม่ อยู่ ก็ให้ นายทหาร  
ชั้นผู้บังคับหมวดผู้ ๑ เขียน คำ ขังแจ้งว่า ทหาร ผู้ใด

12/10/2564

มีโทษ อย่างไร ต้อง ชั่ง กำหนดเท่าใด ตง นาม ของ ตน แล้ว มอบให้เจ้านายสืบ เจ้านายสืบนำตัวไปเอง หรือมอบให้ นายสืบเวร นำไป ยัง นายทหาร เวรประจำ กรม แล้ว นายทหาร เวร ประจำ กรมรับไป เข้า ห้อง ชั่ง แต่ จด บัญชี ตามระเบียบ

ข้อ ๒๖๖ นายทหาร เวรประจำ กรม หรือ ผู้บังคับ กอง รักษาการ ภายใน ต้อง ตรวจตรา ผู้ต้องโทษ ว่า จะมี สิ่ง ของ อย่างไร ที่ไม่สมควร คิดตัว มา ด้วย หรือ ไม่ ถ้า มี เงิน หรือ ของ มี ราคา อย่างไร ให้รวบรวม ส่ง คืน ไป ให้ เจ้านายสืบประจำ กอง ร้อย

๒) ระเบียบการคุมขัง

ข้อ ๒๖๗ ทหาร ที่ อยู่ ใน ห้อง ชั่ง ให้ จาตรวน หรือ ไม่ จำ ตาม ที่ มี กำหนด ว่า จำ หรือ ชั่ง ผู้ ที่ อยู่ ใน ระหว่าง ใต้ สันไม้ ให้ จาตรวน แต่ ถ้า สามารถ จะ ทำ ได้ ต้อง ให้ อยู่ ต่าง หาก กับ ผู้ ที่ ต้อง โทษ โดย มี คำ สั่ง แน่ นอน แล้ว

ข้อ ๒๖๘ ห้อง ชั่ง นั้น ต้อง ให้ ดับ ญุญแจ อยู่ เสมอ แต่ ให้ ผู้ หนึ่ง ผู้ ใด ไข ญุญแจ ได้ นอก จาก นายทหาร เวร ประจำ กรม ผู้ บังคับ กอง ( หมวก ) รักษาการ ภายใน ตั้งแต่ ตน เอง อยู่ ใน เวลา ที่ ไซ้ นั้น

12/10/2566

ข้อ ๒๖๙ ห้อง ชั่ง นั้น ต้อง รักษา ให้ สอาด เรียบ ร้อย อย่าง ให้ เป็น การ

ได้ใครกอย่างหนึ่งอย่างใด มีผู้คุมเป็นผู้ดูแลจัดการใน  
เวียงนี้

๒๗๖ ควรให้ มีช่อม อยู่ โท่ง ชัง สำหรับ นักโทษ เป็น  
พิเศษ เวลาจะ บัด้อย นักโทษ ไปช่อม ต้อง มีคนคุมไป แต่  
ไม่ควร จะให้ ไปพร้อม กัน หตายคน

๒๗๗ นักโทษต้อง แต่งตัว สวมเสื้อ ช่มใน กางเกงเงิน อยู่ โดย  
เรียบ ร้อย แต่ นายทหาร ต้อง จัดการให้ ได้ ผลดี เบ็ดเตล็ด  
เครื่อง แต่ง กาย ตามสมควร อย่านำไปเป็น การ ปฏิบัติ การ  
รับประทาน อาหารให้ รับประทาน ใน ห้อง ชัง อาหารให้ จัด  
ส่ง มาจาก กองร้อย

๒๗๘ ต้องให้ จัดการ คุมนักโทษไป อาบน้ำ วัน ละ ๑ ครั้ง การ  
ต่าง นำ เวลาเข้าให้ ต่าง ใน ห้องชัง ผู้คุมจัดการ ส่ง นำ แด  
ภาชนะ แต่ เก็บไป เมื่อ ต่าง เด็ดจ แล้ว

๒๗๙ ผู้ ตักขมิ โดย อานาจุม บงคบบนุชา ห้าม มีให้ มีใคร  
เยี่ยม ถ้า ถูก ชัง โดย ศาสตร์ ศักดิ์สิน ผู้ บังคับ การ อนุญาต แด  
จึงเยี่ยมได้ แต่เยี่ยม ใน เวลา แดตาม ระเบียบ ชัง ผู้ บังคับ การ  
กำหนด

ถ้า มี จรหมาย มา ถึง ผู้ ที่ เป็น โทษ ต้อง ให้ ผู้ บงคบบ  
กองร้อย อาน เสี้ย ก่อน แดวจ ให้ ถ้า นักโทษ จะ เขียน  
จดหมาย ถึงใคร ต้อง บอก นายทหาร เวรประจำ กรม อนุญาต  
แต่ อาน ตรวจ แดวจ ให้ ส่ง ไปได้



๓) การปล่อยพันธโทษ

ข้อ ๒๗๔ เมื่อนักโทษผู้ใดถึงกำหนดพันธโทษ ให้เจ้านายสืบ  
 จิตทหารผู้ใด ถ้อยหนังสือไปยังนายทหาร เวย์ประจำกรม  
 บอกให้ปล่อยจึง ปล่อยได้ ปล่อยแล้วให้ผู้ใด ถ้อยหนังสือ มา  
 นำตัวไปของร้อยโดยทันที ถ้าถึงกำหนดแล้วไม่มีใคร มา  
 รับ ให้ นายทหาร เวย์ประจำกรม เดือนไปยังกองร้อยให้  
 จัดการ

มาตรา ๑๑

กำหนดใช้กฎนี้ แต่เด็กกฎ ข้อบังคับเดิม

ข้อ ๒๗๕ กฎนี้ ให้ ใช้แต่วันที่ ประกาศ เป็นต้นไป

ข้อ ๒๗๖ ให้ยก เด็ก ข้อบังคับ นำที่ บกครอง ซึ่ง ตั้ง วันที่ ๑๗  
 ตุลาคม วันโกสินทร ศก ๑๒๐ ทั้ง ข้อความใน กฎ ข้อบังคับ  
 คำสั่งใด ๆ ที่ขัดกับข้อความใด ๆ ในกฎนี้ ก็ให้ยกเลิก  
 ทั้งสิ้น

ประกาศโดยใต้ รับพระบรมราชานุญาต

สำด่าว่าการ กระทรวง

วันที่ ๒๗ พฤษภาคม วันโกสินทร ศก ๑๓๑

(ลงพระนาม) จักรพงษ์

แทนเสนาบดี กระทรวงกระทรวง



เมื่อใด ๆ ก็ได้ตามใจ แต่ด้วยความทะเยอทะยาน ของคนที่ จะ เด่มอ  
 นำกับคนอื่น เห็นใครเข้าได้ ถึงไหนก็จะเข้าไปถึง บาง ฝ่าย ส้มเต๋จ  
 พระเจ้าแผ่นดิน โดย ทรง พระ มหารัฏณาแก่ ข้าราชการ จึงโปรดเกล้า ๆ  
 ให้เข้าเฝ้าได้ โดยเด่มอ นำกัน อย่าง มากที่ สุดที่ จะ พัง จดให้ไปไม่ได้  
 แต่ ถ้าแม่ ว่า จะโปรดเกล้า ๆ ให้ ข้าราชการ ทุกคน เข้าได้ทุกแห่งไป ก็ เปน  
 การ พน เผื่อเหลือเกิน แต่ ส้มเต๋จ พระเจ้าแผ่นดิน ก็จะไม่ ทรง มีเวลา  
 ที่ จะ ทรง พระราชสำราญโปรด พระราชหฤทัยได้ บาง เตะ จึง ต้อง มีกำหนด  
 ชัด ชัน ว่าที่ นั้น ๆ เพียง นั้น ๆ เปน ที่ ระโหฐาน ฤา เรียกตามศัพท์  
 ที่ เข้าใจ กัน ชยู่ โดย มาก ว่า เปน ขางโนใน ที่ เช่น นี้ . ใน ชั้น นี้ มีกำหนด  
 เข้าใจกัน ชยู่ ว่า เถอะ ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้ เท่า นั้น จึง จะ เข้า  
 ไปได้ ครั้น คอมา ข้าราชการ มีจำนวน มาก ขึ้น ความ รู่ ใน ขนบธรรมเนียม  
 แต่ พระราชนิยม ก็ไม่มี ท่วง ถึง กัน จึง เกิด มีความ เข้าใจผิดไปได้ต่าง ๆ  
 เช่น แต่ เห็น ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้ เข้าเฝ้าแทนใน ที่ ระโหฐานได้  
 ก็มี จิตร ฤศยา เห็น เปน ว่า พวก ข้าราชการ เหล่านี้ ได้เปรียบคน หา  
 คิดไม่ ว่า การที่ ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้ เข้าไปใน ที่ ระโหฐานได้นั้น  
 เพราะ เขาเป็น ผู้ มีหน้าที่ เช่น นั้น ถัดก็คิด เห็น ไขว้เขวไปต่าง ๆ  
 เมื่อ ความคิด เขว กัน ไปได้เพียง นี้แล้ว ก็ทำให้ระแวงดังได้พวก ข้าราชการ  
 ใน พระราชสำนักนี้ ชยู่ เปน เนืองนิตย์ ไซ้แต่เท่า นั้น มีหน้าซ้ำ เมื่อ พระเจ้า  
 แผ่นดิน มี พระราชดำรัส อนุญาตให้ ผู้ใด เข้าเฝ้าได้ ในที่ ระโหฐาน ก็พลอย



น้อยลงทุกทีแล้ว เพราะฉะนั้นจึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทาน พระราชกฤษฎีกาไว้ดังต่อไปนี้

พระราชกฤษฎีกา

ข้อ ๑ ที่ระโหฐาน แปลว่าที่ ดับลิ ที่ เจียบ จึง เห็น ที่ ตำราญ แต่ ผู้คน ไม่ พลุค พด่าม

ข้อ ๒ พระราชวัง ทูบหนึ่ง ส่วน หลวง ฤๅ ที่ ดิน ซึ่ง นับ ว่า คิด ค่อย กับ พระราชฐาน ให้ ถือว่า เป็น ที่ ระโหฐาน ทั่ว ไป ถึง จึง เจ้านาย ฤๅ บ้าน ข้าราชการ ตลอด จนถึง บ้านราษฎร ก็ ย่อม เป็น ที่ ระโหฐาน แห่ง เจ้ของ

ข้อ ๓ เมื่อ กำหนด ลง ว่า พระราชวัง แล ส่วน หลวง ฤๅ ที่ ดิน ซึ่ง นับ ว่า คิด ค่อย กับ พระราชฐาน เป็น ที่ ระโหฐาน ทั่ว ไป เช่น นี้ แล้ว ก็ ต้อง พึง เข้าใจ ต่อ ไป ว่า บรรดา สถานที่ ตึก ราม ทุกสิ่ง ทุกอย่าง ส่วน เป็น ที่ ระโหฐาน ทั่ว ไป ไม่ ว่า หลัง ใด แห่ง ใด ถึง แม้ ตึก ราม ที่ ใช้ เป็น ที่ ทำการ ของ กระทรวง ใด กรม ใด ก็ได้ ถ้า อยู่ใน เขต พระบรมมหาราชวัง แล้ว ก็ ต้อง นับ ว่า เป็น ที่ ระโหฐาน ทั้ง สิ้น แล ต้อง ถือ ว่า กระทรวง แล กรม นี้ ๆ มาหา ใศรย ที่ ภายใน พระราชวัง เพื่อ เป็น ที่ ทำการ เท่านั้น จะ ถือ ว่า เป็น สำธารณสถาน ไม่ได้ เป็น ฮัน ชาด

ข้อ ๔ เมื่อ พระราชวัง แล ส่วน หลวง ฤๅ ที่ ดิน ซึ่ง นับ ว่า คิด ค่อย กับ พระราชฐาน เป็น ที่ ระโหฐาน เช่น นี้ แล้ว ก็ ต้อง พึง เข้าใจ ว่า การ ที่ ผู้ใด จะ

เข้าออกก็ได้ แต่โดยได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาตแห่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ผู้ทรงดำรงตำแหน่งเจ้าของบ้านเท่านั้น ผู้ใดจะถือว่าคน มีอำนาจอันชอบธรรมที่จะเดินเข้าออกได้ตามอำเภอใจไม่ได้ เว้นชนชาติ ต้องเข้าใจว่าจะเดินเข้าออกที่บ้านสัมพันธไมตรีไม่ได้

ก) เข้าออกที่พระราชวังไม่ได้ ฉะนั้น

ข้อ ๕ ตามที่กล่าวไว้ในข้อ ๓ ที่ทำการของกระทรวงบางกระทรวงในเวลานี้ยังคงอยู่ในเขตกำแพงพระบรมมหาราชวัง ที่ไปตั้งอยู่นี้ก็เพราะแต่ที่กระทรวง ๑ ๆ ก็เหมือนส่วน ๑ ๆ แห่งการในพระองค์พระเจ้าแผ่นดิน เจ้ากระทรวงก็เป็นคนใช้ของพระเจ้าแผ่นดิน ซึ่งได้รับมอบให้ดูแลคนใช้ชั้น ๆ การงานใด ๆ ก็มาทำอยู่ใกล้ ๆ เพื่อสะดวกแก่พระเจ้าแผ่นดิน ประเพณีอันนี้ใช้กันเรื่อย ๆ มา แต่ระเบียบราชการเปลี่ยนแปลงไปที่ตะตึกจะน้อยราชการมีจำนวนมากขึ้น แต่มีความรู้สึกว่าเป็นข้าพระเจ้าแผ่นดินนั้นน้อยลง จึงเข้าใจผิดไปว่าที่ทำการเป็นสาธารณสถานอัน ๑ แต่เดี๋ยวนี้เขาพระราชวังเป็นสาธารณสถานไปด้วย ความเข้าใจอันนี้ผิดโดยแท้ พระเจ้าแผ่นดินยังทรงมีอำนาจอันชอบธรรมเต็มที่ ๆ จะทรงกำหนดอนุญาตห้ามผู้ใด ๆ มิให้เข้าในพระบรมมหาราชวัง ถ้าแม้จะทรงห้ามทั่วไปก็ได้ แต่ถ้าแม้จะทรงห้ามเช่นนั้น ก็อาจที่จะเป็นทางขจัดราชการได้ เพราะฉนั้นจึงต้องทรงวางเป็นกำหนดไว้ดังนี้ คือ





ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้ ฎา นอก พระราชสำนักนี้ บางคน จะได้  
 รับพระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้ ใช้สถานที่ เช่น ถ้าว มาแต่นั้น  
 โดย อากการคล้าย เปน สโมสรไม่ เปน พยาน ว่าใคร ๆ ก็มีอำนาจอันชอบ  
 ธรรมที่จะใช้สถานที่นั้นได้เท่ากัน เพราะสถานที่อันนั้น อยู่ในที่  
 ระโหฐาน ฎาใช้ตาม ศัพท์ สามีญี่ ว่า อยู่ใน บ้านโดยแท้ แดการที่  
 ผู้ใด ๆ จะเข้าจะออกใน บ้านใด ก็แล้วแต่ความพอใจแห่งเจ้าของ  
 บ้านเท่านั้น

พระราชกฤษฎีกา อันนี้ ให้เป็น นาคที่ เสนาบดีกระทรวงวัง สมุหราช  
 ของครักษ์ แด สมุหพระตำรวจ จะรักษาให้เป็นไปโดยเรียบร้อย แด  
 ถ้ามี ผู้ใด เกิดข้อ แสดง ดงไสย ฎาเข้าใจ ข้อความผิดเพี้ยนไป ก็ให้  
 เป็น นาคที่ ชี้แจงให้เขาใจ

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งแต่วันที่ ๒๐ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑  
 เปนวันที่ ๕๘๘ ใน รัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศใช้ พระราชบัญญัติตามข้าง  
 รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทร มหาอริราชธุช  
 พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศทราบ  
 ทัวกัน ว่า ตามความใน พระราชบัญญัติ ตามข้าง รัตนโกสินทร ศก ๑๕๗  
 มาตรา ๒ มีว่า <sup>๒๕๖๖</sup>พระราชบัญญัตินี้จะโปรดเกล้า ฯ ให้ ใช้ ใน หัวเมือง

มณฑลโตเมื่อใด จะโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศในหนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นสำคัญ

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระราชบัญญัติตามข้าง  
รัตนโกสินทรศก ๑๒๗ เคาาะหมวด ๔ ซึ่งว่าด้วยการ พาช้าง ช้าง  
เขตกั้นใน มณฑลพายัพ มีเมืองเชียงใหม่ ๑ เมืองเชียงราย ๑  
เมืองแม่ฮ่องสอน ๑ มณฑลนครสวรรค์ มีเมืองตาก ๑ เมืองกำแพง  
เพชร ๑ เมืองอุทัยธานี ๑ มณฑลราชบุรี มีเมืองราชบุรี ๑ เมือง  
กาญจนบุรี ๑ เมืองเพชรบุรี ๑ เมืองปราณบุรี ๑ มณฑลชุมพร  
มณฑลนครศรีธรรมราช มณฑลภูเก็ต แต่ มณฑลปัตตานี ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ เป็นต้นไป

ประกาศมาณวันที่ ๒๓ มิถุนายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑  
เป็นวันที่ ๕๘๑ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศตั้งอรรคราชทูตพิเศษ  
แต่ตั้งเสนาบดีกระทรวงยุติธรรม

แต่ทำกรแทน ปลัดทูลฉลอง กระทรวงนครบาล

พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล พระมยุกกุญเกล้าเจ้าอยู่หัว  
มีพระบรมราชโองการดำรัสสั่งว่า มีราชการในกองทัพบก บางอย่าง  
บางพวกที่เป็นราชการสำคัญ ต้องการผู้มีความรู้ความชำนาญมา  
รับราชการในพวกนั้น ๆ ราชการจึงจะเจริญขึ้นได้ ทรงพระกรุณา

12/10/2566

โปรดเกล้าฯ ให้เรียกนายพดด้วง หม่อมเจ้าบวรเดช อรรคราชทูตประจำ  
 กรุงปารีส กลับเข้ามารับราชการใน กองทัพบก ตำแหน่ง อรรคราชทูต  
 สำหรับ ประเทศ นั้น ก็ เป็น ตำแหน่ง สำคัญ ต้อง การ ผู้ มีความ รู้ ความ  
 ชำนาญ ใน ภาษา ต่าง ประเทศ แต่ เป็น ผู้ ที่ ราบ พระบรมราโชบาย โดย ชัด  
 เจน มี หัว ใจ พริบ พอ ที่ จะ บำรุง รักษา เกียรติยศ ของ ประเทศ สยาม ให้  
 ดำรง อยู่ แต่ ให้ เจริญ ขึ้น ได้ ออก ไป เป็น ราชทูต ประจำ อยู่ ณ ประเทศ  
 นั้น จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ หม่อมเจ้าจรรยาศักดิ์ กัตถกฤดากร  
 เสนาบดี กระทรวง ยุติธรรม เป็น อรรคราชทูต พิเศษ มี ย่น มา จ ัดเต็ม ออก ไป  
 ประจำ อยู่ ณ กรุงปารีส ส่วน ตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวง ยุติธรรม ก็ เป็น  
 ตำแหน่ง สำคัญ เช่น เดียว กัน ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า พระยาอินทรา  
 ธิบดี สหราช ของ เมือง เป็น ผู้ มี คุณ งาม แล ความ สามารถ ที่ จะ รับ  
 ราชการ ใน ตำแหน่ง นี้ ได้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าฯ ให้ พระยาอินทรา  
 ธิบดี สหราช ของ เมือง เป็น เสนาบดี กระทรวง ยุติธรรม แทน หม่อมเจ้า  
 จรรยาศักดิ์ กัตถกฤดากร แต่ ให้ พระยาเพ็ชรชฎา ทำ การ แทน ปลัด ทูต ถอด  
 กระทรวง นครบาล ให้ พระยาอินทราธิบดี สหราช ของ เมือง ส่ง นำ ที่ ราชการ  
 พนง ปลัด ทูต ถอด กระทรวง นครบาล ให้ พระยาเพ็ชรชฎา แต่ ให้ หม่อมเจ้า  
 จรรยาศักดิ์ กัตถกฤดากร ส่ง นำ ที่ ราชการ กระทรวง ยุติธรรม ให้ พระยาอินทรา  
 ธิบดี สหราช ของ เมือง รับ ราชการ ตาม ตำแหน่ง แต่ บัด นี้ สืบ ไป ฯ

ประกาศ มา ณ วัน อังคาร ที่ ๒๕ มิถุนายน วันพฤหัสบดี ๑๓๑  
 เป็น วันที่ 12/6/2566 ใน รัชกาล บัณฑิต นี้

ประกาศ แก่นาม พระโรง  
แต่ พระราชทาน นาม พระตำหนัก

มีพระบรมราชโองการ ตัดไว้เหนือเกล้า ๆ ตั้งว่า นาม พระโรงใน  
ส่วนต้นนั้นหาที่ได้ พระราชทาน นามว่า “วรนาถนารีใต้พิง” ตามประกาศ  
ลงวันที่ ๑๙ มกราคม วันโกสจันทร์ ศก ๑๓๐ นั้น ให้แก้ไขใหม่เป็น  
“วรนาถสนธิ์ธิดา”

พระตำหนักที่จะสร้างใหม่ ใน ส่วนจิตรตภา พระราชทาน นามว่า  
“จิตรตภาระโหราน”

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๘ มิถุนายน วันโกสจันทร์ ศก ๑๓๑

ประกาศ ยกเงินเก็บเงินค่าราชการ จำนวน ศก ๑๓๑

แก่ ราษฎร ตำบลท่าศาลา แขวงเมืองสระบุรี

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จขึ้นที่ กระทบวง  
มหาตไทย รับ พระบรมราชโองการ ได้เกล้า ๆ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ  
ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ตำบลท่าศาลา ท้องที่ อำเภอ พระพุทธบาท  
แขวง เมืองสระบุรี เกิดเพลิงไหม้บ้านเรือน ของ ราษฎร รวม ๖๖ หลัง  
ทรัพย์สินล้มบงก เป็น อันตราย เพราะไฟไหม้หมด เป็น การ เหลือ นี้เสีย ของ  
ราษฎร ที่ จะ บูด คุน ได้ แด การ ทำนา ของ ราษฎร ใน ท้องที่ อำเภอ พระ  
พุทธบาท นี้ ทำไม่ได้ ผลคือเนื่อง มา หาย ศก แล้ว ราษฎร มีความ ขาก

12/10/2566

จน ขี้ดี ดั้น มาก เมื่อเกิดไฟไหม้บ้าน เวระ ชน ออก เช่น นี กยัง กระทำ  
 ให้ ทมว กำดัง แด พานะ ที่ จะ หา เงิน มา แล้วย ค่าราชการ ได้ จึง ทรง พระ  
 กรุณา โปรดเกล้า ฯ ยก เวณ การ เก็บ เงิน ค่าราชการ แก่ ราษฎร รวม ๘๘ คน  
 ใน ตำบลท่าศาลา ของ ท้าวเอือ พระพุทธบาท แขวง เมืองด้ระบุรี จำนวน  
 ศก ๑๓๑ ไว้ ศก หนึ่ง เพื่อ บำรุง การ หา เติง ชีพ ของ ราษฎร ที่ ถูก เพลิง  
 ไหม้ นน ต่อไป ๗

คำดำเนำการมหาดไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๔ กรกฎาคม วันโกสินทร ศก ๑๓๑

(ลงพระนาม) ดำรงราชานภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

ประกาศ

ยกเลิก ตำแหน่ง ปลัดทูลฉลอง กระทรวงวัง  
 และ ตั้ง ตำแหน่ง สัมหพระราชมณเฑียร ชนแทน

พระบาท สัมเด็จพระปรเมนทร มหาอริราชกุม พระมงกุฎ เกดวัง จ้อยู่หัว  
 มี พระบรมราชโองการ ดำรัส เห็นขอเกล้า ฯ ตั้ง ว่า กระทรวงวัง ไม่เหมือน กับ  
 กระทรวง ทบวงการ ชน เพราะ กระทรวงวัง มี น้าที่ ปฏิบัติ จิต ราชการ ภายใน  
 พระราชตำหนักนี้ นับ ว่า กระทำ น้าที่ ราชการ ใน ส่วน พระองค์ สัมเด็จพระเจ้า  
 แผ่นดิน โดย แท้ ๑๒/10/2566  
 หาใช้ มี น้าที่ ทำ ราชการ ใน พนงที่ เรียก ว่า ราชการ

แผ่นดินไม้ ที่ ตัด จน เงิน เติมน ข้าราชการใน กระทรวงวัง ก็มีได้ตั้ง เบิก  
 จาก พระคลัง มหาสมบัติ เงินเดือน ถัด ค่าใช้ ด้ ร้อย กติ การจร กัด  
 กระทรวง วัง ย่อม เบิก จาก พระคลัง ขางที่ ทั้งสิ้น แต่ ส่วน ตำแหน่ง นำที่  
 ราชการ ที่ ได้ จักดวง เปน ระเบียบ เชื่ กน อยู่ใน บดิน แม แต่ คู่ แต่ เนิบ ๆ  
 กัด ประหนึ่ง ว่า ไม่ผิด กน กับ ใน กระทรวง ทบวง การ นอก พระราช ดำ น กั  
 กล่าว คือ มี ตำแหน่ง เสนาบดี ปลัด ทูลฉลอง เปน ต้น

ส่วน ตำแหน่ง เสนาบดี นั้น แต่โบราณ มา ได้ เคย มี ตำแหน่ง เสนาบดี  
 จึง เปน จุด ตัด ม้า ผู้ ๑ ทั้ง ถ้า แม่ จะ คิด คู่ ถึง ราชการ ใน สมัย บั รย บั น นี้  
 ก็ ยัง แล เห็น ความ จำ เปน อยู่ ที่ จะ มี เสนาบดี กระทรวง วัง และ จะ เทียบ ตู  
 กับ นว ๆ ประเทศ ก็ เปน ขรรคม เนิบ ที่มี ตรง กน อยู่ หตย ประเทศ จึง ควร  
 ให้ คง มี ตำแหน่ง เสนาบดี กระทรวง วัง ไว้ ต่อ ไป

ส่วน ตำแหน่ง ปลัด ทูลฉลอง กระทรวง วัง นั้น ตาม ประเพณี โบราณ  
 ก็ ไม่ ปรากฏ ว่า ได้ เคย มี บาง ที่ จะ เปน เพราะ เสนาบดี เปน ผู้ มี โอกาส เพื่  
 ทูล ได้ เอง โดย ตรง อยู่ เสมอ แล้ว จึง ไม่ จำ จะ ต้อง มี ปลัด ทูล ฉลอง อย่าง  
 เช่น กรม อื่น ๆ ส่วน ราชการ ใน กระทรวง วัง ใน บั รย บั น นี้ อัน ที่ จริง ก็ มี  
 อยู่ มาก ถ้า แม่ จะ ไม่ มี ราชการ ช่น ผู้ ใหญ่ ไว้ ใน ตำแหน่ง ที่ ถัด เสนาบดี  
 ลง มา เพื่อ เปน ผู้ ช่วย เสนาบดี ใน นำที่ ราชการ ก็ จะ ไม่ เปน การ ด้ ทวง แต่  
 ครัน จะ ให้ มี ปลัด ทูล ฉลอง ก็ ดู ไม่ ด้ จะ ถูก เถียง นั ก เพราะ ตำแหน่ง

ปลัด ทูล ถอดลงใน บัญชีบันทึก ขอมเซา เจกีนว่า เป็น ตำแหน่ง ข้าราชการ  
 ผู้ใหญ่ ซึ่งมีหน้าที่ปฏิบัติราชการแผ่นดินส่วนหนึ่ง แต่ถ้ายังแปลนาม  
 ตำแหน่ง เป็น ภาษาต่าง ประเทศ เช่น แปลเป็น ภาษาอังกฤษว่า "อินเตอร์  
 เล็คตรัตรี ออฟเดอะเคต" คงไม่ช่วยแล้ว ก็ยังทำให้รู้สึกมากจนกว่า  
 ปลัดทูลถอดลง เป็น ข้าราชการแผ่นดิน กระทำการแผ่นดินโดยแท้ จึงไม่  
 เหมาะแก่การที่ ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้ จะดำรงตำแหน่ง เช่น นั้น ทั้ง  
 เทียบดูกับ นานา ประเทศก็ไม่มีแห่งใด ที่มี ปลัดทูลถอดลง สำหรับกระทรวง  
 ใดเลย

เพราะฉะนั้น ตำแหน่ง ปลัดทูลถอดลง กระทรวง จึงให้ยกเลิกเสีย ตั้ง  
 ตำแหน่ง สำหรับ ข้าราชการ ผู้ใหญ่ ยัน ปฏิบัติราชการใน กระทรวงจึง ถัด  
 เด่นาบัต ลงมานั้น ให้ตั้งขึ้นใหม่ อีกตำแหน่ง หนึ่ง ชื่อนาม ตำแหน่ง ว่า  
 สุ่มหพระราชมณเฑียร (แปลนาม ตำแหน่ง เป็น ภาษาอังกฤษว่า "Grand  
 Marshal of the Court" ฎา.เป็น ภาษาฝรั่งเศสว่า "Grand  
 Maréchal de la Cour") ตั้งแต่บัดนี้ เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วัน อาทิตย์ที่ ๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
 เป็น วันที่ ๒๐๕ ใน รัชกาล บัญชีบันทึก



### ประกาศตั้งสมุหพระราชมนเฑียร

มีพระบรมราชโองการ คำว่าดังนี้เห็นเกล้าฯ ตั้งว่า ตามที่ได้มีพระบรมราชโองการ คำว่าตั้งให้เสกตำแหน่ง ปลัด ทูลฉลอง กระทรวงวัง แต่งตำแหน่ง สมุหพระราชมนเฑียรคนใหม่ แล้วนั้น บัดนี้ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ พระบาทสมเด็จพระราชมนเฑียร เปน สมุหพระราชมนเฑียรรับราชการฉลอง พระเดชพระคุณสืบไป ฯ

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งณวันที่ ๗ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศักราช ๑๓๑๑

### ประกาศยกเว้นไม่เก็บเงินอากรค่าน้ำชั่วคราว

แก่ราษฎร ตำบลต่าง ๆ ในท้องที่อำเภอทุ่งใหญ่  
แขวง เมือง ตราด

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้งกระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า พื้นที่ประเทศท้องที่ ตำบลวังตะเคียน ตำบลสี่คอก ตำบลช้างชุม ตำบลชากแง้ว ท้องที่ อำเภอทุ่งใหญ่ แขวง เมืองตราด ๔ ตำบลนั้น เปนท้องที่ตอน ไม่มีสัตว์น้ำบริบูรณ์เหมือนท้องที่อื่น ๆ การหาสัตว์น้ำราษฎรหาได้แต่พอบริโภคเฉพาะในครัวเรือนของตนเองเท่านั้น ไม่ถึงกับซื้อขาย เปน อาณาประโยชน์ จึง

12/10/2566

ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเงินไม่เก็บเงิน อากรค่าน้ำใน ท้องที่ตำบล  
 วจิตรเจียม ตำบลสระคอก ตำบลช้างทูน ตำบลสาบแก้ว อำเภอทุ่งใหญ่  
 แขวง เมืองตราด รวม ๔ ตำบลมี ไร่ชั้วคร้าว เพื่งเป็น การ บำรุง การ  
 หารเลี้ยงชีพของ ราษฎรใน ท้องที่ เหล่า นั้น ตั้ง แต่ จำนวน ศึก ๑๓๑  
 เป็นต้นไป

ศาลาว่าการมหาดไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๘ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศัค ๑๓๑

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

ประกาศยกเว้นไม่เก็บเงินอากรค่าน้ำ ศัค ๑๓๐

แก่ ราษฎรใน ท้องที่อำเภอต่าง ๆ แขวงเมืองพัทลุง

พระเจ้านรณรงค์เชอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสนาบดี กระทรวง  
 มหาดไทย รับ พระบรมราชโองการใส่เกล้าฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ  
 ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า เมื่อ ศึก ๑๓๐ ราษฎรใน ท้องที่ อำเภอ  
 เมือง พัทลุง อำเภอทะเลน้อย อำเภอปากพูน แขวง เมือง พัทลุง ถูกน้ำ  
 ท่วมบ้านเรือน แลสัตว์พาหนะ ที่ไว้ นานเป็น อันตราย เจ็ยหายไป มาก แต่  
 อำเภอปากพูน การ ทำนาไม่ เป็น การ เจ็ย หาย มาก มายนัก ส่วน ที่ นา  
 ที่ ตั้ง อยู่ทกภายใน ท้อง ที่ อำเภอเมือง พัทลุง ๕ ตำบล ไร่ชั้วคร้าว  
 ๑๒/๒๐/๒๕๖๖

๓ ตำบลรวม ๘ ตำบล เป็นเนื้อที่ ๒๐,๖๖๕ ไร่ ๒ งาน ๗ วา  
 เงิน ๓๓,๙๐๕ บาท ๔๒ สตางค์ เป็นการ เหลือนี้โดย ของราษฎร  
 ที่จะ บอ้ง กันไว้ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ยกเงิน ไม่เก็บเงิน  
 ๓๐,๐๐๐ บาท เพื่อ เป็น การ บำรุง แก่ ราษฎร ที่ ต้อง สูญ ภัย ใน  
 พงศ ๒๕๐๐

คำสั่งว่าการมหาดไทย  
 ประกาศ มา ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๖  
 (ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ  
 เสด็จมาที่ กระทรวงมหาดไทย

**ประกาศตัดอัตร่าเก็บเงินค่านา**

ใน พงศที่ อำเภอพนมสาร์คาม แขวงเมืองฉะเชิงเทรา

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาที่ กระทรวง  
 มหาดไทย รับพระบรมราชโองการไว้เกล้าฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ  
 ให้ ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า การ ทำนา ของ ราษฎร ใน ตำบลเมืองใหม่  
 ตำบลท่าเกวียน ทั้ง ที่ อำเภอเมืองพนมสาร์คาม แขวงเมืองฉะเชิงเทรา  
 ได้ ไร่ ๑๐๐ ไร่ แต่ ไร่ ๑๐๐ ไร่ อย่าง เดียว ตั้ง เขาที่ ต.ป.๑๔ ตำบลเมืองใหม่  
 บริเวณนี้ การ ที่ ตัด อัตร่า เก็บเงิน ค่านา ใน ๒ ตำบลนี้ เป็น นาชั้นโท  
 นั้น ยัง ไม่ เหมาะ ฤๅ กระทบ ที่ นา จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ตัด

หน้า ๑๕๐

ศึก ๑๓๑

อัคราการ เก็บเงิน ค่านาใน ตำบล เมืองใหม่ ตำบลท่าเกวียน ท้องที่อำเภอ  
เมือง พนมดงรักตาม แขวง เมือง ดงโขงเทวารวม ๒ ตำบลนี้ ตั้ง คง เก็บเป็น น  
สินศร เพื่อ เป็นการ บำรุง การ หาเลี้ยงชีพ ของราษฎร ใน ท้องที่ เหล่า นั้น  
ตั้ง ตั้งแต่ ๑๓๑ เป็นต้นไป

ฯ

คำกล่าวกรมมหาดไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๙ กรกฎาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

(จงพระนาม) ดำรงราชานภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

พระราชบัญญัติอาวภูบั้นเตศรื่องกระสุนปืน

รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาท สัมเด็จพระปฐมเมธร มหาอริราช  
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสดีเห็นแก่เกล้า ๆ สั่งว่า อาวภูบั้น เป็น ชาติราช  
อันร้ายแรง ดำรงที่ จะ ทำ อันตราย ต่อ ชีวิต แด่ รวง ภาย แก่ บุคคล  
ได้ โดยง่าย แด่เป็น ของ ที่ ต้อง ห้าม ไม่ ให้ ผู้ ไ้ นำ เข้า ใน พระราช  
อาณาจักร เว้นไว้ แต่ จะ ได้ รับ อนุญาต แต่ บุคคล ที่ ได้ รับ อนุญาต ให้  
มี อาวภูบั้น ได้ บาง คน มัก จะ ซ้อ ขาย แด่ เป็น คน อาวภูบั้น นั้น คือ ๆ เป  
แต่เมื่อ อาวภูบั้น นั้น ตกไปยังบุคคลบาง จำพวก ที่ ไม่สมควร จะ ให้ มี อาว  
ภูบั้น ได้ <sup>๑12/10/2566</sup> ก็ จะ เป็น เหตุ ให้ เกิด อันตราย ต่าง ๆ เช่น การ ประทุษฐานร้าย

ต่อชีวิตแลร่างกายคือกันเป็นคน จึงเป็นการสมควรจะวางระเบียบ  
การอนุญาตให้แม่ผู้ที่จะทำ หรือ ซ่อมแซม หรือ ค้าขาย อาวุธปืน แด  
เครื่อง กระสุนปืน แดอนุญาตให้ผู้ที่จะซื้อ, ส่ง, หรือ มี อาวุธปืน  
เครื่อง กระสุนปืนได้ ในพระราชอาณาจักร ตาม ต้นควร

จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติ ไว้ดังต่อไปนี้

หมวดที่ ๑

ว่าด้วย นาม แดการใช้ พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติ อาวุธปืน แดเครื่องกระสุนปืน: รัตนโกสินทร  
ศก ๑๓๑ นี้ ให้มี นามได้ อย่าง ย่อว่า “พระราชบัญญัติ ป.ร.ศ. ๑๓๑”

มาตรา ๒ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้สำหรับมณฑลกรุงเทพฯ ตั้งแต่  
วันที่ ๑ ตุลาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑ เป็นต้นไป แต่เมื่อจะใช้ใน  
หัวเมือง หรือ มณฑลอื่น เมื่อใด จะได้ โปรดเกล้าฯ ให้ประกาศใน  
หนังสือราชกิจจานุเบกษาเป็นลำดับ

มาตรา ๓ ให้ตั้งนามเจ้าหน้าที่จะเป็นผู้รักษา พระราชบัญญัตินี้ มี  
อำนาจ ออกกฎต่าง ๆ เพื่อวาง ระเบียบการให้ดำเนินไปตาม พระราช  
บัญญัติ แดกำหนด อัตราค่าธรรมเนียม ออกใบอนุญาต เมื่อกฎนั้นได้รับ  
พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แต่ได้ ประกาศใน หนังสือ ราชกิจจา  
นุเบกษาแล้ว ให้ถือว่าเป็น ส่วนหนึ่งของ พระราชบัญญัติ นี้

มาตรา ๔ คำบางคำซึ่งจะกล่าวต่อไปนี้ ถ้าแม้ว่าไม่เป็นการชัด  
ขวาง ต่อคำหนึ่ง คำใดใน พระราชบัญญัตินี้ โดย เฉพาะ แล้ว ให้หมาย  
ความดังนี้ . คือ

๑๓๑ ๑๓๒ ๑๓๓  
๑๓๔ ๑๓๕ ๑๓๖

(๑) คำว่า "อาวุธบั้น" นั้น ให้หมายความ ว่า อาวุธบั้น ทุก  
ชนิดที่ใช่ ยิงได้ แต่ตลอด ถึง ส่วน หนึ่ง ส่วนใด ของ อาวุธ บั้น

(๒) คำว่า "เครื่องกระสุนบั้น" นั้น ให้หมายความ ว่า กระสุนแตก  
กระสุนโตด หรือ กระสุน ที่คล้ายคลึง กันนี้ อย่าง หนึ่ง ดิน บั้น หรือ ดิน  
ระเบิด แต่ตลอด ถึง ส่วน ต่าง ๆ ของ กระสุน บั้น เช่น ชนวน หรือ ปลดอก  
กับสิ่ง ของ ทุกสิ่ง ทุก อย่าง ซึ่ง ใช้ ใน การ ยิง บั้น แต่การ ระเบิด นั้น ด้วย

(๓) คำว่า "เสนาบดีเจ้านาวิก" นั้น ให้หมายความ ว่า เสนาบดี  
กระทรวงมหาดไทย เสนาบดี กระทรวงนครบาล แต่เสนาบดี กระทรวง  
พระคลังมหาสมบัติ

(๔) คำว่า "เจ้าพนักงาน" นั้น ให้หมายความ ว่า บุคคลซึ่ง  
เสนาบดีตั้งให้ มีหน้าที่ ทำการ ตาม ความใน พระราชบัญญัติ หรือ ส่วน ของ  
พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๕ พระราชบัญญัตินี้ ไม่ใช่สำหรับ

(๑) อาวุธ บั้น หรือ เครื่อง กระสุน บั้น ใน เรือ เติ นทะเล ซึ่ง เป็น ของ  
ประจำ สำหรับ เรือ มีไว้ตาม ขรรพคานัน

(๒) อาวุธ บั้น แล เครื่อง กระสุน บั้น ที่ นำเข้ามา กัด นำ ออกไป กัด  
ทำ ชน กัด ชน ขาย กัด ถู หรือ เป็น เจ้า ของ อาวุธ บั้น เครื่อง กระสุน บั้น กัด

๑๓๗ ๑๓๘ ๑๓๙ ๑๔๐ ๑๔๑ ๑๔๒ ๑๔๓ ๑๔๔ ๑๔๕ ๑๔๖ ๑๔๗ ๑๔๘ ๑๔๙ ๑๕๐

แม่การ ที่ เปรียบ เปรื่อน โดย คำสั่ง ของ รัฐบาล หรือ ตาม คำสั่ง ของ ผู้หนึ่ง  
ผู้ใด ที่ เป็น เจ้าพนักงาน ของ รัฐบาล แต่ ทำการ ตาม หน้าที่ ราชการ

(๓) อาวุธปืน สำหรับ การกีฬา ซึ่ง มี ได้ ไว้ ดิน ระเบิด หรือ ยา ซึ่ง  
คล้าย ดิน ระเบิด

(๔) อาวุธปืน ซึ่ง มี ไว้ สำหรับ เปรน เคว้ง ของ พิพักษณัฐ

(๕) การ ทำ แดง การ ขาย เครื่อง ดอกไม้เพลิง แต่ ผู้ ที่ ทำ หรือ ขาย  
นั้น ถ้า ที่ ทำ การ ตั้ง อยู่ใน กรุงเทพมหานคร ต้อง จดทะเบียน ชื่อ ตัว แดง ทำการ  
นั้น ต่อ ผู้บังคับการ กรม กองตระเวน กรุงเทพมหานคร หรือ เจ้ากรมอาเภอ ถ้า  
ตั้ง อยู่ใน หัวเมือง ต้อง จดทะเบียน ต่อ ผู้ว่าราชการเมือง ก่อน จึง จะ ทำ  
การ นั้น ๆ ได้

ผู้ทำ หรือ ผู้ขาย ดอกไม้เพลิง ที่ ได้ จดทะเบียน เช่น ว่า มา ใน มาตรา นี้  
จะ ได้รับ โบนัส เป็น คู่มือ สำหรับ การ ที่ ได้ จดทะเบียน นั้น

หมวดที่ ๒

ว่า ด้วย การ ห้าม มี ให้ บุคคล มี อาวุธ ปืน บาง ชนิด

แต่ ห้าม มี ให้ บุคคล บาง จำพวก มี อาวุธ ปืน

มาตรา ๖ ห้าม มี ให้ ผู้หนึ่ง ผู้ใด ทำ หรือ ซ่อมแซม หรือ ตา ขาย  
หรือ มี อาวุธ ปืน เครื่อง กระสุน ปืน ใน พระราชอาณาจัก  
โดย มี ใ้รับ  
อนุญาต จาก รัฐบาล



มาตรา ๗ ห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใด ดึง อาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืน เข้า  
มาใน พระราชอาณาจัก หรือ ถอน ออกจากใต้ รั้ว หนังสือ อนุญาต จาก  
รัฐบาล

มาตรา ๘ บรรดา อาวุธปืน เครื่อง กระสุน ปืน อย่าง ด้ว รั้ว ใช้ แต่ ใน  
การ สงคราม เช่น ปืนใหญ่ ปืน กล เครื่อง กระสุน ด้ว รั้ว ชนิด นั้น  
ห้าม มิให้ ออกไป อนุญาต หรือ ออก หนังสือ อนุญาต ให้ ผู้ ใด ดึง เข้า มา  
หรือ ซื้ หรือ ทำ หรือ ซ่อม แล้ หรือ ค้า ขาย หรือ มี อาวุธ ปืน เครื่อง  
กระสุน ปืน ดัง กั ด้าว มา แล้ ใน ใน พระราชอาณาจัก เปน อื่น ซาด

มาตรา ๙ ห้าม มิให้ ออกไป อนุญาต ให้ แก่ บุคคล ที่ จะ กั ด้าว คั ไป ใน  
เปแ เจ้า ของ หรือ มี อาวุธ ปืน เครื่อง กระสุน ปืน คือ

๑, บุคคล ที่ ต้อง คำ พิพากษา ให้ มี โทษ ด้ว รั้ว ความ ผิด อย่าง ใด ๆ  
ตาม ประมวล กฎหมาย ดั กับ ธาตุ มา แต่ ครั้ง เดียว ดัง จะ กั ด้าว คั ไป ใน คือ

มาตรา ๑๗-๑๑๑ ถาน ประทษุ รุ รั้ว คั พระบรมราชตระกูล  
แต่ ขบถ ภายใน แล ภาย นอก

มาตรา ๑๗๗-๑๘๒ ถาน ดึง รั้ว แล รั้ว โจร

มาตรา ๒๐๒-๒๐๘ ถาน ปดอม แผลง เงิน ตรา

มาตรา ๒๔๙-๒๕๑ ถาน ประทษุ รุ รั้ว คั ชั ดิด

มาตรา ๒๘๘-๓๐๓ ถาน ดั กั ทฬั , บึง รว , ชิง , ปด้น , ดั ดั ,  
กั นั โชก,

มาตรา ๓๐๔ ถาน ๒

มาตรา ๓๐๖ ถาน ๒ อย่าง ๓๓๖๖

มาตรา ๓๑๔ ถาน ยัก ยอก

มาตรา ๓๑๖ ถาน ยัก ยอก ทวีปย คน เอง ซึ่ง ต้อง ฮายคิ

มาตรา ๓๑๗ ถาน ยัก ยอก ทวีปย ที่ เขา แผลอ

มาตรา ๓๑๘ ถาน ยัก ยอก ของ ตก หล่น แผล ทวีปย แผ่นดิน

มาตรา ๓๑๙ ถาน ยัก ยอก ทวีปย ที่ เขา ไว ใจ

มาตรา ๓๒๑ ถาน รั้ว ของ โจร

มาตรา ๓๒๒ ถาน รั้ว ของ โจร ที่ ชิง หรือ ปล้น

มาตรา ๓๒๓ ถาน รั้ว ของ โจร เป็น นิตย

๒, บุคคลที่ ต้อง คำ พิพากษา ให้ มี โทษ สำหรับ ความผิด อย่างไร ๗  
ตั้งแต่ ต้อง ครั้ง ขึ้นไป ใน ระหว่าง ห้า ปี นอกจาก ที่ กล่าว มา แล้ว ใน ๑ แต่  
นอกจาก ความผิด ถาน ละ โทษ

๓, บุคคลที่ มี อายุ ไม่เกิน กว่า สิบหก ปี

๔, บุคคลที่ จิต จริต อัน เกิด แต่ พยาธิ

๕, บุคคลที่ ทพสภาพ ซึ่ง ไม่ สามารถ จะ ใช้ อาวุธ บน ใต้

๖ ภารกิจ สัมณณ

มาตรา ๑๑ ห้าม มิ ให้ ออกไป อนุญาต ให้ แก่ บุคคล ที่ จะ กล่าว ก่อ ไปนี้ ๑๒๖๖๖๖

เป็น ผู้ ทำ หรือ ช่อมู่ แชนมู่ หรือ คำ ขาย อาวุธ บน เครื่อง กระสุน บน คือ ๑๒๖๖๖๖

(๑) บุคคลจำพวกที่ ก้าว มาแล้วใน มาตรา ๙

(๒) บุคคลซึ่งต้องรับพระราชอาญาอย่างไร้ ฤ ตามพระราชบัญญัตินี้  
มากกว่า ครึ่ง หนึ่ง ขึ้นไป ใน ระหว่าง เวลา ตาม บั

หมวดที่ ๓

ว่าด้วย การ อนุญาตให้ บุคคล บาง จำพวก  
มี อาวุธ บน เครื่อง กระสุน บน ใต้ บาง ชนิด

มาตรา ๑๑ การ ออก หนังสือ อนุญาต สำหรับ ให้ มี อาวุธ บน ใต้ นั้น  
ใน กรุงเทพฯ เป็น น้าต ของ ผู้ ประคองการ กรม กอง บริเวณ หรือ เจ้ากรม  
อำเภอ ถ้า หัวเมือง เป็น น้าต ของ ผู้ วาราชการ เมือง

มาตรา ๑๒ หนังสือ อนุญาต ให้ มี อาวุธ บน ใต้ นั้น จะ ออก ให้ แต่  
เฉพาะ สำหรับ การ บัง กัน ตัว หรือ สำหรับ บัง ด้ว บั แต่ จะ ออก ให้  
เฉพาะ แต่ บุคคล ที่ ประพฤต เรียบ ร้อย แต่ มี ชื่อ เสี่ยง ตี

มาตรา ๑๓ บุคคล ผู้ ใด ที่ มี อาวุธ บน เครื่อง กระสุน บน อยู่ แล้ว ก่อน  
ใช้ พระราชบัญญัติ นี้ ผู้ นั้น จะ ต้อง ยื่น เรื่อง รวอ ขอ ใบ อนุญาต สำหรับ  
อาวุธ บน ภายใน เวลา ตาม เดือน นับ ตั้ง แต่ วัน ใช้ พระราชบัญญัติ นี้  
แต่ ต้อง หา โอกาส นำ อาวุธ บน มา ให้ เจ้าพนักงาน ทำ เครื่องหมาย ใน เวลา  
สมควร ตาม แต่ เจ้าพนักงาน จะ กำหนด ให้

มาตรา ๑๔ อาวุธ บน ที่ เจ้าพนักงาน ใด ทำ เครื่องหมาย แล้ว นั้น จะ  
ใ้ ออก ใบ อนุญาต สำหรับ บน ทุก กระบอก แต่ ใบ อนุญาต นั้น ให้ ใช้ ใ้  
มี กำหนด ตาม บั เมื่อ พน กำหนด แล้ว ต้อง มา ขอ ใบ อนุญาต ใหม่

๑๕๖ mol  
พ.ศ. ๒๔๕๘

12/11/2536

มาตรา ๑๕ หนังสือ อนุญาต สำหรับ ชื่อ หรือ สิ่ง อารูข บิน เข้า มา ใน พระราช อาณาจักร ไค นน ให้ มี กำหนด เวลา ใช้ ได้ ภาย ใน หก เดือน นับ ตั้ง แต่ วันที่ ออก หนังสือ อนุญาต

มาตรา ๑๖ หนังสือ อนุญาต ที่ กล่าว มา แล้ว นั้น ผู้ ถู จะ โอน ให้ ๒๒ (๒) ผู้ อื่น ไป ใช้ ไม่ได้ เป็น อันขาด

มาตรา ๑๗ อารูข บิน ที่ มี ผู้ รับ อนุญาต เฉพาะ ตัว ตั้ง เข้า มา ใน พระราช อาณาจักร ไค นน จะ ต้อง มี เครื่องหมาย ของ เจ้าพนักงาน ศักดการ ทำ ดงไว้ เป็น อักษร แต่ เดช เปน สำคัญ เพื่อให้ ตรวจ สอบ ได้

มาตรา ๑๘ เครื่องหมาย ที่ อารูข บิน นั้น ต้อง จด ลง ไว้ ใน หนังสือ อนุญาต ด้วย ถ้า เปน อารูข บิน ที่ ขอ จาก ผู้ ที่ ใ้ รับ ใบ อนุญาต ทำ การ ค้าขาย อารูข บิน ต้อง ให้ ผู้ นั้น เปน ผู้ จด ถ้า เปน อารูข บิน ที่ ผู้ รับ อนุญาต ตั้ง เข้า มา ใน พระราช อาณาจักร ต้อง ให้ เจ้าพนักงาน กรม ศักดการ จด ถ้า เปน อารูข บิน ที่ ขอ มา จาก คน ต่าง ญี่ ต้อง ให้ ผู้ ถู หนังสือ อนุญาต เปน ผู้ จด

มาตรา ๑๙ ผู้ใด ที่ ใ้ รับ หนังสือ อนุญาต ให้ มี อารูข บิน ได้ มีความประสงค์ จะ โอน อารูข บิน ของ ตน ให้ แก่ ผู้ อื่น ไป ด้วย ประการใด ๆ ก็ ดึง จะ โอน ให้ ได้ แต่ ผู้ ที่ ใ้ รับ ใบ อนุญาต จาก เจ้าพนักงาน ให้ มี บิน ได้ ตาม พระราชบัญญัติ นี้

มาตรา ๒๐ เจ้าของ อารูข บิน คนใด ที่ เจ้าพนักงาน ไม่ ยอม ออก หนังสือ อนุญาต ให้ ใ้ ใหม่ เดช นับ แก่ ต้อง จดการ จำหน่าย บิน นั้น แก่ ผู้ หนึ่ง



มาตรา ๒๓ เด็ดขาด ผู้บัญชาการปกครองท้องถิ่น มีอำนาจที่จะ  
 จำกัด จำนวน อาวุธปืน และเครื่องกระสุนปืน ที่ มีผู้ขอ อนุญาตทำซ้อมแซม  
 ขน หรือ ตั้ง เขา มาใน พระราชอาณาจักร์ แต่ พอ สัมควร แก่ ความ ต้องกรของ  
 การ ศาชา

มาตรา ๒๔ ใบ อนุญาต ให้ ใช้ ได้ มีกำหนด เวลา ตาม บั เมื่อ  
 พ้น กำหนด แล้ว ผู้ถือ ใบ อนุญาต ต้อง มา ขอ ใบ อนุญาต ใหม่

มาตรา ๒๕ ใบ อนุญาต ที่ ออกให้ ผู้ใด แล้ว นั้น จะโอนให้ ผู้อื่น  
 เอาไป ใช้ ไม่ ได้ เป็น อันจาล

มาตรา ๒๖ อาวุธปืน ทุก กระบอก ที่ มีไว้ สำหรับ การ ศาชา ตั้ง ก้าว  
 มาแล้ว ต้อง มี เครื่องหมาย ของ เจ้าพนักงาน เป็น ลัทธิ เพื่อ ให้ ตรวจ  
 สอบ ได้ง่าย

มาตรา ๒๗ ผู้ ที่ ใ้รับ ใบ อนุญาต ให้ ทำ หรือ ซ้อมแซม หรือ ศาชา  
 อาวุธปืน เลื่อน จะ ขาย อาวุธปืน หรือ โอน อาวุธปืน ที่ สำหรับ ศาชา นั้น  
 ให้ แก่ ผู้อื่น ได้ แต่ ผู้ที่ จะ รับซื้อ หรือ รับโอน นั้น เป็น ผู้ ที่ ใ้รับ หนังสือ  
 อนุญาต ให้ มี บันได ตาม พระราชบัญญัติ นี้

มาตรา ๒๘ ผู้ ที่ ใ้รับ อนุญาต ให้ ทำ หรือ ซ้อมแซม หรือ ศาชา  
 อาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืน เช่น ว่า มาแล้ว ต้อง มี ลัทธิ บัญชี สำหรับ จด  
 รายการ ให้ เห็น ได้ ว่า ได้ ตั้ง อาวุธปืน แล เครื่อง กระสุนปืน เขา มาใน พระ  
 ราชอาณาจักร์ มาก น้อย เท่าใด แล ได้ ขอ ทำ ซ้อมแซม แล ขาย อาวุธปืน

เครื่อง กระสุนปืน มาก น้อยเท่าใด และ ทั้ง สำหรับให้ตรวจดูได้โดย ว่า  
ได้กระทำโดย ถูกต้อง ตาม พระราชบัญญัตินี้ หรือไม่

มาตรา ๒๙ เจ้าพนักงาน มีอำนาจที่จะ ตรวจดู ต้มอบาญซ์ และ  
อาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืนได้เสมอ

มาตรา ๓๐ ผู้ที่ ทำ หรือ ซ่อมแซม หรือ ค้าขาย อาวุธปืน เครื่อง กระสุน  
ปืน คนใด ถ้า รัฐบาลไม่ยอม ออกใบ อนุญาต ให้สำหรับ ทำการ นั้น ๆ

หรือไม่ยอม ออกใบ อนุญาต เปลี่ยนให้ ใหม่ หรือได้ เรียก ใบ อนุญาต  
กลับคืน ห้ามไม่ให้ทำไม่ให้ ซ่อมแซม หรือ ค้าขาย อาวุธปืน เครื่อง  
กระสุนปืน ต่อไป แล้ว ผู้นั้น ต้อง จัดการ จำหน่าย บรรดา อาวุธปืน เครื่อง

กระสุนปืน ที่ มี อยู่ มาก น้อยเท่าใด ให้หมดไป ภายใน เวลา หก เดือน  
หรือ มีดินนึ่ง ต้อง ส่งไปให้ พล. พระราชอาณาจกร หรือ มีดินนึ่ง จะ ต้อง รีบ

แปน ของ รัฐบาล

หมวดที่ ๕

ว่าด้วย ลักษณะ ความผิด

มาตรา ๓๑ ผู้ใด ที่ ได้รับ อนุญาต ให้ มี อาวุธปืนได้ แต่ผู้ นั้น ต้อง  
คำ พิพากษา ให้ มี โทษ ตามที่ กล่าวไว้ ใน มาตรา ๙—๑๐ แห่ง พระราช

บัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงาน มีอำนาจ เรียกคืน ใบ อนุญาต แด่ผู้ เจ้าของ  
ปืน จาก ผู้ ให้ได้/2566



มาตรา ๓๒ ผู้ที่ได้รับใบอนุญาตให้ทำให้ออมแซม หรือค้าขาย  
 อาวุธปืน และ เครื่อง กระสุนปืน แล้วยื่น ถ้าผู้นั้น กระทำผิด อย่าง หนึ่ง  
 อย่างใด ต่อ พระราชบัญญัติ นี้ หรือ ต่อ กฎหมายอื่น ซึ่ง ต้อง คำพิพากษา  
 หนัก ที่ สุด ให้ มี โทษ จำคุก ตั้งแต่ หนึ่ง ชนไป ก่อ หรือ กระทำ ความผิด  
 อย่างใด ต่อ พระราชบัญญัติ นี้ ตั้งแต่ มาตรา ๓๑ ถึง ๓๔ ซึ่ง ต้อง คำพิพากษา  
 ให้ มี โทษ มากกว่า ครึ่ง หนึ่ง ชนไป ใน ระหว่าง เวลา สาม ปี แล้วนับดี เจ้า  
 หน้าที่ มี อำนาจ ที่ จะ เรียก คืน ใบ อนุญาต จาก ผู้นั้น เสียได้

มาตรา ๓๓ ผู้ใด กระทำ ความผิด อย่าง หนึ่ง อย่างใด ดัง จะ ว่า ต่อ  
 ไป นี้ ต้อง ระวัง โทษ จำคุก ไม่เกิน กว่า สาม ปี หรือ ปรับ เป็น เงิน  
 ไม่เกิน กว่า ห้า พัน บาท หรือ ทั้ง จำทั้ง ปรับ ด้วย กัน ทั้ง สอง ส่วน คือ

(๑) นำ หรือ พยายาม ที่ จะ นำ หรือ ซ้อ ขาย มี ถิ่น ทำ อาวุธ  
 ปืน และ เครื่อง กระสุนปืน ตาม ที่ ก่อ มา แล้ว ใน มาตรา ๘ หรือ สัมรู้ เป็น  
 ใจ ใน การ นี้

(๒) นำ หรือ พยายาม ที่ จะ นำ หรือ สัมรู้ เป็น ใจ ใน การ ที่ นำ  
 อาวุธ ปืน เครื่อง กระสุนปืน เข้า มา ใน พระราชอาณา จักร์ โดย มี ได้รับ  
 หนังสือ อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ นี้

มาตรา ๓๔ ผู้ใด กระทำ ความผิด อย่าง หนึ่ง อย่างใด ดัง จะ ก่อ  
 ต่อ ไป นี้ ต้อง ระวัง โทษ จำคุก ไม่เกิน กว่า หนึ่ง ปี หรือ ปรับ ไม่เกิน กว่า  
 สอง พัน บาท หรือ ทั้ง จำทั้ง ปรับ ด้วย กัน ทั้ง ๒ ส่วน คือ

(๑) ทำหรือซ่อมแซม หรือค้าขาย อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน โดยไม่ได้รับอนุญาต หรือโดย อาศัยรายใบ อนุญาต ที่ ครบกำหนด เวลา ให้ ใช้แล้ว หรือโดย ลักษณะ อย่างหนึ่ง อย่างใด ที่ ผิด ต่อ ข้อ บังคับ ใน ใบอนุญาต ที่ ได้ ออก ให้ ไว้ สำหรับ การ นั้น

(๒) มีอาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืนไว้ โดยมีได้รับ อนุญาต สำหรับ ทำการ ค้าขาย ของ เหล่า นั้น หรือโดย อาศัยรายใบ อนุญาต ที่ ครบกำหนด เวลา ให้ ใช้แล้ว

(๓) มีอาวุธปืน อย่างหนึ่ง อย่างใดไว้ โดยมีได้รับ หนังสือ อนุญาต หรือ เป็น อาวุธปืน ที่ ไม่มี เครื่องหมาย ของ เจ้าพนักงาน หรือ เครื่องหมาย ไม่ถูกต้อง กับ หนังสือ อนุญาต ที่ ตน เป็นผู้ ถือ อยู่ นั้น หรือใบ อนุญาต ได้ พ้น กำหนด

(๔) เอา อาวุธปืน ที่ตน มีไว้ ได้ โดย ชอบด้วยกฎหมาย ชาย หรือ โอน ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด ที่ ไม่มีหนังสือ สำหรับ รับซื้อ รับโอนไว้ ได้ หรือแก่ ผู้หนึ่งผู้ใด ที่ มีหนังสือ อนุญาต แต่ผู้หนึ่งผู้ใด มีผิด ตามใบ อนุญาต นั้น อยู่แล้ว

(๕) เอาเครื่อง กระสุนปืน ตามที่ มีไว้ ได้ โดย ชอบด้วยกฎหมาย ชาย หรือ โอน ให้แก่ผู้หนึ่งผู้ใด ที่ไม่มี หนังสือ หรือ ใบ อนุญาต สำหรับ รับซื้อ รับโอนไว้ ได้ หรือแก่ผู้หนึ่งผู้ใด ที่ไม่มี หนังสือ อนุญาต หรือ ใบ อนุญาต สำหรับ มี อาวุธ ปืนไว้

(๖) ชายหรือโอรสสาวชนที่มีใช้มีรูปพรรณกล่าวในหนังสืออนุญาตแก่ผู้หนึ่งผู้ใดไป ถึงแม่ผู้นั้นจะได้มาใบอนุญาตแล้วก็ดี

(๗) เป็นผู้ทำหรือค้าขายดอกไม้เพลิง อยู่แล้ว แต่ไม่เจตนาซื้อดอกไม้ต่างที่ ทำการ ในใน ทะเบียนรัฐบาล ตามที่ บังคับไว้ใน พระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๓๕ ผู้ใดกระทำความผิดดังจะกล่าวต่อไปนี้ ต้องระวางโทษปรับเป็นเงินไม่เกินห้าร้อยบาท คือ

(๑) เป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำหรือ ซ่อมแซม หรือค้าขายอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน แต่ ละเลย มีได้เจตนาซื้อ ความ ว่าด้วย อาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน ที่คนส่งเข้ามาใน พระราชอาณาจัก หรือที่ คน ทำขึ้น หรือได้ขายไปนั้น ลงในสมุดบัญชี หรือ ละเลย มีได้เจตนาซื้อ ความ ว่าด้วย การ ขาอาวุธปืน อย่าง หนึ่ง อย่างไม่ ลงใน หนังสือ อนุญาต ของ ผู้ ที่ซื้ออาวุธปืนนั้น หรือเจตนาซื้อ ความ โดย บกพร่อง

(๒) เป็นผู้ที่ได้รับอนุญาตให้ทำหรือ ซ่อมแซม หรือค้าขายอาวุธปืน เครื่องกระสุนปืน แต่ ปรากฏว่ามี อาวุธปืน เครื่อง กระสุนปืน อยู่มาก กว่า หรือ น้อย กว่า จำนวน ใน บัญชี ของตน

ประกาศมาณวันที่ ๑๕ เดือน กรกฎาคม พุทธศักราช ๒๔๑๑

เปลี่ยนที่ 12/10/2566 ในรัชกาลปัจจุบัน

### ประกาศ

เรียกนามยศข้าราชการใน พระราชสำนักนี้

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ตั้งว่า ความพระราชกำหนด  
เรื่อง แต่งตั้งข้าราชการพลเรือน ใน พระราชสำนักนี้ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๗  
มาตรา ๑๓ ว่าด้วย ชื่อยศ คือ

	เอก		เอก		เอก
ชั้น ๑	โท	ชั้น ๒	โท	ชั้น ๓	โท
	ตรี		ตรี		ตรี

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้  
นอกจาก กรมมหาดเล็ก แต่ กรมพระตำรวจ ให้ ใช้เรียกชื่อยศดัง ต่อ  
ไปนี้

มหาเสวก	เอก,	โท,	ตรี,	เทียบ นายพลใน กองทัพบก
เสวก	เอก,	โท,	ตรี,	เทียบ นายพันใน กองทัพบก
รองเสวก	เอก,	โท,	ตรี,	เทียบ นายร้อยใน กองทัพบก

#### กรมมหาดเล็ก

จางวาง	เอก,	โท,	ตรี,	เทียบ นายพลใน กองทัพบก
หัวห้อง				เทียบ นายพันเอกใน กองทัพบก
นายเวร				เทียบ นายพันโทใน กองทัพบก
จ่า				เทียบ นายพันตรี ใน กองทัพบก

หุ้มแพร

เทียบ นายร้อยเอกใน กองทัพบก

นายรอง

เทียบ นายร้อยโทใน กองทัพบก

มหาดเล็กพิเศษ

เทียบ นายร้อยตรีใน กองทัพบก

กรมพระตำรวจ

พระตำรวจ เอก, โท, ตร์, เทียบ นายพลใน กองทัพบก

ขุนตำรวจ เอก, โท, ตร์, เทียบ นายพันใน กองทัพบก

นายตำรวจ เอก, โท, ตร์, เทียบ นายร้อยใน กองทัพบก

พระบรมราชโองการดำรัสตั้งแต่วันที่ ๑๕ กรกฎาคม รัตนโกสินทร

ศก ๑๓๑

ประกาศเพิ่มเติมเก็บเงินค่าอนุญาต

ฆ่าสัตว์ ค่าตลาด ค่าโรงเก็บสิ่ง ของที่ นำกล้ว อื่นหลาย

ใน เขตรัศมีชาติบาล เมืองกุเก็ด

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสด็จมาตั้ง กระทรวงมหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ตามความใน ประกาศเก็บเงิน ภาษี เรือน โรง ร้าน ภาษีพาหนะ แด่ภาษี บ้างๆ ถนน ใน เขตรัศมีชาติบาลเมืองกุเก็ด ลงวันที่ ๑๓ มีนาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐ นั้น

บัดนี้ มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ สั่งว่า เงินค่าอนุญาตฆ่าสัตว์ ค่าตลาด 12/10/2566 แด่ค่าโรงเก็บสิ่ง ของที่ นำกล้ว อื่นหลาย ซึ่ง อยู่ในเขตรัศมี

ภิกษุเหล่านั้น สมควร จะ ประกาศ เก็บเงิน ค่า อนุญาต ซ้ำด้ว <sup>๑</sup> ค่าตลาด  
 แด่ค่าโรง เก็บสิ่ง ของ ที่ นำ กัด ด้ว อื่น ทราย <sup>๒</sup> ไว้ เป็น เงิน สำหรับ บำรุง การ  
 ศุขาภิบาล ลึบไป จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ เก็บ เงิน ค่า  
 อนุญาต ซ้ำด้ว <sup>๓</sup> ค่าตลาด ค่าโรง เก็บสิ่ง ของ ที่ นำ กัด ด้ว อื่น ทราย แก่ ผู้ ซึ่ง  
 อยู่ ใน เขต รัศมี ขาภิบาล เมือง ภูเก็ถ ตาม ที่ จัหวัดวง เทศาภิบาล แด่ กรมการ  
 ประชุม ปฤกษา ตก ลง กัน แล้ว ใน ประกาศ นี้ แด่ รัตน โกสินทร ศก ๑๓๑๑  
 เป็น ต้น ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒ สิงหาคม รัตน โกสินทร ศก ๑๓๑๑

(ตงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เสนาบดี กระทรวงมหาดไทย

**ประกาศยกเว้น ไม่เก็บเงินค่าราชการ**

ใน ข้าเถอท่าลี่ ข้าเถอเมือง ตำบลลำทาน อำเภอวังด้พ  
 แขวง เมืองเดย จำนวน ศก ๑๓๑๑

พระเจ้านบรมชเชอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เสนาบดี กระทรวง  
 มหาดไทย รับ พระบรมราช โองการ ได้เกล้า ฯ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ  
 ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทัง กัน ว่า พระยาศรีสุริยราชวรานุวัตร จัหวัดวง  
 เทศาภิบาล มณฑลชอยุธยา มี ใบ ขอ เข้า มา กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ว่า  
 ใน เขต แขวง เมืองเดย ราษฎร ทำนา ไม่ได้ ผล ศก ๆ กัน มา อัง ๓ ศก แล้ว  
 12/10/2566  
 พา กัน ยาก จน ชีต ล้น ลง จะ หา เงิน มา ขอ เข้า รับ ประทาน ก็ได้ ด้วย ยาก

จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเงินไม่เก็บเงินค่าราชการ แก่ราษฎร  
 ในท้องที่ อำเภอท่าดี อำเภอเมือง ตำบลดีถาน อำเภอวังด้ง แขวงเมือง  
 เดชจำนวน ศก ๑๓๑ นี้ไว้สักหนึ่ง เพื่อเป็นที่ความทุกข์ร้อนของ  
 ราษฎรในท้องที่นั้น

คำกล่าวการมหาดไทย

ประกาศมาณวันที่ ๑๖ สิงหาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

(ตงนาม) พระยามหอำมาตย์

ราชปลัดทูลฉลอง เช่นแทน

ประกาศยกเงินไม่เก็บเงินค่านา

แก่ราษฎรที่ทำนาไม่ได้ผล ในเขตร แขวงเมืองศรีวิชัย เมืองกระบี่

จำนวน ศก ๑๓๐

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระกำแพงราชานุภาพ เสนาบดีกระทรวง  
 มหาดไทย รับพระบรมราชโองการได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ  
 ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า พระยารัษฎานุประดิษฐ์ ข้าหลวงเทศาภิบาล  
 มณฑลภูเก็ต มีบบอกเข้ามา กราบขังคมทูล พระกรุณาว่า ในศก ๑๓๐  
 เปนปีที่ฝนแล้ง การทำนาในเขตร แขวง เมืองศรีวิชัย เมืองกระบี่ ราษฎรได้  
 เพราะหว่าน ต้นข้าวลงในนาแล้วไม่มีน้ำหล่อเลี้ยง ต้นข้าว ๆ แห่งนั้นเสียหายไป  
 ยังไม่ทันศกศรีวิชัย ที่ใดบ้างก็แต่เล็กน้อยไม่พอบริโภค จึง ทรงพระกรุณา



โปรดเกล้าฯ ให้ยกเงินไม่เก็บเงิน อากศำนาแก่ราษฎร ที่ทำนุไม่ได้ผิด  
ในเขตร์แขวงเมืองศรีเมืองกระบี่ จำนวน กีบ ๑๓๐ ใบนี้

ศาลว่ากรมมหาดไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๖ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

(ลงนาม) พระยามหาอำมาตย์

ราชปลัดทูลฉลอง เข็มแทน

พระราชบัญญัติ

ว่าด้วย การ เนรเทศ ร.ศ. ๑๓๑

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นเกล้าฯ สั่งว่า ทรงพระราชดำริห์  
เห็นว่า เป็นเวลาสมควร ที่จะ ประกาศขอพระราชบัญญัติว่าด้วย การ เนรเทศ  
คน ต่าง ประเทศ ผู้ซึ่ง อยู่ใน กรุงสยามไปไม่เปน ความคู่เกษม ฤาเปน  
ความเจริญ แก่ ตาชาวจนชน นั้น ให้ ออกไปเสีย จาก กรุงสยาม แลควร จะ  
มีข้อ บังคับ สัมพันธ์ กับ การ ที่ เกี่ยว กับ เรือน นี้ ด้วย จึง ทรง พระกรุณา  
โปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติไว้ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ ถ้าการ ปรากฏ ชน เมื่อใด ว่า มีการ จำเเนน เพื่อ ความ  
คู่เกษม ฤา ความเจริญ ของ ตาชาวจนชน ที่ จะ ต้อง เนรเทศ ผู้ใด ผู้หนึ่ง  
ซึ่งไม่ ใช่ คนใน บังคับ สยาม ตั้ง แต่ กำเนิน มา แล้ว นั้น ให้ เสนอบท ผู้หนึ่ง  
ซึ่งได้ รับ อำนาจ ๑๒/๑๐/๒๕๖๖ ๑๓๑๖๖ ตาม พระราชบัญญัตินี้ ออก คำสั่ง บังคับ ว่า ให้

เนรเทศคนเช่น ก่อว มา นี้ ออกไป จากกรุง สยาม มีกำหนด เวลา แต่อากร  
ที่ จะให้ ทา ตาม ที่ เสนาบดี นั้น จะ เห็น สัมควร ยก การ นั้น

มาตรา ๒ เมื่อใด ออก คำสั่ง ให้ ผู้ใด ผู้หนึ่ง ซึ่ง ต้อง เนรเทศ ตาม  
พระราชบัญญัติ นั้น แล้ว ให้ เสนาบดี นั้น สั่ง ให้ จับกุม แด่ กบชง ผู้นั้น ไว้ ใน  
ที่ แห่งใด แห่ง หนึ่ง จน กว่า จะ ได้ จัดการ ให้ สำเร็จ ตาม คำสั่ง ให้ เนรเทศ นั้น

มาตรา ๓ คำสั่ง ให้ เนรเทศ นั้น ห้าม ไม่ ให้ จัดการ ตาม คำสั่ง นั้น  
จน ครบ ๗ วัน นับ ตั้งแต่วันที่ ได้ สั่ง คำสั่ง ให้ ผู้ ซึ่ง จะ ต้อง เนรเทศ  
นั้น ทราบ

มาตรา ๔ ผู้ ซึ่ง เนรเทศ เช่น นี้ มี อำนาจ ที่ จะ ทำ ฎีกา ทูลเกล้า ฯ  
ถวาย ร้อง ทัก ว่า คำสั่ง เนรเทศ ที่ ได้ รับ นั้น เป็น ผิด แต่ ไม่ ชอบ ด้วย  
เหตุการณ ์ อย่างใด ๆ ได้ ด้วย

มาตรา ๕ ถ้า ผู้ใด ผู้หนึ่ง ซึ่ง ได้ มี คำสั่ง ให้ เนรเทศ นั้น เป็น คน  
ที่ได้ แผลง ชาติ ใน กรุง สยาม แล้ว คำสั่ง เนรเทศ นั้น จะ ต้อง มี ข้อ ความ  
กล่าว ไว้ ว่า ได้ เลิก ถอน คดี หนังสือ สำคัญ สำหรับ การ แผลง ชาติ ของ  
ผู้นั้น ด้วย แต่ การ เลิก ถอน คดี หนังสือ สำคัญ เช่น ก่อว มา นี้ จะ ต้อง  
เป็น ไป ตาม ความ ที่ จะ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ คง เป็น ตาม คำสั่ง  
นั้น ฤๅ ไม่ ให้ เป็น คน แผลง ชาติ ซึ่ง เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ  
จะ ได้ รับ พระบรมราช โองการ ให้ ประกาศ ใน วาซกกิจจานุเบกษา ด้วย

มาตรา ๖ ถ้าจะมีข้อปัญหาเกิดขึ้นในเวลาที่จัดการเนรเทศอยู่เช่นใด ๆ ว่าผู้ใดผู้หนึ่ง ซึ่งต้องเนรเทศนั้นเป็นคนในบังคับสยามตั้งแต่กำเนิดมา ฤ็ไม่ใช่ดังนั้นแล้ว ผู้นั้นจะต้องเป็นผู้นำพามาเบิกให้เห็นจริงว่า คนเป็นคนในบังคับสยามตั้งแต่กำเนิดมา

มาตรา ๗ ผู้ซึ่งได้เนรเทศออกไปตามพระราชบัญญัติแล้ว ถ้าจะมาปรากฏอยู่ในกรุงสยามก่อนสิ้นเวลาที่มิกำหนดเนรเทศไว้เมื่อใด ๆ แต่คำสั่งเนรเทศผู้นั้นยังไม่ได้เลิกถอนเสียด้วยแล้ว ผู้นั้นจะต้องมีโทษเมื่อพิจารณาเป็นคดีในศาลอันสมควรที่จะชำระคดีนี้ ให้จำขังไม่เกินสี่ปี แต่เนรเทศออกไปเมื่อจำขังครบกำหนดที่ตัดสินนี้ อย่างหนึ่ง ฤ็อีกอย่างหนึ่งให้จำขังไว้ไม่เกินสี่ปี แต่เมื่อครบกำหนดแล้วไม่ต้องเนรเทศอีกต่อไป

มาตรา ๘ ในมณฑลกรุงเทพฯ นี้ ให้ได้นามบัตรกระทรวงนครบาล แต่ในมณฑลอื่น ๆ ให้ได้นามบัตรกระทรวงมหาดไทย เป็นผู้มีหน้าที่จัดการให้สำเร็จตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๙ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า “กฎหมายเนรเทศ ร.ศ. ๑๓๑” และให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ประกาศในราชกิจจานุเบกษา สืบไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๗ สิงหาคม รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๑  
เป็นวันที่ ๑๕๖ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

### ข้อบังคับ

## เปลี่ยนแปลง จำนวน ค่าด กรมทหารบก มณฑลกรุงเก่า

ด้วยตาม ข้อบังคับเปลี่ยนแปลง จำนวน ค่าด กรมทหารบก ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๙ กำหนด อำนาจ ค่าด กรมทหาร ใน อำนาจค่าด มณฑลทหาร กรุงเก่า มีค่าด กรมทหาร ใน มณฑล กรุงเก่า พิจารณา คดี ซึ่ง เกิดขึ้น ใน เขต แขวง เมืองฉพบุรี ด้วย นั้น

บัดนี้ ได้ตั้ง กรมทหาร พราบ ที่ ๓ ขึ้น ที่ เมืองฉพบุรี แลด้วย ได้มีควรมิเพิ่ม ค่าด กรมทหาร ขึ้น ที่ เมือง ฉพบุรี อีกค่าด หนึ่ง เพราะฉะนั้น ให้ยกเลิกข้อเปลี่ยนแปลง จำนวน ค่าด กรมทหาร บก ลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ร.ศ. ๑๒๙ เฉพาะ กำหนด อำนาจ ค่าด กรมทหาร ใน มณฑล กรุงเก่า นั้น เดียว แต่ให้ กำหนด อำนาจ ค่าด กรมทหาร และ เขต อำนาจ ค่าด กรมทหาร ใน มณฑล กรุงเก่า ขึ้นใหม่ ดัง คือเป็น

### มณฑลกรุงเก่า

ใน อำนาจค่าด มณฑลทหาร กรุงเก่า มีค่าด กรมทหาร คือ

๑. ค่าด กรมทหาร เมืองกรุงเก่า พิจารณา คดี ที่ เกิด ขึ้น ใน เขต แขวง เมือง กรุงเก่า เมืองอ่างทอง เมืองสิงห์บุรี ผู้บังคับ การ กรมทหาร นั้น เป็น ผู้ มีอำนาจตั้งค่าด

๒. คำตกรม ทหาร เมือง สระบุรี พิจารณาคดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต  
แขวง เมือง สระบุรี ผู้บังคับ การ กรม ทหาร นั้น เป็น ผู้ มี อำนาจ ต่ง คำต

๓. คำตกรม ทหาร เมือง ตพบุรี พิจารณาคดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต  
แขวง เมือง ตพบุรี ผู้บังคับ การ กรม ทหาร นั้น เป็น ผู้ มี อำนาจ ต่ง คำต

คำตว่า การ กระธา โหม

วันที่ ๒๔ สิงหาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

(ลงพระนาม) จักรพงษ์

แทน เสนาบดี กระทรวงกระธา โหม

พระราชบัญญัติเพิ่มเติม

พระบรมมณูศาลทหารบก ว่าด้วย คำรวจจตุร

รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

มี พระบรมราช โองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอชิราวุธ  
พระมงกุฎเกล้า เจ้าอยู่หัว ดำรัส เห็นชอบเกล้า เห็นชอบ กรมหม่อม ให้ประกาศ  
ทราบทั่วกัน ว่า ด้วย ทรง พระราชดำริ ถึง เรื่อง คำรวจจตุร ต้อง หา ว่า  
เป็น ผู้กระทำความผิด ใน คดี ขาวญา บางเรื่อง ยัง เป็น การ ยาก จำบาก แก่ การ  
ฟ้องร้อง แด พิจารณา อยู่ โดยไม่ มั่น ว่า จะ พ้อง คำตใด แต่ ต้อง ด้วย  
กฎหมาย มาตราใด เพราะ คำรวจจตุร ชั้น นายร้อย ตำแหน่ง สิบญานบัตร

ขึ้นไปได้ รับ พระราชทาน สิบญานบัตร ยศ ของ ทหารบก แดตั้ง แด พด คำรวจ

๑๒/10/2566

ขึ้นไป ๕ นาย แด่ไฟร์ ๕ ถ้อย คัดพิจารณา เพื่อกับ ทหารบก ผู้ที่ รับราชการ เป็น  
 พดตำรวจภูธร ก็คือ เกณฑ์เอา พดกองเกิน ของ ทหาร ตาม พระราชบัญญัติ  
 เกณฑ์ทหาร ศก ๑๒๔ สัมควรจะ ยกการ พ้องรอง ตลอดจน การพิจารณา  
 พิพากษา คดีให้ ขึ้น อยู่ ใน ศาลทหาร บก ตาม พระธรรมนูญศาลทหาร บก  
 ศก ๑๒๖ ต่อไป จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติ  
 เพิ่มเติม พระธรรมนูญศาลทหารบก ขึ้นไว้ดัง ต่อไป นี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัติ นี้ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติ เพิ่มเติม  
 พระธรรมนูญศาลทหารบก ว่าด้วย ตำรวจภูธร รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๑

มาตรา ๒ ตามความใน มาตรา ๔๘ แห่ง พระธรรมนูญทหารบก  
 ศก ๑๒๖ ซึ่ง ว่าด้วย บุคคล อยู่ใต้ อำนาจ ของ ศาลทหารบก นั้น ให้ ใช้  
 ได้ตลอด ถึง ตำรวจภูธร ด้วย แต่ให้ ถือว่า การ พิพากษาคดี อาญาทั่วไป  
 ตำรวจภูธร เหมือน กับ ทหารบกใน กฎหมาย

มาตรา ๓ ให้ ใช้ประมวลกฎหมาย อาญาทหาร เป็น กฎหมาย สำหรับ  
 • ลงอาญาตลอด ถึง ตำรวจภูธร ด้วย

มาตรา ๔ ตามความใน พระธรรมนูญศาลทหารบก ศก ๑๒๖ ภาค ๒  
 ว่าด้วย วิธีจัดการ ศาลทหาร บกใน เวลา ปรกติ หมวด ๑ มาตรา ๑๒  
 หมวด ๒ มาตรา ๑๕ หมวด ๓ มาตรา ๒๕ ซึ่ง ว่าด้วย กรรมกร  
 ศาลนั้น ถ้าเป็น คดี เกี่ยวด้วย ตำรวจภูธร ให้ มีนายตำรวจภูธร นั้น เป็น  
 กรรมกร คู่พิพากษาด้วย

มาตรา ๕ ถ้าในเมือง มณฑลใด ที่ยังมีไม้ มกของทหาร ตั้ง ประจำอยู่  
เมื่อ มีคดี อาญา เกี่ยว ด้วย ตำรวจภูธร เป็น ผู้กระทำผิด เกิดขึ้น ให้ฟ้องร้องข้อ  
กล่าวหาฟ้อง แต่ให้ศาล ฟ้องเรือน มีอำนาจ พิจารณา พิพากษาได้ ตาม  
กฎหมาย

มาตรา ๖ พระราชบัญญัตินี้ ให้ใช้เป็นกฎหมายได้ ตั้งแต่วันที่ ประกาศ  
นี้ เป็น ต้นไป แต่ให้ ใช้สำหรับ การ ฟ้องร้อง พิจารณา พิพากษา คดี ซึ่ง  
ตำรวจภูธร ต้อง หากกระทำผิด ใน อาญา ใน คดี ซึ่ง เกิด ก่อน วันประกาศ นี้ ด้วย  
ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ เดือน กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
เป็น วันที่ ๖๖๕ ใน รัชกาลปัจจุบันนี้

### ประกาศ

แก้ข้อความใน ประกาศเก็บเงิน ภาษีเรือ โรง ร้าน ตัก แผล  
บิรมเมียรโทศกศักราช ๑๒๓๒

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบ พึงกัน  
ว่า ตาม ประกาศเก็บภาษีเรือ โรง ร้าน ตัก แผล ลง วันพฤหัสบดี เดือน ๗  
ขึ้น ๔ ค่ำ บิรมเมียรโทศกศักราช ๑๒๓๒ ซึ่งมีข้อความว่า “ให้เจ้าภาษี  
เรียกภาษีแต่ผู้ ที่ อยู่ใน โรงร้าน ตัก แผล นั้น ๆ ครั้นจะ ใหญ่ ที่ อยู่ใน โรง  
ร้าน ตัก แผล นั้น นำไปหาเจ้าของ โรงร้าน ตัก แผล ที่ ชาก บางที่ ก็ อยู่ใน โกล  
บางที่ ก็ อยู่ใน โต๊ะ ๕ ๖ ไม่ พบ มี วิพาท กัน จึง ให้ เรียก ภาษี เขา แยก ที่ อยู่ใน



ในโรง ราน คัก แพน น์ ๆ แล้ว จึง ให้ ผู้ เช้า ไป หัก เอา เงิน ค่า เช้า โรง ราน คัก แพน ซึ่ง ไต่ เดี่ยว ไป ตาม มาก แล น้อย ” ดังนี้ ความ ประสงค์ ใน ประการ ก่า ที่ ก่อ ว มา แล นัน ก็ เขา ใจ กัน ว่า เงิน ค่า ภาษี นัน เก็บ จาก ราย ได้ ตาม ล้วน ที่ เจ้า ของ ไต่ รับ ที่ ว่า ให้ เจ้า ภาษี เก็บ จาก ผู้ เช้า ก เพื่อ ความ สดวก แก่ เจ้า ภาษี เท่านั้น แต่ บาง คน กลับ ไป เขา ใจ ว่า เจ้า พนักงาน จำ เปน จะ ต้อง เก็บ เงิน ภาษี จาก ผู้ เช้า จะ เก็บ จาก เจ้า ของ ไม่ ได้ แต่ เจ้า ของ ไม่ ต้อง รับ ผิด ชอบ ใน การ เสีย ภาษี นัน เปน การ ไม่ ตรง กับ ความ มุ่งหมาย ของ ประการ เก็บ เงิน ภาษี โรง ราน นัน เลย

เพราะ ฉนั้น แต่ นี้ ต่อ ไป ให้ พึง เขา ใจ ว่า การ เก็บ เงิน ภาษี โรง ราน นัน ให้ เจ้า พนักงาน เก็บ จาก ผู้ เช้า แต่ ถ้า เจ้า พนักงาน จะ เก็บ เงิน ค่า ภาษี จาก ผู้ เช้า ไม่ ได้ ด้วย ประการ ไต่ ๆ เจ้า ของ ต้อง เปน ผู้ รับ ผิด ชอบ เสีย เงิน ค่า ภาษี โรง ราน แก่ เจ้า พนักงาน ตาม พัก ตอ ตรา ที่ ไต่ กำหนด ไว้ แล นัน ทุก ประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
 เป็น วันที่ ๒๖๕ ในรัชกาล บั ตย บั นัน นี้ ๓

ประกาศ

อัคราภาคหตวง แร่วูด แพรม

12/10/2566

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้า ฯ ให้ ประกาศ ทราบ ทั้ง กัน ว่า ดังนี้

แต่วันที่ ๑ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็นต้นไป ให้เก็บค่า  
ภาคหลวง แร่วูดแฟรม ดังนี้

(๑) ค่าภาค หลวงแร่วูดแฟรม นั้น ให้เก็บเป็น เงิน เท่ากับ ๑๐ เปอร  
เซ็นต์ ของ ราคาที่ ซ้อ ชาย ถิ่น ที่ ได้ครตได้คเกิดเกิดแมน

(๒) กงตุลสยาม ที่ ได้ครตได้คเกิดเกิดแมน แจ้งความ มาว่า ราคา ซ้อ  
ชาย ถิ่น แร่วูดแฟรม เท่าใด ให้ ถือว่า ราคา ที่ กงตุล สยาม แจ้ง มา นั้น เป็น  
ราคา ซ้อ ชาย ถิ่น ที่ ได้ครตได้คเกิดเกิดแมน ใน เวเา นั้น แต่ ค้อไป จน กว่า  
กงตุลสยาม จะ ได้ แจ้งความ มา ใหม่

(๓) นอกจาก ภาคหลวง ๑๐ เปอรเซ็นต์ ที่ได้กล่าว ใน ซ้อ ๑ นั้น  
ให้เก็บค่า ครอง แต่ ค่าตรา เท่ากับ ที่ เก็บ ชยู่ เคียว น ใน ส่วน แร่ตุบ กั้น

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
เป็น วันที่ ๖๖๕ ใน รัชกาล สมุดยูนนี้ .

ประกาศพระบรมราชโองการ

แก่ พระราชบัญญัติศักตินา ทหารเรือ

มีพระบรมราชโองการ ดำรัส เห็นอเกล้าฯ ๑ ดังนี้ ว่า ศักตินา ทหารบก  
ทหารเรือ ได้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ กำหนด ลงไว้ เป็น พระราชบัญญัติ  
โดยเทียบชั้น มีเกณฑ์ เป็น ระเบียบชั้นเดียวกัน มา บัดนี้ ได้ มี พระบรม  
ราชโองการโปรดเกล้าฯ ให้ตราพระราชบัญญัติศักตินา ทหารบก ร.ศ. ๑๓๐

ศก ๑๓๑

หน้า ๑๗๗

ซึ่ง โดยเหตุที่ ยศ ถิ่น นิตย ทหารบกได้ เปลี่ยนแปลงไป ตาม สมัย เพราะ  
ฉะนั้น ระเบียบ ศักดินา ทหารบก แด ทหาร เว็จ จึง คิดค่าเคลื่อน ถิ่นไป บาง  
สมควร แก่ ไข ให้ คง เป็น ระเบียบ เดียว กัน ดัง แด่ก่อน มา จึง ทรง พระกรุณา  
โปรดเกล้าโปรด กระหม่อมให้ แก่ ไข ศักดินา ทหารเรือ บาง ตำแหน่ง ซึ่ง  
ได้ กำหนดไว้ ใน มาตรา ๒ แห่ง พระราชบัญญัติ ศักดินา ทหาร เรือ

ร.ศ. ๑๓๐ นั้น ดังต่อไปนี้ คือ

นายเรือตรี	เดิม มี ศักดินา	๖๐๐	แก่ เป็น	๗๐๐
พันจ่าเอก	เดิม มี ศักดินา	๕๕๐	แก่ เป็น	๖๐๐
พันจ่าโท	เดิม มี ศักดินา	๕๐๐	แก่ เป็น	๕๕๐
พันจ่าตรี	เดิม มี ศักดินา	๔๕๐	แก่ เป็น	๕๐๐

นอกนั้นให้คงเป็นไปตามเดิมทุกประการ

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๑

เป ณ วันที่ ๖๖๕ ใน รัชกาล บั ตย บั นั น

### ประกาศเพิ่มเติม

การ จัด ชื่อ ที่ดิน ตำบล บางชื่อ เพื่อ ใช้ ราชการ

มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้าฯ ให้ ประกาศ ทราบ ทุก กิ่ง ว่า  
ด้วย ตาม ความใน ประกาศ จัด ชื่อ ที่ดิน ตำบล บางชื่อ ดัง วันที่ ๑๖  
พฤษภาคม ร.ศ. ๑๒๖ ข้อ ๖ มีความว่า ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ

12/10/2566

ให้พระยาอินทราธิบดีสุทธพราหมณ์ เป็นเจ้าพนักงาน ท้าการ ตาม ประกาศ  
นั้น

ให้เปลี่ยน ความ ข้อ ๒ เป็น เจ้ากรมอำเภอ เป็น เจ้าพนักงาน ท้าการ ตาม  
ประกาศนั้น ต่อไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
เป็น วันที่ ๒๒๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

### ประกาศเพิ่มเติม

การจับ ข้อ ที่ ดิน ตำบลบางหัวค่าย เพื่อใช้ราชการ

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศ ทราบทั่วกัน ว่า  
ด้วย ตาม ความใน ประกาศ จับ ข้อ ที่ ดิน ตำบลบางหัวค่าย แขวง เมือง  
สมุทรปราการ ลง วันที่ ๓ มกราคม ร.ศ. ๑๒๗ ข้อ ๒ มีความว่า ทรง  
พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาอินทราธิบดีสุทธพราหมณ์ เป็น เจ้า  
พนักงาน ท้าการ ตาม ประกาศ นั้น

ให้เปลี่ยน ความใน ข้อ ๒ เป็น เจ้ากรมอำเภอ เป็น เจ้าพนักงาน ท้าการ  
ตาม ประกาศ นั้น ต่อไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
เป็น วันที่ ๒๒๕ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

### ประกาศ

แก้ไขเพิ่มเติมจำนวน อัตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์  
แห่ง พระราชบัญญัติ สำหรับ ตรีภด จตุจอมเกล้า  
ฝ่าย น้า

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประเมธมทรมหาวชิราวุธ  
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำริดีเห็นชอบเกล้า ๆ ให้ประกาศ ทราบทั่ว กันว่า  
อัตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับ ตรีภด จตุจอมเกล้าฝ่าย น้า ตาม  
พระราชบัญญัติ ซึ่ง พระบาทสมเด็จพระบรมมหาชนฆนารถใต้ทรง พระกรุณา  
โปรดเกล้า ๆ ให้ตรา ขึ้นไว้ ใน รัชสมัย โทสินทร ศก ๑๑๒ นั้น ทรง  
พระราชดำริเห็น ว่า ชั้นที่ ๑ บัรุมจตุจอมเกล้ามีจำนวน สำหรับ  
พระราชทาน ๒๐ ดวง แต่ชั้นที่ ๒ ทุขัยจตุจอมเกล้ามีจำนวน  
๘๐ ดวง นั้นยังเป็น จำนวน หย่อน อยู่ เพราะ บรรดา ข้าราชการ ที่มี  
บรรดาศักดิ์ สูง ให้รับ นลของ พระบาทสมเด็จพระคุณใน น้าที่ ราชการ ต่าง ๆ ตั้งแต่  
รัชกาลก่อน จนถึง รัชกาลปัจจุบัน นี้ ก็มี บางคนที่ได้ ตรีเจ นลของ  
พระเดช พระคุณโดยเต็ม สติ ถ่าตั้ง แห่ง ความ สามารถ ความ ซื่อ ดีด้วย  
จง รัก ถักดี ต่อ พระบาท สมเด็จพระเจ้า อยู่หัว ทรง เห็น ความ ดี ความชอบ  
ของ ข้าราชการ นั้น ๆ แล้ว จะ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ พระราชทาน  
เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุจอมเกล้า ให้เป็น เกียรติยศ สำหรับ วงษ์ ตรีภด  
เป็น บำเหน็จ ความ ชอบแก่ ข้าราชการ นั้น ๆ ก็ มา ประจวบ มีจำนวน  
- สำนึกเครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุจอมเกล้า ทั้ง ๔๐๖ นั้น เกือบเต็ม ตาม

จำนวน อัครราชธิดา พระราชธิดา ๒๒๑ คน ครั้น เสด็จไป พระราชทาน  
 เมื่อถึง เวลา ที่มี อัครราชธิดา ๒๒๑ คน ครั้น เสด็จไป พระราชทาน  
 การ ส้มควรว ที่ จะให้ ข้าราชการ เหล่า นั้น รวย อยู่ จึง ทรง พระกรุณา  
 โปรดเกล้า ฯ ให้ แก่ ข้าราชการ เหล่า นั้น รวย อยู่ จึง ทรง พระกรุณา  
 มาตรา ๒ แห่ง พระราชบัญญัติ เครื่องราชอิสริยาภรณ์ จตุสดมภ์เกล้า ใน  
 เกณฑ์ นายหน้า คือ ให้ เพิ่ม จำนวน ชั้น ที่ ๑ ปฐมจุลจอมเกล้า สำหรับ  
 พระราชทาน อีก ๑๐ ดวง รวม เป็น ๓๐ ดวง ชั้น ที่ ๒ ทุศยจุลจอม  
 เกล้าชั้น อีก ๗๐ ดวง รวม เป็น ๑๕๐ ดวง และ เมื่อ ทรง พระ  
 กรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ เพิ่ม จำนวน ชั้น ที่ ๑ ปฐมจุลจอมเกล้า ชั้น ที่ ๒  
 ทุศยจุลจอมเกล้า ชั้น ดัง นั้น จำนวน ดวง ตรา ทุก ชั้น ทั้ง ดั้น จึง รวม  
 กัน เป็น ๔๓๒ ดวง จำนวน ใหม่ นี้ ให้ ใช้ เป็น อัตรา แทน จำนวน เก่า  
 ตั้งแต่วันที่ ได้ ประกาศ มา นี้ เป็น ต้น ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๖ กันยายน วัน เดือน ปี ค.ศ. ๑๓๑  
 เป็น วันที่ ๖๖๖ ใน รัชกาล บัณฑิต ยี่สิบ

**ประกาศ**

แก่ ข้าราชการ เพิ่ม เต็ม จำนวน อัครราชธิดา เครื่องราชอิสริยาภรณ์  
 แห่ง พระราชบัญญัติ สำหรับ ตระกูล จตุสดมภ์เกล้า  
 ฝ่ายใน

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล

พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำริดีเห็นอเกล้า ๆ ให้ประกาศ ทราบทั่วกันว่า  
 อดีตราเครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับ ตระกูล จตุจจอมเกล้า ฝ้ายใน ตาม  
 พระราชบัญญัติ ซึ่ง พระบาท สมเด็จพระบรมมหาชนกนาถได้ ทรง พระ  
 กรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้ตรา ขึ้นไว้ ในรัตนโกสินทร ศก ๑๑๒ แต่เพิ่ม  
 เติม ขึ้นใน รัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ นั้น ทรง พระราช ดำริเห็น ว่า  
 ชั้นที่ ๒ ทศยจุจจอมเกล้า มีจำนวน ๘๐ ดวง แบ่ง เป็น ๒ ชนิด  
 เป็น ทศยจุจจอมเกล้า วิเศษ มีจำนวนไม่ยิ่ง กว่า ๕๐ ดวง เหลือ นั้น  
 เป็น ทศยจุจจอมเกล้า สามัญ ชั้นที่ ๓ ทศยจุจจอมเกล้า มีจำนวน ๑๐๐ ดวง  
 ชั้นที่ ๔ จตุจจุจจอมเกล้า มีจำนวน ๑๐๐ ดวง นั้น ทรง พระราช  
 ดำริเห็น ว่า ยัง เป็น จำนวน หย่อน อยู่ เพราะ บรรดา ข้าราชการ ฝ้ายใน  
 ที่ได้ รับ ฉลอง พระเดช พระคุณ ใน นำที่ ราชการ ต่าง ๆ ตั้งแต่ รัชกาล ก่อน  
 จนถึง รัชกาล ปัจจุบัน นี้ ก็มี บาง คน ที่ได้ คงใจ ฉลอง พระเดช พระคุณ  
 โดย เต็ม สติกำลัง แห่ง ความ สามารถ ความ ซื่อ สติเฟื่อง รัก รักดี ต่อ  
 พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ทรง เห็น ความ ดี ความ ชอบ ของ ข้าราชการ  
 ฝ้ายใน นั้น ๆ แล้ว จะ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ พระ ราชทาน  
 เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ จตุจจอมเกล้า ให้ เป็น เกียรติยศ สำหรับ วงษ์ ตระกูล  
 เป็น บำเหน็จ ความ ชอบแก่ ข้าราชการ ฝ้ายใน นั้น ๆ ก็ มา ประจวบ มี  
 จำนวน สม่ารึก เครื่อง ราชอิสริยาภรณ์ จตุจจอมเกล้า ทั้ง ๓ ชั้น นี้ เกือบ เต็ม  
 ตาม จำนวน อดีตรา ของ พระราชบัญญัติ นั้น แล้ว ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ๆ



ให้แก่ไข่จำนวนเครื่องราชอิสริยาภรณ์ ทักษิจุตจอมเกล้า และ ศักย  
 จุตจอมเกล้า กับ จตุตจจุตจอมเกล้าใน มาตรา ๒ แห่งพระราชบัญญัติ  
 เครื่องราชอิสริยาภรณ์ สำหรับ ตระกูล จุตจอมเกล้าฝ่ายใน รัตนโกสินทร  
 ศก ๒๑๒ แต่ใน มาตรา ๑ แห่งพระราชบัญญัติเครื่องราชอิสริยาภรณ์  
 สำหรับ ตระกูล จุตจอมเกล้าฝ่ายใน เพิ่มเติมรัตนโกสินทร ศก ๑๑๘ คือ  
 ให้เพิ่มจำนวน ชั้นที่ ๒ ทักษิจุตจอมเกล้า อีกชั้น อีก ๕๐ ดวง รวม  
 เป็น ๑๐๐ ดวง ทักษิจุตจอมเกล้า สามัญชั้นอีก ๗๐ ดวง รวม  
 เป็น ๑๖๐ ดวง ชั้นที่ ๓ ศักยจุตจอมเกล้าชั้นอีก ๒๐ ดวง รวม  
 เป็น ๑๘๐ ดวง ชั้นที่ ๔ จตุตจจุตจอมเกล้าชั้นอีก ๒๐ ดวง  
 รวมเป็น ๑๒๐ ดวง และเมื่อทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เพิ่ม  
 จำนวนดวงตราชั้นที่ ๒ ทักษิจุตจอมเกล้า ชั้นที่ ๓ ศักยจุตจอมเกล้า  
 กับชั้นที่ ๔ จตุตจจุตจอมเกล้าชั้น คั้งนี้ แลแล้ว จำนวนดวงตราทุกชั้น  
 ทั้งสิ้น รวมกันเป็น ๔๖๑ ดวง จำนวนใหม่นี้ให้ ใช้เป็น อัตราแทน  
 จำนวนเก่าตั้งแต่วันที่ ได้ประกาศมานี้เป็น ต้นไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๖ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
 เป็นวันที่ ๖๖๖ ในรัชกาล บัศยบั้นนี้

**ประกาศแก้คำ**  
**ใน พระบรมมณูญ ศาลทหารบก**  
**รัตน โกสินทร ศก ๑๒๖**

ด้วย มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นเกล้าฯ ตั้งว่า ตามที่ได้ทรง  
 พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ยกเลิก กรมยทขนานธิการ แต่ให้เป็นที่  
 กระทรวงกระต่าใหม่ จัดการ ทหารบก แล้ว นั้น ใน พระบรมมณูญ ศาล  
 ทหารบก รัตน โกสินทร ศก ๑๒๖ คำบาง คำยังมีว่า ผู้บัญชาการ กรม  
 ยทขนานธิการ แต่คำว่าศาล กรมยทขนานธิการ กับศาลพิเศษ กรมยทขนานธิการ  
 อยู่สมควร จะแก้คำที่กล่าว มา แล้ว นั้น ให้ถูกต้อง ตาม ระเบียบ ของ  
 ราชการ ที่ได้เปลี่ยนแปลง มา แล้ว นั้น คือไป

จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้แก้คำใน พระบรมมณูญ ศาลทหารบก  
 รัตน โกสินทร ศก ๑๒๖ ทุก แห่งซึ่ง มีคำ ว่า “ผู้บัญชาการกรมยทขนานธิการ”  
 ให้เรียก เปน “เสนาบดี กระทรวงกระต่าใหม่” คำว่า “ศาล  
 กรมยทขนานธิการ” ให้เรียก เปน “ศาลทหารบกกลาง” แต่คำ ว่า  
 “ศาลพิเศษกรมยทขนานธิการ” ให้เรียก เปน “ศาลทหารบกกลางพิเศษ”  
 ตั้ง แต่ บัด นี้ ไป

ศาลาว่าการกระต่าใหม่  
 ประกาศ มา ณ วันที่ ๖ กันยายน รัตน โกสินทร ศก ๑๓๑  
 (ลงพระนาม) จักรพงษ์  
 แทน เสนาบดี กระทรวงกระต่าใหม่

# ประกาศตั้งขึ้นที่นา

คำบดแพงพวย ท้องที่ อำเภอ ดี้หมื่น แขวงเมือง ดมท่งนคราม  
ตั้ง คงเก็บ เป็น นาขึ้นตรี

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เลื่อนมาตั้ง กระทรวงมหาดไทย รับ พระบรมราชโองการ ได้เกล้าฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกันว่า ที่นา คำบด แพงพวย ท้องที่ อำเภอ ดี้หมื่น แขวงเมือง ดมท่งนคราม เป็น ที่นา ดอน แด นาค่วน เมื่อถึง รัชกาลทำน่าน้ำเหนือ หลาก มาท่วม ต้น เขาได้รวดเร็ว แต่ไม่ขง อยู่นาน ผลที่ได้จากการทำนาใน คำบด นั้น ที่ บริบูรณ์ ตกราว ๔ ไร่ ต่อเกวียน ราคาซื้อขาย กันในปี ขรรมดา เกวียน หนึ่ง ราว ๔๐ บาท ถึง ๕๕ บาท ที่ราษฎร ต้อง เสียเงิน ค่านา เป็น ชนโท ยังไม่เหมาะ กับ พัน ภูมิประเทศ ท้องที่ แด ทำเล ผลประโยชน์ ที่ทำได้ จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ตั้ง ขึ้น ที่นา คำบด แพงพวย ท้องที่ อำเภอ ดี้หมื่น แขวงเมือง ดมท่งนคราม ตั้งคง เก็บเป็น นาขึ้นตรี เพื่อ เป็น การ บำรุง การ หาเสวย ชีพ ของ ราษฎร ใน คำบด นี้ ตั้ง แต่ ศก ๑๓๑ เป็นต้นไป

คำกล่าวการมหาดไทย

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๒ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

(ลงพระนาม) ดำรงราชานุภาพ

เลื่อนมาตั้ง กระทรวงมหาดไทย

### ประกาศ

ตั้งผู้พิพากษาศาลแขวง อำเภอเบตง

ด้วย มีพระบรมราชโองการ คำว่าดีเห็นเอกล้า ฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งว่า อำเภอเบตง แขวง จังหวัด ยะลาตามณฑลปัตตานี เป็น อำเภอ กันตาร แต่ห่างไกลจาก จังหวัดยะลาทางเดิน ถึง ๗-๘ วัน ราษฎรใน อำเภอเบตง ผู้ ซึ่งมี อรรถคดี พิพาท กล่าวหา กัน ต้องมา ฟ้อง ร้อง ที่ ศาลเมือง ยะลา ย่อมได้รับความทุกข์ยากลำบาก เป็น การ เสีย เวลา ถวาย ทำมาหา เลี้ยงชีพตลอด จน ถึง พวก พยาน ใน เวลาพิจารณา แต่ ก่อน มาเมื่อ ครั้ง พระโกษาธิบดีหาก เป็น หลวงราชฎีภาระกิจ นายอำเภอเบตง อยู่ นั้น ก็ ได้ เคยผ่อนผันให้ พิจารณา คดี ได้ บางเรื่อง แต่ก็ ยัง เป็น การ ก้าวถ่างกัน อยู่ ชัด คือ พระบรมนุญ ศาล ยุติธรรม ศก ๑๒๗ มาใน เวลานั้น ได้ ทรงพระ กรุณาโปรดเกล้า ฯ ย้าย หลวงวิเศษวงษ์ชา ผู้พิพากษาศาลเมือง ยะลาไป เป็น นายอำเภอเบตง แล้ว สืบ ควร จะ ให้รับตำแหน่ง หน้าที่ เป็น ผู้พิพากษา ศาลแขวง อำเภอเบตง เพื่อได้ เป็น การ ปลดเปลื้อง ความทุกข์ยากลำบาก ของ ราษฎรใน อำเภอเบตง ผู้ ซึ่งมี อรรถคดี พิพาท กล่าวหา กัน นั้น ให้เป็น การ สดวก ชัดแจ้ง จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาตให้ หลวงวิเศษวงษ์ชา นายอำเภอเบตง มี อำนาจ เป็น ผู้พิพากษา

ค่าตแวง อำเภอบางมอญ มีลำดับชั้น เป็น ผู้พิพากษา ชั้นที่ ๑ มีอำนาจตาม มาตรา ๒๓ พิจารณาพิพากษาคดี อาญา จำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่ เกินกว่า ๑๐๐๐ บาท พิจารณาพิพากษาคดีแพ่ง ที่มีทุนทรัพย์แต่เพียง ปรับไม่เกิน ๑๐๐๐ บาท ตาม พระธรรมนูญศาลยุติธรรม ศก ๑๒๗ รัับราชการ ต้นของพระเดช พระคุณ ตั้งไปแล้ว

ศาลว่ากรรมการมหาดไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๑๒ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

(ตงพระนาม) คำรงราชานุภาพ

เดียนบดี กระทรวงมหาดไทย

ขอรับ

ทาง การ ดำรงจรรยา ชั้น ศาสทหาร บก

ร. ศ. ๑๓๑

ด้วย ตาม พระราชบัญญัติ เพิ่มเติม พระ ธรรมนูญ ศาล ทหารบก ว่าด้วย ดำรงจรรยา รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ ให้ดำรงจรรยา อยู่ใน อำนาจศาล ทหาร บกใน เมือง มณฑล ที่มีกอง ทหาร บกตั้ง อยู่ นั้น ให้เจ้านายที่ใน หัวเมือง มณฑล ที่มี กอง ทหาร บกตั้ง อยู่ ปฏิบัติ การ ดังนี้

ข้อ ๑ เมื่อฝ่าย ดำรงจรรยาได้ กระทำผิด ลงใน ท้อง ที่ กดี หรือ เชื้อ ว่า จะ กระทำผิด กดี หรือ เป็น แต่ เพียง ลง ใต้ ว่า ได้ กระทำผิด กดี

12/10/2566

เป็นหน้าที่ผู้บังคับบัญชาตำรวจภูธรจัด การ ได้รับ ส่วน หา หลัก ถาน พยาน ใน การที่จะได้ ได้ ส่วน ต่อไป

ข้อ ๒ เป็นหน้าที่ ของผู้บังคับบัญชาตำรวจภูธรได้ ส่วน คดี ต่าง ๆ ซึ่งผู้กระทำผิด เป็น ตำรวจภูธร ที่จะ ยิง ชน ศาล ทหาร บก เมื่อได้ ส่วน มี มุต พอ ที่จะ พ้อง ศาล ได้ แล้ว ใน เมืองใด ซึ่ง มี ตำรวจ ทหาร บก ประจำ ท้อง ที่ให้ ส่ง จำนวน การได้ ส่วน ต่อ ตำรวจ ทหาร บก ถ้า ใน เมือง ที่ ไม่ มี ตำรวจ ทหาร บก ให้ ส่ง จำนวน การได้ ส่วน ต่อ ผู้บังคับ การ กรม กอง ทหาร ใน เมือง นั้น

ข้อ ๓ เมื่อ ตำรวจ ทหาร บก ซึ่ง อยู่ใน เมือง ที่ ตั้ง ที่ ว่า การ มณฑล ทหาร ได้รับ ส่วน การได้ ส่วน จาก ตำรวจภูธร แล้ว แม้ ถาน คดี นั้น อยู่ใน อำนาจ ศาล กรม ทหาร ก็ให้ ย้าย การ ศาล กรม ทหาร ซึ่ง ประจำ แพนก ตำรวจ ทหาร บก พ้อง ต่อ ศาล กรม ทหาร หาก ถาน คดี จะ ต่อ ชน ศาล ชน สูง กว่า ศาล กรม ทหาร ก็ให้ ส่ง จำนวน การได้ ส่วน ไป ยัง ยัยการ สำหรับ ศาล นั้น ๆ ตาม ลำดับ ให้ ยัยการ สำหรับ ศาล ตาม ลำดับ ชน นั้น ๆ ตรวจ จำนวน การได้ ส่วน และ จัด การ ต่อไป

ข้อ ๔ ถ้า ตำรวจ ทหาร บก ซึ่ง มี ได้ อยู่ใน เมือง ที่ ตั้ง ที่ ว่า การ มณฑล ทหาร หรือ ผู้ บังคับ กรม กอง ทหาร ได้รับ ส่วน การได้ ส่วน จาก ตำรวจภูธร แล้ว ก็ให้ ส่ง ยัยการ ศาล กรม ทหาร ตรวจ จำนวน จัด การ ต่อ ไป ได้ ที่ เดียว แม้ ถาน คดี ใน ชน นั้น จะ เห็น ว่า เป็น อำนาจ ศาล กรม ทหาร ก็ให้ ยัยการ

12/10/2566

ทหาร บก ต้อง พ้อง คดี นั้น คือ ศาล กรม ทหาร ให้ ศาล กรม ทหาร พิจารณา และวินิจฉัยในเรื่อง อำนาจศาล คือ ถ้าเห็นว่า ถาน ความผิด อยู่ใน อำนาจศาล กรม ทหาร ก็ พิพากษาได้ ตาม กระบวน ความ หาก เห็น ว่า ความผิดเกิน อำนาจศาล กรม ทหาร ก็ ให้ ทำ ความ เห็น ตั้ง จำนวน การ พิจารณา แล้ว ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ศาล เพื่อ ตั้ง ศาล ตั้ง พิพากษาต่อไป

ข้อ ๕ อัยการ ดำรงจรรยา มีความประสงค์จะ ขึ้นฟ้องกล่าวหาตำรวจ ญกร เป็น เจ้าเลยโดยตรง คือ ศาล ทหารไม่ว่า ชั้นใด ๆ เมื่อ ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ศาล เห็นสมควร ก็ อนุญาตได้ การ ที่ อัยการ ดำรงจรรยา จะ เป็น โจทย์ ฟ้อง คือ ศาล ทหาร นี้ แม้ จะ ไม่ ตั้ง จำนวน การ ได้ ส่วน ไป ยัง ฝ่าย ทหาร ตาม ข้อ ๒ นั้น ก็ได้ อัยการ ดำรงจรรยา ซึ่ง เป็น โจทย์ ฟ้อง คดี ใน ศาล ทหาร นั้น ให้ มี ตำแหน่ง เป็น ผู้ ช่วย อัยการ ทหาร บก ใน ขณะที่ ว่า ความ ใน ศาล ทหาร บก

ข้อ ๖ ถ้า ทหาร กับ ตำรวจ ญกร ต้อง หา ใน สก เดียว กัน ก็ ให้ ฝ่าย ทหาร กับ ฝ่าย ตำรวจ ญกร ใน ที่ นั้น ปฏิบัติ ให้ ตก ลง กัน อย่างหนึ่ง อย่างใด ตาม ที่ จะ กล่าวต่อไป นี้ คือ

๑. จะ ให้ ฝ่าย ตำรวจ ญกร เป็น นำ ที่ ได้ ส่วน หรือ
๒. จะ ให้ ฝ่าย ทหาร เป็น นำ ที่ ได้ ส่วน หรือ
๓. ทั้ง ฝ่าย ทหาร และ ฝ่าย ตำรวจ ญกร พร้อม กัน ได้ ส่วน ใน คดี ชนิด นี้ ตาม ธรรมเนียมของ สเปน นำ ที่ อัยการ ทหาร บก เป็น โจทย์ ฟ้อง คดี ใน ศาล ทหาร บก



แม่ ขัยการ ดำรงจตุร มี ความ ประสงค์ จะ เข้าว่า ความ สัมทบกับ ขัยการ ทหาร  
บก ด้วย แลว เมื่อ ผู้ มี อำนาจ ตัง ศาล เห็น สัมควร ก็ อนุญาตได้ และ  
ขัยการ ดำรงจตุร ซึ่ง สัม ทบกับ ขัยการ ทหาร นั้น ให้ มี ตำแหน่ง  
เป็นผู้ ช่วย ขัยการ ทหาร บก ใน ขณะ ที่ ว่า ความ ใน ศาล ทหาร บก นั้น

ข้อ ๗ ผู้ มี อำนาจ ตัง ศาล พิจารณา คดี เรื่อง ดำรงจตุร เป็น เจ้า  
ต้อง ตัง นาย ทหาร ใน กรม ดำรงจตุร เป็น กรรมการ ศาล ทหาร บก ตาม  
มาตรา ๓ แห่ง พระราชบัญญัติ เพิ่ม เต็ม พระธรรมนูญ ศาล ทหาร บก ว่า  
ด้วย ดำรงจตุร รัตน โกสินทร ศก ๑๓๑ แต่ ต้อง ปรึกษา ตก ลง กับ  
ผู้ บังคับ บัญชา ดำรงจตุร ใน ท้อง ที่ นั้น เสีย ก่อน เพื่อ อยา ให้ ขัด ข้อง  
แก่ การ อื่น

ข้อ ๘ คำ พิพากษา คดี ซึ่ง ดำรงจตุร เป็น เจ้า ถึง ที่ สุด แลว ผู้  
มี อำนาจ ตัง ศาล ต้อง ตัง จำนวน คดี นั้น ไป ยัง ผู้ บังคับ บัญชา นายดำรงจตุร  
จัด การ ตาม อนุมัติ แห่ง คำ พิพากษา นั้น ต่อ ไป

คำดำ ว่า การ กระธา โหม

วันที่ ๙ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

(ตง พระ นาม) จักร พงษ์

แทน เลื่อน บัดั กระทร วงกระธา โหม

### กฎศานาบท

ว่าด้วย การ จดทะเบียน แด ออกใบ อนุญาต  
ตาม พระราชบัญญัติ บณ ว.ศ. ๑๓๑

ด้วย ตาม ความ ใน พระราชบัญญัติ บณ ว.ศ. ๑๓๑ มาตรา ๓ มีว่า ให้ ให้นายค เจานาท ซึ่ง เปน ผู้รักษา พระราชบัญญัติ นี้ มีอำนาจ ออก กฎ หมาย ใดๆ เพื่อวาง ระเบียบการ ให้ดำเนิน ไปตาม พระราชบัญญัติ แด กำหนด อัตราค่า ธรรมเนียม ออกใบ อนุญาต เพื่อ กฎ นี้ ันได้รับ พระราชทาน พระบรม ราชานุญาต แด ได้ ประกาศ ใน ราชกิจจานุเบกษา แล ให้ ถือ ว่า เปน ส่วน หนึ่งของ พระราชบัญญัติ นี้

บัด นี้ ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ ให้นายค ภัทรวงนครบาล ตั้ง กฎ ขบบังคับ ว่า ถึง มี ข้อ ความ แด ต่อไป นี้ กำหนด เขตของ ที่

#### สำหรับ การ จดทะเบียน แด ออกใบ อนุญาต

ข้อ ๑ ตามความ ใน มาตรา ๕ ข้อ ๕ แด มาตรา ๑๑ แห่ง พระราช บัญญัติ บณ ว.ศ. ๑๓๑ มีว่า ใน กรุงเทพ ฯ ให้ ผู้บังคับการ กรมกอง ตระเวน หรือ เจ้ากรมฉ้อแก้อ เปน เจ้าพนักงาน รับ จดทะเบียน ออกใบ เปน พยาน สำหรับ ทำ แด ขาย ดอกไม้เพลิง แด เปน ผู้ ออก หนังสือ อนุญาต สำหรับ ให้ มี การ ขี่ไฟ ใน กำแพง เปน ผู้ ทำ การ เมือง นี้

ในกรุงเทพฯ ให้กำหนดดังนี้ คือ ในเขตฯ ๒๕ คำบดตามที่ระบุชื่อ  
 ไว้ในกฎเดิมนามคดีกระทรวงนครบาล ว่าด้วยคนเกิด คนตาย แต่คนย้าย  
 คำบดนั้น เป็นหน้าที่ผู้บังคับการ กรมกองตระเวน ในเขตฯ อำเภอชั้นนอก  
 คือ อำเภอบางกะปิ อำเภอบางเขน อำเภอบางซื่อ อำเภอบางขุนเทียน  
 อำเภอราชบุรณะ อำเภอดังชั้น อำเภอภาษีเจริญ อำเภอหนองแขม  
 เป็นหน้าที่เจ้ากรมอำเภอ

การ จดทะเบียน แด่ ออกใบพยาน

สำหรับการ ทำ แด่ ชาย คอกไม้เพลิง

ข้อ ๒ บุคคลผู้ใด มีความประสงค์ จะ ขอจดทะเบียน เพื่อ ทำ หรือ  
 ชาย คอกไม้เพลิง ก็ ให้เจ้าพนักงาน จัดการ รับจดทะเบียน แด่ ออกใบ  
 อนุญาตให้ตามแบบ หมายถึง (ป. ๑) ทาย กฎข้อบังคับนี้

การ อนุญาตให้ มี อาวุธ บินได้ บาง ชนิด

ข้อ ๓ ผู้ใด มีความประสงค์ จะ มี อาวุธ บินได้ ก็ ให้ผู้นั้น ทำ คำร้อง  
 ยื่น ต่อเจ้าพนักงาน ผู้ ออกใบ อนุญาต ดังได้กล่าวไว้ใน ข้อ ๑

ข้อ ๔ เมื่อเจ้าพนักงาน ได้ รับ คำร้อง นี้ แล้ว แด่ ได้ สอบ ถ้วน คน จน  
 เป็น ที่ พอใจ ว่า เจ้าของ บิน นั้น คน ประพฤติ ตน เรียบ ร้อย มี ชื่อเสียง ดี แด่  
 ไม่เป็น ผู้ ที่ ต้อง ข้าราชการ ตาม กฎหมาย ดังควร จะ ให้ มี อาวุธ บินได้ ก็  
 ให้แจ้ง แก่ เจ้าของ บิน ให้ นำ อาวุธ บิน มา จด เครื่องหมาย ดัง ทะเบียน

ไว้เป็นสำคัญ แล้วออกหนังสืออนุญาตตามแบบ (ป. ๕) ให้ไป  
เป็นสำคัญ

ข้อ ๕ ถ้าหากว่าบุคคลผู้ใดจะมีข้อสงสัยในเรื่อง ข้าราชการ อย่างใด เป็นเครื่องพิพาทกันที่ อันควร ยกเว้น ตามความใน พระราชบัญญัติ บ.ศ. ๑๓๑ มาตรา ๕ ข้อ ๕ หรือไม่ควร ยกเว้น นั้น เปนหน้าที่ของ  
เจ้าพนักงานผู้ ออกใบ อนุญาต มีอำนาจ ที่จะ พิจารณาได้

ข้อ ๖ ถ้าเจ้าของ ข้าราชการ คนใด ซึ่งมี ข้าราชการ อยู่แล้ว ก่อนใช้  
พระราชบัญญัติ นี้ แต่ผู้นั้น เปน บุคคล ที่ อยู่ใน จำพวก อัน ต้อง ห้าม มิให้  
มี ข้าราชการ ได้ ตาม กฎหมาย ก็ ให้ เจ้าพนักงาน ตั้ง แก่ เจ้าของ บ.น. ให้  
จำหน่าย ข้าราชการ นั้น ให้ แก่ ผู้ ที่ ได้ อนุญาต หรือ ราน จำหน่าย ข้าราชการ  
เสีย ก่อน ยัง ไม่ครบ กำหนด ๓ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ได้ ใช้ พระราช  
บัญญัติ ข้าราชการ บ.ศ. ๑๓๑ นั้น เปน คน ไป ถ้า ผู้ใด ได้ รับ ซอ บ.น. เช่น  
นี้ไว้ ก็ ให้ รับ นำ มา ให้ เจ้าพนักงาน จัด เครื่องหมาย ลง ทะเบียน เสีย ตาม  
ระเบียบ การ

ข้อ ๗ บุคคลผู้ใด ที่ ได้ รับ อนุญาต ให้ มี ข้าราชการ ได้ แล้ว แต่ มี  
ความ ประสงค์ จะ ซอ ข้าราชการ จาก ผู้ใด ก็ ให้ ซอ อนุญาต ต่อ เจ้าพนักงาน  
ผู้ มี อำนาจ ตาม ความ ที่ ได้ ถูกรวไว้ใน ข้อ ๑ เมื่อ เจ้าพนักงาน ได้ พิจารณา  
เห็น เปน การ สมควร แล้ว ก็ ให้ ออก ใบ อนุญาต ให้ ไป ตาม แบบ (ป. ๕)

ข้อ ๘ ถ้าหากว่าบุคคลผู้ใด ที่ได้อนุญาตให้ มีอาวุธ บนโต๊ะแล้ว แต่มีความประสงค์ จะ ตั้ง อาวุธ บน โต๊ะ โบนุญาต นั้น เข้ามา ใน พระราชอาณาจักร ก็ให้แจ้ง ความ ประสงค์ ขอ อนุญาต ต่อ เจ้าพนักงาน ตาม ความ ที่กล่าวมาใน ข้อ ๗ นั้น เหมื่อนกัน แล้ว ให้เจ้าพนักงาน นำ ราชการ ได้ ส่วน ซึ่งได้อนุญาตให้ มี อาวุธ บน โต๊ะ นั้น ขึ้น เสนอ เสนาบดี กระทรวง นครบาล แต่เมื่อได้รับ อนุญาต จาก เสนาบดี กระทรวง นครบาล แล้ว จึง ให้ ออก โบนุญาต ให้ ตาม แบบ (ป. ๖) แต่ เรียก ค่า ธรรมเนียม ตาม อัตรา

เมื่อ อาวุธ บน โต๊ะ เข้า มา ถึง แต่ได้รับ มา จาก กรมศุลกากร แล้ว อย่าง หนึ่ง หรือ เมื่อได้ ขอ มา แล้ว ตาม ความ ใน ข้อ ๗ อย่าง หนึ่ง ต้อง ให้นำ มา ให้ เจ้าพนักงาน ทำ เครื่องหมาย หรือ ขึ้น ทะเบียน ภายใน กำหนด ๑๕ วัน

ว่า ดวย การ ค่า ขาย หรือ ทำ  
หรือ ซ่อม อาวุธ บน เครื่อง กระสุน บน

ข้อ ๙ บุคคลผู้ใด มีความประสงค์ จะ ทำ อาวุธ บน หรือ เครื่อง กระสุน บน แม้แต่ อย่างใด อย่าง หนึ่ง ก็ ตี หรือ ค่า ขาย อาวุธ บน หรือ เครื่อง กระสุน บน แม้แต่ อย่าง หนึ่ง หรือ ทั้ง ๒ อย่าง ก็ ตี หรือ จะ ตั้ง ร้าน รับ ซ่อม ซ่อม อาวุธ บน ก็ ตี ให้ ฝน ฝน ค่า ร้อง ขอ อนุญาต เปน ตาม

12/10/2566



ข้อ ๑ แห่งกฎ ขอมบังคับนี้ เดิม ก่อน เมื่อเจ้าพนักงาน นั้น สอบค้น เห็น  
 ว่าเป็น การ คมครว จะ อนุญาตให้ตั้ง หรือ นำเขาเมาโตเพียงใด ก็ให้นำ  
 คำร้อง ขอ อนุญาต นั้น ขึ้นเสนอ เสนอบัด กระทรวงนครบาล พร้อม ติ  
 รายงาน ความเห็น ของ เจ้าพนักงาน นั้น เพื่อ ขอ อนุญาตต่อไป เมื่อได้  
 รับ อนุญาต จาก เสนอบัด กระทรวงนครบาลแล้ว จึงให้ ข้อ หนึ่ง ข้อ อนุญาต  
 ตามแบบ (ป. ๖) ได้

ข้อ ๑๓ ใบ อนุญาต ตั้ง บัน แด เครื่อง กระตั้งบัน ตามแบบ (ป. ๖) นั้น  
 ตอนที่ ๑ ให้เก็บไว้ใน คน ขื่อ ตอนที่ ๒ ให้เก็บไว้รับใบ อนุญาตไป  
 ตอนที่ ๓ ให้ส่งไปยัง กรมศุลกากร

ว่าด้วย การ ขยาย ทองที่

ข้อ ๑๔ ผู้ใด ซึ่งได้ อนุญาตให้ มี อาวุธ บัน กติ ทำ หรือ ขวาง หรือ  
 ข้อม กติ ถ้าจะ ขยาย ทองที่ ให้แจ้ง ความ ต่อ เจ้าพนักงาน ทองที่ ๆ คน  
 ได้ ขยาย ไป อยู่ ภายใน ๑๕ วัน เพื่อได้ จัดการ โอน ทะเบียน ให้ถูกต้อง

ว่าด้วย ให้ผู้รับ อนุญาต ทำ

คำ ขาย อาวุธ บัน แด เครื่อง กระตั้งบัน  
 แด ข้อม แซม อาวุธ บัน รักษา บานูชี

ข้อ ๑๕ ให้บรรดา บุคคล ที่ได้ อนุญาต ทำ หรือ ข้อม หรือ คำ ขาย  
 อาวุธ บัน แด เครื่อง กระตั้งบัน ทุก คน รักษา บานูชี ตามแบบ ป. ๑๓, ๑๔,



ว่าด้วย การ ตรวจ

ข้อ ๑๖ ตามความใน มาตรา ๔ ข้อ ๔ มีว่า เจ้าพนักงาน ที่จะ  
ทำการ ตาม พระราชบัญญัติ หรือ ส่วน ของ พระราชบัญญัติ นี้ ต้อง เป็น  
บุคคล ซึ่งได้มาดี ได้ดัง ให้ หน้าที่ ทำการ นั้น ให้กำหนด ดังนี้

ในการ ตรวจตรา ตั้งแต่ จวบ ภูมิ อัน เป็น หน้าที่ ของ เจ้าพนักงาน  
ปกครอง ทั้งที่ แต่ เจ้าพนักงาน กงของตระเวน ต้อง กระทำตาม กฎหมาย ด้วย แล้ว  
จำพวก หนึ่ง

แต่ การ ตรวจ บาปผิด อาวุธ บัน หรือ เครื่อง กระสุน บัน ใน ร้าน ทำ หรือ  
ซ่อม หรือ ขาย นั้น ให้ตรวจได้ แต่ เฉพาะ เจ้าพนักงาน ตั้งแต่ ชั้น ปลัดกรม  
แต่ นายอำเภอ ขึ้นไป แต่ การ ตรวจ นี้ ต้อง ตรวจ อย่าง น้อย ไม่ ต่ำ กว่า  
๖ เดือน ครัง หนึ่ง

สำนักหอสมุด

กำหนด อัตราค่าธรรมเนียมต่าง ๆ

ข้อ ๑๗ ให้เจ้าพนักงานเรียกค่าธรรมเนียมไว้ตามกำหนดอัตราต่อไปนี้

รายการ	จำนวนเงิน		หมายเหตุ
	บาท	สต.	
ค่ากระดาษคำร้อง	—	๑๐	
ค่าใบอนุญาตให้มิอาจขับ กระบอกละ	๑	—	
ค่าใบอนุญาตตั้งบน กระบอกละ	๑	—	
ค่าใบอนุญาตตั้งเครื่องบนขบตะ	๑	—	
ค่าใบอนุญาตตั้งรถกระบะ ๑๐๐ ตัน	—	๑๐	
ค่าหนังสืออนุญาตให้ทำอาวบน หรือเครื่อง กระดุมบน ขบตะ	๑๒๐๐	—	
ค่าหนังสืออนุญาตให้ตั้งร้านขายอาวช บน หรือเครื่อง กระดุมบน ขบตะ	๓๐๐	—	
ค่าหนังสือ อนุญาตให้ขอม อาวชบน ขบตะ	๒๐	—	

กฎให้ ใ้ฉฉฉ ๓ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

(ลงนาม) ยมราช

12/10/2566

เสนาบดี กระทรวงนครบาล

(แบบ ป. ๑)

มีตนชว แต่ประจำค่อ

ทะเบียน ผู้ทำ ดอกไม้เพลิง

ชื่อ อายุ

ชาติ แต่บังคับ

คำบดที่ ทำ หรือ ศาชาย ดอกไม้เพลิง

วัน จดทะเบียน

หมายเหตุ

(ลงนาม)

เจ้าพนักงาน ออก หนังสือ อนุญาต

ข้อบังคับ

- (๑) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้ มีกำหนด ๓ ปี นับแต่วันตั้งใบอนุญาตนี้เป็นต้นไป
- (๒) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะในตำบลที่ทำ หรือค้าขาย นอกไม่เพิกถอนนั้น จะพาไปใช้ในที่อื่นไม่ได้
- (๓) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะตัว จะไปโอนให้ใครไม่ได้
- (๔) ถ้าผู้รับอนุญาตจะขายที่ทำการ ต้องนำความแจ้งต่อเจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องที่ ๆ ตนมาอยู่ภายในกำหนด ๑๕ วัน

เจ้าพนักงานหอสมุด

(แบบ ป. ๒) เรื่องราว ขอ อนุญาต จดทะเบียน บณ

เขียน ที่.....

วันที่.....เดือน.....ปี.....ศก.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี.....ถึงกต.....ชาติ.....

คง บ้านเรือน อยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

เมื่อ.....ทำเรื่องราว ยื่น ต่อ.....ได้ทราบ

ขอ ๑ ด้วยตามความในพระราชบัญญัติการขบับน คดี ๑๓๑ มาตรา ๑๓ ซึ่ง มีว่า ผู้ใด มบน แล เครื่อง กระด้นบณ อยู่แล้ว ก่อน ใช้พระราชบัญญัตินี้ ให้ ยื่น เรื่องราว ขอ ขบับน อนุญาต และ นำ ขาวขบับน ที่ มีมา ให้เจ้าพนักงาน ทำ เครื่องหมาย ภายใน กำหนด ๓ เดือน นับ แต่ จน ใช้พระราชบัญญัตินี้

ขอ ๒ บัด นข้าพเจ้ามบน ชนิต.....อยู่ กระบอก หลง ก่อน ออก พระราชบัญญัติ นี้ แลแล้ว ข้าพเจ้า ขอ ขบับน อนุญาต สำหรับ บณ กระบอก น ไว้สำหรับ การ.....

ขอ ๓ ข้าพเจ้า สามารถ จะ พิสูจน์ ให้เห็น ว่า ข้าพเจ้า เป็น ผู้ ส้มควร มี อาวขบับน ได้ ไม่ เป็น ผู้ตอง ห้าม ตาม พระราชบัญญัติ การขบับน คดี ๑๓๑ มาตรา ๙ แล มาตรา ๑๐

ดังชื่อ.....

ผู้ ขอ อนุญาต จดทะเบียน บณ

12/10/2566

คำรับรอง

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี ดั้งเกิด.....ชาติ แด่บังคับ.....

ขอรับรองว่า.....ผู้ นี้ เป็น ผู้สมควร มี บพ ชนิต.....

ตาม คำขอได้ เพราะ เหตุ.....กับ ข้าพเจ้า เป็น คน.....

ยังไม่เคยได้ ทราบ ว่า เป็น ผู้ต้อง ห้าม ตาม พระราชบัญญัติ บพ คก ๑๓๑

มาตรา ๙ แต่ มาตรา ๑๐

ลงชื่อ.....

ผู้รับรอง

คำสั่ง ชนิต

ได้ ตรวจดู เรื่องราว ของ.....ตลอด แล้ว ให้.....

ขอส่วน ด้ ว่า

(๑).....เป็น ผู้ต้อง ห้ามไม่ให้ มี อนุญาต ตาม พระราชบัญญัติ อนุญาต บพ คก ๑๓๑ มาตรา ๙ แต่ มาตรา ๑๐ หรือ ไม่

(๒).....เป็น ผู้ มีความประพฤติ ดีสมควร จะ มี อนุญาต ไปตาม พระราชบัญญัติ อนุญาต บพ คก ๑๓๑ มาตรา ๑๒ หรือ ไม่

เมื่อ ได้ ความ ประการ ไต ให้ รายงาน ส่ง การ ใต้ ส่วน ไป ให้ ทราบ ภายใน.....วัน

ตั้งแต่วันที่.....เดือน.....คก.....

(ลงนาม)

รายงานการไต่สวน

ข้าพเจ้า.....เรียน ท่าน.....ทราบ

ตาม คำสั่ง ลง วันที่ ..... เดือน..... ปี.....

สั่ง คำนั่ง เรือง ราว ขอ อนุญาต จศ ทะเบียน บป ของ.....ไป ให้ข้าพเจ้า

ไต่สวน นั้น ข้าพเจ้าได้ พร้อม สหาย.....ไต่สวน แล้ว ได้ ความ

ตาม คำ พยาน รวม.....ปาก ว่า.....เป็นผู้.....

ตั้งได้สั่ง รายงานการไต่สวน แล แบบพิมพ์ ตายมือ ของ.....

รวม.....ฉบับ เสนอ มา สหาย แล้ว เห็น ว่า.....

ตั้งชื่อ.....

คำสั่งเด็ดขาด

ให้.....

และให้.....

(ลงนาม)

จ่านักหอสมุด



(แบบ ป.๓)

เรื่องราวขออนุญาตมีบน

เขียนที่.....

วันที่.....เดือน.....ศก.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี.....ตั้งเกิด.....ชาติ.....แต่บังคับ

.....ตั้งบ้านเรือน.....อยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....เมือง.....ทำเรื่องราวยื่นต่อ.....

.....ได้ทราบ

ขอ ๑ ด้วยตามความในพระราชบัญญัติมีบน ร.ศ. ๑๓๑ มาตรา ๑๑  
ซึ่งมีว่า การขอหนังสืออนุญาตสำหรับให้มีอาวุธปืนได้ใน  
เป็นหน้าที่ของท่าน ความแจ้งในพระราชบัญญัตินั้นแล้ว

ขอ ๒ บัดนี้ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะมีอาวุธปืนชนิด.....  
กระบอกหนึ่ง เพื่อไว้สำหรับ.....ตามพระราชบัญญัติ  
มาตรา ๑๒ โดยจะได้.....

ขอ ๓ ข้าพเจ้าสามารถจะพิสูจน์ให้เห็นว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้สมควร  
มีบนได้ ไม่เป็นผู้ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติอาวุธปืน มาตรา ๙  
แต่มาตรา ๑๐

ลงชื่อ.....

คำร้อง

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี.....ถึงกต.....ชาติ.....แต่บังคับ.....

ขอรับรองว่า.....เป็นผู้.....เป็น.....ผู้สมควร.....มี.....ชนิด.....

ตามคำขอได้.....เพราะเหตุ.....กับ.....ข้าพเจ้า.....เป็น.....คน.....

ยังไม่เคยได้ทราบว่าเป็น.....ผู้.....ต้อง.....ห้าม.....ตาม.....พระราชบัญญัติ.....ฉบับ.....คก ๑๓๑

มาตรา ๙ แต่ ๑๐

ตั้งชื่อ.....

ผู้ร้อง

คำสั่ง

ได้ตรวจดู.....เรื่องราว.....ของ.....ตลอด.....แล้ว

.....ให้.....สืบ.....ค้น.....ว่า

(๑).....เป็นผู้.....ต้อง.....ห้าม.....ไม่.....ให้.....มี.....อาวุธ.....ปืน.....ตาม.....พระราชบัญญัติ.....อาวุธ.....ปืน.....คก ๑๓๑.....มาตรา ๙.....แต่.....มาตรา ๑๐.....หรือไม่

(๒).....เป็นผู้.....มีความ.....ประพฤติ.....ดี.....สมควร.....จะมี.....อาวุธ.....ปืน.....ได้.....ตาม.....พระราชบัญญัติ.....อาวุธ.....ปืน.....คก ๑๓๑.....มาตรา ๑๒.....หรือไม่

เมื่อได้.....ความ.....ประจักษ์.....ให้.....รายงาน.....ส่ง.....การ.....ได้.....ส่ง.....ไป.....ให้.....ทราบ.....ภายใน.....กำหนด.....เวลา.....อัน.....สมควร

ตั้ง.....แต่.....ต้น.....เดือน.....คก.....

(ลงนาม)

รายงาน การไต่สวน

ข้าพเจ้า.....เรียน ท่าน.....ทนาย

ช่วย ตาม คำสั่ง ตั้ง วันที่.....เดือน.....ศก.....

ตั้ง คน เรื่อง รว ขต อนุญาต มี อาวุธปืน ของ.....ไปให้ข้าพเจ้า

ไต่สวน นั้น ข้าพเจ้าได้พร้อม สว.....ไต่สวน แล้ว ได้ความ

ตาม พยาน รวม.....ปาก ว่า.....เป็นผู้.....

ตั้งได้ตั้ง รายงานการไต่สวน แด่แบบพิมพ์ ดायมีอ ของ.....

รวม.....ฉบับ เสนอ มาด้วยแล้ว เห็น ว่า.....

ควรมิควร แล้วแต่จะโปรด

(ตั้งชื่อ)

คำสั่งเด็ดขาด

ให้.....

และให้.....

(ลงนาม)

(แบบ ป. ๔)

มีต้นข้าว แต่ประจำตัว

ใบ อนุญาต สำหรับให้ ม อว ชน ไต

เลขหมายใบ อนุญาต

ชื่อ แต่ นาย เจ้าของ บ น

คำ หั รูป พร ร ณ

ชาติ แต่ บัง คัม

นาม บิดา มารดา หรือ ภรรยา

คำ บตั ท อยุ

รูป พร ร ณ บ น

เลขหมาย บ น แต่ ช่อ ม ทา บ น

เครื่องหมาย ท บ น

วัน ออก ใบ อนุญาต

หมายเหตุ

ลงนามผู้ อนุญาต

ข้อบังคับ

- (๑) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้ มีกำหนด ๓ ปี นับแต่วันลงในใบ  
อนุญาตนี้เป็นต้นไป
- (๒) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะตัว จะโอนให้ใครไม่ได้
- (๓) ถ้าผู้รับใบอนุญาตนี้จะย้ายตำบลที่อยู่ ก็ให้แจ้งต่อเจ้าพนักงาน  
ผู้รักษาท้องที่ ๆ ตายมาอยู่ใหม่ภายในกำหนด ๑๕ วัน

สำนักหอสมุด



ข้อบังคับ

- (๑) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้ มีกำหนด ๖ เดือน นับแต่วันลงในใบอนุญาตนี้เป็นที่ไป
- (๒) ใบอนุญาตนี้ เมื่อได้ สอบผ่าน แล้ว แต่ได้รับใบอนุญาตให้ มัธยมศึกษาแบบ ป. ๔ แล้ว แบบนั้นใช้ได้ ไม่ได้
- (๓) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะตัว จะไปโอนให้ใครไม่ได้



(แบบ ป. ๖)

มี <sup>๕</sup>คน <sup>๖</sup>ชว <sup>๗</sup>และ <sup>๘</sup>ประจำ <sup>๙</sup>คือ <sup>๑๐</sup>๓

ใบอนุญาต สำหรับ <sup>๑</sup>ตั้ง <sup>๒</sup>อาคาร <sup>๓</sup>บน <sup>๔</sup>หรือ <sup>๕</sup>กระ <sup>๖</sup>สุน <sup>๗</sup>บน <sup>๘</sup>หรือ <sup>๙</sup>ทง <sup>๑๐</sup>๒ <sup>๑๑</sup>อย่าง

เลขหมาย <sup>๑</sup>อนุญาต

ชื่อ <sup>๑</sup>และ <sup>๒</sup>อายุ <sup>๓</sup>ผู้ <sup>๔</sup>ตั้ง

ชาติ <sup>๑</sup>และ <sup>๒</sup>บังคับ

ค่า <sup>๑</sup>บ <sup>๒</sup>ที่ <sup>๓</sup>อยู่

เลข <sup>๑</sup>หมาย <sup>๒</sup>ใบ <sup>๓</sup>อนุญาต <sup>๔</sup>ให้ <sup>๕</sup>ม <sup>๖</sup>บน <sup>๗</sup>หรือ <sup>๘</sup>ต <sup>๙</sup>ง <sup>๑๐</sup>ว <sup>๑๑</sup>าน

จำนวน <sup>๑</sup>บน

ชนิด <sup>๑</sup>หรือ <sup>๒</sup>ร <sup>๓</sup>ูป <sup>๔</sup>พ <sup>๕</sup>ร <sup>๖</sup>ร <sup>๗</sup>ณ <sup>๘</sup>บน

ประเทศ <sup>๑</sup>ที่ <sup>๒</sup>ตั้ง <sup>๓</sup>เข <sup>๔</sup>า <sup>๕</sup>มา

จำนวน <sup>๑</sup>กระ <sup>๒</sup>สุน <sup>๓</sup>บน

ชนิด <sup>๑</sup>กระ <sup>๒</sup>สุน <sup>๓</sup>บน

ประเทศ <sup>๑</sup>ที่ <sup>๒</sup>ตั้ง <sup>๓</sup>เข <sup>๔</sup>า <sup>๕</sup>มา

วัน <sup>๑</sup>อนุญาต

ได้ <sup>๑</sup>เส <sup>๒</sup>ย <sup>๓</sup>ค่า <sup>๔</sup>า <sup>๕</sup>ร <sup>๖</sup>ร <sup>๗</sup>ม <sup>๘</sup>น <sup>๙</sup>เ <sup>๑๐</sup>ย <sup>๑๑</sup>ม <sup>๑๒</sup>แ <sup>๑๓</sup>ต <sup>๑๔</sup>ว <sup>๑๕</sup>เป <sup>๑๖</sup>น <sup>๑๗</sup>เ <sup>๑๘</sup>น

ต <sup>๑</sup>ง <sup>๒</sup>น <sup>๓</sup>าม <sup>๔</sup>ผู้ <sup>๕</sup>อ <sup>๖</sup>น <sup>๗</sup>ุ <sup>๘</sup>ย <sup>๙</sup>า <sup>๑๐</sup>ต

12/10/2566

ห <sup>๑</sup>มา <sup>๒</sup>ย <sup>๓</sup>แ <sup>๔</sup>ห <sup>๕</sup>ๆ

ข้อบังคับ

(๑) ใบอนุญาตให้ใช้ ได้ มีกำหนด ๖ เดือน นับแต่วันลงใน  
ใบอนุญาตให้เป็นที่ไป

(๒) ใบอนุญาตให้ใช้ ได้ ในภาวะคับ จะโอนให้ผู้อื่นไม่ได้

(๓) เมื่อได้ ข้อ ข้าราชการ หรือ ราษฎร มาแล้ว ต้อง นำความ  
แจ้งต่อเจ้าพนักงาน เพื่อ ทำ เครื่องหมาย แลชน ทะเบียนภายในกำหนด ๑๕ วัน

สำนักหอสมุด

พิธีสงฆ์ที่วัดป่าอภัย

ศก ๑๓๑

หน้า ๒๑๒

(แบบ ป. ๗) เรื่องราว ขอ อนุญาต ตั้ง วัน ทำ หรือ ชาย หรือช่อมหาอุปัชฌ์

เขียนที่ .....

วันที่.....เดือน.....ศก.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี ดังกัด.....แต่บังคับ.....

ตั้งบ้านเรือนอยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....

อำเภอ.....เมือง.....ทำคำร้องยื่น ต่อ.....ได้ทราบ

๑. ด้วยตามความในกฎเสนาบดี ตั้ง วันที่.....เดือน.....

ศก.....ขอ.....มีว่า ผู้ใดมีความประสงค์จะตั้ง วัน ทำ

หรือ ชาย หรือช่อม ให้ยื่นเรื่องราวขอ อนุญาต ต่อ ท่าน เพื่อได้ สอดส่อง

แต่นำเหตุผิดขึ้น เสนอ ต่อ ท่าน เสนาบดี กระทรวง นครบาล นั้น

๒. ข้าพเจ้ามีความประสงค์จะ.....แต่ข้าพเจ้าสามารถ

ที่จะพิสูจน์ให้เห็นว่า ข้าพเจ้าเป็นผู้สมควรจะ.....

ไม่เป็น ผู้ต้องห้าม ตามความใน พระราชบัญญัติ ฆราวาส ป. ร.ศ. ๑๓๑

มาตรา ๙ แต่มาตรา ๑๐

ถึงชื่อ.....

ผู้ขอ อนุญาต

คำรับรอง

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี.....ถึงกิต.....ชาติ.....แต่บังคับ

.....ขอรับรองว่า.....เป็นผู้สมควร.....

ตามคำขอได้.....เพราะเหตุ.....กับข้าพเจ้าเป็น.....

แต่ยังไม่เคยทราบว่าเป็นผู้ต้องห้ามตามพระราชบัญญัติอาวชน ร.ศ. ๑๓๑

มาตรา ๙ แต่มาตรา ๑๐

ตั้งชื่อ.....ผู้รับรอง

คำสั่ง ชนตน

ได้ตรวจดูเรื่องราวของ.....ตลอดแล้ว

ให้.....สอบสวนดูว่า

(๑).....เป็นผู้ต้องห้ามตามความในพระราชบัญญัติ

อาวชน ร.ศ. ๑๓๑ หรือไม่

(๒).....เป็นผู้ประพฤติน สสมควร จะอนุญาต

ให้.....ได้หรือไม่

ได้ความประการใดให้ส่งรายงานการได้ส่ง มาให้ทราบภายใน.....วัน

รายงานการโต้ตอบ

ข้าพเจ้า.....เรียน ท่าน.....ทราบ

ตาม คำสั่ง ลง วันที่.....เดือน.....ศก.....

ตั้ง คน เรือง ราว ของ.....ไปให้ข้าพเจ้าโต้ตอบ นั้น ข้าพเจ้า

ได้ พร้อม ด้วย.....ได้โต้ตอบแล้ว เห็น ว่า.....

เป็นผู้.....ได้ตั้ง รายงานโต้ตอบ รวม.....ฉบับ

เรียนมา พร้อม ด้วย

ควรมีควร แต่ จะโปรด

ตั้งชื่อ.....

ความเห็น.....

เห็น ว่า.....

ลงนาม.....

คำสั่ง เสนาบดี

ให้.....

(แบบ ป. ๘)

มีต้นขอประจำตัว

ใบอนุญาต สำหรับ ทำ อาวุธ บั้น แด เครื่อง กระสุน บั้น

เลข หมายเลข ใบอนุญาต

ชื่อ เต นาย ผู้ ทำ

กำหนด พรพรรณ หรือ พิมพ์  
ตาย นว แม่ มือ ขอ

ชาติ แด บังคับ

คำบด ที่ ตั้ง ทำ การ

คำบด ที่ อยู่ ของ ผู้ ขอ อนุญาต

วัน ออก ใบ อนุญาต

ได้ เสีย ค่า ชนม เนียม แล

ลง นาม ผู้ ออก ใบ อนุญาต

12/10/2566

หมาย เหตุ

ข้อบังคับ

(๑) ใบอนุญาตนี้ใช้ใ้มีกำหนด ๓ ปี นับแต่วันลงในใบ  
อนุญาตนี้เป็นต้นไป

(๒) ใบอนุญาตนี้ ใช้ใ้แต่เฉพาะตัว จะโอนให้ผู้อื่นใ้ไม่ได้

(๓) ใบอนุญาตนี้ ใช้ใ้แต่เฉพาะร้านเดี่ยว จะแยกไปทำหรือ  
จำหน่ายในที่อื่นไม่ได้

(๔) ถ้าผู้รับใบอนุญาตนี้ จะย้ายตำบลที่อยู่ ต้องนำความแจ้ง  
ต่อเจ้าพนักงานเจ้าของท้องถิ่นที่ตนย้ายมาใหม่ภายในกำหนด ๑๕ วัน

จําหนักหอสมุด



(แบบ ป. ๙)

มี<sup>๕</sup>คน<sup>๕</sup>ขอ<sup>๕</sup>ประจำ<sup>๕</sup>คือ

ใบ อนุญาต สำหรับ คำ ขาย อาวุธ ปืน แด่ กระสุน ปืน

เลข หมาย ใบ อนุญาต

ชื่อ<sup>๕</sup> แด่ อายุ<sup>๕</sup> ผู้<sup>๕</sup> ขาย

คำ<sup>๕</sup> หั้น<sup>๕</sup> รป<sup>๕</sup> พร<sup>๕</sup> รณ หรือ พิม<sup>๕</sup> พ์  
ตาย<sup>๕</sup> นว<sup>๕</sup> แม่<sup>๕</sup> มอ<sup>๕</sup> ขว<sup>๕</sup>า

ชาติ<sup>๕</sup> แด่ บัง<sup>๕</sup> คับ

คำ<sup>๕</sup> บัด<sup>๕</sup> ที่<sup>๕</sup> ตั้ง<sup>๕</sup> ทำ<sup>๕</sup> การ

คำ<sup>๕</sup> บัด<sup>๕</sup> ที่<sup>๕</sup> อยู่<sup>๕</sup> ของ<sup>๕</sup> ผู้<sup>๕</sup> ขอ<sup>๕</sup> อนุญาต

วัน<sup>๕</sup> ออก<sup>๕</sup> ใบ<sup>๕</sup> อนุญาต

ได้<sup>๕</sup> เสีย<sup>๕</sup> ค่า<sup>๕</sup> ธรรมเนียม<sup>๕</sup> แด่<sup>๕</sup>

ลง<sup>๕</sup> นาม<sup>๕</sup> ผู้<sup>๕</sup> ออก<sup>๕</sup> ใบ<sup>๕</sup> อนุญาต  
12/10/2566

หมายเหตุ

ข้อบังคับ

- (๑) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้ มีกำหนด ๓ ปี นับแต่วันลงในใบอนุญาตนี้เป็นต้นไป
- (๒) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะตัวผู้ถืออนุญาต จะไปโอนให้ผู้อื่นไม่ได้
- (๓) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะร้านเดียว จะแยกไปทำหรือค้าขายในที่อื่นอีกไม่ได้
- (๔) ผู้รับอนุญาต จะจำหน่าย ขาวูบ บิน หรือเครื่อง กระจง บิน ได้เฉพาะแต่ ขาวูบ บิน แต่เครื่อง กระจง บิน นั้น ได้นำมาจด ทะเบียน แต่ทำเครื่อง หมายถึง เจาพนักงาน ครบถ้วนแล้ว
- (๕) ผู้รับอนุญาต มีอำนาจจำหน่าย ขาวูบ บิน แต่เครื่อง กระจง บิน ให้เฉพาะบุคคลที่ได้ มีใบ อนุญาตให้ มี ขาวูบ บิน ตาม กฎหมาย
- (๖) ถ้าผู้รับ อนุญาต จะ ย้าย ที่ ทำ การ ขาย ขาวูบ บิน แต่เครื่อง กระจง บิน ก็ให้ นำ ความ แจง ต่อ เจาพนักงาน ผู้ปกครอง ท้อง ที่ ๆ ตน ย้าย มา นั้น ภายใน กำหนด ๑๕ วัน

(แบบ ป. ๑๖)

มี <sup>๒</sup>คน <sup>๒</sup>ตัว ประจำ <sup>๒</sup>ตัว

ใบ อนุญาต สำหรับ ผู้รับ ซ่อมแซม อาวุธปืน

เลขหมาย ใบ อนุญาต

ชื่อ <sup>๒</sup>และ <sup>๒</sup>อายุ <sup>๒</sup>ผู้ <sup>๒</sup>รับ <sup>๒</sup>ซ่อม <sup>๒</sup>แซม

คำ <sup>๒</sup>หั้น <sup>๒</sup>รูป <sup>๒</sup>พรรณ <sup>๒</sup>หรือ <sup>๒</sup>พิมพ์ <sup>๒</sup>  
ฉาย <sup>๒</sup>นิ้ว <sup>๒</sup>แม่ <sup>๒</sup>มือ <sup>๒</sup>ขวา

ชาติ <sup>๒</sup>แต่ <sup>๒</sup>บังคับ

คำ <sup>๒</sup>บด <sup>๒</sup>ที่ <sup>๒</sup>ตั้ง <sup>๒</sup>ทำ <sup>๒</sup>การ

คำ <sup>๒</sup>บด <sup>๒</sup>ที่ <sup>๒</sup>อยู่ <sup>๒</sup>ของ <sup>๒</sup>ผู้ <sup>๒</sup>ขอ <sup>๒</sup>อนุญาต

วัน <sup>๒</sup>ออก <sup>๒</sup>ใบ <sup>๒</sup>อนุญาต

ได้ <sup>๒</sup>เสีย <sup>๒</sup>ค่า <sup>๒</sup>ธรรมเนียม <sup>๒</sup>แล้ว

ลง <sup>๒</sup>นาม <sup>๒</sup>ผู้ <sup>๒</sup>อนุญาต  
๒2710/2566

ข้อ บังคับ

- (๑) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้มีกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ตั้งใบใบอนุญาตนี้เป็นต้นไป
- (๒) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะตัว จะไปโอนให้ใครไม่ได้
- (๓) ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เฉพาะร้านเดียว
- (๔) ผู้รับใบอนุญาตจะรับซ่อมแซมอาคารบนได้ จากคนที่ได้มีใบอนุญาตให้ มีอาคารบน ตามกฎหมาย
- (๕) ถ้าผู้รับใบอนุญาตจะขายร้านซ่อมอาคารบน แต่เครื่องกระดุนบนต้องแจ้งความให้เจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องถิ่นใด ๆ คนได้ขายไปใหม่ภายในกำหนด ๑๕ วัน

ชำนาญหอสมุด

(แบบ ป. ๑๑) เรื่อง รวบรวม ขออนุญาต ตั้งบ้าน หรือเครื่องกระตุนบนหรือ ซ่อมบน

เขียน ที่.....

วันที่.....เดือน..... ค.ศ.....

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี.....ตั้งภูมิลำเนา.....

ชาติ.....แต่ บังคับ.....ตั้ง บ้าน เว้น ติดยุ.....

หมู่ที่.....ตำบล.....อำเภอ.....

เมือง.....ทำเรื่อง รวบรวม ขึ้น ต่อ.....

.....ได้ทราบ

๑. ด้วยตามความใน กฎเกณฑ์ ดัง วันที่.....เดือน.....

คดี.....ข้อ.....มีว่า ผู้ใด มีความ ประสงค์ จะ.....บน

ให้ ยื่น เรื่อง รวบรวม ขอ ขออนุญาต ก่อน นั้น

๒. บัดนี้ ข้าพเจ้า มีความ ประสงค์ จะ.....บน

ชนิด.....จำนวน.....

จาก.....แต่ ข้าพเจ้า ดำรงไว้ ที่จะ พิสูจน์

ให้เห็น ว่า ข้าพเจ้า เป็น ผู้ใด รับ ขออนุญาต ให้.....แล้ว

ตั้งชื่อ.....

ความเห็น ของ ผู้บังคับการ, เจ้ากรม ข้าหรือผู้ว่าราชการ เมือง

เห็นควา.....

.....

(ตง นาม).....

คำตั้ง

ให้.....

.....

(ตง นาม).....

จ่านักหอสมุด

(แบบ ป. ๑๒) ทะเบียน อาวุธปืน อำเภอ หรือ โรงพัก เริ่ม แต่ ศก หมด เพียง

เลขที่	ชื่อเจ้าของปืน	อายุ	คำหับ รูปพรรณ	ชาติ เดิมบังคับ	นาม บิดา มารดา หรือ ภรรยา	ที่อยู่		รูปพรรณ ปืน	เลข หมายเลข	เครื่อง หมาย ของ เจ้าพนักงาน	มีไว้สำหรับ	วัน ออก ใบอนุญาต	จำหน่าย		หมายเหตุ	
						ตำบล	อำเภอ						วัน เดือน ปี	ด้วยเหตุ		



(แบบ ป. ๑๓) **บัญชีสำหรับบันทึกอาวรณ์**

จำนวนอาวรณ์ <sup>๑</sup> แต่เครื่องการระดมทุน <sup>๒</sup> ชนิดที่ <sup>๓</sup>ใด ๆ <sup>๔</sup>ครั้ง <sup>๕</sup>แรก <sup>๖</sup>ให้ลงบัญชี

12/10/2566

วันที่ทำแล้ว หรือ จำหน่ายเบื้องต้น	ชนิด.....		ชนิด.....	ชนิด.....
	จำนวน	มูลค่า		
		มูลค่าเงินงาน ๒๒๕ ๒๒๕ ๒๒๕		

ในเขตจำหน่ายชายแดน <sup>๑</sup>หรือชายฝั่ง <sup>๒</sup>ตาม <sup>๓</sup>ที่ตั้ง <sup>๔</sup>ของ <sup>๕</sup>มีบัญชี <sup>๖</sup>ของ <sup>๗</sup>อย่าง <sup>๘</sup>รวม <sup>๙</sup>เช่น <sup>๑๐</sup>เดียวกัน

หน้า ๒๒๕

คก ๑๓๑ -

(แบบ ป. ๑๔)

เป็น ต้มค

ต้มค ทงเบยง ของ ผู้รับ ซอม แซม อากุช บง ทเ ไรบ อนุญาต

รูปพรรณ บง ทเ ไรบ มา ซอม

รับ จาก ใคร

เดข หมายถึง อนุญาต ให้ มี บง  
ของ เจา ของ

งน ทเ ไรบ

งน ทเ ไรบ คเ ไรบ ไป ให้ เจา ของ

ราคา คเ ไรบ

(แบบ ป. ๑๕) สำหรับร้านทำ หรือ ขาย อาวุธปืน ใช้แบบเดียวกัน  
ใบอนุญาต รัย วัน ขาย อาวุธปืน

วัน ขาย	ขายให้แกใคร เป็น ร้านจำหน่าย หรือบุคคลที่ได้ อนุญาตให้ มบน	เลข หมายเลข ในใบอนุญาต ของผู้ซื้อ	ชนิด มบ	จำนวนที่ ขาย	เลข หมายเลข เจ้าพนักงานที่ เครื่องหมาย จดไว้ใน บันทึขาย ทะเบียน

หน้า ๒๒๓๗

ศึก ๑๓๑

(แบบ ป. ๑๖)

สำหรับร้านทำ หรือ ขาย ข้าว มี ใช้แบบเดียวกัน

บัญชี ราย วัน ขาย กระดาษ มี

วัน ขาย	ชื่อ ผู้ ขาย	เลขหมาย แด วัน ใน ใบ อนุญาต ของ ผู้ ขาย	ชนิด	จำนวน	หมายเหตุ
13/10/2566					

ศก ๑๓.๑

หน้า ๒๒๘

(แบบ ป. ๑๗) สำหรับ วัน ทำ หรือ ขาย อวุธ บัน ไซ่แบบ เดียว กัน  
บานูที่ รวย วัน ขาย เครื่อง ประกอบ อวุธ บัน

วัน ขาย	ชื่อ ผู้ซื้อ	เลข หมายเลข และวัน ในใบ อนุญาต	ชนิด	จำนวน	หมายเหตุ

12/10/2566

(แบบ ป. ๑๘)

ใบอนุญาตขับรถที่คงเหลืออยู่ในวัน  
 ๒๒ ธันวาคม ๒๕๖๒ เมื่อชายรับสมัครได้นำให้หักใบอนุญาตนี้ทุกวัน

วันที่รับ และจำหน่ายชาย	รายการรับ หรือจำหน่าย และคงเหลือ	ชนิดรับ.....ประเภท.....								หมายเหตุ
		วันที่รับ เข้ามาในวัน	จำนวน	รับจากไหน	รูปพรรณรับ	เลขหมายใน ใบอนุญาต ตั้งรับที่ เท่าใด	เลขหมายใน ใบอนุญาตให้ มีอายุรับของ ผู้ขอเท่าใด	วันนำไป ทะเบียน	เครื่องหมายที่รับ ของเจ้าพนักงาน	
๑/๗/๑๓๑	ตั้งจากประเทศ เยอรมัน	๑/๗/๑๓๑	๔	กรมศุลกากร	หมายเลขที่รับ ๕๓๖-๕๓๗ ๕๓๘-๕๓๙ ๕๓๖	๒	๓	๒/๗/๑๓๑	ป.ท. ๑-๒-๓-๔	
๒/๗/๑๓๑	ขายให้ นาย (ข) คงเหลือ		๑				๔		ป.ท. ๒	
๔/๗/๑๓๑	รับจากหัวหน้า (จ) รวมเหลือ		๒	นาย (จ)	เลขหมายที่รับ ๕๓๖-๕๓๗		๓	๔/๗/๑๓๑	ป.ท. ๑๑-๑๒	
๕/๗/๑๓๑	ขายให้หลวง (ง) คงเหลือ		๑		๕๓๖		๖		ป.ท. ๑๑	
			๔							

(แบบ ป. ๑๙) ยอดประจำเดือน สำหรับ ร้าน ทำ อาวุธปืน

ประจำเดือน.....					
ชนิดปืนแต่เครื่องกระสุน ปืนที่ทำได้ ในเดือนนี้	ทำได้ ในเดือนนี้		ขายได้ ในเดือนนี้		เดือนหน่วยเงิน ใบอนุญาต ของผู้นซ้อ หรือรับไป หัตถยกไป เดือนนี้
	จำนวน	จำหน่าย ได้ใน เดือนนี้	จำนวน		



(แบบ ป. ๒๐) ยอดประจำเดือน สำหรับ บัณฑิต วิชา บัณฑิต  
 แด่เครื่อง กระจ่าง บัณฑิต

ประจำเดือน.....				
ชนิด บัณฑิต เครื่อง กระจ่าง บัณฑิต	จำนวน		จำนวน ใน เดือน	เหลือยกไป เดือน หน้า
		จำนวน	เศษ หมายถึง ใน ใบอนุญาต ของ ผู้ ชี้	

(แบบ ป. ๒๑)

ยอด ประจำเดือน สำหรับ ร้าน ซอม ตาวอชบ๑

ประจำเดือน.....

ชนิด บ๑ที่ ซอม	จำนวน	เครื่องหมายที่ ตาวอชบ๑	หมายเหตุ
<p>12/10/2566</p>			

จ๑น๑ก๑หอสม๑ด

# ประกาศกระทรวงคมนาคม

## พแนกโปรดัญย์ โทรเลข

ด้วยได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดใช้การโปรดัญย์แด่โทรเลข  
 ขนาดตื้นที่เมือง สักตนคร ในมณฑลอุดร เพื่อทำการ รับฝาก แลส่ง  
 เงินไปมากับกรุงเทพฯ ได้ตั้งแต่วันที่ ๑๕ กันยายน รัตนโกสินทร  
 ศก ๑๓๑๑ เป็นต้นไป จึงขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

กระทรวงคมนาคม

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๑ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑๑

(ลงนาม) วงษาประพัทธ์

เสนาบดีกระทรวงคมนาคม

## ประกาศตั้งตำแหน่ง

ผู้บัญชาการ โรงเรียนข้าราชการพลเรือน  
 ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว  
 ใน พระบรมราชูปถัมภ์

มีพระบรมราชโองการดำรัสเหนือเกล้าฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า  
 ตำแหน่ง นำที่ ราชการ ของ พระยาศรีวิกรมฯ ในโรงเรียน ข้าราชการพลเรือน  
 ของ พระบาท สมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว ตาม ประกาศ เดิม ตั้ง วันที่ ๑

มกราคม รัตนโกสินทรศก ๑๒๙ เรียกว่า เลขาธิการสภาจัดการโรงเรียน  
 ข้าราชการพลเรือน นั้น ยัง หาตรง กับ นวัตกรรม ซึ่ง พระยาศรีวรวงษ์ รัชมหา  
 นลอง พระเดช พระคุณ เป็นผู้จัดการโรงเรียน ข้าราชการพลเรือนไม่ จึง  
 ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ดำรัสสั่ง ให้ พระยาศรีวรวงษ์ มีตำแหน่ง เป็น  
 ผู้บัญชาการโรงเรียน ข้าราชการ พลเรือน ของ พระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้า  
 เจ้าอยู่หัว ตั้ง แต่ บัด นี้ ไป

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๑ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑  
 เป็นวันที่ ๒๘๑ ใน รัชกาลปัจจุบันนี้

### ประกาศกระทรวงทหารเรือ

เรื่อง พระราชทาน พระบรมราชานุญาต

ใช้ ซึ่ง เครื่องหมาย ตำแหน่ง ราชการ

ด้วย กระทรวง ต่างประเทศ ตั้งแบบ ชง มา ขอให้ นำ ความ กราบ บังคม ทูล  
 เพื่อ ขอ รับ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ใช้ เครื่องหมาย ตำแหน่ง

ข้าราชการ ตาม ความใน มาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติ ชง ร.ศ. ๑๒๙ คือ

ซึ่ง มี เครื่องหมาย รูป วงกลม สีน้ำเงิน แก้ว ใน วงกลม นั้น มี รูป ครุฑ

กางกร แต่ มี มหามงกุฎ อยู่ บน ครุฑ สำหรับ ใช้ เป็น ชง หมายถึง ตำแหน่ง

ราชทูต ดัธยม

ซึ่ง มี เครื่องหมาย รูป วงกลม สีน้ำเงิน แก้ว ใน วงกลม มี รูป ครุฑกางกร

สำหรับ ใช้ เป็น ชง หมายถึง ตำแหน่ง รองทูตดัธยม

12/10/2566

กระทรวง ทหารเรือได้นำความขึ้นกราบบังคมทูล  
 พระบาท พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แล้ว  
 ประกาศมา ณ วันที่ ๕ กันยายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑  
 (ฉ.พระนาม) บรมพิทักษ์

นายพงษ์เรือเอก เด่นมาดี กระทรวงทหารเรือ

ด้วย กระทรวง มหาดไทย ดัง แบบจง มา ขอให้ นำความ กราบบังคมทูล  
 เพื่อขอ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต ให้ ใช้ เครื่องหมาย ตำแหน่ง  
 ข้าราชการ ตามความใน มาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติของ ร.ศ. ๑๒๙ คือ

ซึ่ง มี เครื่องหมาย แบ่ง เป็น ๕ ช่อง ๆ บน เป็น รูป ปราบดาท ภายใน มี  
 พานแว่นฟ้า รองตั้ง ชั ทักษิณาวุธ หลัง ปราบดาท มี รูป ต้นหมัน ช่อง กลาง  
 ข้างขวา รูป อ่างทอง ข้างซ้าย รูป เขาแก้ว ช่อง ดัง ข้างขวา เป็น รูป ดั้งห้  
 หมอบบน แทน ข้างซ้าย รูป ศร ๓ เล่ม สำหรับ ใช้ เป็น ของ หมาย ตำแหน่ง  
 ข้าราชการ เทศาภิบาล มณฑลกรุงเก่า

ซึ่ง มี เครื่องหมาย รูป ปราบดาท ภายใน มี พานแว่นฟ้า รองตั้ง  
 ทักษิณาวุธ หลัง ปราบดาท มี รูป ต้นหมัน สำหรับ ใช้ เป็น ของ หมาย ตำแหน่ง  
 ผู้รักษา กรุงเก่า

ซึ่ง มี เครื่องหมาย รูป อ่างทอง สำหรับ ใช้ เป็น ของ หมาย ตำแหน่ง ผู้ว่า

ราชการ เมือง อ่างทอง  
 12/10/2566







มาตรา ๑ เหยื่อนี้ให้เรียกว่า เหยื่อราชนิยม

มาตรา ๒ เหยื่อนี้มีถิ่นฐานแปดรูปกลม ด้านหน้ามีพระบรมรูปพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว มีอักษรจารึก พระบรมนามาภิไธยว่า มหาราชา ปรีเชษฐมหาชีวะวโรหิต ยานวัชกาล พุทธสาส์นบุษบถโก ด้านหลังมีอักษรจารึกว่า ทรงพระราชนิยม พระราชทาน ขนาด วัดตามเส้นศูนย์สูตร ๓๑ เมตรโดยรอบ วัดโดยรอบ ๓๗-๓๘ เมตรโดยรอบ วัด หน้า ๒-๑๑ เมตรโดยรอบ ห้อยกับแพรแถบสีดำกับเหลือง

มาตรา ๓ ผู้ที่นับว่า คงด้วยลักษณะอื่นสมควรที่จะได้รับพระราชทานเหยื่อนี้ คือ

(ก) ผู้ที่แสดง ความกล้าหาญ ช่วยเหลือเจ้าหน้าที่ฝ่ายปกครองให้เป็นประโยชน์อย่างสำคัญ อันเป็นพยานว่า ผู้นั้นมีความปรารถนาแต่เต็มใจกระทำหน้าที่ของพลเมืองดี จนต่อสู้ฝ่าฝืน อันตรายแต่ไม่เสียดายชีวิต.

(ข) ผู้แสดง ความกล้าหาญ ช่วยเหลือผู้อื่นให้พ้นภัยอันตรายต่างๆ โดยมิได้คิดถึงอันตราย ซึ่งอาจบังเกิดแก่ชีวิตของตน

ความชอบทั้งสองอย่างตามที่กล่าวมานี้ คงกระทำโดยมิใช่เพื่อความจำเป็นตามตำแหน่งหน้าที่ของผู้กระทำนั้น จึงจะนับว่าเป็นผู้สมควรได้รับพระราชทานเหยื่อราชนิยมตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๔ ผู้ที่ได้กระทำ ความชอบเช่นที่ได้กล่าว มาแล้วใน มาตรา ๓

นี้ ตามปกติการจะให้เปลี่ยนหน้าของเจ้าพนักงานผู้ปกครองท้องที่ นำความชอบเสนอเปลี่ยนตำแหน่งมาจนถึงเจ้ากระทรวง แล้วให้เจ้ากระทรวงนำความกราบบังคมทูลพระกรุณาให้ทรงทราบโดยฝ่าละอองธุลีพระบาท แต่ถึงแม้ว่าเจ้าหน้าที่ยุติการปกครองท้องที่จะมีดี นำความกราบบังคมทูลก็ดี ถ้าไม่ได้ทรงทราบโดยฝ่าละอองธุลีพระบาท มาโดยทางอื่น แต่ทรงพระราชดำริเห็นสมควรแล้ว ก็ขอพระราชทานเหรียญนี้ได้เหมือนกัน

มาตรา ๕ เหรียญนี้ให้ใช้ติดอกเสื้อเบื้องขวาตรงข้ามกับเครื่องหมายอิสริยาภรณ์ แต่เหรียญทั้งสอง

มาตรา ๖ ให้กระทรวงมุรธาธรเป็นเจ้าหน้าที่รักษาระเบียบการแห่งเหรียญราชนิยม ให้เป็นไปถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้

มาตรา ๗ พระราชบัญญัตินี้ให้ใช้ได้ตั้งแต่วันที่ ๒๙ กันยายน รัตนโกสินทร ศักราช ๑๓๑ เป็นวันที่ ๒๘๙ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

กฎเสนาบดี

ว่าด้วยการอนุญาตให้บรรทุกบั้น และเครื่องกระดุมบนตงเรือที่เมืองสิงคโปร์ และนำฮาดูชเข้ามาทางท่ากรุงเทพฯ ฯ

ตามพระราชบัญญัติ บ.พ. ร.ศ. ๑๓๑

ด้วยตามพระราชบัญญัติ บ.พ. ร.ศ. ๑๓๑ มาตรา ๓ มีความว่า

ให้เสนาบดีเจ้าหน้าที่ยุติการ พระราชบัญญัตินี้ มีอำนาจออกกฎต่าง ๆ

2/10/2538

เพื่อวางระเบียบการให้ตำแหน่งไปตามพระราชบัญญัติ เมื่อ กฏ นั้นได้รับพระราชทานพระบรมราชานุญาต แต่ได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษาแล้วให้ถือว่าเป็นส่วนหนึ่งในพระราชบัญญัตินั้น

บัดนี้ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ พระราชทานพระบรมราชานุญาตให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติตั้ง กฏ ข้บระคับไว้ ดังนี้ ความคือไปนี้

ข้อ ๑ บุคคลผู้ใดได้รับอนุญาตให้ตั้ง บม และเครื่อง กระสุน บม เข้ามาใน พระราชอาณาจักรสยาม ถ้ามีความประสงค์จะรับใบอนุญาตสำหรับให้บรรทุก อาวุธ ดังเมือง ดึงคไปรี และนำ อาวุธ เข้า มา ท่างท่ากรุงเทพร ฯ ก็ให้ผู้นั้น นำใบ อนุญาต มา ยื่น ต่อ เจ้าพนักงาน กรมศุลกากร กรุงเทพร ฯ เจ้าพนักงาน กรมศุลกากร จะได้ ออก ใบ อนุญาต ให้ บรรทุก อาวุธ ตาม แบบ ศ. ๑ ให้ ใบ อนุญาต ให้ บรรทุก อาวุธ นั้นทำเป็น ส่วน ตอน ตอน ๑ สำหรับเก็บไว้ ที่ ศุลกากร ตอน ๒ สำหรับให้ แก่ นายเรือผู้ จะ รับ บรรทุก บม และ เครื่อง กระสุน บม เข้า มา ตอน ๓ สำหรับ ให้ แก่ กงสุต ดังยาง ที่ เมือง ดึงคไปรี ใบ อนุญาต ให้ บรรทุก อาวุธ นั้น กำหนด ให้ ใช้ ได้ ภายใน หก เดือน นับ ตั้ง แต่ วันที่ ออก หนังสือ ใบ อนุญาต

ข้อ ๒ บุคคลผู้ใด นำ อาวุธ บม และ เครื่อง กระสุน บม สำหรับ ตั้ง เข้า มา จาก ต่าง ประเทศ ทาง ทะเล เข้า ถึง ท่า ที่ ผู้ บม จะ ชน จาก เรือ ก็ ให้ ผู้นั้น แจ้ง ความ บอก จำนวน บม และ เครื่อง กระสุน บม ต่อ เจ้าพนักงาน ศุลกากร ที่ ชน ไป ตรวจ กำกับ ไว้ ใน ท่า นั้น แล มอบ บม กับ เครื่อง กระสุน

12/10/2566



Form No. 1.

แบบ ก. ๑

Bangkok..... 191.

กรุงเทพฯ ปี ๑๙

Permission granted to.....

ใบอนุญาตให้

to import.....cases

นำเข้ามา

หีบ

marked.....containing

เครื่องหมาย

คือ

Valid for six months from date of issue.

ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เพียงหกเดือนนับตั้งแต่วันที่ได้ออกอนุญาต

H. M. S. Customs.

กรมศุลกากร

Bangkok..... 191.

กรุงเทพฯ ปี ๑๙

Permission is hereby granted to.....

ได้อนุญาตให้

to import into the Port of Bangkok from.....

นำเข้ามาในท่ากรุงเทพฯ จาก

.....cases marked.....

หีบ เครื่องหมาย

containing.....

คือ

Director General of Customs.

อธิบดีกรมศุลกากร

To the Master of Importing Vessel.

ถึง นายเรือที่นำเรือเข้ามา

This permit to be handed over by the Master in Bangkok to the

ใบอนุญาตฉบับนี้ให้ นายเรือมาขึ้น คือ เอเยนต์ ของ คน ที่ กรุงเทพฯ ฯ vessel's agents.

Valid for six months from date of issue.

ใบอนุญาตนี้ใช้ได้เพียงหกเดือนนับตั้งแต่วันที่ได้ออกอนุญาต

H. M. S. Customs.

กรมศุลกากร

Bangkok..... 191.

กรุงเทพฯ ปี ๑๙

Permission is hereby granted to.....

ได้อนุญาตให้

to import into the port of Bangkok from.....

นำเข้ามาในท่ากรุงเทพฯ จาก

.....cases marked.....

หีบ เครื่องหมาย

containing.....

คือ

Director General of Customs.

อธิบดีกรมศุลกากร

To

ถึง

His Siamese Majesty's Consul.

กงสุลสยาม

แบบ ศ. ๒  
FORM NO. 2.

เรื่องราว ขอ อนุญาต ให้นำปืน จาก กรมศุลกากร

Application for the delivery of fire-arms by H.S.M's Customs.

เขียนที่.....วัน.....เดือน.....ศก.....  
Bangkok, Dated 191

ข้าพเจ้า.....อายุ.....ปี  
I, the undersigned age years

ตั้งเกิด.....ชาติ.....แต่บังคับ.....  
occupation nationality subject

ตั้งบ้านเรือน อยู่.....หมู่ที่.....ตำบล.....  
residing at No. District

อำเภอ.....เมือง.....  
Amphur Muang

ทำเรื่องราว มายื่น ต่อ เจ้าพนักงาน กรมศุลกากร ทราบ  
hereby make application to the proper officer of H.S.M's-  
Customs.

ด้วย ข้าพเจ้า มีความ ประสงค์ ขอ อนุญาต ให้นำ.....  
For permission to take delivery of the fire-arms specified-  
below

.....  
.....  
.....

และกระสุน ดังต่อไปนี้.....  
and the cartridges specified below.

.....  
.....  
.....

ซึ่งได้ นำเข้ามา กับเรือ.....ไปไว้ ใช้สำหรับตัว  
which have been imported per s. s. for my personal use only  
และจะได้นำ ไปขอจดทะเบียน ต่อ เจ้าพนักงาน ผู้จัดทะเบียน ตามพระราชบัญญัติ  
and I undertake that the same shall be registered at the-  
official

ศก ๑๓๑ ภายใน ๑๕ วัน  
registry according to the Royal Fire-arms Act within 15 days

ลงชื่อ.....  
signed

ผู้ขอ อนุญาต  
Applicant.



แบบ ศ. ๓

FORM NO. 3.

ใบอนุญาต สำหรับ มีปืน ใช้ชั่วคราว

Temporary Permit for Possession of Fire-arms

- ๑ เลขหมายใบอนุญาต  
1. No. of Permit
- ๒ ชื่อและอายุผู้รับอนุญาต  
2. Name and age of applicant
- ๓ ตำนีรูปพรรณ  
3. Marks on the body
- ๔ ชาติแต่บังคับ  
4. Nationality and subject
- ๕ มาเมื่ออะไร  
5. Imported per s. s.
- ๖ จากไหน  
6. From whence
- ๗ มาอยู่ที่ไหน  
7. Residing at
- ๘ ทำการอะไร  
8. Occupation
- ๙ ชนิดแต่รูปพรรณปืน  
9. Descriptions of fire-arms.
- .....
- .....
- .....
- ๑๐ เลขหมายปืน และชื่อผู้ทำปืน  
10. Marks and maker's name of fire-arms.
- .....
- .....
- .....
- ๑๑ เลขหมายที่ปืน  
11. No. of fire-arms.
- .....
- .....
- .....
- ๑๒ จำนวนแต่ชนิดกระสุนปืน  
12. Number and descriptions of cartridges.
- .....
- .....
- .....
- ๑๓ วันอนุญาต  
13. Date of sanction
- ๑๔ ลงนามผู้อนุญาต  
14. Signature of Officer.
- ๑๕ หมายเหตุ  
15. Remarks.



### ประกาศตั้งตำแหน่งอธิบดี

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ ตั้งว่า กรมศุภภิบาล  
 กรมเจ้าท่า และ กรมสรรพากร ใน กระทรวงนครบาล เป็น กรมใหญ่ มี  
 ราชการ ทั่วไป มาก ขึ้นสมควร จะ มี ตำแหน่ง อธิบดี เป็น ผู้รับผิดชอบ  
 จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ มี ตำแหน่ง อธิบดี กรมศุภภิบาล ๑  
 กรมเจ้าท่า ๑ กรมสรรพากร ใน ๑ แต่ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต  
 ให้ พระยาศรีสุนทร สุคริยเดช เป็น อธิบดี กรมเจ้าท่า แต่ ให้ พระยารัษฎานุภาค  
 เป็น อธิบดี กรมสรรพากร ใน รัฐบาลการ ต้นของ พระเดช พระคุณ ตาม นานี่  
 ตั้ง แต่ บัด นี้ เป็น ต้นไป ฯ

พระบรมราชโองการดำรัสตั้ง ตั้งแต่วันที่ ๑ กรกฎาคม รัตนโกสินทร  
 ศก ๑๓๑ เป็น วันที่ ๕๙๙ ใน รัชกาลปัจจุบันนี้

### ประกาศแก้ไข

พระราชกำหนดเครื่องแต่งตัวทหารบก

พระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาจุฬาลงกรณ์ พระมงกุฎเกล้าเจ้า อยู่หัว  
 มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นชอบเกล้า ฯ ตั้งว่า ตามความใน พระราช  
 กำหนดเครื่อง แต่ง ตัว ทหารบก รัตนโกสินทร ศก ๑๒๗ ใน ข้อ ๒ แห่ง  
 มาตรา ๒๒ ตั้ง แจง ใน ประกาศ แก้ไข ข้อความ ลง วันที่ ๙ มกราคม

รัตนโกสินทร ศก ๑๒๙ ให้นำเด็กเลี้ยง ให้ใช้ความดังต่อไปนี้แทน

ข้อ ๒ นายทหารชั้นสัญญาบัตรประจำกรมเสนาธิการทหารบก หรือ  
ประจำพเนกเสนาธิการกองทัพกองพลอื่น มีความรู้เต็มที่พิเศษ เรียกว่า  
นายทหารเสนาธิการ ซึ่งกระทรวงกระตใหม่ได้มีคำสั่งให้ไปใช้  
ด้วยยศนี้ ใช้ด้วยยศได้ถึง ๑ เดือน ทบต้นด้วยทั้ง ๒ ข้าง  
รวมคิดกับแผ่นผ้าขาว มีห่วงที่ปลายสายคดองที่คุมคอเสื้อ

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๐ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
ณ วันที่ ๗๐๐ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

กฎเสนาบดี

เพิ่มเติม พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว ข้าราชการฝ่ายพลเรือน  
ใน พระราชดำรินี้ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๙

ว่าด้วยเครื่องหมาย ของ ข้าราชการ ตาม กรมที่ ชั้น แก่กระทรวงวัง

ตามความใน พระราชกำหนด เครื่อง แต่ง ตัว ข้าราชการฝ่ายพลเรือนใน  
พระราชดำรินี้ รัตนโกสินทร ศก ๑๒๙ หมวดที่ ๓ มาตรา ๑๒ ว่าด้วย  
เครื่องหมายดี ข้าราชการใน พระราชดำรินี้ จะควร หมายดีใด ก็แต่ง  
แต่จะทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้เสนาบดีกระทรวงวัง ออกข้อบังคับ  
กำหนด เป็น ครั้ง คราว นั้น บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ตั้งว่า  
ดี เครื่องหมาย ของ ข้าราชการ บาง กรม ที่ ชั้น แก่กระทรวงวังใช้ต่างกัน  
อยู่ นั้น ยังไม่เป็น การ ดีดวก จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้แก้ไข

ศก ๑๓๑

หน้า ๕๔๗

ตั้งเครื่อง หมายถึง แปลกกัน ที่ คอ แต่ ขอมอ เลื้อย เคนยัก แต่ แม่น กำมะหยี่  
 ที่ ไซ่ คอ เลื้อย ชาว นั้น เลื้อย โหม ให้ ไซ่ เบน ดีแดง บานเย็น ให้ เหมื่อน  
 เช่นเดียวกับ ข้าราชการใน กรมกลาง กระทรวงวัง เลื้อย ให้หมด เว้น เดี่ยว แต่  
 กรม บาง กรม เช่น กรมพระคลังข้างที่ กรมราชเลขา แต่ กรมพระตำรวจ  
 รวม ๓ กรมนี้ จึงให้คง ไซ่ ดี ไปตามเดิม ไม่ต้อง เปลี่ยน แปลง ฯ  
 กระทรวงวัง

วันที่ ๑๑ ตุลาคม วันขึ้นปีใหม่ คศ ๑๓๑  
 (ลงพระนาม) สรรพสิทธิประสงค์  
 เสด็จมาดี

พระราชบัญญัติ

ของ หนุ่ ข้าราชการใน พระราชสำนักนี้

วัน เดือน ปี คศ ๑๓๑

พระราชปรารภ

พระบาท สัมเด็จ พระประเมณฑร มหาจักรีบรมราชูปถัมภ์ พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว  
 มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อมว่า ข้าราชการ  
 ใน พระราชสำนักนี้ ที่ ยัง คง รับราชการ ประจำ ณ บัดนี้ ก็มี เป็น  
 จำนวน มาก ต่อไปก็ คง จะ ต้อง มี เวลา ที่ จะ ต้อง มี ผู้ ที่ สัมควร จะ ทรง  
 พระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ ออก จาก ราชการ ประจำ บ้าง

12/10/2566

แต่ถ้าแม้ว่าจะตัดออกไป จากตำแหน่ง ประจำการ เคย ๆ ก็ ก็ จะ เป็น  
ประหนึ่ง ว่า ผู้ นั้น มีความผิด จึง ต้อง ถูก สกัด ออก จาก ตำแหน่ง ราชการ  
ก็ จะ เป็น ที่ เสื่อมเสีย แก่ ข้าราชการ ผู้ ที่ ต้อง ออก จาก ตำแหน่ง นั้น

อัน ที่ จริง การ ที่ ข้าราชการ ผู้ใด จะ ต้อง ออก จาก ตำแหน่ง ประจำการ  
นั้น ไม่ใช่ จำเพาะ เพื่อ ความผิด เท่านั้น ถึง แม้ ผู้ ที่ ไม่ มีความผิด  
ก็ อาจ จะมี เหตุ จำเป็น ที่ จะ ต้อง ออก จาก ตำแหน่ง ได้ เช่น เมื่อ ราชการ  
เปลี่ยนแปลง ระเบียบ ราชการ ใหม่ พระ เชน เลิก ตำแหน่ง ใด ตำแหน่ง ๑ เสีย  
และ ข้าราชการ ผู้ ที่ เคย ทำการ ใน ตำแหน่ง ที่ เลิก เสีย นั้น ก็ เป็น อัน ต้อง  
ขาด จาก ประจำการ ไปเอง ถ้า ข้าราชการ มีความ ขราทุพพลภาพ ไม่  
สามารถ ที่ จะ มารับ ราชการ ตาม ตำแหน่ง นั้น ของ คน โดย สิ้น ไม้ เสริม ข้อ ๒  
ถึง นี้ เป็น ต้น ข้าราชการ ที่ จะ ต้อง ออก จาก ตำแหน่ง ประจำการ โดย ไม่ มี  
ความผิด เช่น นี้ ก็ เป็น ผู้ ที่ สัมควร ที่ จะ ยัง คง ได้รับ พระราชทาน พระ  
มหากุณา ตัด ไป เป็น ส่วน พระบรมราชูปถัมภ์ ก็ คือ

จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ให้ ทราบ พระราช บัญญัติ  
กองหนุน ข้าราชการ ใน พระราชสำนัก มี ข้อ ๒ คือ ไป นี้

มาตรา ๑) พระราชบัญญัติ นี้ ให้ มี นาม เรียกว่า พระราชบัญญัติ  
กองหนุน ข้าราชการ ใน พระราชสำนักนี้ วันที่ ๑๓๑

มาตรา ๒) บรรดา ข้าราชการ ใน พระราชสำนักนี้ ซึ่ง ต้อง ออก  
จาก ตำแหน่ง ราชการ ประจำไป โดย ไม่ มีความผิด เสีย หาย อย่าง ร้ายแรง

เช่น ต้อง คิด เป็น ความ อาญา หรือ เดิมที ต่อ พระราช กำหนด กฎหมาย  
 สำหรับ แผ่นดิน แต่ ได้ เหน้ ผู้ บิด พลิ้ว ก่อ นำ ที่ ราชการ อย่างไร แต่  
 การ ที่ ของ ออก จาก ราชการ ประจำ ไป นั้น เพราะ เหตุ ย่าง อื่น กต่าง คือ  
 ก. เพราะ รับ ราชการ มา นาน ส้มควรว จะ ให้ ออก พัก ผ่อน ไม่ ต้อง  
 มา รับ ราชการ ประจำ

ข. เพราะ เลิก ถอน ตำแหน่ง เก่า ไม่มี ตำแหน่ง นำ ที่ จะ ให้ ผู้ นั้น  
 รับ ราชการ ได้

ค. เพราะ มี อายุ มาก ไม่ สามารถ จะ มา รับ ราชการ ประจำ ได้ เป็น  
 ที่ เรียบ ร้อย

ง. เพราะ บ่อย เจ็บ ทุ พดภาพ ซึ่ง ไม่มี เวลา จะ หาย เป็น ปกติ แต่  
 เป็น การ พ้น วิสัย จะ มา รับ ราชการ ให้ เป็น ที่ เรียบ ร้อย ได้ ดังนี้ เป็น คน

บรรดา ข้าราชการ ที่ ต้อง ออก จาก ราชการ ประจำ เพราะ เหตุ ๔ ประการ  
 ตาม ที่ ว่า ไว้ ใน หมาย อักษร ก. ข. ค. ง. นี้ ไซ้ ให้ ข้าราชการ  
 ผู้ นั้น อยู่ใน ประเภท กง หนึ่ง สัก ขึ้น อยู่ใน กระทรวง แล กรม ที่ ตน เคย  
 รับ ราชการ มา แต่ ได้ รับ พระราชทาน เบี้ยหวัด ตาม อัตรา ส่วน แบ่ง ของ  
 เงิน เดือน ที่ ตระ ได้ รับ พระราชทาน ดัง จะ ได้ บรรยาย ต่อ ไป ใน มาตรา ๓ นั้น

มาตรา ๓) บรรดา ข้าราชการ ที่ ต้อง ย้าย หรือ ตก อยู่ใน ประเภท  
 กง หนึ่ง นั้น ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า ฯ ให้ ได้ รับ พระราชทาน  
 เบี้ยหวัด เป็น เงิน เดือน ซึ่ง ความ อัตรา ส่วน แบ่ง ๑ ใน ๒ ๑ ใน ๓

หรือ ๑ ใน ๔ ของเงินเดือนที่คนได้รับพระราชทานในเดือนหลัง  
 ที่สุด ในขณะที่ยังรับราชการประจำอยู่นั้นเป็นเกณฑ์ เว้นเสีย  
 แต่ถ้าจะทรงพระมหากรุณาโปรดเกล้าฯ เดือนขึ้นบรรดาศักดิ์ขึ้นเป็น  
 บำเหน็จพิเศษ เมื่อจะออกปกครองหนานั้น ก็ให้คิดเบี้ยหวัดโดยตั้งอัตรา  
 เงินเดือนที่ควรจะได้รับพระราชทานในชั้นบรรดาศักดิ์ใหม่ นั้น เป็นเกณฑ์

ในการซึ่งผู้ใดจะได้รับพระราชทาน อภิเษก ส่วนแบ่งชนิดใดโดยวิธีนั้น  
 ต้องแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ เห็นสมควร ตามคุณวุฒิ  
 ความดีความสามารถของผู้นั้น แต่ซึ่งจะได้เป็นหน้าที่ของเจ้ากระทรวง  
 จะออกคำสั่งประกาศให้ทราบเสมอ ในคราวที่ย้ายข้าราชการ นั้น ๆ  
 เป็นกองหนุนว่าจะให้ได้รับพระราชทาน ส่วนแบ่งชนิดใดโดยวิธีเงิน

มาตรา ๔) ข้าราชการที่เป็นกองหนุนนั้น อนุญาตให้หยุด  
 พักผ่อน อยู่ตามภูมิดำเนาของตนได้ ไม่ต้องมารับราชการประจำ  
 แต่ให้คงฟังบังคับบัญชาเจ้ากระทรวงหรือกรมที่ตนสังกัดกันอยู่ แต่  
 ถ้าจะมีกิจราชการจำเป็นซึ่งเจ้ากระทรวงหรือกรมมีประสงค์จะเรียกให้  
 เข้ารับราชการประจำ หรือรับราชการชั่วคราวในคราวใด  
 อย่างไรแล้ว ก็ต้องมารับราชการตามคำสั่ง

ถ้าเรียกให้เข้ามารับราชการไม่เข้ามา และไม่ชี้แจงเหตุผลที่  
 ขัดข้องมาให้ชัดเงินจนเจ้ากระทรวง หรือกรมควร จะเชื่อฟังได้แล้ว  
 ต้องนับว่าเป็นผู้ขัดต่อราชการ ให้เป็นหน้าที่เจ้ากระทรวงฎุกรม

12/10/2566

นำความกราบบังคมทูลขอพระราชทานให้คงเบี้ยหวัดเสียชั่วคราว ๑  
ฎึงที่เดียว ฎาจะลดจำนวนให้น้อยลง ก็สุดแล้วแต่จะสมควรแก่  
ความผิดมากและน้อย

อนึ่งถ้าข้าราชการ กองหนุนจะไป ณเมืองหรือตำบลใดซึ่งนอกจาก  
จังหวัดกรุงเทพมหานคร แต่การที่ตนไปนั้นมีการที่ต้องไปพักผ่อน  
ตั้งแต่ ๗ ราชวัตรขึ้นไปแล้ว จะต้องมาหาแต่ชี้แจงให้เจ้ากระทรวง  
หรือกรมที่ตนสังกัดนั้นทราบทุกคราวไป

มาตรา ๕) ข้าราชการผู้ใดที่ได้รับคำสั่งเรียก คือ

๑. ให้เข้ารับราชการประจำหน้าที่ จะได้รับพระราชทานเงินเดือน  
ตามอัตราที่เคยได้รับพระราชทานอยู่ในเวลาประจำการ มาแต่ก่อนเดือน  
ที่สุด แต่ให้คงเบี้ยหวัดที่ได้รับพระราชทานขึ้น กองหนุนนี้

๒. ถ้าเป็นแต่เรียกเข้ารับราชการชั่วคราวจะได้รับพระราชทาน  
เงินเดือนคิดจากอัตราเงินเดือนที่เคยได้รับพระราชทานเมื่อเวลาประจำ  
การ มาแต่ก่อนนั้น

มาตรา ๖) ข้าราชการผู้ใดที่ออกเป็นกองหนุน ได้รับ  
พระราชทานเบี้ยหวัดตามพระราชบัญญัติแล้ว แต่ภายหลังต้องเรียก  
เข้ารับราชการประจำ แต่คงเป็นได้รับพระราชทานเงินเดือนเช่นเดียวกับ  
กับอัตราประจำมาแต่ก่อนนั้น เวลาเข้ารับราชการครั้งนี้เป็นอันนับต่อ  
จากเวลาเข้ารับราชการประจำก่อนได้ (ไม่เป็นอันต้องขาดตอน



เพราะเหตุที่ พักเป็น กอง หนุน แต่เวลาที่ เป็น กอง หนุน อยู่เท่าไร นั้น ให้เป็นอัน ทัพไป จะ นับ เข้าด้วยไม่ได้) ส่วน อัตราเงิน เดือน ก็ให้ นับ ติดต่อกัน ใต้ วัตถุประสงค์ กับการ นับ เวลา

มาตรา ๗) ในการ พระราชพิธี ถือน้ำ พระพิพัฒน์ รัชชา ตาม เวลา ปฏิบัติ บัระ ๒ ครั้ง นั้น ถ้าไม่ จำาร ติศ ซึ่ง กิจ จำเป็น โดย แท้จริง อย่าง หนึ่ง อย่าง ใด แล้ว บรรดา ข้าราชการ กอง หนุน ต้อง มา กระทำ สักย ด้า มาศ แล้ว รับ พระราชทาน น้ำ พระพิพัฒน์ ดัศยา จึง ทุก นาย เต็ม มือ แต่ ต้อง ไป ลง นาม ไว้ ใน สัมมุต ตาม กระทรง ที่ ตน ตั้ง กัด อยู่ ให้ทราบ เป็น สำคัญ ซึ่ง จะ เบี่ยง บ้าย หรือ ไม่มี เหตุ สัมควร ที่ จะ ไม่ มา นั้น ไม่ ได้ เป็น อัน ขาด

มาตรา ๘) ข้าราชการ ผู้ใด มี อาการ บัวย เจ็บ ซึ่ง เป็น การ พหุ วิสัย ไม่ สามารถ จะ มา รับ พระราชทาน น้ำ พระพิพัฒน์ ดัศยา ได้ นั้น จะต้อง ทำ รายงาน ช้ แจง มา บอก เล่า ให้ เจ้า กระทรง ทราบ ซึ่ง จะ ขาด หนึ่ง เดียว นั้น ไม่ ได้ แม้ ปรากฏ ว่า ขาด ไป โดย ไม่มี เหตุ สัมควร อย่าง ไร แล้ว ก็ จะ ต้อง ถูก ดึง ติ เบียด อด ไม่ ได้ รับ พระราชทาน ใน บั ที่ ขาด นั้น ทั้ง บั

มาตรา ๙) เบียด อด ที่ พระราชทาน ตาม พระราชบัญญัติ นั้น ให้ เป็น ที่ พึง เขาใจ ว่า พระราชทาน เงาะ แด่ ผู้ ที่ ยัง อยู่ ใน เวลา เป็น กอง หนุน เท่า นั้น ถ้า ผู้ใด พหุ เซบว กอง หนุน หรือ ได้ รับ ราชการ มา มาพ เต็ม มือ เท่า เวลา ที่ ปรากฏ ใน พระราชบัญญัติ เบียด นำ มา ณู วัน ติศ โทศิธร ศก ๑๒๐ ซึ่ง เป็น การ สัมควร จะ ได้ รับ พระราชทาน เบียด นำ มา ณู และ ไซริ ก็ อนุญาต

ให้ขอ ร้อง รับ พระราชทาน เบี้ย บำนาญ เป็น ไป ตาม ความ โน พระราชบัญญัติ  
นั้นได้ ไม่ขัด กับ เบื้อง เบี้ย หัก ตาม ที่ ว่าไว้ ใน พระราชบัญญัติ

มาตรา ๑๐) ข้าราชการใน พระราชสำนัก ตาม ว่าไว้ ใน พระราช  
บัญญัติ นั้น ให้เป็น ที่ พึง เข้าใจ ว่า เสมอ แต่ บรรดา ข้าราชการใน พระ  
ราชสำนัก ซึ่ง ชื่น แก่ กระทบวงษ์ หรือ ที่ ได้ รับ พระราชทาน เงิน เดือน  
จาก กรมพระคลังข้างที่เท่านั้น (ไม่ใช้จาก กระทบวงษ์พระคลังมหาสมบัติ)

มาตรา ๑๑) ให้เสนาบดี กระทบวงษ์ เป็น ผู้รักษา พระราชบัญญัติ  
แต่ดำเนินการ ให้เป็น ไป ตาม ที่ บัญญัติไว้

มาตรา ๑๒) พระราชบัญญัติ ของ หน้ ข้าราชการใน พระราชสำนัก นี้  
ได้ตรา ขึ้นไว้ เมื่อวันที่ ๑๒ ตุลาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑ เป็น  
วันที่ ๗๐๒ ใน รัชกาล บัทยา นี้

ประกาศ

ย้าย พระยาศรีสุนทรโวหาร ปรดิศุตตถอง กระทบวงษ์  
มารับราชการใน ตำแหน่ง ผู้ช่วย ราชเสนาบดี

มีพระบรมราชโองการโปรดเกล้าฯ ดำรัสเห็นเกล้าฯ สั่งว่า ตาม  
ที่ได้ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้พระยาศรีสุนทรโวหาร ผู้ช่วย ราชเสนาบดี  
ไปเป็นผู้บัญชาการโรงเรียน ข้าราชการพลเรือนแล้ว ตำแหน่ง ผู้ช่วย  
ราชเสนาบดี ยังว่าง อยู่ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ย้าย พระยาศรี

12/10/2566

สุนทรโวหาร ปรัตตทุตตของ กระทบวงมูราชกร มาธิบดีราชกรใน ตำแหน่ง  
ผู้ช่วย ราชเสนาธิการ แต่บัดนี้ เปน ต้นไป

พระบรมราชโองการ ดำรัสตั้งแต่วันที่ ๒๒ ตุลาคม รัตนโกสินทร

### ประกาศกระทรวงคมนาคม

#### พนักไปรษณีย์

ด้วย ตาม ประกาศ กระทรวงคมนาคม ลงวันที่ ๑๒ พฤษภาคม

ร.ศ. ๑๒๙ ประกาศใช้ตั๋วตราไปรษณีย์ราคาต่าง ๆ ซึ่งมีรูปครุฑพาวณี  
เชิญ พระบรมรูป ความแจ้ง อยู่ แล นั้น

บัดนี้ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้สร้าง ตั๋วตราไปรษณีย์ ชนิดใหม่  
มีราคาต่าง ๆ รวม ๑๒ ชนิด พระราชทาน พระบรมราชานุญาตให้กรม  
ไปรษณีย์ โทรเลข จำหน่าย ใช้ตั๋วตรา อย่างใหม่ นี้ ค่ะ ถาน กับ ตั๋วตรา  
ไปรษณีย์ อย่างเก่า ที่ คง ใช้ อยู่ ได้ ด้วย ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม รัตน  
โกสินทร ศก ๑๓๑ เปน ต้นไป ตั๋วตราไปรษณีย์ ใหม่ นี้ มี พระบรมรูป  
พิมพ์ บน กระดาษขาว คือ

- ๑ ราคา ๒๕ สตางค์ พิมพ์ แดง ใน สีน้ำตาด ย่อ
- ๒ ราคา ๓๐ สตางค์ พิมพ์ แดง ใน สีเขียว
- ๓ ราคา ๖๐ สตางค์ พิมพ์ แดง ใน สีแดง
- ๔ ราคา ๑๒๐ สตางค์ พิมพ์ สีดำ ใน สีน้ำตาด แก่
- ๕ ราคา ๑๕๐ สตางค์ พิมพ์ แดง ใน สีน้ำเงิน ย่อ

12/10/2566

- ๖ ราคา ๒๘ สตางค์ <sup>๕</sup> พัน แด่ วง ใน สี่น้ำตาตแก่
- ๗ ราคา ๑ บาท <sup>๕</sup> พัน สี่น้ำเงิน แก่ วง ใน สี่ลับสี่ดำ
- ๘ ราคา ๒ บาท <sup>๕</sup> พัน สี่แดง วง ใน สี่ลับ สี่น้ำตาตแก่
- ๙ ราคา ๓ บาท <sup>๕</sup> พัน สี่เขียว วง ใน สี่ลับสี่ดำ
- ๑๐ ราคา ๕ บาท <sup>๕</sup> พัน สี่ม่วง วง ใน สี่ลับสี่ดำ
- ๑๑ ราคา ๑๐ บาท <sup>๕</sup> พัน สี่เฟด วง ใน สี่ลับ สี่ม่วง
- ๑๒ ราคา ๒๐ บาท <sup>๕</sup> พัน สี่เขียว แก่ วง ใน สี่ลับ สี่น้ำตาต

จะได้จำหน่าย ณที่ทำการไปรษณีย์ทุก ๆ ตำบล ภายในพระราชอาณาเขต  
 กระทรวงคมนาคม

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม วันโกสืนทร ศก ๑๓๑  
 (ลงนาม) อภิธานประพัทธ์  
 เสนาบดีกระทรวงคมนาคม

พแนกการไปรษณีย์โทรเลข

ด้วย ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดใช้การไปรษณีย์แลโทรเลข  
 ขึ้นที่ เมือง ตราด เพื่อทำการ รับส่ง หนังสือแลโทรเลขไป มา กับเมือง  
 มณฑลต่าง ๆ ทั่วไป ตั้งแต่วันที่ ๑๕ ตุลาคม วันโกสืนทร ศก ๑๓๑  
 เป็นต้นไป จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

กระทรวงคมนาคม  
 ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม วันโกสืนทร ศก ๑๓๑  
 (ลงนาม) อภิธานประพัทธ์  
 เสนาบดี กระทรวงคมนาคม

ด้วย ทรง พระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เปิดใช้การไปรษณีย์แฉกโทรเลข  
ชั้น ที่ คำบด ปากพม่า แขวง เมืองนครศรีธรรมราช เพื่อ ทำการ รับส่ง หนังสือ  
แฉกโทรเลขไป มา กับ เมือง มณฑลต่าง ๆ ทั่วไป ตั้งแต่วันที่ ๒๐ ตุลาคม  
รัตนโกสินทรศก ๑๓๑๑ เป็นต้นไป จึง ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน

กระทรวงคมนาคม

ประกาศมา ณ วันที่ ๑๕ ตุลาคม รตนโกสินทรศก ๑๓๑๑

(ลงนาม) วงษานุประพัทธ์

เสนาบดี กระทรวงคมนาคม

### ประกาศกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

ว่าด้วยการ ออกใช้ ฌบัตร์ ชนิด ๑๐๐๐ บาท

ซึ่งได้ เติมเลขหมาย ฌบัตร์ ๒ แห่ง

เสนาบดี กระทรวง พระคลัง มหาสมบัติ ถ้อย อำนาจ ซึ่ง ทรง พระกรุณา

โปรดเกล้าฯ พระราชทานไว้ ใน มาตรา ๑๗ (ง) แห่ง พระราชบัญญัติ

ฌบัตร์สยาม รตนโกสินทรศก ๑๒๑๑ ขอ ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า

กรม ฌบัตร์ จะได้ เติม เลขหมาย ฌบัตร์ ชนิด ๑๐๐๐ บาท ตั้ง ต้น แต่

๑ ๒๐๐๐๑ ฌบัตร์ ๒ แห่ง คือ ได้ คำว่า เจ้าพนักงาน เป็น เลขไทย

แห่ง ๑ แต่ ได้ คำว่า เสนาบดี เป็น เลขฝรั่ง อีก แห่ง ๑ รวม หมวด

เลข หมายเลข ๔ แห่ง ด้วยกัน แต่ จะ ได้ จำหน่าย ฌบัตร์ ชนิด นี้ ต่ ก ใ ไป

ส่วน ฉบับที่ ๑๐๐๐ บาท ชนิดเก่าที่ กรมธนบัตรได้จำหน่าย ออกไปแล้ว  
หรือที่จะได้จำหน่ายภายหลัง วันประกาศนี้ ให้คงเป็นอันใช้ได้ตลอดไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๑ พฤศจิกายน รัตนโกสินทรศก ๑๓๑

(ลงพระนาม) กิติยากร

เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ

### ประกาศเก็บภาษียาเกาะกว้าง

ซึ่งได้ปลูกในเมืองกาญจนบุรี เขตใน เขตว เมืองราชบุรี

มีพระบรมราชโองการ ดำรัสเหนือเกล้า ฯ ให้ประกาศให้ทราบทั่ว  
กันว่า ตามประกาศลงวันที่ ๔ มีนาคม ร.ศ. ๑๒๖ ซึ่งให้งดเก็บ  
ภาษียาเกาะกว้าง ซึ่งราษฎรได้เพาะ ปลูกใน เขตเมือง กาญจนบุรี  
ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ร.ศ. ๑๒๗ กับประกาศลงวันที่ ๑ พฤษภาคม  
ร.ศ. ๑๒๗ ให้งดเก็บภาษียาสูบตั้งแต่เขตเหนือที่ว่าการมณฑลราช  
บุรีขึ้นไปตามด่านราชบุรีทั้ง ๒ ผังไว้ชั่วคราวนั้น บัดนี้ได้ทรงทราบ  
ฝ่าละอองธุลีพระบาทว่า การทำไร่ยาในเขตว เมือง กาญจนบุรี แต่  
ตั้งแต่เขตเหนือที่ว่าการ มณฑล ราชบุรีขึ้นไปตามด่านราชบุรีทั้ง ๒ ผัง  
ราษฎรได้พากันเพาะ ปลูกไร่ยาสูบ มากขึ้น ทั้งราคาขายที่ซื้อขายกัน  
ก็ดีกว่าแต่ก่อน หดหายเท่า นั้นว่าการทำไร่ยา มีความเจริญขึ้น สมควร  
จะเรียกเก็บภาษียาต่อไป จึงทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ยกเลิก  
ประกาศที่ให้งดเก็บ ภาษียาเกาะกว้าง เดิม ๒ ฉบับ นั้นเสีย คงให้จัด

เก็บภาษียาเกาะกร้าง ซึ่งได้เพาะปลูกในเขตเมืองกาญจนบุรี แต่ตั้งแต่  
เหนือที่ว่าการมณฑลราชบุรีขึ้นไปตามลำน้ำราชบุรีทั้ง ๒ฝั่ง ตามขอ  
ความในมาตรา ๒๑ แห่งพระราชบัญญัติภาษีภายในรัตนโกสินทร ศก ๑๑๑  
ไปตามเดิมตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๒ เป็นต้นไป

ประกาศมา ณ วันที่ ๗ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑  
เป็นวันที่ ๗๕๘ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศยกเว้นเงินค่านาตำบลบางแตนบางเตย

ให้แก่ราษฎรใน มณฑลปราจีนบุรี

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมขุนมรุพงษ์ศิริพัฒน์ ข้าหลวงพิเศษจัดการ  
ตำแหน่ง ข้าหลวงเทศาภิบาลสำเร็จราชการ มณฑลปราจีนบุรี รับ พระบรม  
ราชโองการได้เกล้า ฯ ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ประกาศแก่บรรดา  
ราษฎรใน ตำบล บางแตน แด่ บางเตย อำเภอ บ้านฉาง แขวง เมืองปราจีนบุรี  
ให้ทราบทั่วกัน ว่า

เมื่อ วันที่ ๓๐ พฤศจิกายน ศก ๑๓๑ พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้า  
เจ้าอยู่หัว เสด็จพระราชดำเนินเยี่ยม มณฑลปราจีนบุรี ประทับแรม  
ณ พลับพลา บางแตน ข้าราชการ แด่ ราษฎร เมื่อทอดของชุดพระบาท

มี พระบรมราชโองการ ดำรัส ถึง ความทุกข์ สุข ของ ประชา ราษฎร  
ได้ กราบ บังคม ทูล พระกรุณา ว่า ใน ตำบล นี้ การ ทำนา หา เติง ซ้ำไม่



บริบูรณ์ เสียหาย ด้วย น้ มาก บาง น้อย บาง มา ถึง ๓ ศก แล้ว คิด ๆ กัน  
 จึงโปรดเกล้า ฯ ให้ สอบ ถอน ค ได้ ความ ว่า ใน บัน นี้ ตำบตอื่น ๆ  
 ได้ เข้า ต บริบูรณ์ เสียหาย แต่ เฉพาะ ตำบต บาง แตน แล ตำบต บาง เคย  
 ที่ โกล เคียง มี พระราชหฤทัย ส่ง ส่ร แก่ อาณาประชาราษฎร ณ ตำบต นั้น  
 จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ดำรัส สั่ง ให้ ยก เงิน ค่านา  
 พระราชทาน ให้ แก่ ราษฎร ณ ตำบต บาง แตน แล บาง เคย

ให้ ผู้ว่าราชการเมือง กรมการอำเภอ เจ้าหน้า ที่ จัดการ ยก เว้น เงิน ค่านา  
 ตาม กระแส พระบรมราช โองการ ซึ่ง โปรดเกล้า โปรดกระหม่อม มา นี้ จึง ทุก  
 ประการ

เมือง ปรจิณบุรี

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒ ธันวาคม รัตนโกสินทร ศก ๑๓๑

ประกาศ แก่ พระราชบัญญัติ

ลักษณะ หนึ่ง ส่วน แล บริษัท ศก ๑๓๐

มี พระบรมราช โองการ ใน พระบาท สมเด็จพระ ประเมนทร มหาจักรีราช  
 พระมงกุฎเกล้า เจ้า อยู่ หัว ดำรัส เห็น เกล้า ฯ ให้ ประกาศ ให้ ทราบ ทั้ง  
 กัน ว่า พระราชบัญญัติ ลักษณะ หนึ่ง ส่วน แล บริษัท ซึ่ง ได้ โปรดเกล้า ฯ ให้  
 คราว ไว้ แต่ วันที่ ๑๗ กันยายน รัตนโกสินทร ศก ๑๓๐ นี้ ทรง พระราช  
 ดำรัส เห็น ว่า สมควร จะ แก่ ไข ข้อ ความ ใน มาตรา ๕๘ แล ขยาย เวลา ใน

หมวด ๗ บทบัญญัติเฉพาะ กาลให้ยาว ออกไป เพื่อเป็น การ อดวก  
 แก่ การ อดทะเบียน จึง ทรง พระกรุณา โปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้ตรา  
 พระราชบัญญัติ แก่ บท มาตรา ๕๘ นั้น ให้ถอน คำว่า “เมื่อ ทาง นั้น  
 อดตาย แดง” ออกเสีย ให้ ไซ คำว่า “เมื่อ ทาง นั้น อดสัญญา” แทน  
 แด คำว่า “๑๓ เดือน” ใน มาตรา ๒๙๖ มาตรา ๒๙๗ มาตรา ๒๙๘  
 นั้น ให้ยก ออกเสีย ให้ ไซ คำว่า “๒ ปี” แทน ใน มาตรา นั้น ๆ

พระราชบัญญัติ ตราไว้ ณ วันที่ ๒๕ ธันวาคม รัตนโกสินทรศก ๑๓๑๑  
 เป็น วันที่ ๗๗๖ ใน รัชกาลปัจจุบันนี้

ประกาศยก วิศวกรรมพยาบาล ให้เป็น สาธารณสถาน

เรา สมเด็จ พระปรเมนทรมหาอชิรวุธ พระ มงกุฎเกล้าเจ้า แผ่น ดิน  
 สยาม ขอ ประกาศ แด่ บรรดา อาณา ประชาชน ชาว กรุง เทพมหานคร  
 ทราบ ทัด กัน

ด้วย เรา มา คำนี้ ถึง โบราณ ราชประเพณี ที่มี มา ว่า พระราชา ธิบดี  
 เมื่อ ไต่ ผ่าน พิภพ แดง ทรง รัว พึง ถึง บุพเพศตบุญญา ที่ได้ ทรง สั่ง สมมา  
 คน พระองค์ ได้ บรรลุ ถึง ซึ่ง ตำแหน่ง ที่ สูง สุด ใน แผ่น ดิน ได้ ทรง รับ มอบ เป็น  
 ผู้ ครอบครอง วิชา วิชา นี้ แล้ อาณา เหนือ ประชาชน ให้ อยู่ ร่วม เย็น เป็น คู่  
 จึง ทรง สั่ง ราช พระอาราม ขึ้นไว้ ให้ เป็น เครื่อง เติม พระราชศรัทธา แด เพื่อ  
 ให้ เป็น สถาน ที่ สถิตย์ แห่ง พระ ภิษุ ตั้ง มี ผู้ ทรง ศีล สุตา ธิคุณ เป็น ผู้

คำจุน พระบวร พุทธศาสน์ให้ถาวรอยู่เพื่อประโยชน์แห่งนิกรชน นับว่าพระมหา กษัตริราชราช ทรง กระทำ การ เพื่อ ประโยชน์แห่ง ชาติ บ้าน เมือง แด่ผลัคนิกรได้ อย่าง หนึ่ง

ส่วน ตัว เราเอง เมื่อได้รับ ภาระ เป็น ผู้ ปกครอง ท่าน ทั้งหลาย ต่าง พระองค์ พระบาท ส้มเตี๊ยะ พระจุลจอมเกล้า เจ้าอยู่หัว ปิยมหาราช แห่ง คนไทย แด่ ส้มเตี๊ยะ พระบรมชนกนาถ ของเรา เราก็ได้ วิชา ฟัง ถึง พระราช ประเพณี โบราณ อัน กล่าว มา แลแล้ว นั้น แต่ มา รู้ ดี ว่า ใน กาล บัดนี้ นั้น พระ อาราม สำคัญ ๆ ใน พระ มหา นคร นี้ พระบาท ส้มเตี๊ยะ พระ เจ้าอยู่หัว ใน พระบรมราชวงษ์ จักร ที่ ได้ เสวยราชย์ มา ก่อน เรา ถึง ๕ รัชกาล แลแล้ว นั้น ก็ ได้ ทรง สั่ง ฐาปนา ขึ้น ไว้ แลแล้ว หลาย พระอาราม ตัว เรา ผู้ เป็น ทายาท สืบ ต้นตอ ติวงษ์ ก็ มี นำ ที่ เป็น ผู้ บำรุง พระ อาราม เหล่า นั้น อยู่ แลแล้ว ครั้น ว่า เรา จะ สั่ง รั้ง สั่ง ฐาปนา พระ อาราม ขึ้น ใหม่ ก็ จะ เกิน แก่ ความ จำ เป็น ใน ส่วน ทาง บำรุง พระ ศาสนา ข้า จะ เป็น ภาระ เพิ่ม ขึ้น โดย ไม่ มี ผล ดี เพียง พอ แต่ ครั้น ว่า เรา จะ เพิก เฉย เสีย ไม่ กระทำ สิ่ง หนึ่ง สิ่ง ใด ขึ้น ให้ เป็น สัจจารณ ประโยชน์ ก็ คือ ประหนึ่ง ว่า เรา ไม่ รู้ จัก รักรัก ถึง บุปเพศ ติ ภัย ติ ภัย ไม่ รู้ จัก ความ ภาส กุมิ ใน ใจ ที่ ได้ รับ คำ หนึ่ง อัน สำคัญ อัน ที่ จริง นั้น คึง แต่ แรก เริ่ม มา เรา ก็ ได้ รู้ ดี อยู่ แลแล้ว ซึ่ง ความ ภาส กุมิ ใจ แด่ ความ หนัก แห่ง ภาระ ที่ เรา ได้ รับ มา โดย เป็น ทายาท แห่ง พระบาท

สมเด็จพระบรมชนกนารถ ได้คิดขยับเขยื้อนที่จะหาทางสั่งแต่งตั้งให้  
 ปราบกฏว่าเราปราบกฏาที่จะสร้างสถานที่อันใดอันหนึ่งขึ้นไว้ เพื่อ  
 สาธารณประโยชน์แห่งสถณิกกร จึงได้ตกลงว่าจะจัดสร้างโรงพยาบาล  
 ขึ้นสำหรับจังหวัดกรุงเทพฯ ภาคเหนือ ได้มอบให้เจ้าพระยามหาไชย เป็น  
 จัดหาที่สร้างโรงพยาบาลอันนั้นขึ้น ฤๅมันนั้นก็ให้หาซื้อที่ดินอันใด  
 ซึ่งจะใช้เป็นโรงพยาบาลได้ ก็พะเคินประจวบกับเวลาที่มิผู้บอกขาย  
 ดึกแต่ที่ดินนั้น เราจึงได้ออกทุนทรัพย์ส่วนพระคลังข้างที่ซึ่งเป็น  
 ทุนทรัพย์ส่วนตัวของเราได้รับมาเป็นมรดกจากสมเด็จพระบรมชนกนารถ  
 นั้น ซื้อที่ดินนั้นเพื่อทำเป็นโรงพยาบาลขึ้น เจ้าพระยามหาไชย  
 ได้รับเป็นพระจัดแต่งสถานที่พอให้ใช้ได้เพื่อประโยชน์อันนั้น  
 การที่เราได้จำหน่ายทุนทรัพย์ส่วนตัวออกทำโรงพยาบาลขึ้นครั้งนี้  
 เพราะมารว้างถึง บพเพกคปัญญตา แต่กษัตริที่เราได้สั่งตั้งขึ้นมา  
 มาตั้งอยู่ในฐานแห่งผู้มีทรัพย์เพียงพอ แต่ทรัพย์ที่เรามีอยู่นั้น  
 เห็นว่าจะจับจ่ายใช้สอยในทางใด ก็จะไม่ได้รับผลความพอใจ  
 เท่าทางที่จะทำให้เพื่อนมนุษย์ผู้มีโรคภัยเบียดเบียนได้รับความบำรุง  
 รักษาพยาบาลเพื่อทุกข์ทุกขเวทนา ฤๅได้กลดเป็นผู้นับถือมีร่างกาย  
 บริบูรณ์ขึ้นอีก เราเห็นว่าจะเป็นทางทานอันจะได้รับผลดีให้เราได้มี  
 ความศุขใจยิ่งกว่าที่จะแจกจ่ายทรัพย์ไปให้แก่คนขอทานโดยไม่  
 ได้ชกหมา

บัดนี้โรงพยาบาลอินทร์ก็ได้ตั้งแต่งขึ้นพร้อมแล้ว เราขอให้นามว่า  
 วัชรพยาบาล แล ขอมอบที่ดินไว้เป็นสาธารณสถาน เป็นสมบัติตั้งรักษา  
 แก่ประชาชนชาวไทย ให้ได้ใช้เพื่อเป็นที่พยาบาลผู้มีอาการ บวช ไข้  
 ค่อยไป ขอ มอชไว้ให้แก่กรมศึกษาธิการเป็นผู้ปกครองรักษาในนามแห่ง  
 ประชาชนสืบไปแต่บัดนี้

ขออำนาจคุณพระรัตนไตร อินทร์เป็นนิรันดร์โดยบุญเจตนาอินทร์เป็นที่พึง  
 ตั้งจิตรแห่งเราโดยมั่นคง แล ความจงรักภักดีที่เราได้บำเพ็ญ  
 สาธารณทานเพื่อประโยชน์แห่งประชาชนชาวไทย อินทร์ที่รักษา  
 แห่งเราเหมือนบุตร จึงเป็นผลสำเร็จสัมภพภาพรณา ได้แต่เห็น  
 ผลดีทั้งในบัดนี้และในเบื้องหน้าต่อไปชั่วกาลนานเทอญ

ประกาศมา ณ วันที่ พุธที่ ๒๒ ที่ ๒ มกราคม พระพุทธเจ้าวัฒนา ยุคตอง  
 แล้ว ๒๔๕๕ พรรษา รัตนโกสินทร์ ศก ๑๓๑ เป็นปีที่ ๓ ในรัชกาล  
 บัณฑิตนี้

พระบรมนามาภิไธย) วัชรวิบูลย์ ประ

ประกาศตั้งอัตราเงินค่าราชการ

ในตำแหน่งข้าราชการ แต่งตั้งขึ้น การเก็บเงินค่าราชการ

ในตำแหน่งทำกรม หมู่ที่ ๔ ที่ ๕

ข้ามาบเมือง ๆ ๓ มาด ศก ๑๓๑๖

พระเจ้าบรมวงศ์เธอ กรมพระดำรงราชานุภาพ เห็นสมควร

มหาดไทย รับ พระบรมราชโองการได้เกล้า ฯ ทรงพระกรุณาโปรดเกล้า ฯ  
 สั่งว่า การ ทำมาหาเลี้ยงชีพ ของราษฎรใน ตำบล เกาะช้าง ท้องที่อำเภอ  
 เกาะช้าง และ ตำบล ท่ากุ่ม หมู่ที่ ๘ ที่ ๙ ท้องที่ อำเภอ เมือง ฯ ทั่ว  
 เปน ที่ ก้นคาร ราษฎร ประกอบ การ ทำไร่ ไร่นา ได้ แต่ พอบริโภค ไม่ใคร่  
 ถึง ซื่อขาย จำหน่าย เปน อาณาประโยชน์ เพราะ ที่ดิน ใน ๒ ตำบล นั้น จะ  
 ใช้ทำไร่ ไร่นา ได้ ไม่ใคร่มี ราษฎร ได้ รับ ความ อุดมคติ ซดัดดี ยากจน กว่า  
 ท้องที่อื่น ๆ อยู่ โดย ทรง พระมหากรุณา แก่ ราษฎร ซึ่ง ได้ รับ ความ  
 อุดมคติ อยู่ เหล่า นั้น จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ ตัด ออกราคา  
 เงิน ค่า ราชการ ใน ตำบล เกาะช้าง ตง เก็บ บ้างหนึ่ง คน ละ ๒ บาท และงดเว้น  
 การ เก็บเงิน ค่า ราชการ ใน ตำบล ท่ากุ่ม หมู่ที่ ๘ ที่ ๙ ใ้ ๒ ปี ๑ ครั้ง เพื่อ  
 เปน การ บำรุง การ หาเลี้ยง ชีพ ของ ราษฎร ใน ๒ ตำบล นี้ ตั้ง แต่ ศก ๑๓๑๒  
 เปน ต้นไป

ศาลาว่าการมหาดไทย

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๕ มกราคม รตน โกลีนาทร ศก ๑๓๑

(จิงนาม) พระยามหาอำมาตย์

ราชปลัดทูลฉลอง เซ็นแทน

ประกาศตั้งตำแหน่งปลัดทูลฉลอง

มี พระบรมราชโองการ ดำรัส เห็นชอบเกล้า ฯ สั่งว่า พระยาเพ็ชรวิฆา  
 ผู้แทน ปลัดทูลฉลอง กระทรวงนครบาล ได้ ปฏิบัติ ราชการ ใน นานที่ ปลัดทูล

ฉลอง มาโดยความเรียบร้อยอยู่ สมควรที่จะให้เป็น ปัตติทุกษณของได้ แล  
จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ฯ ให้ พระยาเพชรบูรณ์ เป็น ปัตติทุกษณของ  
กระทรวงนครบาล รับราชการสนอง พระเดช พระคุณ ตั้งแต่วันที่ ๒๕

ประกาศมา ณ วันพฤหัสบดีที่ ๙ มกราคม วันโกธินทร ศก ๑๓๑  
เป็นวันที่ ๗๙๑ ในรัชกาลปัตยุมันนี้

ประกาศวิธินับวันเดือนปี

มี พระบรมราชโองการ ใน พระบาทสมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล  
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเห็นเกล้า ฯ สั่งว่า

วิธินับวันเดือนปีใน ราชการ ซึ่งได้ มีประกาศไว้แต่ใน รัชกาล ก่อน  
เรียกว่า ประกาศให้ ใช้วัน อย่างใหม่ ตั้ง วันพฤหัสบดี เดือน ๕ แรม  
สิบสอง ค่ำ ปีชวด สัมฤทธิศก จุลศักราช ๑๒๕๖ นั้น ทรง พระราช  
ดำรัสเห็น ว่า เป็น ความ ประสงค์ สำหรับที่จะใช้ ให้เป็น ระเบียบเรียบร้อย  
อยู่แต่ แต่ว่า ดูเหมือนหนึ่ง สำหรับที่จะใช้ ในการชานาคตฝ่าย  
เดียว จึงได้กำหนดให้ ใช้ ๒ รัตนโกธินทร ศก แด่แต่ตั้ง วิถีใช้ ๒  
ซีกสุริยทิน ตาม วิถีที่ เรียกว่า ปฏิทิน อย่างใหม่ ในยุโรปนั้น อย่างเดียว  
ฝ่าย การ ใน อดีต นั้น หาได้กล่าว กำหนด ตั้งไว้ไม่

วิธินับวันเดือนปีใน ประเทศอื่น รุ่งเรือง แด่ทั้งหลาย นั้น ที่มีเป็น  
สำคัญใช้ทั่วไป นับว่ามีอยู่สอง อย่าง หนึ่ง เรียกชื่อ ว่า ปฏิทินยุเดียน



ฎาปฏิทิน อย่างเก่าก็เรียก ปฏิทิน อย่างนี้มีกำหนดวันแต่ละเดือน อย่างที่  
 ประกาศให้ใช้อยู่ แต่ตั้งต้นขึ้นในเดือน มกราคม ใช้ บคฤศต์ศักราช  
 แต่มีอธิกสุรทินทุกสี่ปี เมื่อเวลาเอาเดชะ ๔ หวร บคฤศต์ศักราชให้ขาดตัว  
 ไม่มีเศษ ปฏิทิน อย่างนี้มีประมาณปีหนึ่ง ๓๖๕ วัน กับ ๖ ชั่วโมงถ้วน  
 ปฏิทิน อีก อย่าง หนึ่ง เรียกว่าเกรกอเรียนปฏิทิน ฎาปฏิทิน อย่างใหม่  
 ซึ่งได้ใช้ในยุโรปที่เมืองโรมเป็นครั้งแรก ตั้งแต่ บคฤศต์ศักราช  
 ๑๕๘๒ ฎาเมื่อ พทศศักราช ๒๑๒๕ มาจนทุกวันนี้ ปฏิทิน  
 อย่างใหม่นี้ ได้มีในประกาศซึ่ง ถ้าวร มา ข่าง คนนี้ ให้ ใช้ อยู่ แล้ว  
 แต่เกือบเหมือนกัน กับ ปฏิทิน อย่างเก่าทุก อย่าง แปลกกัน แต่เพียง  
 เมื่อ บคฤศต์ ศักราช ครบร้อย หนึ่ง ฎา ต้องร้อย ฎา ดำ ร้อย ปี ซึ่ง  
 เดชะ ๔ หวร ขาดตัว แล้วนั้น ห้ามไม่ให้ มี อธิกสุรทิน ต่อ ครบ  
 สี่ร้อยปีเมื่อใด จึงให้ มี เมื่อ นั้น อีก การ ที่ ต้อง มี ปฏิทิน อย่าง ใหม่ แล  
 อย่างเก่าเช่นนี้ นี้ ก็เพราะเหตุที่จำนวนเวลา มี ปฏิทิน อย่างเก่ายาว  
 กว่ากำหนด จำนวน เวลา ตามบัญญัติส่งภรรณคดี อยู่ประมาณ ปีละ ๑๑ นาที  
 เมื่อ การ เป็น อยู่ อย่าง นี้ ๑๓๑ ปีเศษ ก็ จะเกิดขึ้น จากกำหนด ถูกขาด  
 ไป วัน หนึ่ง จึง ต้อง คิด เด็ก อธิกสุรทิน เสียให้พล ตรงกัน แม้ว่าปฏิทิน  
 อย่างใหม่ซึ่งมีจำนวนเวลา ปีละ ๓๖๕ วัน ๔ โมง ๔๙ นาที ๑๒ วินาที  
 นี้ ก็ยัง เกินกว่าจำนวน เวลาตามบัญญัติส่งภรรณคดี อยู่ประมาณ ปีละ ๒๓ วินาที  
 แต่ว่าต่อเมื่อกาลล่วงไป ๓๓๒๐ ปีเศษ จึงจะผิดกันถึงวันหนึ่งได้  
 ยังเป็นเวลานานเกินอายุคนทุกวันนี้ นี้ จะต้อง แก้ เว เป็น การ สักรวม

ชนในอาณาจักรจะคิดแก้ต่อไป จึงหาได้ไม่กำหนดแก้ไขไว้แต่ไม่  
 แต่กระนั้นก็ยังมีความคิดของผู้ที่ทราบกาลกำหนดเห็นว่า ถ้าแม่จะ  
 แก้ไขให้ถูกต้องต่อไปในอาณาจักรนั้นแล้ว เมื่อคุณดศักราชพันครบ  
 สี่พันปี ๆ ใดอันเป็นไปตามวิธีอย่างใหม่ให้มอชิสร์ทันแล้ว จึงต

อชิสร์ทันนั้นเสีย ก็ยังจะใช้ได้ตรงกับฤดูกาลไปอีกหลายหมื่นปี  
 ปฏิทินอย่างเก่ากับอย่างใหม่นี้ เมื่อคุณดศักราช ๒๐๐ ปีเศษ

ฤาจะถ่วงกำหนดปีลงไปให้แน่นอน คือตั้งแต่คุณดศักราช ๒๐๐ จน  
 ๒๗๗ ฤาพระพุทธศักราช ๗๔๓ จน ๘๔๒ ปีนั้น วันเดือน

ตรงกันทั้งสองอย่างไม่คลาดเคลื่อนกันจนวันเดียว ตั้งแต่กำหนดนี้  
 นับต่อมา ฤาว่านับถอยหลังขึ้นไป วันอย่างใหม่ก็ย่อมมากกว่า

ฤาน้อยกว่าอย่างเท่า นั้น ตามวันทุกสี่ร้อยปี ตามที่จะนับต่อมาเป็น  
 อนุโตม ฤาจะนับถอยหลังขึ้นไปเป็นปฏิโตมดังนี้

ปฏิทินอย่างใหม่ไม่ได้ใช้ในประเทยุโรปพร้อมทั่วกันไปในคุณดศ  
 ศักราช ๑๕๘๒ แต่ได้ใช้เปลี่ยนอย่างเก่ามาโดยลำดับเวลาที่ระประเทศ

ในที่สุดประเทศอังกฤษ จึงได้ประกาศใช้ ในคุณดศักราช ๑๗๕๒  
 ฤาเมื่อพระพุทธศักราช ๒๒๗๕ นั้น ในประจุบันการนี้ปฏิทินอย่าง

ใหม่ได้ใช้อยู่ในประเทศที่รุ่งเรืองแล้วทุกประเทศ เว้นไว้แต่ประเทศ  
 รัสเซียประเทศเดียวที่ใช้ปฏิทินอยู่อย่างเก่า

อนึ่งทรงพระราชดำริให้เห็นว่า ปีรัตนโกสินทรศกที่ใช้อยู่ทุกวันนี้  
 เป็นการลัดวถัดสำหรับใช้ใน การประจุบันแลอาณาจักรได้แล้ว แต่การใน

อดตภาค นั้น ถ้าจะบังคับให้ ไชย จะ กระทำให้เข้าใจ ยาก อยู่ ที่ จะ ต้อง  
 นับ บั ทอน ถอย หลัง เปน ปฏิโตม เรียกว่า ก่อน รัตน โกสินทร ศก แต่ ทรง  
 พระราชดำริ เห็น ว่า พระ พุทธศักราช นั้น ได้ เคย ใช้ ใน ราชการ สำคัญ ๆ  
 มา มี ไชยชาติ ดัง เช่น มี ใน ประกาศ เปน หมาย พนง ราชการ สำคัญ เปน  
 แต่ ชึ่ง หา ได้ บังคับ ให้ ไชย ใน ราชการ ทัว ไป ไม่ ถ้า จะ ให้ ไชย พระ พุทธศักราช  
 แทน รัตน โกสินทร ศก แล้ว ก็ จะ เปน การ ติดยก แก่ การ อดต ใน  
 พงษาวดาร ของ กรุง สยาม มาก ยิ่ง ชึ่ง

แต่ ได้ โปรด เกล้า ๆ ให้ คำ นวน สืบ ส่วน ๓ ดวง พระ ชาติา ของ ส้ม เต๋จ  
 พระ ส้ม มา ส้ม พุท เจา ชึ่ง ส้ม เต๋จ พระ บรม อัย กษัตริ ราช พระ บาท ส้ม เต๋จ  
 พระ จอม เกล้า เจา อยู่ หัว ได้ โปรด เกล้า ๆ ให้ โหร คำ นวน ไว้ สำหรับ  
 ไชย ารึก แผ่น ศิลา บวร รุ พระ เจดีย์ มี ฉบับ อยู่ ใน หอ พระ สุรา ตย์ พิมาณ  
 ใน พระ บรม มหาราช วัง แต่ ที่ กรม ราช บณ ฑิต นั้น ก็ ได้ ความ ว่า ได้  
 กระ ทำ ไว้ ตาม เกณฑ์ เลข ชึ่ง เปน หลัก ใน คัมภีร์ สุริยา ตร์ แต่ ไชย ศักราช  
 ชึ่ง พระ เจา อัญชน พระ อัย กษ ของ ส้ม เต๋จ พระ ส้ม มา ส้ม พุท เจา ดัง ว่า เมื่อ  
 ศักราช กติย คได้ ๒๔๑๑ ฤ ก่อน พระ พุทธ ศักราช ๑๘๗ ปี วัน ประสู ตร์  
 วัน ตร สี่ ฐ แต่ วัน ปรี นิ พพาน ชึ่ง ส้ม ตวง พระ ชาติา นี้ ตก อยู่ ใน เดือน  
 เมษายน ตาม ปฏิทิน ทั้ง อย่าง เก่า แต่ อย่าง ใหม่ นั้น ชึ่ง ส้ม แยก กัน  
 แต่ เพียง วัน ที่ มี กำหนด ต่าง ๆ กัน เท่านั้น ควร นับ ว่า เปน ภาส กำหนด  
 ชึ่ง ส้ม ควร ที่ จะ ถือ ว่า พระ พุทธ ศักราช ชึ่ง ดัง ตน แต่ บ ปรี นิ พพาน นั้น  
 ดัง ตน บ ใน เดือน เมษายน ได้ ถูก ต้อง ตี แล้ว

เพราะเหตุที่ปวงนี้ จึงทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้ใช้พระ  
 พุทธศักราชในราชการทั้งปวงทั่วไป แทนรัตนโกสินทรศก ซึ่งกล่าว  
 ไว้ในข้อ ๓ ตามประกาศลงวันพฤหัสบดี เดือนสี่ แรมสิบสองค่ำ  
 ปีมะฆฒิมฤทษิศก จุลศักราช ๑๒๕๐ เพราะฉะนั้นรัตนโกสินทรศก  
 เก่าไต่ บวก ๒๓๒๕ เข้าแล้วก็จะเป็นปีพระพุทธศักราชเท่านั้น แต่กำหนด  
 ปีอธิกสุรทินที่กล่าวไว้สำหรับกับรัตนโกสินทรศกในข้อ ๔ นั้น ให้ใช้  
 เป็นพระพุทศักราชแต่ให้ลบ ๑๔๒ ฤๅบวก ๒๕๘ อย่างหนึ่งอย่างใด  
 ก็ได้เหมือนกัน เมื่อลบฤๅบวกแล้วเป็นจำนวนเลขเท่าใด เอาเลข ๔  
 หารได้ขาดตัวใด ปีนั้นเป็นอธิกสุรทินตามปฏิทินอย่างเก่าสำหรับ  
 การในอดีตกาลทั้งสิ้น แล้วดูปฏิทินอย่างใหม่ที่ใช้กันอยู่ทุกวันนี้  
 ให้ลบฤๅบวกแต่เอาเลข ๔ หารเหมือนอย่างว่ามาแล้วนี้ เว้นแต่ปีใด ๆ  
 แม้ว่า ๔ หารขาดตัวได้แล้ว แต่ว่าปีนั้นเอา ๔๐๐ หารไม่ขาดตัว  
 จะมีเศษร้อยหนึ่ง ฤๅสองร้อย ฤๅสามร้อยก็ดี ปีทั้งสามอย่างนี้  
 เป็นปีปกติสุรทิน คือเมื่อ ๔ ๐ หารขาดตัวด้วยแล้วจึงเป็นปีอธิก  
 สุรทิน นอกจากกำหนดปีที่กล่าวมาแล้วนี้ ส่วนวันแรมเดือนนั้น  
 ให้ใช้ตามประกาศเก่าที่อ้างมาข้างต้นนี้ทุกประการ

ประกาศมา ณ วันที่ ๒๖ กุมภาพันธ์ รัตนโกสินทรศก ๑๓๑  
 เป็นพระพุทธศักราช ๒๔๕๕ วันที่ ๘-๑๔ ฤๅปีที่ ๓ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

### ข้อ บังคับ

#### กำหนด ค่าด กรมทหาร

ด้วย ตามพระธรรมนูญ ค่าด ทหารบก พ, ศ, ๒๔๕๐ มาตรา ๘ มีว่า  
 ใน มณฑล ทหารบก มณฑล หนึ่ง จะ ควร มี ค่าด กรมทหาร ก็ ค่าด แล้ว  
 แต่ เดี๋ยวนี้ ภาวะ ทรวง ภาวะ โทรม จะ มี ค่าด ings มาตรา ๘ มีว่า ใน คำสั่ง  
 เสนาบดี ภาวะ ทรวง ภาวะ โทรม จะ ต้อง ชี้ แจง ว่า ใน ตำบลใด และ ทหาร  
 พวกใด อยู่ใน อำนาจ ค่าด กรมทหาร ค่าดใด นาย ทหาร ผู้ใด มี อำนาจ  
 ที่ จะ ตั้ง ค่าด นั้น ๆ

ภาวะ ทรวง ภาวะ โทรม ได้ ตรา ข้อ บังคับ แต่ คำ ings กำหนด ค่าด กรมทหาร  
 แต่ เปลี่ยน แปลง ค่าด กรมทหาร มา แล้ว หลาย ครั้ง บัด นี้ ได้ จัด ตั้ง กรม  
 กอง ทหาร ดัง รูป ตาม ทำเนียบ กองทัพบก แล้ว ดั่ง ควร แก่ ไซ้ ข้อ บังคับ  
 กำหนด เขต ค่าด กรมทหาร ให้ เหมาะ แก่ ท้อง ที่ แต่ กรม กอง ทหาร นั้น ต่อ ไป  
 เพราะ ฉนั้น ให้ กำหนด ค่าด กรมทหาร แต่ กำหนด เขต อำนาจ ของ ค่าด  
 ทหาร ตลอดจน ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ค่าด ดัง นี้

#### ค่าด มณฑล ทหาร กรุงเทพ ฯ

ใน มณฑล ทหารบก กรุงเทพ ฯ มี ค่าด กรมทหาร คือ  
 ๑ ค่าด กรมทหาร กรุงเทพ ฯ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต แขวง  
 มณฑล กรุงเทพ ฯ นอก เขต ที่ ตั้ง กรมทหารบก ดำรง วัต ใหญ่ ทหารบก  
 เป็น ผู้ มี อำนาจ ตั้ง ค่าด  
 12/10/2566

๒ ค้าด กรมทหาร ข้าง กองทัพที่ ๑

๓ ค้าด กรมทหาร พาหนะกองทัพที่ ๑

๔ ค้าด กรมทหาร ม้าที่ ๑ (รักษาพระองค์)

๕ ค้าด กรมทหาร บันใหญ่ที่ ๑ (รักษาพระองค์)

๖ ค้าด กรมทหาร รวบทที่ ๑ (มหาดเล็กรักษาพระองค์ในพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว)

๗ ค้าด กรมทหาร รวบทที่ ๑๑ (รักษาพระองค์)

๘ ค้าด กรมทหาร ม้าที่ ๒

๙ ค้าด กรมทหาร บันใหญ่ที่ ๒

๑๐ ค้าด กรมทหาร รวบทที่ ๒

๑๑ ค้าด กรมทหาร รวบทที่ ๓

ค้าย กรมทหาร ตั้งแต่ หมายเลข ๒ ถึง ๑๑ นี้พิจารณาคดีซึ่งเกิดขึ้นภายในเขตที่ตั้งของกรมทหารนั้นๆ ผู้บังคับการกรมทหารนั้นๆ เป็นผู้อำนาจตั้ง ค้าย

ค้ายมณฑลทหาร นครไชยศรี

ใน มณฑลทหารบก นครไชยศรี มี ค้าย กรมทหาร คือ

ค้าย กรมทหาร นครไชยศรี พิจารณา คดีซึ่ง เกิด ขึ้นใน เขต แขวง

มณฑล นครไชยศรี ผู้บังคับการ กรมทหาร รวบทที่ ๑๒ เป็นผู้ อำนาจ ตั้ง ค้าย

ศาล มณฑล ทหาร กรุงเทพฯ

ใน มณฑล ทหารบก กรุงเทพฯ มี ศาล กรมทหาร คือ

๑ ศาล กรมทหาร กรุงเทพฯ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตฯ แขวง  
เมือง กรุงเทพฯ เมือง ช่างทอง เมือง สิงห์บุรี ผู้ บังคับการ กรมทหาร รวบ  
ที่ ๑๓ เป็นผู้ มี อำนาจ ตัด ศาล

๒ ศาล กรมทหาร สระบุรี พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตฯ แขวง  
เมือง สระบุรี ผู้ บังคับการ กรมทหาร บน ใหญ่ ที่ ๓ เป็นผู้ มี อำนาจ ตัด ศาล

๓ ศาล กรมทหาร ตพระบุรี พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตฯ แขวง เมือง  
ตพระบุรี ผู้ บังคับการ กรมทหาร พราน ที่ ๓ เป็นผู้ มี อำนาจ ตัด ศาล

ศาล มณฑล ทหาร ราชบุรี

ใน มณฑล ทหารบก ราชบุรี มี ศาล กรมทหาร คือ

๑ ศาล กรมทหาร ราชบุรี พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตฯ แขวง  
เมือง ราชบุรี เมือง ตุ่มตองสงคราม ซึ่ง นอกเขตฯ ที่ ตัด กรมทหารบก ตำรวจ  
ทหารบก ประจำ ท้อง ที่ นั้น เป็นผู้ มี อำนาจ ตัด ศาล

๒ ศาล กรมทหาร บน ใหญ่ ที่ ๔

๓ ศาล กรมทหาร รวบ ที่ ๔

ศาล กรมทหาร ตั้งแต่ หมายเลข ๒ ถึง ๓ นี้ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด  
ขึ้น ภายใน เขตฯ ที่ ตัด ของ กรมทหาร นั้น ๆ ผู้ บังคับการ กรมทหาร นั้น ๆ

เป็นผู้ มี อำนาจ ตัด ศาล  
12/10/2566



๔ ค้าต กรมทหาร กาญจนบุรี พิจารณาคดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ร แหวง เมือง กาญจนบุรี ผู้บังคับการ กรมทหาร พราน ที่ ๔ เป็น ผู้ มี อำนาจ ต่ง ค้าต

๕ ค้าต กรมทหาร เพ็ชรบุรี พิจารณาคดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ร แหวง เมือง เพ็ชรบุรี เมือง ปรานบุรี ผู้บังคับการ กรมทหาร รวบ ที่ ๑๔ เป็น ผู้ มี อำนาจ ต่ง ค้าต

ค้ายต มณฑล ทหาร นครราชสีมา

ใน มณฑล ทหารบก นครราชสีมา มี ค้ายต กรมทหาร คือ

๑ ค้ายต กรมทหาร นครราชสีมา พิจารณาคดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ร แหวง มณฑล นครราชสีมา ซึ่ง นอก เขต ที่ ต่ง กรมทหารบก ตำรวจ ทหารบก ประจำ ท้อง ที่ นั้น เป็น ผู้ มี อำนาจ ต่ง ค้ายต

๒ ค้ายต กรมทหาร ม้า ที่ ๕

๓ ค้ายต กรมทหาร ปืนใหญ่ ที่ ๕

๔ ค้ายต กรมทหาร รวบ ที่ ๕

๕ ค้ายต กรมทหาร รวบ ที่ ๑๕

ค้ายต กรมทหาร ต่ง แต่ หมายเลข ๒ ถึง ๕ นี้ พิจารณาคดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ภายใน เขต ที่ ต่ง ของ กรมทหาร นั้น ๆ ผู้บังคับการ กรมทหาร นั้น ๆ เป็น ผู้ มี อำนาจ ต่ง ค้ายต

ค้ายต มณฑล ทหาร นครสวรรค์

ใน มณฑล ทหารบก นครสวรรค์ มี ค้ายต กรมทหาร คือ



ศาล กรมทหาร ตั้งแต่ หมายเลข ๒ ถึง ๔ นี้ พิจารณาคดีซึ่งเกิดขึ้น  
ภายใน เขตที่ ตั้ง ของ กรมทหาร นั้น ๆ ผู้บังคับการ กรมทหาร นั้น ๆ  
เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

๕ ศาล กรมทหาร พิไชย พิจารณาคดีซึ่ง เกิด ขึ้นใน เขต แขวง  
เมือง พิไชย ผู้บังคับการ กรมทหาร มาที่ ๗ เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

ศาล มณฑล ทหาร พายัพ

ใน มณฑล ทหารบก พายัพ มีศาล กรมทหาร คือ

๑ ศาล กรมทหาร เชียงใหม่ พิจารณาคดีซึ่ง เกิด ขึ้นใน เขต แขวง  
เมือง เชียงใหม่ เมือง แม่ฮ่องสอน เมือง นครลำปาง เมือง ลำพูน ซึ่ง นอก  
เขตที่ ตั้ง กรมทหารบก ตำรวจ ทหารบก ประจำ ท้อง ที่ นั้น เป็นผู้ มี  
อำนาจ ตั้ง ศาล

๒ ศาล กรมทหาร บินใหญ่ที่ ๘

๓ ศาล กรมทหาร รวบที่ ๘

ศาล กรมทหาร ตั้งแต่ หมายเลข ๒ ถึง ๓ นี้ พิจารณาคดีซึ่งเกิด  
ขึ้น ภายใน เขตที่ ตั้ง ของ กรมทหาร นั้น ๆ ผู้บังคับการ กรมทหาร นั้น ๆ  
เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

๔ ศาล กรมทหาร เชียงราย พิจารณาคดีซึ่ง เกิด ขึ้นใน เขต แขวง  
เมือง เชียงราย ผู้บังคับการ กรมทหาร พรานที่ ๘ เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้งศาล

๕ ศาล กรมทหาร น่าน พิจารณาคดีซึ่ง เกิด ขึ้นใน เขต แขวง

เมือง น่าน เมือง แพว ผู้บังคับการ กรมทหาร รวบ ที่ ๑๘ เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

ศาล มณฑล ทหาร ปาฉินบุรี

ใน มณฑล ทหารบก ปาฉินบุรี มีศาล กรมทหาร คือ

๑ ศาล กรมทหาร ฉะเชิงเทรา พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ร แขวง เมือง ฉะเชิงเทรา เมือง ชลบุรี ซึ่ง นอก เขต ที่ ตั้ง กรมทหารบก ตำรวจ ทหารบก ประจำ ท้อง ที่ นั้น เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

๒ ศาล กรมทหาร บันใหญ่ ที่ ๙

๓ ศาล กรมทหาร รวบ ที่ ๙

ศาล กรมทหาร ตั้ง แต่ หมายเลข ๒ ถึง ๓ นี้ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ภายใน เขต ที่ ตั้ง ของ กรมทหาร นั้น ๆ ผู้บังคับการ กรมทหาร นั้น ๆ เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

๔ ศาล กรมทหาร ปาฉินบุรี พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ร แขวง เมือง ปาฉินบุรี เมือง กระบี่ทับบุรี ผู้บังคับการ กรมทหาร รวบ ที่ ๑๙ เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

๕ ศาล กรมทหาร นครนายก พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขต ร แขวง เมือง นครนายก ผู้บังคับการ กรมทหาร พราน ที่ ๙ เป็นผู้ มีอำนาจ ตั้ง ศาล

ศาล มณฑล ทหาร ฝ่าย ด่วนออก

ใน มณฑล ทหารบก ฝ่าย ด่วนออก มีศาล กรมทหาร คือ

๑ ค้าต กรมทหาร ขอบต พิจารณาคดีซึ่งเกิดขึ้นในเขตร แขวง มณฑล ขอบต ราชธานี ซึ่ง นอก เขตร ที่ตั้ง กรมทหารบก ตำรวัด ทหารบก ประจำท้อง ที่ นั้น เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ค้าต

๒ ค้าต กรมทหาร บัญใหญ่ ที่ ๑๐

๓ ค้าต กรมทหาร รวบ ที่ ๑๐

ค้ายต กรมทหาร ตั้ง แต่ หมาย เดช ๒ ถึง ๓ นี้ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ภายใน เขตร ที่ ตั้ง ของ กรมทหาร นั้น ๆ ผู้ บัง คับ การ กรมทหาร นั้น ๆ เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ค้ายต

๔ ค้ายต กรมทหาร ร้อยเฮ็จ พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตร แขวง มณฑล ร้อยเฮ็จ ผู้ บัง คับ การ กรมทหาร รวบ ที่ ๒๐ เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ค้ายต

๕ ค้ายต กรมทหาร อุดร พิจารณา คดี ซึ่ง เกิด ขึ้น ใน เขตร แขวง มณฑล อุดร ผู้ บัง คับ การ กรมทหาร มา ที่ ๑๐ เป็น ผู้มี อำนาจ ตั้ง ค้ายต

ขอ บัง คับ ให้ ใช้ ตั้ง แต่ วันที่ ๑ เมษายน พระ พุทธ ศักราช ๒๔๕๖ บรรดา ขอ บัง คับ กำหนด เขตร ค้ายต ทหารบก ที่มี มา แล้ว แต่ ก่อน ให้ ยก เด็ก ตั้ง แต่ วันที่ ๒๒ ขอ บัง คับ

ศาลาว่าการกระตาดใหม่

วันที่ ๘ มีนาคม พระ พุทธ ศักราช ๒๔๕๕

(ตงพระนาม) จักร พงษ์

แทน เต็นนาม ตี กระทรวงกระตาดใหม่

ข้อบังคับกระทรวงมหาดไทย

แก่ความในข้อบังคับว่าด้วยการรับบุคคล  
เข้าเป็นนักเรียน นายเรือ และ นายช่างกอด

ที่ ๑๒-๑๓๑  
๑๐๕๕๖

พแนกศึกษา

ด้วยตามข้อ บังคับว่า ด้วยการ รับ บุคคล เข้า เป็น นักเรียน นายเรือ และ  
นายช่าง กอด ที่ ๑-๑๓๐  
๑๕๗๕๔ ตั้ง วันที่ ๒๐ กรกฎาคม ร.ศ. ๑๓๐ ข้อ ๓  
ความ ว่า ผู้ที่ จะ สมัคร เข้า เป็น นักเรียน นายเรือ และ นายช่างกอด ส่วน  
การ รับ เข้า โรงเรียน แต่ สอบได้ เข้า นั้น จะ จัดการ รับ เข้า แต่ สอบได้ ใน  
เดือน เมษายน ครั้ง หนึ่ง แต่ เดือน กันยายน ครั้ง หนึ่ง ทุก ปี ตาม วันที่  
โรงเรียน นายเรือ และ นายช่างกอด จะ กำหนด แต่ หนึ่ง

บัด นี้ จะ ได้ เปลี่ยน กำหนด การ สอบได้ นักเรียน นายเรือ และ นายช่าง กอด  
ให้ มี เงื่อนไข ใน เดือน มีนาคม คราว เดียว ทุก ๆ ปี เพราะ ฉะนั้น การ  
สอบได้ รับ นักเรียน เข้า ใหม่ ก็ ให้ มี แต่ ใน เดือน เมษายน ครั้ง เดียว ทุก ๆ ปี  
เป็น ระเบียบ เดียว กัน นอก นั้น คง เป็น ไป ตาม ข้อ บังคับ เดิม ทุก ประการ  
ให้ ใช้ ข้อ บังคับ นี้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน ปี ๒๔๕๖ เป็นต้นไป

คำตาว่ากร กระทรวงมหาดไทย  
วันศุกร์ ที่ ๗ มีนาคม วันโกสินทร์ ศก ๑๓๑

(ลงพระนาม) บริพัตร

นายพลเรือเอก เสนาบดี

# พระราชบัญญัติสัญชาติ

พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

มีพระบรมราชโองการใน พระบาท สมเด็จพระปรเมนทรมหาอานันทมหิดล  
พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ให้ประกาศให้ทราบทั่วกัน ว่า ทรงพระราช  
ดำริเห็น ว่าสมควร จะ ประกาศ มุติมติธรรม ประเพณี ให้แจ้งชัดว่า บุคคล  
จำพวกใด ควร เข้าใน ดัชนีชน อัน พึง นับว่า เป็น คนไทย ได้ จึงทรงพระกรุณา  
โปรดเกล้าฯ ให้ตรา พระราชบัญญัติ โดย บรมราชวินิจฉัย ไปดังนี้

## มาตรา ๑

พระราชบัญญัติ นี้ ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติสัญชาติ พระพุทธ  
ศักราช ๒๔๕๖

## มาตรา ๒

ให้ ใช้ พระราชบัญญัตินี้ เป็น ตัว บทกฎหมาย ตั้งแต่วันที่ ๑๐ เดือน  
เมษายน พระพุทธศักราช ๒๔๕๖

## มาตรา ๓

- บุคคล เหล่า นี้ ได้ บัญญัติ ว่า เป็น คนไทย คือ
- ๑ บุคคล ผู้ ได้ กำเนิด แต่ บิดา เป็น คนไทย แม้ เกิด ใน พระราชอาณา  
จักรสยาม ก็ดี เกิด นอก พระราชอาณาจักร ก็ดี
  - ๒ บุคคล ผู้ ได้ กำเนิด แต่ มารดา เป็น คนไทย แต่ บิดา ไม่ ปรากฏ



๓ บุคคล ผู้ใด กำเนิด ใน พระราชอาณาจักรสยาม

๔ หญิง ต่างชาติ ผู้ใด ทำงาน สัมรสกับคนไทย ตาม กฎหมาย ประเด็น

๕ คน ต่าง ประเทศ ผู้ใด แปลง ชาติ มา ถือ เอา สัญชาติไทยตามพระราช

บัญญัติ

มาตรา ๔

หญิงไทย ผู้ใด ทำงาน สัมรสกับคนต่าง ประเทศ ย่อมละ สัญชาติไทย  
แม้ว่า มีกฎหมาย แห่ง ชาติแล้ว บัญญัติให้หญิง นั้น ถือ เอา สัญชาติ ของผู้ใด

มาตรา ๕

นอกจาก ข้อ บัญญัติไว้ ในมาตรา ๔ แต่มาตรา ๑๐ คนไทยจะ ละ  
สัญชาติไทยโดย วิธี แปลงชาติ ฤๅโดย วิธีอื่นใด ๆ มิได้ เว้นไว้แต่ผู้ นั้น  
จะได้ รับ อนุญาต จาก รัฐบาล แล้ว

มาตรา ๖

คำร้อง ขอ อนุญาต นั้น ให้เขียน เป็น เรื่องราว ยื่น ต่อ เสนาบดี ว่าการ  
ต่าง ประเทศ แต่ จะ ต้อง ระบุว่าตน ปรารถนา จะ เข้า หา สัญชาติใด

มาตรา ๗

การ ก่อ จะ อนุญาต หรือไม่ อนุญาต นั้น สุด แล้วแต่ รัฐบาล จะ  
พิจารณาเป็น เสร็จ ชาติ

มาตรา ๘

ถ้าว่า รัฐบาลได้ อนุญาต แล้ว ให้ เสนาบดี ว่าการ ต่างประเทศ นำ เนื้อ  
ความ นี้ ลง ประมวลใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา

มาตรา ๙

ให้ทำ ตำแหน่ง ประกาศ นั้น ลง ระดับ ลำดับ มอบให้แก่ผู้ยื่นเรื่อง รว

ขอ อนุญาต นั้น เมื่อ เขา ต้อง ประสงค์

มาตรา ๑๐

คนไทยได้รับ อนุญาต จาก รัฐบาล แล้ว เขา ก็ เขา สัญชาติต่าง ประเทศ  
ใด ถ้า ว่า กฎหมาย สัญชาติต่าง ประเทศ นั้น มี ข้อ ความ ยอม หมาย  
ตลอด ถึง บุตร ภรรยา ของ ผู้ นั้น ด้วย บุตร ภรรยา นั้น ย่อม ตระ สัญชาติไทย  
ตาม ก็น

มาตรา ๑๑

หญิงไทย ผู้ ได้ ก็ เขา สัญชาติต่าง ประเทศ เพราะ ได้ ทำงาน สมรส กับ  
คน ต่าง ประเทศ ย่อม กลับ คืน มา เป็น สัญชาติไทย ตั้ง เดิม ใน เมื่อ การ  
สมรส ทำลาย ขาด จาก ก็น

มาตรา ๑๒

ให้ เสนาบดี ว่า การ ต่าง ประเทศ มี นำ ที่ เป็น ผู้ รักษา การ ให้ เสน ไป ตาม  
พระราชบัญญัติ นี้ แต่ ให้ มี คำ นาม ขอลกฏ ขอบรับ เพื่อให้ สำเร็จ ความ  
ปฏิบัติ พระราชบัญญัติ นี้ โดย ชอบ เมื่อ กฎ ธรรมนูญ นี้ นี้ ได้ รับ พระราชทาน  
พระบรมราชานุญาต แต่ ได้ ลง ประกาศ ใน หนังสือ ราชกิจจานุเบกษา แล้ว ให้  
พึง ถือ ว่า เป็น ส่วน หนึ่ง แห่ง พระราชบัญญัติ นี้

ประกาศ มา ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พระพุทธเจ้า ๒๔๕๕ เป็น วัน  
ที่ ๘๖๓ หรือ ปี ๒๕๖๓ ใน รัชกาล ๒๕๖๓ นี้

# พระราชบัญญัติ ขนานนาม สกฤต

พระพหุศักราช ๒๔๕๖

มีพระบรมราชโองการใน พระบาท สมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๖ ให้ประกาศให้ทราบ  
 ทั่วกันว่า ทรง พระ ราชดำริเห็นว่า สมควร จะมี บัญญัติ วิธ ี จด ฐะ เบี้ยร  
 คน เกิด คน ตาย แด่ ทำ งาน ส้มรด ี ให้ เป็น การ มี น คง ชัด เจน สืบ ไป  
 แด่ วิธ ี จด ฐะ เบี้ยร อัน นี้ ย่อม ฮา ร ิ ย ส ุ บ ส ุ ว น ค ำ ห ิ น ร ู ป พ ร ร ณ ส ั น ฐ ำ น บ ุ ท ก น  
 แด่ เทื่อ ก เถา เถล ำ ก อ ด ี บ มา แด่ บิ ตา มาร ตา ไต ให้ ได้ ความ มั่น ย ำ  
 ก ่อน จ ึง จะ ทำ ได้ เพื่ อ จะ ให้ เป็น ผล ดำ เร็ จ ด ัง พระ ราช ประ ส ั ง ค ษ ี ทรง  
 พระ ราช ต ำ ร ิ ห ี ว่า บ ุ ท ก น ท ุ ก ๆ คน จำ ต ก ี ง มี ท ัง ช ัก ต ัว แด่ เช ื่ ก ส ั ก ฤ ต แด่ วิธ ี  
 ข น ำ น น ำ ม ส ั ก ฤ ต น ั น ค ว ร ให้ ใ ช้ แพร ่ ตาย ท ัว ก ี ง ประชาชน พด เมือง ศตยต  
 ท ัว พระ ราช อาณา จ ั กร ี จ ึง ทรง พระ กรุณา โปรด เถล ำ ก ำ ให้ ต ำ ร ำ พระ ราช  
 บ ัญ ญ ำ ต ี โดย บ ท มา ต ำ ร ำ ใ ว ต ัว ไป ด ัง น ี

## มาตรา ๑

พระราชบัญญัติ นี้ ให้ เรีย ก ว่า พระราชบัญญัติ ขนานนาม สกฤต พระ  
 พหุศักราช ๒๔๕๖

## มาตรา ๒

ให้ ใ ช้ พระราชบัญญัติ นี้ เพล ก ฎหมาย ก ัง แด่ วัน ที่ ๑ เดือน กรกฎาคม

มาตรา ๓

ชื่อของ คนไทย ทุก คน ต้อง ประกอบด้วย ชื่อ ตัว แต่ ชื่อ สกุล

มาตรา ๔

ชื่อตัว เป็น ชื่อ ย่นได้ ให้แก่ เด็ก คง แต่ กำเนิด

มาตรา ๕

ชื่อ สกุล เป็น ชื่อ ประจำ วงษ์ สกุล ซึ่ง ตีบ เมือง มา แต่ บิดา ถึง บุตร

มาตรา ๖

หญิงได้ทำงาน สัมรส มีสามี แล้วให้ ใช้ ชื่อ สกุล ของ สามี แต่ คง ใช้ ชื่อตัว แต่ ชื่อ สกุล เดิม ของ ตนได้

มาตรา ๗

เมื่อ บิดา ของ บุคคลใดไม่ปรากฏ อยู่ชั่ว กาลใด บุคคล นั้นต้อง ใช้ ชื่อ สกุล ฝ่าย มารดา ชั่ว กาล นั้น

มาตรา ๘

ห้ามมิให้ บุคคลใด เปลี่ยน ชื่อตัว ฤๅ ชื่อ สกุล ของ ตน ฤๅ ของ บุตร หลาน หลาน ผู้สืบเชื้อสาย คน เว้นไว้แต่ จะได้รับ อนุญาตจากเสนาบดีเจ้ากระทรวง ผู้บังคับราชการ ท้อง ที่ อำเภอ ทั้ง ใน กรุง แต่ หัว เมือง

มาตรา ๙

ภายในกำหนด ๖ เดือน นับตั้งแต่วันที่ ประกาศใช้พระราชบัญญัติ นี้เป็นต้นไป ให้บรรดา ผู้เป็น หัว นำ ครอบครัว ทุก ๆ ครัวเรือน เด็ก

12/10/256๒

สิ้นถือเอาชื่อดังกล่าวอันหนึ่ง แล้วให้เจต ฐะเบียร ชื่อดังกล่าว นั้น ณที่ด้านก  
ว่าถาวร อันถาวร ท้องที่

มาตรา ๑๐

หัวหน้าครอบครัวนั้น ท่าน ประสงค์ว่า บุรพบุรุษ คนหนึ่ง ซึ่งยังมีชีวิต  
อยู่เป็นผู้ใหญ่ มีอายุสูงใน ครอบครัว นั้นเอง

มาตรา ๑๑

ถ้าครอบครัวใด มีชื่อ ดังอุปประจำใช้ อยู่แล้ว ท่านให้ เขาชื่อ ดัง  
นั้น เจต ลง ฐะเบียร

มาตรา ๑๒

ถ้าครอบครัวใด ยังไม่มีชื่อ ดังอุปใช้ ให้หัวหน้าครอบครัว นั้น เด็ก  
หาชื่อใด ชื่อหนึ่ง ตาม สัมภควร เว้นแต่ว่า ชื่อ นั้น ๆ

(๑) อย่าให้พ้อง กับ พระนาม พระราช วงษานุกรณ์ ผู้ทรง อิศริยยศ  
ฐานันดร ตั้งแต่ พระองค์ เจาขึ้นไป

(๒) อย่าให้เป็น ชื่อที่ มุ่ง หมายถึง คติ คติ กับ ราชทินนาม อันเป็น  
ตำแหน่ง ยศ นิตยาคักดิ์

(๓) อย่าให้เป็น ชื่อ มี อรรถ หยาบคายไม่ สัมภควร

(๔) อย่าให้เป็น ชื่อ ซึ่ง จะ ต้อง เขียน เกิน กว่า สิบ อักษร

(๕) อย่าให้เป็น ชื่อ ซ้ำ เหมือน กับ ชื่อ ดังอุป ซึ่งได้ ใช้ อยู่ แล้ว  
ขณะ ณ ประมวล ใช้ พระราชบัญญัตินี้ ถ้า ซ้ำ กับ ชื่อ ซึ่ง ได้ เจต ฐะเบียร

ไว้แล้วใน แขวง อำเภอ ท้อง ที่ เดียว กัน กฎใน แขวง อำเภอ ท้อง ที่ เดียว  
ต่อกัน

มาตรา ๑๓

ให้เด็คนา บต ผู้เป็น เจ้า กระทบวง บังคับ ราชการ ท้อง ที่ อำเภอ ท้อง ใน กรุง  
แต่ หัว เมือง มีหน้า ที่ คิด ชื่อ ดังกด แด พิม พัง ตง เป็น บาน จำหน่าย ให้ แก่  
นาย อำเภอ ท้อง ที่ ทด คำบด เพื่อ เป็น เคา ให้ ราษฎร ผู้ ตอง การ ได้ เลือก  
ถือเอา ชื่อ นม ๆ

มาตรา ๑๔

ใน หนังสือ แบบ ฐะเบียร นั้น ให้ตง ชื่อ นาย อำเภอ ผู้ จดหมาย แต่ ให้  
ทำ ตำนาคู มือ มอบ ให้ แก่ หัว นำ ครอบ ครว ฌบ นม นึ่ง

มาตรา ๑๕

การ จตฐะเบียร นี้ ย่า ให้ เรียก คำ ฤชา ธรรม เนียม เตย

มาตรา ๑๖

ถ้า หัว นำ ครอบ ครว มีตง แด ๒ คน ขึ้นไป เป็น พันยง ร่วม บิตา  
ที่ ตวง ตบ ไป แดว ย่อม จะ เลือก ชื่อ ดังกด อย่าง เดียว กัน ก็ได้

มาตรา ๑๗

ชื่อ ดังกด อี หัว นำ ครอบ ครว ได้ เลือก แลว นั้น ทำน ให้ ใช้ เป็น ชื่อ  
ดังกด ของ บุร แด วิชา ด้วย ของ หลาน เหมน แลว ผู้ ซึ่ง ดับ สำ โด หิด แต่  
ฝ่าย บุร ชาย หลาน ชาย นั้น ๆ คือ เป็น ถ่าตบ ตง ไป ด้วย

12/10/2566





### ประกาศเปลี่ยนนาม

กรมเก็บ เป็น กรมพระคลังมหาสมบัติ

มีพระบรมราชโองการ ใน พระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ดำรัสเหนือเกล้าเหนือกระหม่อม ให้ประกาศ ทราบทั่ว กัน ว่า

กรมเก็บ ใน กระทรวง พระคลังมหาสมบัติ ซึ่ง เปน ศตัง แผ่นดิน สำหรับ รับ จ่าย แด่ รักษา พระราชทรัพย์ ทั้งปวง ใน กรุงเทพระาชมหานคร แด เปน ต้นเงื่อน รับ สิ่ง เงิน แผ่นดิน ถึง พระคลัง ใน หัวเมือง ทั่ว พระราช อาณาเขตร์ ซึ่ง เรียกชื่อ ว่า กรมเก็บ ทุกวันนี้ ไม่สม แก่ เขตร์ นานัก การงาน ทรง พระราชดำริเห็นควร ให้เรียก ว่า กรม พระคลังมหาสมบัติ จึง ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม ให้เปลี่ยนนาม กรมเก็บ เปน กรม พระคลังมหาสมบัติ แด่นั้น ดับไป

ประกาศ มา วันที่ ๒๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๕  
เปน วันที่ ๘๖๗ ในรัชกาลปัจจุบันนี้

### พระราชบัญญัติ

คลัง ขอมดิน พุทธศักราช ๒๔๕๖

พระบาท สมเด็จพระปรมินทรมหาประชาธิปก พระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว ทรง พระราชปรารภ แก่ รักษาทรัพย์ สมบัติ ซึ่ง พระชาราชวงษ์ ได้ ออกสำห ประกอบ ก่อตั้งขึ้น แก่ ภาย มี กำไร ขอมไว้ เปน คุณ นอกได้ แลแล้ว แต่ การ

รักษาให้ปราศจากอันตรายถึง เป็นการลำบาก เพราะไร ที่ฝากฝัง อัน  
มั่นคง ส่วน การ ที่ ประชาชน ออกเงินไว้เพื่อ ประโยชน์ การ ชีวชาวจึงนำ  
ไม่จับจ่าย เพื่อ ความเพิ่น เจริญขณะนั้น เป็น สิ่ง ควร ออกหนุน อย่างยิ่ง  
ทรง พระราชดำริว่า การ รักษาเงิน ซึ่ง ออกไว้เช่น นี้ มีทาง ที่ จะทรง  
พระกรุณา พระราชทาน พระบรมราชานุเคราะห์ ได้ ด้วยการ ส่ง คองออกมดิน  
เพื่อ ประโยชน์ การ รักษาเงิน ที่ ประชาชนจะ นำ มาฝาก เป็น รายช่อย แต่  
รับภาระ จิต ให้เงิน นั้น เกิด ผล แก่ มี ฝาก ตาม ส้มคอง จึง ทรงพระกรุณา  
โปรดเกล้า โปรดกระหม่อม ให้ตรา พระราชบัญญัติไว้ ดังต่อไปนี้

มาตรา ๑ พระราชบัญญัตินี้ ให้เรียกว่า พระราชบัญญัติ คอง  
ออกมดิน พุทธศักราช ๒๔๕๖ แต่ให้ ใช้ ตั้งแต่วันที่ ๑ เมษายน พุทธ  
ศักราช ๒๔๕๖ เป็นต้นไป

มาตรา ๒ ส่วน ที่ แด ลักษณะ แห่ง การ ซึ่ง ประชาชน จะ ฝาก หรือออก  
เงิน กัด อัตรากวดเบี้ย ซึ่ง จะคิด ให้ ใน จำนวนเงิน ฝาก กัด เจ้าพนักงาน  
แต่ไว้ การ บังคับ บัญชาคอง ออกมดิน กัด และกิจการ อื่น ๆ ซึ่ง เกือบ แก่  
การ ตี การ จัด แบ่ง พแนก นำค้ แต่ ที่ จะ จัด การ งาน ให้ ดำเนิน ไป กัด  
จะ ประกาศ ให้ทราบ เป็น กฎ ซึ่ง บังคับ เป็น ครั้ง เป็น ครั้ง

มาตรา ๓ เงิน ทน ที่ ได้ มา จากเงิน คอง พระคลัง มหา ส้มบัต ตาม ความ  
ใน มาตรา ๕ แห่ง พระราชบัญญัติ นี้ กัด หรือเงิน ที่ รับ ฝาก จากประชาชน  
กัด ให้ แยก ไว้ จากเงิน คอง พระคลัง มหา ส้มบัต แต่ ผล ยี่ ได้ มา แต่  
เงิน ทน ๗ ไร่ ๑๑ ไร่ ๑๕ ไร่ หรือ ผล อื่น ได้ มา แต่ เงิน ฝาก ซึ่ง นำ ไป ตกลง เพื่อ

ประโยชน์ด้วยประการใด ๆ ก็ดี ให้แยกเก็บไว้เป็น พนงหนึ่ง จาก  
ผลประโยชน์ของแผ่นดิน

มาตรา ๔ ในการตั้งใช้ตมเงินฝากภายในเวลาอันเป็นสัญญากำหนด  
ไว้ในกฎข้อบังคับที่กล่าว มาใน มาตรา ๓ ก็ดี แต่ในการจ่ายดอกเบี้ย  
ในจำนวนเงินฝากที่คงเหลือ ตามอัตราที่ตั้งไว้เป็น กำหนด ก็ดี  
รัฐบาลรับประกันทั้งสิ้น

มาตรา ๕ ในการที่จัดตั้งคลังออมเงินขึ้น ตั้ง พระบรมราชินย  
อยู่แต่บัดนั้น ให้เสนาบดีกระทรวงพระคลังมหาสมบัติ จ่าย เงิน คง พระคลัง  
มหาสมบัติเงินบาทให้เป็นทุน เพื่อจะได้เริ่ม หารผล ประโยชน์ไว้จ่าย  
เป็น ดอกเบี้ยแก่ผู้ฝากได้ทีเดียว,

มาตรา ๖ เงินทุนเพื่อหาประโยชน์ ตามความแห่ง มาตรา ๓ แต่  
มาตรา ๕ นั้น ให้เสนาบดีกระทรวง พระคลังมหาสมบัติ เดิมตั้ง  
ข้าราชการเป็น กรรมการ จัด หารผลประโยชน์ ที่จะพึง มี พงได้ ถ้าผล  
ประโยชน์ที่ได้มา หัก ดอกเบี้ยจ่ายให้แก่ผู้ฝากแล้ว เหลือ มาก น้อย  
เท่าใด ให้โอนไปบวกเพิ่มเข้าในเงินทุนที่ โปรดเกล้า ๆ พระราชทาน  
แต่เงินบาทดังกล่าวใน มาตรา ๕ แต่ถ้าผล ประโยชน์อัน พึง จะได้มานั้น  
ไม่พอจ่ายเป็น ดอกเบี้ยให้ผู้ฝาก มาก น้อยเท่าใด ก็ให้กระทรวงพระคลัง  
มหาสมบัติ จ่าย เงิน คง พระคลัง มหาสมบัติเพิ่มเติมให้จนครบ นับว่าเป็น  
เงิน ราชการ พนงคลัง ออมเงิน

มาตรา 12410/2508 ชาติ อายุ คำ กว่า ๒๐ ปี แม้จะ ต้อง ด้วย ความ อัน

ไม่สามารถในกฎหมายที่จะทำได้ด้วยตนเอง ถ้าปรากฏว่าได้ถอนเงิน  
 เงินที่ตนฝากไว้ หรือถอนเงินดอกเบี้ยในต้นเงินนั้น ไปจากคลัง  
 ขอมลันแล้ว ให้ถือว่าหมิ่นความชอบธรรมที่จะเรียกเงินนั้น ๆ  
 ได้ อีก อนึ่ง การจ่ายเงินฝากหรือดอกเบี้ยในเงินฝากประเภทใด ๆ  
 ให้แก่หญิงที่มีสามี ตามกฎข้อบังคับที่จัดขึ้นโดยพระราชบัญญัตินี้  
 ให้ถือว่าเป็นการจ่ายที่ใช้ได้ตามกฎหมาย และคำรับเงินที่หญิง  
 บรรพทวารวดีนั้น ให้ถือว่าคงขอมลันพิน จากความรับผิดชอบในเงินนั้น

มาตรา ๘ ให้เดนมบัติ ๑๖ พระทรง พระคลัง มหา คณบดี ประกาศ รายงาน  
 ประจำปี กล่าวถึง การงาน ซึ่ง คงขอมลันได้ จัดทำใน รัชสมัย บั้น  
 จำนวนผู้ฝาก จำนวนเงินฝาก จำนวนเงิน ดอกเบี้ย ที่จ่าย แห่งเงินฝาก  
 ผลประโยชน์ ที่ได้ มาจากเงิน ทุน ตามความ เนิ มาตรา ๗ แต่มาตรา ๘  
 แต่ข้อ ความอื่น ๆ สุด แต่ จะเห็น ควร

มาตรา ๙ ให้เดนมบัติ ๑๖ พระทรง พระคลัง มหา คณบดี มีอำนาจจัด  
 กฎ ข้อบังคับ แลวาง ระเบียบ การ ที่ พึงทำ ตั้ง กล่าวใน มาตรา ๒ เพื่อ  
 จัด แล รักษา การ ให้ เป็น ไป ตาม พระราชบัญญัติ นี้ และ กฎ ข้อบังคับ นั้น  
 เมื่อได้รับ พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แล ประกาศ ใน ราชกิจจานุเบกษา  
 แล้ว ให้ นับ ว่า เป็น ส่วน หนึ่ง ของ พระราชบัญญัติ นี้ แต่ให้ ใช้ ได้  
 ตั้ง แต่ วันที่ ประกาศ เป็น ต้น ไป

พระราชบัญญัติ นี้ ได้ ตั้ง ไว้ แต่ วันที่ ๖ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๖๕  
 12/10/2566  
 เสนอ วันที่ ๘ ๖๗ ใน รัชกาล บั ตย บั น

## ประกาศ

เรื่อง พระยานุสิตธานีไชย ลา ออกจาก ตำแหน่ง สัมหพระตำรวจ  
แต่ตั้ง พระยาราชวัดสถานศิษฏ์ เป็น สัมหพระตำรวจ แทน

มี พระบรมราชโองการ ดำรัสเห็นเกล้า ๆ สั่งว่า พระยานุสิตธานีไชย  
สัมหพระตำรวจ กราบ บังคมทูล พระกรุณา ว่า มีโรคไทย เบียด เบียน  
มา ช้า นาน ไม่ สามารถ จะ รับราชการ ประจำ ตำแหน่ง ได้ ขอ พระราชทาน  
กราบ ถวาย บังคมลา ออก จาก ตำแหน่ง สัมหพระตำรวจ ได้ ทรง สั่ง เกิด เห็น  
อยู่ แล้ว ว่า พระยานุสิตธานีไชย มีโรคไทย เบียด เบียน ไม่ มี กำลัง พอ จะ  
รับราชการ ขาดอง พระเดชพระคุณ ได้ จริง จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ  
พระราชทาน พระบรมราชานุญาต แล้ว แล เพื่อ เป็น นำ เห็น จ ความ ชอบ ใน  
ราชการ จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ พระราชทาน ยศ เดือน ขึ้น เป็น  
พระตำรวจเอก ใน กรมพระตำรวจ แล พระราชทาน เบี้ยบำนาญ เต็ม ชีพ ตั้ง ไป  
อนึ่ง ตำแหน่ง สัมหพระตำรวจ ซึ่งว่าง ลง นั้น ทรง พระราชดำริ เห็น ว่า  
นายพลตรี พระยาราชวัดสถานศิษฏ์ เป็น ราชการ ผู้ ใหญ่ เป็น ที่ ใจ วาง  
พระราชหฤทัย มา นาน แล้ว สัมควร จะ รับราชการ ใน ตำแหน่ง นี้ ได้  
จึง ทรง พระกรุณาโปรดเกล้า ๆ ให้นายพลตรี พระยาราชวัดสถานศิษฏ์  
รับ ตำแหน่ง สัมหพระตำรวจ พระราชทาน ยศ เป็น พระตำรวจโท ตั้ง แต่  
วันที่ ๑ เมษายน พุทธศักราช ๒๔๕๖ เป็นต้นไป

พระบรมราชโองการ ดำรัส ตั้ง ณ วันที่ ๒๔ มีนาคม พุทธศักราช ๒๔๕๕